

Onsdag den 24. juni 2026 (D)

1

11. møde

Onsdag den 24. juni 2026 kl. 11.00

Dagsorden

1) Eventuelt: 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

(Fremsættelse 23.06.2026).

2) Udvidet spørgetime med statsministeren.

3) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

(Se nedenfor).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for at sikre retssikkerheden ved anbringelse og tvangsbortadoption af børn og for at etablere en forvaltningsdomstol.

Af Karina Adsbøl (DD) m.fl.

(Fremsættelse 26.05.2026).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed.

Af Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Karsten Hønge (SF), Morten Messerschmidt (DF) og Lars-Christian Brask (LA).

(Fremsættelse 16.06.2026).

1) Til udenrigsministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Mener ministeren, at det er foreneligt med Danmarks erklærede venskab med Israel, hvis regeringen ikke aktivt arbejder for at forhindre sanktioner mod Israel i EU?

(Spm. nr. S 82).

2) Til finansministeren af:

Nadja Natalie Isaksen (UFG)

Finder ministeren det rimeligt, at en tidligere minister, der er dømt for besiddelse af overgrebsmateriale med børn, kan modtage ministerpension 6 år før den ordinære pensionsalder og med tilbagevirkende kraft, og finder ministeren, at det er i overensstemmelse med den almindelige retsopfattelse i befolkningen, at en dømt tidligere minister på denne måde modtager et gyldent håndtryk fra staten?

(Spm. nr. S 28, skr. begr.).

3) Til finansministeren af:

Susie Jessen (DD)

Hvad er ministerens holdning til, at Henrik Sass Larsen, der sidste år blev idømt 4 måneders ubetinget fængsel for besiddelse af overgrebsmateriale mod børn, med tilbagevirkende kraft nu også har fået tildelt den livslange ministerpension før tid, hvilket ifølge Ekstra Bladets dækning svarer til en pensionsbonus på 638.000 kr.?

(Spm. nr. S 55).

4) Til finansministeren af:

Jacob Jensen (V)

Hvordan ser regeringen på muligheden for, at EU genererer øgede egne indtægter til brug i fremtidige budgetter?

(Spm. nr. S 77).

5) Til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren af:

Morten Dahlin (V)

Hvad vil ministeren gøre for at bekæmpe negativ social kontrol på vores universiteter?

(Spm. nr. S 53 (omtrykt)).

6) Til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren af:

Allan Feldt (DF)

Vil ministeren oplyse, hvordan ministeren vil sikre, at undervisere på uddannelsesinstitutioner ikke fremover anvender undervisningen til at fremføre politiske budskaber, som det senest er set på Københavns Universitet, hvor en ekstern lektor fremviste en opfordring til »Død over Israels forsvar«?

(Spm. nr. S 84).

7) Til by-, land- og transportministeren af:

Michael Nedersøe (DF)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at en ambulanceredder, som under en akut udrykning for at redde menneskeliv handler i tjenesten, efterfølgende risikerer at miste kørekortet, eller mener ministeren, at lovgivningen bør ændres, så retningspersonale får en bedre retssikkerhed i sådanne situationer?

(Spm. nr. S 62, skr. begr.).

8) Til by-, land- og transportministeren af:

Michael Nedersøe (DF)

Mener ministeren, at det er acceptabelt, at virksomheder med tilknytning til grov kriminalitet kan tjene millioner på at transportere nogle af samfundets mest sårbare borgere gennem offentligt finansieret flextrafik, eller erkender ministeren, at Odensesagen har afdækket et behov for skærpet kontrol med de virksomheder, der udfører flextrafik for det offentlige?

(Spm. nr. S 65, skr. begr.).

9) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Morten Dahlin (V)

Hvilke krav mener ministeren man skal leve op til for at kunne få tildelt dansk statsborgerskab?

(Spm. nr. S 27).

10) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Dennis Flydtkjær (DD)

Mener ministeren, at udlændinge, der fejlagtigt har fået opholdstilladelse i Danmark, selv om de ikke levede op til reglerne, fortsat skal have ret til en opholdstilladelse i Danmark?

(Spm. nr. S 42, skr. begr.).

11) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Dennis Flydtkjær (DD)

Hvad er regeringens holdning til EU's tilbagesendelsespakke i lyset af, at Radikale Venstres og SF's medlemmer af Europa-Parlamentet den 17. juni stemte imod pakken?

(Spm. nr. S 58, skr. begr.).

12) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Nick Zimmermann (DF)

Vil ministeren forbyde offentlige islamiske bønnekald?

(Spm. nr. S 52).

13) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Er det regeringens opfattelse, at det skal være sværere at opnå dansk statsborgerskab gennem naturalisation, og hvis ja, hvilke konkrete initiativer agter regeringen så at gennemføre for at opnå dette?

(Spm. nr. S 78).

14) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Hvilke konkrete initiativer vil regeringen foretage for at gøre det lettere at udvise kriminelle udlændinge ud over udvisningsreformen?

(Spm. nr. S 79).

15) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Er ministeren enig i, at den nuværende håndtering af migration i EU har svækket medlemslandenes kontrol med egne grænser, og hvad vil ministeren gøre for at ændre dette?

(Spm. nr. S 83).

16) Til undervisningsministeren af:

Ulrik Knudsen (DD)

Mener ministeren, at det er en kommunal opgave at tilbyde modersmålsundervisning i arabisk, og frygter ministeren, at modersmålsundervisning i arabisk bidrager til at øge fremvæksten af arabisktalende parallelsamfund i Danmark?

(Spm. nr. S 11 (omtrykt)).

17) Til beskæftigelsesministeren af:

Nick Zimmermann (DF)

Mener ministeren, at der er tale om socialt bedrageri, når udlændinge kvinder er på kontanthjælp eller anden offentlig forsørgelse, fordi de ikke må arbejde for deres mand?

(Spm. nr. S 66).

18) Til forsvarsministeren af:

Alex Ahrendtsen (DF)

Hvilke konsekvenser bør droneevalueringen have ifølge ministeren?

(Spm. nr. S 81).

19) Til sundhedsministeren af:

Jan Herskov (DF)

Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke indkaldes transkønnede uden livmoder til screening for livmoderhalskræft?

(Spm. nr. S 61, skr. begr.).

20) Til sundhedsministeren af:

Jan Herskov (DF)

Hvordan vil ministeren sikre, at transkønnede, som er født med en livmoder, får foretaget de rette undersøgelser for livmoderhalskræft efter en screening?

(Spm. nr. S 63, skr. begr.).

21) Til sundhedsministeren af:

Christoffer Aagaard Melson (V)

Er ministeren enig i, at borgere ikke må miste adgang til nødvendige hjælpemidler og behandlingsredskaber som følge af uklar ansvarsfordeling mellem kommuner og regioner?

(Spm. nr. S 80).

22) Til ministeren for natur og dyrevelfærd af:

Christoffer Aagaard Melson (V)

Mener ministeren, det er i orden, at dyreholderne på Egtvedegnen ikke kan få hverken tilladelse til at regulere ulvene eller tilskud til ulvesikkert hegn, på trods af gentagne angreb på kalve, heste og får samt episoder hvor ulvene er meget nærgående over for borgerne i området, og hvad vil ministeren i givet fald gøre for at hjælpe de berørte dyreholdere?

(Spm. nr. S 64).

23) Til ministeren for natur og dyrevelfærd af:

Christian Kirk (DF)

Hvad er regeringens plan for ulve i Danmark?

(Spm. nr. S 67).

24) Til ministeren for natur og dyrevelfærd af:

Christian Kirk (DF)

Hvad er regeringens holdning til og plan for rewilding?

(Spm. nr. S 68).

25) Til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab af:

Kim Edberg Andersen (DD)

Vil ministeren på baggrund af DR's artikel »80 år gamle nazibomber får afgørende rolle i bitter rejestrød: Myndigheder klar til at politianmelde fiskere« af 29. maj 2026 redegøre for, om ministeren finder det rimeligt, at et helt erhverv risikerer at blive afviklet som følge af håndhævelsen af en bekendtgørelse fra 1984 begrundet i risikoen for miner og ammunition fra anden verdenskrig, som efter det oplyste ikke har givet anledning til problemer gennem årtiers fiskeri i området?

(Spm. nr. S 76 (omtrykt). Medspørger: Karina Adsbøl (DD)).

26) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Rune Bønnelykke (DF)

Hvor længe mener ministeren at en visiteret ældre borger maksimalt bør vente på en plejebolig?

(Spm. nr. S 46).

27) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Rune Bønnelykke (DF)

I lyset af, at regeringen taler om værdighed og nærhed i ældreplejen, mener ministeren så, at kommunernes økonomi i dag giver mulighed for at levere den ældrepleje, som regeringen selv beskriver som målet?

(Spm. nr. S 47).

28) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Marlene Harpsøe (DD)

Er ministeren enig i, at de ældres selvbestemmelse skal styrkes, og hvad mener ministeren i så fald om at give landets ældre en ret til

en hjemmehjælper, der taler dansk, og ret til at kunne vælge kød til måltiderne, hvis de ønsker det?

(Spm. nr. S 48).

29) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Karina Adsbøl (DD)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at et ægtepar skal betale 1,1 mio. kr. efter fundet af fire små stykker eternit med asbest på deres tidligere grund, som det fremgår af artiklen »1,5 år efter hussalg fik de uventet brev - nu skylder de 1,1 million kroner for noget de ikke har gjort« bragt af tvsyd.dk den 12. juni 2026, selv om retten fastslår, at de hverken havde kendskab til eller ansvar for forureningen?

(Spm. nr. S 69. Medspørger: Kim Edberg Andersen (DD)).

30) Til socialministeren af:

Birgitte Bergman (KF)

Mener ministeren, at den nuværende situation, hvor international adoption i praksis er sat i bero på ubestemt tid, er holdbar, og hvornår forventer ministeren at kunne præsentere en ny model for international adoption?

(Spm. nr. S 49).

31) Til socialministeren af:

Karina Adsbøl (DD)

Hvordan forholder ministeren sig til Rigsrevisionens bemærkning om sagsbehandling ved anbringelser af børn, som påtaler, at kommunernes behandling af anbringelsessager i 69 pct. af sagerne ikke overholder et eller flere af lovkravene til sagsbehandlingen, og hvad agter ministeren at gøre for at rette op på den alvorlige påtale?

(Spm. nr. S 70).

32) Til socialministeren af:

Susie Jessen (DD)

Mener ministeren, at der er behov for at efterse myndighedernes håndtering af sager om negativ social kontrol for at sikre, at myndighederne er godt nok rustet til at håndtere sager, hvor børn kontrolleres af familien, og hvilke fremtidsplaner har ministeren for området?

(Spm. nr. S 72, skr. begr.).

33) Til statsministeren af:

US 1

(Spm. nr. US 1).

34) Til statsministeren af:

US 2

(Spm. nr. US 2).

35) Til statsministeren af:

US 3

(Spm. nr. US 3).

36) Til statsministeren af:

US 4

(Spm. nr. US 4).

37) Til statsministeren af:

US 5

(Spm. nr. US 5).

38) Til statsministeren af:

US 6

(Spm. nr. US 6).

39) Til statsministeren af:

US 7

(Spm. nr. US 7).

40) Til statsministeren af:

US 8

(Spm. nr. US 8).

Kl. 11:00

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Mødet er åbnet.

Kl. 11:00

Samtykke til behandling

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Det punkt, som er opført som nr. 1 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, da forslaget blev fremsat i går. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til europæiskledede militære missioner og operationer i og omkring Hormuzstrædet og Det Røde Hav.

Af udenrigsministeren.

(Fremsættelse 23.06.2026).

Kl. 11:00

Forhandling

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Hvis forhandlingen ikke er afsluttet kl. 13.00, hvor spørgetimen med statsministeren begynder, optages forhandlingen igen efter punkt 5 på dagsordenen.

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak, formand. Det er korrekt, at vi hastebehandler et beslutningsforslag fremsat af regeringen, og det omhandler danske militære bidrag til europæiskledede militære missioner og operationer i og omkring Hormuzstrædet og Det Røde Hav. Vi er alle bekendt med, at i næsten 4 måneder har situationen omkring Hormuzstrædet været meget, meget fastlåst, og der har været en blokade, som har betydet, at der i øjeblikket ligger i størrelsesordenen 1.500 skibe strandet i Hormuzstrædet og mere end 20.000 søfarende. Det er en alvorlig konflikt og situation, der er, med store, store konsekvenser for Danmark, Europa og hele verden. Det går ud over olie- og gasforsyningen, det går ud over godningsforsyningen, og derfor har Verdensbanken også givet udtryk for, at der er risiko for en reel fødevarekrise.

Det, der ligger i beslutningsforslaget, er, at Danmark, lige såvel som mere end 20 andre lande har gjort det, skal tilslutte sig den koordinerede indsats, der er iværksat af Frankrig og Storbritannien i forhold til på et tidspunkt, hvis forholdene er til stede, at kunne lave en indsættelse af netop en multinational indsats i Hormuzstrædet.

Det hviler på forudsætninger, og de forudsætninger er rigtig væsentlige at få præciseret, og det står tydeligt i beslutningsforslaget, at det drejer sig om, at det skal være en defensiv indsats, at det skal være en selvstændig militær indsats, altså ikke koblet sammen med andre militære indsatser i området, og at det skal hvile på tre piller, som er klare forudsætninger for, at der fra dansk side kan blive tale om et bidrag til den her multinationale indsats. Det første er, at der skal være en aftale mellem USA og Iran, som muliggør, at indsatsen kan finde sted; det andet er, at der skal være en håndterbar trusselsvurdering af hele området, naturligvis også af allerstørste væsentlighed; og det tredje er, at det skal være undergivet folkeretten.

Det er alt sammen for at sikre muligheden for at kunne handle i området, som jo er et konfliktfyldt område, hvor man også må sige, at den aftale, der ligger, med ganske mange punkter, indgået af USA og Iran, jo stadig væk efterlader en i uvished om, om tingene vitterlig falder på plads. Så tanken er, og det er der fra socialdemokratisk side den allerstørste forståelse for, at det er et spørgsmål om, at der rettidigt træffes beslutning om det danske bidrag, sådan at man, hvis rammesætningen falder på plads, jævnfør det, jeg lige har sagt, så også kan lave den danske indsats sammen med de mange andre landes indsatser.

Det, der vil være rigtig vigtigt, og det, der er en klar dansk og europæisk interesse, er, at vi får stabilitet i området, sådan at færdsel af skibsfart kan finde sted på sikker vis. Det kan det absolut ikke for øjeblikket, og derfor er rederier og forsikringsselskaber jo naturligvis også presset voldsomt af situationen, og netop det, at skibsfarten bliver presset og reduceret, gør, som jeg nævnte indledningsvis, at der er store, store konsekvenser for store dele af verden. Det er ikke kun i forbruget af olie og gas, men også i forhold til gødning og dermed også fødevarer-situationen globalt set. Det drejer sig om at få skabt en mission og en situation, som kan give en reel stabilitet i området, om end der naturligvis også er farefulde elementer i det her. Derfor er der også risikovurderinger inde over det, og det er også derfor, at netop trusselsniveauet er så vigtig en del af forudsætningen for, at man vil kunne lave den her mission. Det er sådan, at Danmark allerede for nuværende i forhold til EU's sømilitære indsats i Det Røde Hav også har indsatser.

Det, der ligger i beslutningsforslaget her, er, at der som det første element skal gives et bidrag i forbindelse med stabsofficerer; det andet bidrag drejer sig om dronekapacitet; det tredje element er et tolkeelement; og det fjerde og sidste element er, at der også kan sættes cyberkapacitet ind i forhold til det, der er nødvendigt. I forhold til sidstnævnte er det også værd at sige, at det udelukkende vil være et spørgsmål om, at det er underlagt dansk kommando og instruksbeføjelser, hvorimod de andre er et multilateralt samarbejde.

Fra socialdemokratisk side synes vi, at det er meget rettidigt og rigtigt at tage det her skridt. Vi håber på, at situationen vil være så stabil, at man vil kunne komme i gang, for Danmark, Europa og verden har i den grad brug for, at Hormuzstrædet bliver sikkert, og at man kan åbne op for sejladsen. Socialdemokratiet støtter forslaget fremsat af regeringen. Tak.

Kl. 11:06

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Den første spørger er hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:06

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Altså, Amerika og den amerikanske præsident åbner en krig, som de ikke har nogen plan for. Det går ikke helt, som amerikanerne i hvert fald giver udtryk for at de ønsker, de har ikke nogen vej ud af den, og hvad gør vi? Vi iler dem så til undsætning for at se, om vi kan gøre et eller andet ude i den store verden. Jeg synes jo, det er forunderligt at se, at den danske regering og

europæerne ikke bare siger det, der er sandheden, til amerikanerne: I må selv komme ud af det rod, I har skabt i Mellemøsten; I er selv ansvarlige for den situation, I har kastet jer ud i. I øvrigt er det et land, der jo truer Danmarks territorie og drømmer om at overtage en del af rigsfællesskabets territorie. Vi skal da ikke komme løbende og komme dem til undsætning for at understøtte en eller anden, jeg vil ikke engang sige halvdårlig, for det er en heldårlig amerikansk konflikt skabt af, at den amerikanske præsident har brug for at vise handlekraft. Jeg begriber ikke, at Danmark kommer ilende til på den her måde. Det gør jeg simpelt hen ikke.

Kl. 11:07

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 11:07

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, det her spørgsmål utrolig meget illustrerer Dansk Folkepartis holdning til det her punkt, altså at den krig har man ingen forståelse for, og at det er USA, der har indledt en krig. Det her er ene og alene et spørgsmål om, som regeringen med stor tydelighed har sagt, at sikre det, der er danske interesser, men også globale interesser i at få Hormuzstrædet sikret på et tidspunkt, hvor der er indgået en aftale mellem USA og Iran. Netop som jeg sagde, er det et grundvilkår og en forudsætning for det her, og derfor har det intet at gøre med det, ordføreren får sagt om, at Danmark iler dem til undsætning i den konflikt og den krise, USA har været med til at bringe sig i sammen med Israel – på ingen måde.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Spørgeren.

Kl. 11:08

Peter Kofod (DF):

Men hvis Danmark ikke har andel i den her krig, hvorfor er det så, vi skal være en del af den? Altså, hvorfor er det, vi behandler det her beslutningsforslag i dag, når ordføreren selv siger, at Danmark ikke har andel i det her? Danmark har ingen del i det her, og alligevel er vi en lille stat, som kommer løbende, hver gang der er en konflikt ude i verden, og tænker, at det her skal vi være en del af. Det synes jeg er uklogt. Jeg synes, det ville være klogere at holde sig tilbage og sige, at det rod, som Amerika skaber, må de selv løse. Det er ikke noget, hvor vi som 6 millioner mennesker i Europa skal komme og tænke, at nu skal vi rigtig have Amerika ud af de problemer, de selv har skabt. Det må de selv rode med.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 11:08

Flemming Møller Mortensen (S):

Men det er dybt paradoksalt, at Dansk Folkeparti har den holdning på et tidspunkt, hvor man står og råber op i forhold til stigende olie- og gaspriser i Danmark og konsekvenserne for danskerne i deres hverdag. Det her er lige nøjagtig et spørgsmål om, at man vil sikre en stabilitet. Man vil tage et ansvar sammen med mere end 20 andre lande i forhold til at få skabt stabilitet i området for at få sikret en bedre økonomi og også for at få sikret den fattigste del af verden de fødevarer, der er behov for. Det her er et spørgsmål om snæversyn af allerallerstørste karakter fra Dansk Folkepartis side, vil jeg sige.

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Den næste spørger er fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:09

Men hvad vil der så eksempelvis ske, hvis man *har* sendt missionen ud og danskerne er dernede og aftalen lige pludselig ryger og trusselsniveauet så hæves? Hvad så?

Kl. 11:12

Kl. 11:09

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:12

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Man skal høre rigtig meget, før ørerne falder af, særlig fra en ordfører fra en regering, som jo bare fuldstændig nægter at hjælpe danskerne i den nuværende situation, nægter at sænke afgifter på benzin og diesel, hvad vi har foreslået talrige gange, nægter at sænke moms på det samme og hellere vil komme togpendlere og elbilister til hjælp. Så det runger altså noget hult.

Jeg kunne godt tænke mig spørge ordføreren i forhold til den her konkrete mission, og det er sådan set, fordi jeg synes, der er så mange ubekendte. Jeg tror hurtigt, vi kan blive enige om, ordføreren og jeg, at den aftale, der ligger mellem USA og Iran, er meget, lad os kalde den skrøbelig, og tanken om at sende danske mødre, fædre, børn ned til en zone, som er så volatil, skal man altså tænke lidt ekstra over. Det er også noget af det, der ligger til grund for vores beslutning i Dansk Folkeparti. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren mener, at det er rettidig omhu, og om ordføreren kan svare konkret på, hvad det vil sige at have et håndterbart trusselsniveau, som der fremgår.

Kl. 11:10

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:10

Flemming Møller Mortensen (S):

Ja, vi synes netop fra socialdemokratisk side, at det her er rettidig omhu, og det her er et spørgsmål om at tænke sig en lillebitte smule ekstra om. Det er præcis derfor, det er indlejret i beslutningsforslaget her, at der er tre klare forudsætninger, og de tre klare forudsætninger er, at der skal være en aftale mellem Iran og USA, at vi skal indgå i en tæt drøftelse – den tætte drøftelse skal vi i højeste grad nok lave med USA, men vi skal også gøre det med Iran for at være sikre på, at der er en aftale – og at trusselsniveauet skal være vurderet; det skal være håndterbart, som det fremgår, og jeg synes, det er en meget fin og dækkende formulering, og folkeretten skal være dækket. Så besvarelsen er: Det her er absolut rettidigt, fordi der ikke bliver et dansk bidrag, før de tre kardinalpunkter er opfyldt. Inden da bliver der ikke nogen dansk mission, der bliver udsendt. Der bliver ikke nogen mission i det hele taget multinationalt, før de her ting er på plads.

Jeg tror, det er den klare besvarelse. Det var også det, jeg gav udtryk for i min ordførertale.

Kl. 11:12

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Spørgeren.

Kl. 11:12

Mette Thiesen (DF):

Det beror jo på, som ordføreren siger, en aftale, hvor man stoler på, at islamister overholder ord. Jeg er bare nødt til at sige, at jeg ikke stoler på islamisterne i Iran. Jeg stoler ikke på det styre, der er i Iran. Jeg bakker i den grad 110 pct. op om de rigtige iraneres frihedskamp, dem, som har været underlagt islamistisk styre i så mange år. Men nej, jeg stoler bestemt ikke på ordet fra islamister. Men det var jo så svar nok fra ordføreren: at det gør man så desværre der.

Flemming Møller Mortensen (S):

Det fremgår jo fuldstændig tydeligt af beslutningsforslaget, at der også er en exitstrategi, hvis der skulle opstå krisesituationer, fuldstændig som der gør i forhold til andre missionsudsendelser, vi har haft.

Men det klinger simpelt hen bare hult fra Dansk Folkepartis side. Det her er et spørgsmål om, at så mange lande går sammen, og det er Frankrig og Storbritannien, der står i spidsen for dem. Gå ind og tjek, hvilken liste af lande der bakker op om og vil være med til at sikre stabilitet og fri sejlads i Hormuzstrædet for Danmark, for Europa, for verden, og det melder Dansk Folkeparti sig ud af. Det her er meget, meget illustrerende af et meget, meget snævert syn, Dansk Folkeparti repræsenterer.

Kl. 11:13

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Den næste spørger er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:13

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg har meget svært ved at forstå den meget skråriskre og også forholdsvis nedladende attitude, som ordføreren lægger for dagen i forhold til helt reelle spørgsmål. Lad mig bare minde ordføreren om, at tidligere missioner har skabt store problemer – Det Røde Hav-missionen og missionen, hvor piraten Lucky kom til Danmark. Måske skulle regeringen oftere lytte til Dansk Folkeparti, når vi stiller spørgsmål henede. For den der skråriskre attitude synes jeg egentlig man skulle lægge fra sig. Det er fair nok, at regeringen vil af sted, og det er fair nok, at regeringen har tre forbehold, men kunne vi ikke bare have en normal, demokratisk snak om det her?

I Dansk Folkeparti er vi bekymrede for denne mission. Situationen er ekstremt kompliceret, og USA er ikke specielt dygtig til at rode sig ud af den situation dernede. Kan vi ikke være enige om det?

Kl. 11:14

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 11:14

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes ikke, at min ordførertale og mine besvarelser bygger på skråriskerhed. Der er mange ubekendte i den her situation, og det er præcis derfor, beslutningsforslaget er formuleret, som det er. Det bakker vi virkelig op fra socialdemokratisk side.

Vi er bekymrede for mange ting. Vi er ikke bekymrede for, om den her mission bliver god – med den ledelse og de mange lande, der bakker den op, og med de klare forudsætninger, der ligger, for, hvornår missionen kan igangsættes. Men vi er til gengæld meget bekymrede for det, der er velfærdssituationen og mange danskeres situation i forhold til stigende olie- og gaspriser. Det her er koordineret, og her stempler Dansk Folkeparti fuldstændig ud og tager ikke ansvar. Vi vil fra socialdemokratisk side sørge for at handle og agere ansvarligt sammen med andre, vi har høj tillid til, og det mener vi at den her mission er et tydeligt udtryk for. Vi vil også tage ansvar for verden, for verden lider. Det er det, Verdensbanken har givet

udtryk for. Fødevarekrisen lurer, på grund af at transport af gødning er fuldstændig afhængig af sejladsen i Hormuzstrædet.

Kl. 11:15

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Spørgeren.

Kl. 11:15

Alex Ahrendtsen (DF):

Ordføreren startede egentlig ganske godt og kom ned på jorden, og så endte han oppe i skyerne: Danmark skal tage ansvar for verden. Nej, det skal vi ikke. Vi er 6 millioner. Vi skal bidrage til fred og fordragelighed, men vi skal tage ansvar for Danmark. Og der synes jeg, at regeringen måske tænker mere på verden end på Danmark.

Det er en ekstremt kompliceret situation dernede. USA har ikke styr på det, og Iran snyder dem gang på gang. Hvorfor skal vi være en del af det?

Kl. 11:16

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 11:16

Flemming Møller Mortensen (S):

Det kan jeg svare meget tydeligt på: Hvis der er nogen, der i den her sammenhæng ikke tager ansvar for Danmark, så er det Dansk Folkeparti. I tager ikke ansvar for det, der er danskernes hverdag, med stigende oliepriser og gaspriser; I har ikke forstået, hvad der er implikationen i forhold til de stigende priser. I forhold til at vi skal være sikre på, at vi kan gøre noget godt her, så er det et spørgsmål om at få en bred koalition af lande, som støtter op omkring en mission i Hormuzstrædet. Det bygger på nogle klare forudsigelser og nogle klare forudsætninger, og det er præcis, at der skal være et trusselsniveau, som er til at håndtere, at der skal være en klar aftale mellem Iran og USA, og at det skal ligge inden for folkeretten.

Kl. 11:17

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Jeg skal bede om ro i salen, når ordføreren har ordet.

Der er ikke flere spørgsmål, og vi går videre i talerrækken. Den næste på talerstolen er hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Tak. Ingen lande skal kunne tage hele verden som gidsler, og det er præcis, hvad der sker ved lukningen af Hormuzstrædet, hvor hele verden mærker konsekvenserne i form af stigende brændstofpriser og svigtende fødevarer sikkerhed. Jeg synes, der er mange argumenter imod den krig, som USA mod folkeretten har ført mod Iran. Og sagen omkring Hormuzstrædet er jo mildt sagt sådan lidt sær. Strædet var jo åbent. USA har så indledt en krig mod Iran, og blandt de mange konsekvenser, krigen har haft, er så en lukning af strædet. Nu er det så en sejr for USA, at strædet skal åbne igen. Det er frem og tilbage – og det er så nu Trumps opgave at forsøge at sælge det som den helt store sejr til den amerikanske befolkning. Europæerne har gennemskuet det.

Aftalen mellem USA og Iran har til gengæld gjort det nødvendigt for os at fremskynde den maritime mission under fransk-britisk ledelse. Dansk deltagelse er jo allerede meldt ud fra mødet den 12. maj 2026, dog selvfølgelig jo da med det forbehold, at det konkret skal godkendes parlamentarisk, og det er lige præcis det, vi er i gang med nu. SF støtter initiativet, som gerne skulle bringe mere stabilitet til området, og som i hvert fald også skulle sikre den frie sejlads.

Det er et initiativ, som jo ikke handler om, at det er Danmark, der præcis alene skulle bakke op om det fransk-britiske initiativ, men vi gør det sammen med over 20 europæiske og andre internationale allierede. Det her er en selvstændig operation, væk fra de andre militære operationer i området, og operationen skal koordineres med alle de nabolande, der er i området.

Vi ser altså, at forudsætningerne for at støtte dansk deltagelse i initiativet er, at der for det første er den her aftale mellem USA og Iran, og at man for det andet også kan se, at den faktisk bliver ført ud i livet. Det er jo klart, at man først kan komme ned med sådan en mission, når man har et trusselsniveau, hvor vi kan se, at man faktisk kan operere i det, og så selvfølgelig også, hvilket er vigtigt, at den her mission er defensiv, og at man naturligvis overholder folkeretten. I SF synes vi, at det er et nødvendigt initiativ for at kunne være med til både at sikre minerydning i området og sikre den frie sejlads, fordi netop ingen lande skal tage hele verden som gidsler. Derfor støtter SF beslutningsforslaget.

Kl. 11:20

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, så vi fortsætter med talerrækken. Den næste på talerstolen er hr. Jacob Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 11:20

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Tak for ordet, formand. Jeg vil starte med at sige, at frihandel og dermed også fri passage for varer rundtomkring i verden selvfølgelig er meget, meget afgørende for verdensøkonomien, men det er også afgørende for et lille land som Danmark. Vi er jo et land, som igennem århundreder, ja, nærmest årtusinder, har levet af at handle med omverdenen. Vi er også en stolt søfartsnation med nogle af verdens største maritime virksomheder. For nu at starte med et A.P. Møller-citat – jeg har i øvrigt selv haft min gang i A.P. Møller for år tilbage – så skal man også i den her sammenhæng agere med rettidig omhu, ikke mindst, når det også her er særlig alvorligt, at det er den civile skibsfart, som bliver både blokeret og i visse tilfælde ligefrem også angrebet militært. Det gælder konkret her i Hormuzstrædet samt også i andre af verdens brændpunkter. Det har desværre også været tilfældet siden februar i år, hvor Iran også de facto har blokeret for den civile skibsfart igennem strædet. Det er jo mindst talt ikke holdbart, hverken på den korte bane eller på den længere bane.

Derfor byder vi også forståelsespapiret mellem amerikanerne og Iran velkommen, men vi er vel nok også som de fleste andre mildest talt skeptiske i forhold til indholdet af det, der så måtte blive en endelig aftale, og selvfølgelig også implementeringen og ikke mindst en eventuel overholdelse af selv samme aftale, hvis en sådan måtte komme i stand. Derfor mener vi også fra Venstres side, at vi bør bakke op om en mission ledet af Frankrig og Storbritannien om at kunne bidrage til den fri sejlads i Hormuzstrædet og i Det Røde Hav.

Danmarks bidrag vil, som også Socialdemokratiets ordfører nævnte, bestå af støttefunktioner til missionens defensive indsats, også på områder, hvor det så vurderes at Danmark har nogle kapaciteter, som vil kunne bidrage til den samlede koalitions indsats. Det er selvsagt ikke en ufarlig mission, og derfor er det altid en dybt alvorlig beslutning, når vi her fra Folketinget skal tage stilling til at sende danskere til konfliktfyldte områder, således også i den her sag. Desværre må man sige, at indsatsen her efter vores vurdering også er nødvendig at gøre.

Hvis vi skal understøtte den fælleseuropæiske indsats for sikkerhed i området og også bidrage til at sikre den fri sejlads i Hormuzstrædet, kræver det, at også Danmark er med til at tage sin del af ansvaret. Danmark skal, synes jeg, generelt være aktiv på den udenrigspolitiske dagsorden og støtte op om vores allierede, når de

kalder og ikke mindst kalder på en måde, hvor vi kan se, at Danmark har noget at bidrage positivt med. Det skal ske med klare mandater og forhåbentlig også en bred opbakning i Folketinget med mandat bag vores allierede og ikke mindst bag vores danske soldater. Det skylder vi dem, og det håber jeg også vil ske i det her tilfælde. Også i det konkrete tilfælde har både Danmark og EU en klar egeninteresse i at bidrage til netop stabilitet i området både i forhold til energiforsyning og i forhold til gødning og dermed også i forhold til verdens fødevareforsyningssikkerhed, men også i forhold til at vise, at Danmark bakker op og er med, uagtet at det er en situation, som er opstået uden vores egen indblanding. Ikke desto mindre bakker Venstre naturligvis op om det forslag, der ligger, sådan at vi også får sikret og forhåbentlig bidraget til en sikkerhed for vores søfart og de mennesker, som arbejder på søen, og dermed også for verdenshandelen i al almindelighed. Tak for ordet.

Kl. 11:24

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til Venstres ordfører. Der er ingen spørgsmål, så derfor går turen videre til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti, som vil blive efterfulgt af ordføreren fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, formand. Jeg skal lige vænne mig til den nye rækkefølge – det er jo dejligt. Tak for ordet. Vi snakker jo i de her dage meget om nye folketingsmedlemmer og den sitren, der er ved at stå på talerstolen for første gang og holde sin første tale. Jeg sagde faktisk til en af mine kolleger her forleden dag, at jeg stadig væk nogle gange godt kan blive lidt nervøs. Og jeg skal være ærlig og sige, at det har jeg faktisk været over at skulle stå her i dag, for det her jo ikke bare lige sådan.

Det her er jo ret stort – meget stort – og det er også en svær beslutning. For det er aldrig nogen sinde nemt, og det skal det heller ikke være, at sende danskere ud til fare, for det er nogens datter, det er nogens søn, det er nogens mor, det er nogens far og måske endda nogens bedstefar eller bedstemor. Det er danskere, der sætter deres liv på spil. Og lad mig lige til en start gøre det fuldstændig klart, så der ikke er nogen misforståelser: I Dansk Folkeparti står vi på iranernes side i deres kamp for frihed. Vi håber af hele vores hjerte – jeg håber af hele mit hjerte – at det iranske folk en dag endelig får kastet islamisterne og regimet af sig, og den kamp fortjener vores største respekt og støtte. Men det er lige så vigtigt at sige nu og her, at det ikke er den kamp, den her beslutning handler om.

Den her beslutning handler om passagen i Hormuzstrædet. Den handler om, hvorvidt Danmark skal sende et militært bidrag til en farlig og usikker mission i et af verdens mest anspændte farvande i en meget, meget anspændt situation. Når Danmark sender soldater ud i verden, skal man altid tænke sig ekstra godt om. For det er ikke bare en beslutning på et stykke papir. Det er mennesker, vi sender af sted; det er nogen, der skal sige farvel derhjemme, og nogen, der ikke ved, om de kommer hjem igen. Det er mennesker, der kan komme i fare på vegne af alle os andre – det må vi aldrig nogen sinde glemme.

Derfor skal vi også spørge os selv, om missionen er nødvendig, om den er nødvendig nok, om risikoen står mål med formålet, og om Danmark reelt bør bidrage lige her. I Dansk Folkeparti har vi vurderet, at vi ikke ønsker at sende danske soldater til Hormuzstrædet. Det er absolut ikke, fordi vi er ligeglade, hverken med iranernes frihedskamp eller med den situation, der er i området, tværtimod, men fordi det med hensyn til den her mission jo netop handler om den risiko, som vi også beder danske soldater og deres familier om at bære i en situation, som er så ekstremt skrøbelig. Vi mener ikke, at de eventuelle resultater af denne mission står mål med den risiko,

som vi udsætter vores danske soldater for. Risikoen er simpelt hen for stor, der er stadig væk for mange ubekendte, og derfor er konklusionen, at vi siger nej til at udsende danskere i den her mission.

Vi støtter friheden, vi støtter iranernes frihedskamp, deres kamp mod islamisterne og regimet, og vi håber sådan set også, at den problematik, som er i Hormuzstrædet, bliver løst, selv om den er noget mere kompleks, end de fleste nok umiddelbart har antaget, men vi ønsker ikke på det nuværende grundlag at sende andres børn, børnebørn, forældre eller bedsteforældre i farezonen i Hormuzstrædet eller Det Røde Hav for den sags skyld. Tak for ordet.

Kl. 11:29

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Den første spørger er hr. Thomas Rohden fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:29

Thomas Rohden (RV):

Tak for det. Jeg er egentlig lidt overrasket over, at Dansk Folkeparti ikke støtter det her forslag, fordi det jo netop taler ind i nogle af de spørgsmål, som Dansk Folkeparti har talt allermest om, nemlig de stigende fødevarepriser og også de stigende priser på benzin og diesel. Inden her i dag så jeg et indslag, som DR havde bragt, med Jens Møller Olsen, en dansk landmand, der var meget stærkt ramt af de stigende gødningspriser, som lukningen af Hormuzstrædet medfører. Han udtalte bl.a.: Hvis det her fortsætter, skal jeg ikke være landmand.

Mit spørgsmål til ordføreren i dag er: Hvad har Dansk Folkeparti så at sige til ham? Kan han bare rende og hoppe, eller hvad er, kan man sige, budskabet til ham og alle de mennesker i verden, der kommer til at blive ved med at opleve stigende fødevarepriser, hvis ikke vi får styr på situationen i Hormuzstrædet?

Kl. 11:30

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Ordføreren.

Kl. 11:30

Mette Thiesen (DF):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil skrue en lille smule ned for retorikken her, for jeg synes simpelt hen, situationen er for alvorlig til at køre det op på den her måde. Det her handler grundlæggende set om, om vi siger ja eller nej til at sende danskere i fare, og om vi mener, at den her situation, som de kommer til at stå i, er for anspændt og er for farlig. Den aftale, der er lavet mellem Iran og USA, som, kan man sige, parterne nærmest ikke rigtig kan blive enige om hvad der står i, er det, det bliver baseret på. Altså, så der er rigtig, rigtig mange overvejelser i forhold til det her.

I Dansk Folkeparti har vi allerede fremsat et forslag – det blev behandlet i torsdags – hvori vi meget klart og tydeligt siger, at vi gerne vil nedsætte skatter og afgifter på benzin og diesel for netop at komme danskerne til hjælp. Der har regeringen jo valgt noget andet. De vil hellere hjælpe togendlerne og elbilisterne, og det må jo så stå for egen regning. Men vi er sådan set kommet med vores eget forslag. Men det her er ikke en konflikt, som vi ønsker at sætte danskere ind i. Det er ikke Danmarks konflikt. Det er en, USA har skabt, og derfor mener vi ikke, at vi vil sende danskere ud til den her farezone.

Kl. 11:31

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Spørgeren.

Thomas Rohden (RV):

Det er meget elskværdigt, at Dansk Folkeparti nu vil skru ned for retorikken. Jeg synes ikke, det var den indstilling, man gik ind til det med lige før, da man selv var spørger. Men jeg bliver bare nødt til at stille spørgsmålet igen, for hvad er svaret til den landmand, der står og har kæmpestore udgifter til gødning? Hvad ønsker Dansk Folkeparti at gøre for den landmand?

Kl. 11:31

Vi har i Dansk Folkeparti så valgt den modsatte vej og siger, at vi simpelt hen ikke stoler på, at det er trygt og sikkert nok for de danskere, vi sender ud, og derfor har vi valgt at være imod.

Kl. 11:34

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 11:31

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Spørgeren.

Kl. 11:34

Mette Thiesen (DF):

Det er nok lidt svært at forklare en radikal grundlæggende værdier og sådan nogle ting, så jeg skal ikke kaste mig ud i dét her. Det her handler ikke bare om kroner og øre. Det handler også om noget meget, meget grundlæggende og fundamentalt: Hvad er det, vi sender danskere ud i verden, og er det noget, som potentielt kan koste nogle danskere livet? Og ja, det er det. Vi kan så ønske, at den her konflikt bliver løst, og det ønsker vi i den grad. Men nej, altså, jeg synes ikke, at jeg har yderligere at tilføje til spørgsmålet fra Radikale Venstre, og jeg må så måske slutte af med at sige: Socialliberale ved prisen på alt, men værdien af intet.

Kl. 11:31

Flemming Møller Mortensen (S):

Ordføreren siger i sin ordførertale, at man skal bære ansvar. Jeg sagde det allerede i besvarelsen af de spørgsmål, som ordføreren også stillede til mig tidligere. Jeg synes jo, det er at bære ansvar, når vi allerede nu kan se, hvilke konsekvenser blokaden af Hormuzstrædet har for danskernes hverdag. Det er danskere, der ikke har ret mange penge, men som skal have mange flere penge op af lommen for at købe deres fyringsolie, deres benzin til bilen og deres gas til gasfyret. Fødevarepriserne er også steget som følge af det her. Derfor synes jeg jo ikke, at Dansk Folkeparti bærer ansvar, for den her mission drejer sig præcis om at åbne og skabe sikkerhed og stabilitet og dermed også lavere priser i forhold til danskernes hverdag.

Kl. 11:35

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:35

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak! Den næste spørger er hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:32

Mette Thiesen (DF):

Tak. Formanden har et hårdt arbejde i dag. Der er lange taler her. Jamen jeg synes for at være helt ærlig, at det virker totalt hyklerisk, når det kommer fra Socialdemokratiets ordfører. Altså, i Dansk Folkeparti har vi om nogen kæmpet for både at sænke momsen på fødevarer, og vi har kæmpet for at sænke skatter og afgifter på benzin og diesel og momsen på det også. Vi har i den grad stået på danskernes side i det her, og nu bruger man det så som en eller anden afledningsmanøvre i forhold til det her, og så skyder man bare bolden videre i stedet for at passe sit arbejde i Danmark. Jeg synes faktisk, det er enormt hyklerisk.

Kl. 11:35

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Den næste spørger er hr. Morten E.G. Brautsch fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 11:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg er jo enig i, at vi skal sørge for, at den her konflikt bliver løst. Jeg er også fuldstændig enig i, at man skal tænke sig grundigt om, inden man sender dygtige danske fagpersoner ud for at løse missioner, uanset om det er militært eller i andre sammenhænge. Jeg synes, at der, hvor Dansk Folkeparti står svagt, er i konsekvensvurderingen. Jeg synes, det ser ud, som om Dansk Folkeparti ikke har læst beslutningsforslaget, for lige nøjagtig sikkerhedsvurderingen er et kardinalpunkt, i forhold til hvilke forudsætninger der skal være opfyldt, for at missionen skal starte. Så det vil jeg gerne have ordføreren til at uddybe, altså om man vitterlig ikke synes, at det fremgår tydeligt nok, for det synes vi fra socialdemokratisk side.

Kl. 11:33

Morten E. G. Brautsch (M):

Tak for det. Jeg må indrømme, at jeg faktisk er noget forundret over Dansk Folkepartis stillingtagen til det her beslutningsforslag. Jeg har traditionelt opfattet Dansk Folkeparti som et ansvarligt parti, og jeg vil sige, at det undrer mig, for det var egentlig min opfattelse, at vi delte analysen af, at Danmark står et svært sted, hvor vi har brug for vores fælles alliancer, og vi har brug for at stemple ind i vores europæiske alliancer. Nu er der en mulighed for at stemple ind i europæiske alliancer og samtidig varetage relevante og væsentlige danske interesser. Hvis det ikke er på den her måde, hvordan forestiller Dansk Folkeparti sig så, at vi skal varetage Danmarks interesser?

Kl. 11:36

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 11:33

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ordføreren.

Kl. 11:36

Mette Thiesen (DF):

Nu er jeg jo gudskelov ikke socialdemokrat, så jeg skal ikke kunne sige, hvad man mener fra socialdemokratisk side. Jeg kan bare konstatere, at der stadig væk er rigtig mange ubekendte. Jeg stillede også nogle af spørgsmålene til ordføreren før, bl.a. det her med et håndterbart trusselsniveau. Hvad i alverden er det? Det tror jeg der kan være mange forskellige vurderinger af. Når man har sat missionen i gang, er der også en masse ubekendte, for det er en anderledes mission, end eksempelvis hvis vi selv havde sendt noget af sted også. Der er rigtig, rigtig mange ubesvarede spørgsmål i det her og rigtig mange ubekendte. Og ordføreren har fuldstændig ret i, at man skal tænke sig rigtig, rigtig godt om. Nogle har vurderet, at man gerne vil sende danskere ud i det her med viden om, at den her aftale alt andet lige er meget, meget skrøbelig, og alt andet lige er det islamister. Altså, det er et terrorregime, man forhandler med.

det meget, meget kort. Jamen det kommer ikke bag på mig, at man fra ordførerens side er forundret. Det kommer ikke bag på mig, ligesom det ikke kom bag på mig, at Radikale Venstre var forundret. Altså, det her handler jo grundlæggende set om at veje op imod, om man skal sende danskere ud i en farezone i en meget, meget skrøbelig og volatil, hvad skal man sige, situation – også med de udsendte, vi har haft tidligere, in mente, og hvad der har været sket i henhold til det i forhold til mange af de her ubekendte. Jeg synes sådan set, jeg har forklaret det meget klart og tydeligt. Men igen vil jeg sige: Jeg kommer nok ikke nærmere at kunne forklare en moderat om, hvad det vil sige at varetage Danmarks og danskernes interesser, for det tror jeg ligger meget fjernt fra moderate generelt.

Kl. 11:37

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak. Det vil hjælpe formanden, at man trykker sig ind, hvis man ønsker anden korte bemærkning. Værsgo til spørgeren.

Kl. 11:37

Morten E. G. Brautsch (M):

Den sidste bemærkning vil jeg lade stå for sig selv. Men jeg er nødt til at spørge: Hvis vi vil tage ansvar for Danmark, og hvis vi deler analysen om, at vi er nødt til at tage ansvar for Danmark, så handler det jo om at stemple ind i vores europæiske alliancer. Hvordan forestiller Dansk Folkeparti sig, at vi skal bede om hjælp fra vores alliancer, hvis vi ikke selv er klar til at bidrage?

Kl. 11:38

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Mette Thiesen (DF):

Jamen igen vil jeg sige: Det bliver en meget, meget lang snak. Vi har sådan set fremvist masser af forslag, som regeringen har afvist, i forhold til at tage ansvar for den konkrete situation, vi står i lige nu i forhold til fødevarerpriser, benzin og diesel osv. Vi har haft masser af forslag – også masser af forslag tidligere, i forhold til at hvis man ikke låste sig så meget fast på vindenergi og solenergi og brugte nogle andre alternativer, så kunne man også i højere grad løsrive sig fra, hvad skal man sige, nogle af de her ting, som kan afstedkomme kriser ude i verden osv. Så det synes jeg egentlig er meget, meget klart og tydeligt. Den her konkrete mission er der for mange ubekendte ved; det er for skrøbeligt. Og den vil vi ikke sende danskere ud i. Det er sådan set bare der, den er.

Kl. 11:38

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Vi fortsætter talerrækken og giver ordet til hr. Lars-Christian Brask fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Lars-Christian Brask (LA):

Tak, formand. Den forrige ordfører, fru Mette Thiesen, talte om lange taler. Jeg skal være undtagelsen, der bekræfter reglen. Hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokratiet og hr. Jacob Jensen fra Venstre har både bredt og dybt italesat, hvad det her drejer sig om, og derfor gør jeg det i korthed.

I Liberal Alliance følger vi som hovedregel regeringens udenrigspolitik, og i tilfældet her med Hormuzstrædet gør vi det samme. Så Liberal Alliance støtter forslaget.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Der er ingen spørgsmål, og derfor fortsætter vi til Moderaternes ordfører. Hr. Morten E.G. Brautsch, værsgo. Ordet er dit.

Kl. 11:39

(Ordfører)

Morten E. G. Brautsch (M):

Tak for ordet. Vi behandler i dag et beslutningsforslag, som giver Danmark mulighed for at bidrage til den europæisk ledede maritime mission i og omkring Hormuzstrædet og Det Røde Hav. Og det gør vi jo på et tidspunkt, hvor situationen i regionen fortsat er usikker. Den krig, der er imellem USA og Iran, er ikke en, som vi har efterspurgt. Til gengæld har vi jo så store danske og europæiske interesser på spil. Derfor er der også en forpligtelse til, at vi fra dansk side går konstruktivt til, hvordan vi kan bidrage til en løsning på situationen i Hormuzstrædet og lige så vigtigt sende et tydeligt signal om støtte til en europæisk tilgang til stabilitet i regionen og til den fri sejlads i Hormuzstrædet.

Vi står også i en situation i Danmark, hvor vi for nylig har set, hvor vigtigt det er, at vi har nogle alliancer, som vi er en del af, nogle afgørende alliancer for dansk sikkerhed, og derfor er det her også en mulighed for at stemple ind i vores europæiske alliancer. Efter måneders konflikt har USA og Iran så indgået en foreløbig aftale, som forhåbentlig kan blive første skridt mod større stabilitet i regionen og en genåbning af Hormuzstrædet, men aftalen skal jo nu omsættes til virkelighed, og det kræver både diplomati, tillid og internationale partnere, som er parat til at tage ansvar. For Hormuzstrædet er jo ikke bare et geografisk punkt på verdenskortet. Det er en af verdens vigtigste maritime færdselsåre, og når trafikken igennem strædet bliver forstyrret, mærker vi det jo ikke kun i regionen; vi mærker det i verdensøkonomien, i vores forsyningskæder og på energimarkedet. Omkring en femtedel af verdens olie og energi passerer normalt gennem Hormuzstrædet, og derfor har lukningen af strædet jo haft utrolig store konsekvenser langt ud over Mellemøsten, hvilket også er blevet omtalt i dag.

Når det er sagt, er Danmark jo også en søfartsnation. Vores egen velstand bygger på handel, åbne markeder og sikre søveje, og derfor har vi også en klar dansk interesse i at værne om den fri sejlads som et grundlæggende princip i folkeretten. Den mission, som Frankrig og Storbritannien så har taget initiativ til, er jo netop en mission med et defensivt formål, som skal beskytte den civile skibsfart, som skal bidrage til minerydning, når forholdene tillader det, som skal afskrække angreb mod lovlig transit, og som skal understøtte, at den fri sejlads kan genoprettes. For Moderaterne er det afgørende, at Europa kan tage ansvar sammen, og når europæiske lande står over for fælles udfordringer, skal vi ikke vente på, at andre skal løse dem for os. Vi skal bidrage konstruktivt og ansvarligt, og det er, præcis hvad regeringen lægger op til med det her beslutningsforslag.

Det er også vigtigt at understrege, at der er opstillet nogle klare betingelser for et dansk bidrag. For det første skal der foreligge en aftale mellem USA og Iran, for det andet skal trusselniveauet være håndterbart, og for det tredje skal missionen være inden for folkerettens rammer. Det er efter Moderaternes opfattelse en ansvarlig tilgang. Vi handler med rettidig omhu, og vi handler hverken forhastet eller naivt. Vi sikrer, at Folketinget kan give regeringen mulighed for at handle, når forholdene er til stede, samtidig med at vi fastholder de nødvendige sikkerhedsforudsætninger og folkeretlige forudsætninger.

Så det her forslag handler i den sidste ende om mere end Hormuzstrædet. Det handler om, om Danmark vil tage et medansvar for international sikkerhed, og om vi vil stå vagt om den fri sejlads, men også, om vi vil bakke op om en fælles europæisk indsats for at

skabe stabilitet i en region, hvor ustabilitet hurtigt får konsekvenser langt ind i danske hjem og danske virksomheder. Derfor støtter vi beslutningsforslaget.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til Moderaternes ordfører. Der er ingen spørgsmål, og derfor går vi nu videre i talerrækken, og den næste er fru Helle Bonnesen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Helle Bonnesen (KF):

Tak. Fri sejlads er helt afgørende for verdensordenen, for handel og for vækst. Danmark er også selv en stor søfartsnation, som alle dage har nydt godt af det. Derfor mener Det Konservative Folkeparti også, at det er på sin plads, at Danmark nu bidrager til at sikre den verdensorden, som vi selv er afhængige af. Vi står over for en fransk-britisk-ledet operation og en mulighed for at bidrage militært i Hormuzstrædet, vel at mærke i et samarbejde med over 20 allierede – allierede, som vi selv har været afhængige af i den seneste tid – og i Det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at vi stempler ind.

Som en af verdens største søfartsnationer har vi i Danmark en helt særlig interesse i fri sejlads i Hormuzstrædet og dermed også et ansvar, for et lukket Hormuzstræde er en bombe under verdensøkonomien. Det gælder både for danske virksomheder og for forbrugere, som oplever, at det påvirker priserne i hverdagen – tænk blot på brændstofpriser eller på fødevarerpriser. Fri passage på verdenshavene er essentielt, og det skal ikke være til diskussion. Vi vil derfor også for egen skyld tage del i den her internationale operation. Ud over det er et vigtigt bidrag, vi kan komme med, er det også vigtigt at vise, at vi gerne kæmper for området og for verdensordenen. I den her forbindelse med stabsofficerer, dronebidrag, cyberelement og personer, som kan tolke. Det Konservative Folkeparti støtter.

Kl. 11:45

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, og vi fortsætter talerrækken. Da jeg ikke kan se nogen til stede fra Enhedslisten, fortsætter vi til Danmarksdemokraternes ordfører hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for det. Jeg kan starte med at afsløre, at Danmarksdemokraterne støtter det her beslutningsforslag. For selv om vi ikke er en del af konflikten mellem Iran og USA, kan man godt være med til at sikre, at der kommer fri passage i Hormuzstrædet. Man kan sige det på en anden måde: Selv om man ikke er med i slagsmålet i skolegården, kan man godt være med til at sikre, at alle andre kan komme til og fra timerne på en god og forsvarlig måde. Det er lidt i det billede, jeg ser det her forslag, for jeg synes, det er vigtigt, at man er med til at sikre, at der kan være fri sejlads, fri passage, for det er noget, der betyder rigtig meget, både for verdenshandelen, men også for Danmark, for vi har selv rigtig mange rederier og danske skibe, som færdes i det område.

Det betyder også rigtig meget rent lavpraktisk. Danmarksdemokraterne har ligesom Dansk Folkeparti et forslag om at sænke benzin- og dieselfgifterne, men det bedste er jo trods alt, at vi kunne sørge for, at benzin- og dieselpriiserne falder, og det gør vi jo ved at sikre, at der kommer fri passage i Hormuzstrædet. Så der er masser af gode grunde til, at Danmark bidrager til den her mission. Det skal siges, at det er et mindre bidrag, vi yder, men det er trods alt et vigtigt bidrag, for der er også det vigtige i det, at det er en koalition på 25 lande, og jeg synes også, det er positivt, at Danmark i det tager

sit ansvar og bidrager, når man kan hjælpe med at skabe fri passage i Hormuzstrædet. Med de ord skal jeg sige, at Danmarksdemokraterne kan støtte forslaget.

Kl. 11:47

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til Danmarksdemokraternes ordfører. Der er ingen spørgsmål, og derfor går vi nu videre til ordføreren for Radikale Venstre. Jeg kan oplyse om, at det skulle være den første tale på talerstolen, så velkommen til hr. Thomas Rohden fra Radikale Venstre.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Thomas Rohden (RV):

Tak for det. Det er godt, at man kender knappen til at få pulten ned, for det får jeg nok brug for et par gange. Det er altid en særlig seriøs og vigtig beslutning, når man fra Folketingets side skal give mandat til at kunne indsætte et militært bidrag. Jeg må indrømme, at jeg nok havde håbet på, at min første tale fra den her fine talerstol havde været af en anden og lidt mere opløftende karakter. Men med det sagt er muligheden for at kunne bidrage til den frie sejlads i Hormuzstrædet en vigtig og afgørende beslutning, ikke bare for at sikre stabiliteten lokalt og regionalt, men også fordi den fri sejlads i Hormuzstrædet er af afgørende betydning for hele verden.

I sidste uge drøftede vi her i Folketinget de stigende priser på fossil energi. Det er en direkte og afledt konsekvens af, at en femtedel af verdens både olie- og energiforsyning normalvis transporteres gennem strædet. Lukning af strædet tog ca. 13 pct. af det globale olieudbud ud af markedet. Det har ikke alene kunnet mærkes ude i mange private husholdninger her i Danmark, det har faktisk kunnet mærkes over hele verden. Langt, langt værre er det dog, at strædet også frakter en tredjedel af verdenshandelen med gødning, og mens mangel på gødning i vores del af verden kan medføre stigende fødevarerpriser, er konsekvensen langt større i det globale syd.

FN's fødevarerprogram advarer om, at yderligere 45 millioner mennesker risikerer akut sult og hungersnød, fordi småbønder især i Afrika ikke kan få den nødvendige gødning som en konsekvens af Hormuzstrædets lukning. Det er derfor ikke svært at finde argumenter for nødvendigheden af at sikre den fri sejlads i Hormuzstrædet. Det handler både om verdensøkonomien, privatøkonomien i husholdningerne, stabilitet lokalt i regionen og fødevarerforsyningen til millioner af mennesker. Med et klart og værdigt formål er det afgørende dernæst at vurdere, hvilke rammer et militært bidrag skal ske inden for. Jeg noterer mig i denne sammenhæng særlig, at et stort antal af lande i fælleserklæringer og til internationale møder har udtrykt støtte til den fransk-britiske mission, bidrag til maritim sikkerhed og fri sejlads i Hormuzstrædet. Det omhandler bl.a. G7-erklæringen fra den 17. juni og E4-erklæringen fra den 15. juni, som ca. 40 lande har tilsluttet sig. Missionen er uafhængig og defensiv og vil koordinere med allierede og relevante lande i regionen og vil være separat for de amerikanske militære operationer i området.

Derudover har Danmark sammen med de øvrige lande i koalitionen slået fast, at missionen først vil blive igangsat, når en række klare forudsætninger er opfyldt. Det gælder bl.a., at der foreligger en aftale mellem USA og Iran, at der er et håndterbart trusselsniveau, herunder en forståelse med USA og Iran, og at missionens aktiviteter skal være i overensstemmelse med folkeretten, herunder FN's havretskonvention, samt i relevant omfang den humanitære folkeret.

Med disse afgørende elementer på plads og med det store behov, der er for at sikre den frie sejlads i Hormuzstrædet, er forudsætningen til stede for, at vi i Radikale Venstre kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til ordføreren. Tillykke med talen. Der er ikke nogen spørgere, så vi fortsætter talerrækken. Jeg kan ikke se nogen til stede fra Alternativet, så derfor giver jeg nu ordet til udenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 11:51

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det, og tak til Folketinget for at samles med kort varsel, og også tak for den brede enighed i forhold til regeringens beslutningsforslag, der tegner sig, sådan som jeg kan lytte mig til det. Ordførerne har jo grundigt gjort rede for, hvad denne sag handler om, og jeg kan lige lægge lidt til.

Situationen er jo den, at efter snart 4 måneder med militære konfrontationer og de facto-lukning af Hormuzstrædet har USA og Iran som bekendt indgået en foreløbig aftale, som bl.a. skal føre til en genåbning af Hormuzstrædet og danne rammen for videre forhandlinger. Det er jo den her aftale, som har sat skub i forberedelserne af den fransk-britisk ledede defensive og uafhængige multinationale militære mission, M3SoH, som Danmark har engageret sig i fra første færd.

Vi tilmeldte foreløbig bidrag til missionen efter rådføring med Det Udenrigspolitiske Nævn den 12. maj 2026, og nu er der så sket det, at Frankrig og Storbritannien har opfordret de bidragydende lande til at gøre deres bidrag klar til indsættelse. Bl.a. Frankrig, Storbritannien, Tyskland, Nederlandene og Italien har allerede prædeployeret krigsskibe og minerydningsfartøjer til Det Indiske Ocean og Det Røde Hav. Det er baggrunden for, at regeringen nu med beslutningsforslag nr. B 22 søger Folketingets opbakning til indsættelse af de foreløbige tilmeldte danske bidrag til den fransk-britisk ledede mission, når missionen igangsættes. Det drejer sig om udsendelse af et stabsofficersbidrag, et tolkebidrag, et cyberbidrag og en dronekapacitet.

Den nærmere planlægning af missionen pågår fortsat, og situationen er, som man også har kunnet lytte sig til her under debatten, jo som bekendt dynamisk, og derfor indeholder beslutningsforslaget da også en række klare forudsætninger for den konkrete indsættelse af de danske bidrag, som også er grundlaget for den igangværende fransk-britiske planlægning. Det drejer sig i særlig grad om tre ting, nemlig 1) at der skal foreligge en aftale mellem USA og Iran, 2) at der er et håndterbart trusselsniveau i området, herunder en forståelse med USA og Iran, og 3) at missionens aktiviteter skal være i overensstemmelse med folkeretten. De danske bidrag vil være undergivet folkeretten, herunder FN's havretskonvention samt i relevant omfang den humanitære folkeret. Opfyldelsen af de her grundforudsætninger beror naturligvis på en samlet vurdering, og de danske bidrag vil derfor kun blive indsat, hvis alle tre forudsætninger er opfyldt. Vi følger løbende situationen og er i tæt dialog med koalitionen om næste skridt.

Derudover indeholder beslutningsforslaget en mulighed for at kunne indsatte de samme kapaciteter i EU-missionen ASPIDES i Det Røde Hav, såfremt det vurderes relevant. Endelig vil der være mulighed for at udsende nødvendige danske militære kapaciteter til evakuering, herunder medicinsk, af de danske bidrag, der udsendes på baggrund af beslutningsforslaget.

Jeg er jo helt klar over, at det er et tidligt tidspunkt, at regeringen ønsker at få mandat til indsættelsen af de danske bidrag, når nu missionen endnu ikke er igangsat. Den foreløbige aftale mellem USA og Iran efterlader fortsat mange spørgsmål, og derfor vil jeg også gerne understrege, at vi selvfølgelig vil vende tilbage til Folketinget, hvis situationen ændrer sig i en retning, hvor de nævnte forudsætninger ikke længere er gældende. Når vi så alligevel ønsker at indhente samtykke til indsættelse af de danske militære bidrag, er det, fordi missionen afhængigt af udviklingen kan blive igangsat med kort

varsel og Danmark har en væsentlig interesse i at være klar til at bidrage fra start med de andre allierede.

Jeg vil også gerne understrege, hvad jeg har sagt før, nemlig at krigen mellem USA og Iran jo ikke er en, vi har efterspurgt, for nu at udtrykke det diplomatisk. Til gengæld har vi store danske og europæiske interesser på spil. Det er baggrunden for, at jeg løbende har holdt fast i, at vi fra dansk side bør have et åbent sind, i forhold til hvordan vi kan bidrage til en løsning på situationen i Hormuzstrædet. Det handler om at sende et entydigt signal om støtte til en fælles europæisk tilgang til stabilitet i regionen og til fri sejlads i Hormuzstrædet. Det handler selvfølgelig også om at varetage danske interesser på alle dimensioner.

Ja, vi er en lille nation, kun 6 millioner mennesker, men vi er en stor søfartsnation. Vores velstand er sådan set bygget op på samhandel med andre lande rundt i hele verden, og vi er nødt til at gå til verden, som den er, og ikke, som vi ønsker os den skulle være. Så selv om vi ikke abonnerer på det ræsonnement, der førte til, at den her situation brød ud lørdag straks efter det danske folketingsvalgs udskrivelse, så har vi på alle måder en forpligtigelse til at prøve at gøre vores indflydelse gældende.

Kl. 11:56

Det er jo derfor, at vi har engageret os i det her fra en start, og at vi selvfølgelig nu vil koordinere fortsat med relevante lande i regionen og øvrige maritime operationer i området og allierede, og et af flere væsentlige elementer her er selvfølgelig også at have en tæt koordination med og accept fra USA samt så vidt muligt en form for forståelse med Iran med henblik på at undgå unødige konfrontationer. Afhængigt af det konkrete operationsområde og aktiviteter vil samtykke fra relevante kyststater også være en forudsætning, og det er en dialog, der pågår. Samtidig vil vi fortsætte det diplomatiske arbejde i bl.a. EU og FN for deeskalering og diplomatiske løsninger.

Med det vil jeg gerne igen udtrykke taknemlighed over Folketingets samarbejdsvillighed i forhold til at gennemføre det her beslutningsforslag med en hurtig procedure og den store, brede opbakning. Det er vigtigt af hensyn til Danmarks placering i verden, og det er sådan set også vigtigt af hensyn til danskernes økonomi. Tak.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til udenrigsministeren. Der er et spørgsmål til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:57

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Det er bare helt ganske kort til ministeren. Kan ministeren uddybe en lille smule, hvad der menes med »et håndterbart trusselsniveau«? For det er i hvert fald en lille smule uklar definition for mig.

Kl. 11:58

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ministeren.

Kl. 11:58

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er nødt til at sige helt åbent, at situationen jo også er uklar. Det synes jeg også at alle ordførere har dækket ganske fint og så draget lidt forskellige konklusioner på, må man sige. Det beror jo på en konkret vurdering i den her fransk-britisk ledede alliance af i omegnen af godt 20 lande af, hvornår der er den rigtige situation, for at de her bidrag, der nu tilmeldes planlægningsmæssigt, også de facto kan indsættes.

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Spørgeren.

Mette Thiesen (DF):

Tak for svaret. Det leder mig egentlig til det næste: Hvad så, hvis der opstår uenighed i forhold til den konkrete vurdering mellem eksempelvis Frankrig, Storbritannien og Danmark eller nogle af de andre for den sags skyld? Hvem vejer så tungest der? Hvem er det, der tager den endelige beslutning?

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):
Ministeren.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Danmark tager den endelige beslutning, for så vidt angår Danmarks bidrag. Det er jo vigtigt at slå fast. Vi søger parlamentarisk opbakning til noget, vi allerede har meldt ind med parlamentarisk forbehold. Vi opstiller vores egne forudsætninger, og i sidste ende er det jo os, der afgør, om de forudsætninger, vi har stillet op, er til stede.

Den fg. formand (Theresa Berg Andersen):

Tak til udenrigsministeren. Der er ikke flere spørgsmål, og vi går videre til forsvarsministeren.

Forsvarsministeren (Jeppe Bruus):

Det, vi behandler i dag, er en alvorlig beslutning. Det er det altid, når vi skal sende danskere og danske soldater ud til verdens brændpunkter, og derfor vil jeg også gerne takke for Folketingets foreløbige brede opbakning til beslutningsforslaget og for, synes jeg faktisk, en meget fin debat også i dag.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at situationen i Mellemøsten er yderst volatil. Den udvikler sig fra dag til dag, og som udenrigsministeren nævnte, er der sat skub i forberedelserne til den fransk-britisk ledede mission i Hormuzstrædet, og det er jo derfor, vi behandler og hastebehandler beslutningsforslaget. I forlængelse af udenrigsministeren og som den sidste på podiet i dag, antageligvis, vil jeg gerne benytte lejligheden til at uddybe nogle af de områder, der hidtil har været drøftet.

For det første vil jeg sige om det danske bidrag: Danmark kommer til at bidrage med nogle kapaciteter, som er efterspurgt i missionen, og som har været vurderet relevante at bidrage med fra dansk side. Det drejer sig om cirka to stabsofficerer, der vil løse generelle sømilitære planlægningsopgaver. Stabsofficererne vil blive prædeployeret, det vil sige, at de vil blive udsendt her ved det nyoprettede operative hovedkvarter i Portsmouth i Storbritannien for at understøtte udviklingen af missionen, men vil senere også kunne indsættes i missionen i regionen, enten på et skib eller i et hovedkvarter i et land.

Mindre droner, kaldet Puma, der benyttes til efterretningsindhentning og billedopbygning, vil blive udsendt med en dronebesætning på cirka fire personer til bl.a. at styre og reparere dronerne. Dronekapaciteten kan indsættes både fra et skib og fra land.

Så er der et tolkelement på op til cirka fire personer, der vil bidrage til behandling af information på de lokale sprog. Tolkene forventes placeret i det operative hovedkvarter i Portsmouth, men de vil ligeledes kunne indgå i et eventuelt maritimt eller landbaseret hovedkvarter i regionen, såfremt det vurderes nødvendigt. Og så vil det ligeledes være muligt at indsætte cyberkapaciteter samt eventu-

Kl. 11:58 elt nødvendige kapaciteter til evakuering af de danske bidrag efter behov, hvis det måtte blive aktuelt.

Kl. 11:58 Jeg vil gerne understrege, at der stadig væk pågår militær planlægning, som er med til at afgøre detaljerne, som udenrigsministeren også var inde på. Præcis hvor de danske bidrag indsættes fra, og hvem der vil have kommandoen over dem i dagligdagen osv., er derfor noget af det, der er under planlægning. Forsvarskommandoen er med i planlægningen og vil således sikre, at det sker inden for rammerne af det mandat, som vi også behandler nu.

Kl. 11:59 For det andet vil jeg gerne fremhæve truslen og den omskiftelige situation, som vi skal forholde os til. Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at den militære trussel fra Iran mod et dansk bidrag i regionen er lav, såfremt Iran anerkender den fransk-britiske mission. Ligeledes vurderer Forsvarets Efterretningstjeneste, at såfremt Iran ikke anerkender missionen, vil den militære trussel være høj. Derfor er det essentielt, at operationsmiljøet skal have et håndterbart trusselsniveau – det var også det, der blev drøftet før – før de danske bidrag kan udsendes. Hvornår trusselsniveauet er håndterbart, vil afhænge af en konkret vurdering, og det er fortsat den fransk-britiske vurdering, at denne forudsætning endnu ikke er opfyldt, men det er forventningen, at det kan ændre sig meget hurtigt, hvorfor vi også behandler det her beslutningsforslag, så vi er klar.

Kl. 11:59 Situationen er som sagt omskiftelig, og derfor er det også vigtigt, at der tages højde for, at den kan forværres, f.eks. som følge af fjendtlige handlinger, efter at missionen er igangsat. Det kan derfor heller ikke udelukkes, at der kan ske ændringer i situationen, der gør, at missionen efter sin igangsættelse må indstilles midlertidigt eller i værste fald lukkes helt. Det er en faktor, som Frankrig og Storbritannien er meget opmærksomme på, og som vil blive tænkt ind i planlægningen.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at Forsvarskommandoen følger situationen tæt og altid vil være i tæt dialog med vores udsendte, og vi vil derfor altid have mulighed for at trække det danske bidrag, hvis ikke det længere vurderes, at det er relevant eller sikkert for dem at have det med i missionen. Tilsvarende vil vi altid kunne gribe ind, hvis de danske soldater skulle blive pålagt at løse opgaver, der måtte være uden for det mandat, der er givet af Folketinget.

Så vil jeg gerne sige tak for en god debat og en bred opbakning til det her beslutningsforslag, som det er værdsat at vi kan behandle, inden vi går på sommerferie, så vi kan være klar, også til det her, som det jo så også handler om, nemlig at beskytte den civile skibstrafik i Hormuzstrædet. Vi er en lille nation, men vi er en stor søfartsnation. Vi har en interesse i, at den trafik flyder, og jeg er helt enig i den debat, der har været, om, at det her også handler om, hvad det er for nogle omkostninger, vi som danskere oplever i vores hverdag, og derfor er det ikke uvæsentligt, at vi også bidrager til den her mission. Tak for ordet.

Kl. 12:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Vi siger tak til forsvarsministeren. Jeg ser ikke, at der er nogen korte bemærkninger. Tak til forsvarsministeren.

Dermed er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigs- og Forsvarsudvalget. Hvis der ikke er nogen, der gør indsigelse mod det, vil jeg betragte det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Nu udsættes mødet til kl. 13.00, hvor spørgetimen med statsministeren begynder.

Mødet er udsat. (Kl. 12:05).

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Udvidet spørgetime med statsministeren.

Kl. 12:59

Formanden (Søren Gade):

Mødet er genoptaget.

Jeg giver nu ordet til statsministeren for en indledende redegørelse. Værsgo til statsministeren.

Kl. 13:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det, formand, og først og fremmest velkommen til de mange nye ansigter her i Folketingssalen. Jeg glæder mig til samarbejdet med jer alle sammen. Det er midsommer i Danmark. Det er en skøn, skøn tid på året, faktisk den allerbedste. Der er sol, i år masser af varme, og lyse nætter, men hvis nogen tror, at regeringen af den årsag går på sommerferie, er det selvfølgelig helt forkert. For vi går nu i gang med at realisere vores politiske program for et mere grønt, et mere trygt og et rigere Danmark. Og det haster.

Vi har som det allerførste taget fat på de høje leveomkostninger, der presser mange danskere. Allerede i morgen kommer forslaget om den midlertidige forhøjelse af befordringsfradraget til afstemning her i salen. Det bliver især til mange pendlere en tiltrængt økonomisk håndsrækning. Det gælder faktisk over 1 million danskere, og jeg håber, at Folketingets partier kommer til at stille sig bag den her beslutning.

Så er der beskyttelsen af vores drikkevand. Også det haster. Danmark har i generationer haft noget af det fineste drikkevand i verden. Vi henter det meste op fra grundvandet. Noget af det er meget, meget gammelt, og i modsætning til i mange andre lande i verden behøver vi ikke at koge vores drikkevand eller fylde det med klor, der ikke smager særlig godt. Desværre må vi konstatere, at der ikke er blevet passet ordentligt på det danske grundvand. I over halvdelen – halvdelen – af alle borer er der fundet rester af sprøjtegifte, og nogle steder er der også for meget nitrat i vores drikkevand. Det er ganske enkelt ikke godt nok. Er der én ting, som folketingsvalget viste, er det, at danskerne kræver af os, at vi passer bedre på vores drikkevand. Derfor bliver det en af den nye regerings første og, synes vi også, vigtigste gerninger at gennemføre et nationalt sprøjteforbud. Allerede i sidste uge gik drøftelserne i gang med Folketingets partier.

Noget andet, der også er i fuld gang, er indsatsen i forhold til at få kontrol over Europas ydre grænser. Som I ved, har Danmark målrettet arbejdet for at kunne oprette udrejse- og modtagecentre uden for Europa. Det har været svært, opbakningen har været sparsom, men vi har fortsat, fordi vi vil have sat en stopper for den ukontrollerede indvandring til Europa, fordi vi vil genvinde magten over, hvem der bor og lever i vores lande, og fordi vi vil gøre op med den menneskelige katastrofe, det er, når tusindvis af migranter sætter livet på spil for at nå Europa. Med den tilbagesendelsesreform, som EU blev enige om i sidste uge, er nogle af de sidste juridiske sten ved at være ryddet af vejen, og den dagsorden, som Danmark kom med for år tilbage, og som mange i Europa antog for at være helt forkert, er nu blevet gjort lovlig via konkret EU-lovgivning.

Det har været et kæmpe stykke arbejde. Danmark er gået forrest. Nu er det muligt med en ny udlændingepolitik. Men ligesom det ikke var let at overbevise de andre i Europa om vores holdninger og tilgange i første runde, kommer det her også til at kræve en massiv indsats af få realiseret. I sidste uge i Bruxelles stod et flertal af

EU-landene for første gang bag det dansk-italienske initiativ om nu at sætte tempoet op. Jeg sagde i sidste uge, at jeg vovede et øje; nu vover jeg det hele. Målet er, at vi allerede til næste år skal være i gang med etableringen af de første centre uden for Europa. Vi skal have truffet de nødvendige politiske beslutninger, og samarbejdsrelationer til partnerlande skal være etableret. Det er ekstremt ambitiøst, men jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg er ualmindelig stolt over at have fået 18 lande bag det her initiativ. Det havde jeg faktisk ikke regnet med kunne lade sig gøre.

Nu skal vi gøre det her til en realitet. Det handler om europæernes tryghed og sikkerhed, og ud over det her vil vi allerede i morgen fremsætte lovforslag om at gennemføre en udvisningsreform herhjemme. For kriminelle udlændinge hører ikke til i Danmark.

Til sidst vil jeg sende en særlig hilsen til vores kolleger her i Folketinget fra både Færøerne og Grønland. Det gælder nye som kendte ansigter. Jeg ser frem til at fortsætte vores gode samarbejde mellem vores tre lande. De senere år må man sige det har stormet mere og væsentlig mere i Nordatlanten, end vi har været vant til. Vi kommer til som regering at stå fast på kongerigets suverænitet, vores territoriale integritet og selvfølgelig retten til selvbestemmelse. Vi ønsker et stærkt, ligeværdigt og moderne fællesskab. Sporene er lagt, og nu kommer vi til at fortsætte arbejdet sammen. Samtidig med det her er vi i gang med at styrke sikkerheden i Arktis, og det er der brug for i en verden, der desværre bliver mere og mere uforudsigelig, usikker og farlig end bare for få år siden.

Tak for ordet, og jeg glæder mig til spørgsmålene.

Kl. 13:05

Formanden (Søren Gade):

Tak til statsministeren for den indledende redegørelse.

Vi går nu videre med spørgsmål fra partilederne. Jeg skal gøre opmærksom på, at hr. Alex Vanopslogh fra Liberal Alliance, hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten, hr. Qarsoq Høegh-Dam fra Naleraq og hr. Sjørður Skaale fra Javnaðarflokkurin ikke deltager i spørgetimen.

Da det er udvidet spørgetime, starter vi med spørgsmål fra Tingets medlemmer, der er valgt i Grønland og på Færøerne. Den første, jeg byder velkommen til, er fru Naaja H. Nathanielsen fra Inuit Ataatigiit. Værsgo.

Kl. 13:05

Spm. nr. US 1

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at lykønske statsministeren og den nye regering og takke for et godt samarbejde under forhandlingerne. Og så vil jeg gerne zoome ind på regeringsgrundlaget under den her spørgetime.

For os i Inuit Ataatigiit har det været vigtigt at fokusere på ligeværd i rigsfællesskabet. Ligeværd handler ikke kun om fremtiden, men også om fortiden. Vi anerkender, at der er skrevet ind, at man fra den danske regerings side også vil kigge på de mørke kapitler. Der er stadig væk mennesker, der lever med konsekvenser af fortidens beslutninger. I Grønland er det jo ikke fjern fortid; det er levet nutid. Der går mennesker rundt omkring os hver dag, der er berørt af de forskellige beslutninger, der er truffet.

Inuit Ataatigiit er utrolig glade for, at godtgørelsesordningen til kvinderne fra antikonceptionssagen er kommet med i regeringsgrundlaget. Vi er stadig væk ærgerlige over, at der er sager, der derudover er afvist af staten og henvist til domstolene. Det er sager, der ligesom antikonceptionssagen handler om en praksis, der særlig har været rettet mod grønlandere. Det gælder særlig de juridisk faderløse og de bortadopterede, der er blevet bortadopteret ulovligt.

Under regeringsforhandlingerne var det et emne, som Inuit Ataatigiit ønskede nogle klare tiltag for, og den danske regering har kvitteret med i indeværende år at ville udarbejde særskilte rapporter

om de nævnte grupper, og at der derefter sker en stillingtagen til spørgsmålet om en undskyldning. Jeg anerkender den bevægelse, der har været, men jeg bliver dog også nødt til at understrege, at jeg fortsat mener, at staten af egen drift bør anerkende, at de borgere, der er blevet svigtet, bør have en undskyldning uden opsætning. Det er svært for os at se værdigheden i, at disse danske statsborgere skal møde staten i retten for at blive hørt.

Derfor vil jeg spørge, om statsministeren finder det værdigt, at grønlandere udsat for svigt af staten skal føle sig nødsaget til at stævne staten for at få deres oprejsning.

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg nødig gøre mig til dommer over, om man vælger at gå til domstolene. Jeg respekterer, når sagerne er verserende ved domstolene. Men jeg kan jo sige helt generelt, at jeg personligt igennem de senere år har kastet mig ind i at få belyst de mørke kapitler i den dansk-grønlandske relation og vores historie. Jeg tror, det er helt nødvendigt, at vi tør gøre det, og at vi gør det med åbne øjne, for at vi kan have et godt samarbejde i dag. Det er den måde, jeg tænker det på. Jeg synes både, vi skylder det som nation, men jeg tror også, det er forudsætningen for, at vi kan have et godt samarbejde og en god relation i dag.

Det er jo ikke noget, der har været tradition for i Danmark tidligere. Jeg tror, at jeg er den første statsminister, der rigtig har gjort det – med opbakning fra ikke alle i Folketinget, men fra mange. Det er en rejse, vi har tænkt os at fortsætte sammen. Det er derfor, vi er blevet enige om med naalakkersuisut at lave en historisk udredning og at, som spørgeren siger, rykke dele af det arbejde frem, bl.a. i forhold til de juridisk faderløse, som også er en problemstilling, vi har brug for kommer rigtig frem i lyset.

Jeg vil i øvrigt også gerne takke for det gode samarbejde, der er mellem IA og den danske regering, både hvad angår naalakkersuisut, men også, hvad angår de her forhandlinger, der netop er blevet afsluttet. Jeg håber, at spørgeren ved, at jeg kerer mig om de mørke kapitler og især de mennesker, det vedrører. Jeg er rigtig glad for – hvis vi kigger på spiralsagen, som er et af de absolut mørkeste kapitler, der er i vores historie; der er begået ting, der aldrig skulle have været begået – at der er givet en undskyldning, og at der er etableret en godtgørelsesordning, og at vi i øvrigt har lavet det arbejde sammen med naalakkersuisut og nogle af de berørte kvinder for at være sikker på, at det blev gjort på den helt rigtige måde. Det ønsker vi også at gøre i lignende sager fremover.

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:09

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. For at blive i sporet omkring ligeværd vil jeg sige, at jeg er glad for, at regeringen har slået fast, at Grønland udgør et folk i forhold til folkeretten i det nye regeringsgrundlag, og at man skal sikre overholdelsen af både de generelle menneskerettigheder og særlig de oprindelige folks rettigheder i hele kongeriget. Vi ved alle sammen, at regler fungerer bedst, hvis de efterleves, og der er jo desværre eksempler på, at de her rettigheder i forhold til at få adgang til tolk eller lignende ikke har været fulgt. Jeg oplever ikke, at det nødvendigvis er grundet manglende politisk vilje, men måske handler det også om, at de her rettigheder ikke i tilstrækkelig grad har været indarbejdet i beslutningsprocesser fra starten eller i

administrationspraksis. Det er særlig retten til sprog, kultur og reel inddragelse i de her beslutninger, der har betydning for Grønland og grønlandere. Så hvordan vil regeringen konkret sikre, at forpligtelsen til at respektere og efterleve oprindelige folks rettigheder bliver forankret i hele den offentlige forvaltning?

Kl. 13:10

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først vil jeg sige, at jeg har det grundlæggende synspunkt, at når man er en del af det danske kongerige, skal man have gode muligheder for at leve sit liv. En del af det at kunne leve sit liv i frihed og tryghed og sikkerhed er selvfølgelig, at de grundlæggende rettigheder, man har som individ, bliver overholdt.

Jeg tror så i øvrigt, at spørgeren faktisk godt kan have ret i sin analyse af, hvorfor det ikke altid har været sådan, og det må den offentlige administration i Danmark selvfølgelig blive bedre til. Der er jo nogle situationer, hvor det her er vigtigere end andre. Og det er klart, at der, hvor der f.eks. er tale om familieforhold, en anbringelse af et barn – det er jo noget af det, vi har brugt tid på også at diskutere i fællesskab – og andet, der er meget indgribende, er man virkelig afhængig af at kunne tale på sit eget sprog og blive forstået rigtigt.

Jeg synes, vi skal fortsætte vores samarbejde bl.a. på børneområdet, socialområdet og anbringelsesområdet, og så synes jeg, det er en rimelig diskussion bredere, for vi har ikke andet ønske end at leve op til de forpligtelser, vi har.

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren med det afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:11

Naaja H. Nathanielsen (IA):

For Inuit Ataqatigiit hænger ligeværd også sammen med retten til at få reel indflydelse på de beslutninger, der har betydning for fremtiden og ikke bare fortiden og nutiden. Derfor er jeg også glad for, at vi i regeringsgrundlaget har slået fast, at intet skal besluttet om Grønland uden Grønland, og at der vil ske en øget dialog om udenrigspolitiske beføjelser til Grønland, og i en mere usikker verden kan man sige at det ikke bliver mindre vigtigt for os. Så jeg er nysgerrig på, hvordan statsministeren ser Grønlands rolle i udenrigspolitikken udvikle sig i de kommende år, og hvilke konkrete skridt regeringen vil tage for at sikre større grønlandsk medbestemmelse.

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det var et stort spørgsmål til, tror jeg nok, 60 sekunders besvarelse, så jeg er ikke sikker på, jeg kan komme hele vejen rundt. På den knappe tid vil mit svar være, at vi skal fortsætte den vej, vi allerede er gået ind på i fællesskab, både i forhold til Kontaktudvalget og det meget, meget tættere samarbejde, der er blevet etableret på forsvarsområdet og på sikkerhedspolitikken bredere. Lige nu kæmper vi jo sammen på grund af truslerne fra USA, og det har vi haft et virkelig, virkelig tæt og godt samarbejde om. Så har vi jo igangsat tvistløsningsnævnet, § 6-nævnet, som i hvert fald har vist en vej, hvad angår medlemskab af WTO for Færøerne, og i det ligger der potentielt også nogle muligheder for Grønland. Og det, vi helt konkret arbejder med nu, er jo ikke mindst Nordisk Råd og ønsket om

også der at være repræsenteret på en anden måde end inden for de gældende regler.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Naaja H. Nathanielsen fra Inuit Ataqatigiit.

Jeg byder nu velkommen til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin. Værsgo.

Kl. 13:13

Spm. nr. US 2

Anna Falkenberg (SP):

Tak for ordet. Jeg vil gerne starte med at ønske den nye regering tillykke. For min og Sambandsflokkurins del er vi meget glade for det, der er skrevet i regeringsgrundlaget, som angår Færøerne. Indtil videre er dette dog blot ord, men som afspejler en intention og en retning, som jeg til hver en tid vil holde regeringen op på. Når det så er sagt, glæder jeg mig rigtig meget til samarbejdet de næste år. Det er ikke kun i Danmark, at der er kommet en ny regering; det er der også kommet på Færøerne efter en regeringsforhandling, der tog lidt kortere tid end i Danmark. Jeg ved også, at statsministeren har haft lejlighed til at hilse på Færøernes nye lagmand, Beinir Johannesen. Den færøske regering har sat sig for at tage til København med et budskab om at nyskabe rigsfællesskabet – en modernisering, der gør vores fællesskab langtidsholdbart, og som vil, at Færøerne skal være med der, hvor beslutningerne træffes. Derfor vil den færøske regering genoptage forhandlingerne med den danske regering med henblik på at opnå medlemskab af internationale organisationer og få fastslået, at Færøerne skal have selvbestemmelsesret i alle de forhold, der vedrører Færøerne.

Derfor vil jeg gerne starte den her spørgerunde med at spørge statsministeren: Er der en reel vilje til at finde løsninger, der giver medbestemmelse i alle de forhold, der vedrører Færøerne?

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det korte svar er: Ja, der er absolut politisk vilje fra den danske regerings side. Og det er helt rigtigt, at jeg havde lejlighed til at møde den nye lagmand i sidste uge, og det er også rigtigt, at det gik noget hurtigere på Færøerne med at få dannet en regering. Vi har haft lejlighed til at tale sammen tidligere telefonisk, men det var første gang, at vi havde et fysisk møde, et rigtig godt møde, og det, vi er enige om at gøre her på den, kan man sige, korte bane, er det, der vedrører det nordiske samarbejde, og det er, ikke mindst set i lyset af at vi er fælles værter ved et nordisk møde. Vi er på den anden side af sommerferien, og der vil vi gerne kunne tage de næste skridt. Man kan sige, at indsatsen for, at både Færøerne og Grønland bliver repræsenteret på en mere ligeværdig måde i det nordiske samarbejde, er en kamp, vi har valgt at kæmpe sammen. Vi står entydigt på den samme side. Nu handler det jo så om at få overbevist de andre nordiske lande om de nødvendige ændringer, sådan at det nordiske samarbejde kan blive moderniseret. Så arbejder vi jo videre ad WTO-sporet. Det gør vi også i fællesskab. Vi var enige om at nedsætte tvistløsningsnævnet og har nu fået lejlighed til at gå videre ad WTO-sporet. Så er der jo nogle ualmindelig dygtige sportsmænd på Færøerne, og derfor er spørgsmålet om deltagelse ved de olympiske lege også noget, der optager os, også i fællesskab.

Jeg synes, at det gode her er, at vi ikke har en uenighed om vigtigheden af Færøernes og Grønlands rolle på den internationale

scene. Så vi gør, hvad vi kan, inden for de rammer, der gælder for vores samarbejde, og der er ikke nogen som helst form for politisk modvilje fra den danske regerings side i den her sammenhæng.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:16

Anna Falkenberg (SP):

Tak for svaret. Spørgsmålet omkring det nordiske er noget, som jeg også kaster mig ind i, og jeg er meget glad for, at vi står sammen som rigsfællesskab i de sager lige nu. Jeg vil gerne lige holde fast i det, der angår rammen for rigsfællesskabet, og hvordan vi træffer beslutninger i rigsfællesskabet. Vi havde for nogle år tilbage en beslutning omkring at opstille en militærradar på Færøerne, hvor man sagde meget klart fra dansk side: På Færøerne er det jer der skal træffe beslutningen – vil I have den her radar, eller vil I ikke have den? Men det kører lidt på goodwill, hvis man kan sige det på den måde. Vi har ikke en fast ramme for, hvordan vi træffer beslutninger i rigsfællesskabet i sager, der angår Færøerne. Der kunne jeg godt tænke mig, at statsministeren ville give en indikator til den færøske befolkning om, at beslutninger, der vedrører Færøerne, bliver forankret på en måde i det færøske politiske system, så vi også har med- og selvbestemmelse i de sager. Derfor kunne jeg godt tænke mig i denne omgang at spørge statsministeren, om hun er enig i, at beslutninger, der vedrører Færøerne, f.eks. militærinstallationer, skal forankres i det færøske politiske system.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen selvfølgelig ønsker vi da at have et rigtig, rigtig tæt samarbejde med det politiske system på Færøerne, hvad angår forsvars- og sikkerhedspolitikken. Nu kiggede jeg lige over på hr. Troels Lund Poulsen, som indtil for kort tid siden var forsvarsminister og sad lige her ved siden af mig, og hvis der er en, der virkelig har brugt kræfter på at få forankret dansk forsvars- og sikkerhedspolitik i kongeriget og i rigsfællesskabet, så er det hr. Troels Lund Poulsen. Jeg tror også, at man må sige, når vi har kunnet flytte tingene, som vi er lykkedes med, og som jo er betinget af den omkringliggende verden: Det findes ikke længere, at der er et område, som ikke er underlagt potentiel fare eller trusler eller sikkerhedspolitiske udfordringer, og det gælder også Nordatlanten, og det gælder også det arktiske område. Når vi har kunnet flytte os, som vi har, er det da, fordi den tidligere danske forsvarsminister virkelig har brugt meget tid på det her i samarbejde med sine kolleger både på Færøerne og i Grønland, og det er da en måde at arbejde på, som vi kommer til at fortsætte med. Men jeg bliver også nødt til sige, at der jo ikke er nogen, uagtet hvad man måtte mene historisk eller ideologisk omkring forsvars- og sikkerhedspolitik, der kan tillade sig at se bort fra den verden, vi lever i i dag, og skal man passe på sine befolkninger, så skal man opruste.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:19

Anna Falkenberg (SP):

Det er jo lige netop derfor, at jeg synes, det er vigtigt, at man på Færøerne snakker om, hvad indholdet er i de beslutninger, man træffer,

og ikke, om Danmark har truffet beslutningen forinden. For det er min oplevelse, at det er det, der ofte sker, f.eks. med radaren. Det handlede om: Har man truffet beslutningen i Danmark i forvejen, eller får vi egentlig mulighed for at sige, hvad vi vil? Og det var i stedet for at tale om: Har vi behov for den her radar? Derfor kunne jeg godt tænke mig, at det kom i nogle faste rammer.

Men mit afsluttende spørgsmål går faktisk på det, som statsministeren var inde på i sit første svar, nemlig IOC. For vi kan nemlig godt snart komme i den situation, at de færøske håndboldherrer ikke kan blive repræsenteret ved OL, hvis de kvalificerer sig her ved VM-slutspillet i januar, og det ville være en meget uheldig situation for rigsfællesskabet, hvis du spørger mig. Derfor er jeg også glad for, at det står i regeringsgrundlaget, at man igangsætter et arbejde. Der kunne jeg godt tænke mig at spørge statsministeren: Hvordan har man tænkt sig at gribe det her arbejde an fra regeringens side?

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

De færøske håndboldherrer spiller virkelig godt håndbold og er på vej frem med kæmpe opbakning fra hele det færøske samfund og fra os andre, og derfor er spørgsmålet omkring de olympiske lege pludselig meget, meget aktuelt – ikke kun principielt, men også aktuelt. Det står i regeringsgrundlaget, at vi har tænkt os at arbejde videre med det her. Jeg havde lejlighed til at diskutere det med lagmanden så sent som i sidste uge. Og så kommer vi tilbage med, hvordan vi præcis får det her forankret. For i forhold til IOC er det jo ikke Danmark, der kan beslutte, hvem der kan være med i de olympiske lege; det er en verden for sig med egne beslutningsprocesser. Men vi er enige om i fællesskab at påvirke det, for jeg forstår godt, at man gerne vil være repræsenteret ved sit eget flag. Det forstår jeg helt principielt godt. Men her aktuelt er der nogle håndboldherrer, der er på vej frem i verden, og det vil vi meget, meget gerne understøtte, hvad angår de olympiske lege.

Kl. 13:21

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin.

Jeg giver nu ordet til hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 13:21

Spm. nr. US 3

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Lad mig starte med at takke statsministeren for det samarbejde, vi har haft i den netop overståede regeringsperiode, og også for de pæne ord, der blev givet lige før. Jeg kan jo bekræfte, at der var en meget dygtig forsvarsminister i den daværende regering. Det er jeg sådan set enig med statsministeren i – så så langt så godt.

Jeg har også haft lejlighed til at læse regeringsgrundlaget, som jo, må man sige, er meget langt. Jeg kender også hele baggrunden for at lave et regeringsgrundlag og ved, at statsministeren er meget ambitiøs, men jo også til tider nidkær i forhold til at lave et regeringsgrundlag. Det er faktisk sagt i al respekt og med ros til statsministeren. Derfor var jeg også noget forundret, da jeg læste regeringsgrundlaget, for jeg tænkte, at det her regeringsgrundlag jo må afspejle det, der er vigtigst i det, som regeringen nu vil prioritere. En af de ting, som man i hvert fald har undgået at skrive noget om, er hele spørgsmålet om udlændingepolitikken. Der undrer det mig lidt, at statsministeren ikke har prioriteret det mere i forhold til det arbejde, som jo uafvendeligt er helt afgørende, nemlig at have fokus

på nogle af de udfordringer, vi står over for. For mig er det jo ret tydeligt, at det må dække over, at der er uenigheder i regeringen. Det kommer nok heller ikke som nogen hemmelighed for offentligheden. Men af samme årsag synes jeg, det kunne være nyttigt i dag at blive lidt klogere på, hvor regeringen så står.

En af de første ting, som jeg forventer vi kommer til at diskutere i forhold til hele spørgsmålet om udlændingepolitik, er hele spørgsmålet om en ny indfødsretsafale. Der har jeg noteret mig, at udlændingeministeren har udtalt, at regeringen ikke har taget stilling til, om det skal være lettere eller sværere at opnå dansk statsborgerskab. Det undrer mig lidt set i lyset af, at jeg jo selv er af den klare opfattelse, at det skal være sværere at opnå dansk statsborgerskab. Derfor vil jeg sådan set gerne bede statsministeren om at uddybe det her spørgsmål og ikke mindst også, hvornår man så kommer til at diskutere en ny indfødsretsafale.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tusind tak for det spørgsmål. Det er, kan man da godt være ærlig og sige, lidt mærkeligt at stå sammen med en af sine nærmeste kolleger nu på hver sin side af pulten her. Vi skal finde vores nye roller.

Jeg kan jo sige helt overordnet, at forskellen på Venstre og Socialdemokratiet, hvad angår udlændingepolitikken, i hvert fald er én ting, og det er, at når Socialdemokratiet siger i valgkampen, at der ikke bliver lempet på udlændingepolitikken, så er der et regeringsgrundlag, hvor der ikke bliver lempet. Venstre sagde, at det vigtigste for dem i udlændingepolitikken ville være at bryde med konventionerne, og man var ikke engang kongelig undersøger i 14 dage, før man havde givet los, hvad det angår. For så vidt jeg kan se af de der såkaldte VLAk-papirer, havde man tænkt sig at overholde de internationale konventioner, så det, man havde sat danskerne i udsigt, forsvandt så i ikke et sort tårn, men på et meget mørkt hotel i København. Det forstår jeg ikke.

For når jeg i en valgkamp siger, jeg ikke synes, man skal lempe udlændingepolitikken, er det, fordi jeg mener det. Jeg har også været meget klar om, at det var Socialdemokratiets absolut røde linje. Det betyder jo også, at når regeringsgrundlaget er skrevet, som det er, er det jo, fordi dansk udlændingepolitik ligger fast. Der bliver ikke lempet på asyl eller familiesammenføring eller alle de andre ting, vi i øvrigt i fællesskab har fået oparbejdet gennem mange år. Til gengæld bliver der strammet nogle steder. Det gør der, hvad angår centre uden for Europa, en udvisningsreform, en øget indsats i forhold til genopdragelsesrejser, vold mod børn og vold mod kvinder. Så det arbejder vi videre med.

I forhold til indfødsret skal Folketinget jo på et tidspunkt lave en ny aftale på det her område. Der er ikke noget i mig, der har lyst til at gøre det lettere at få et dansk statsborgerskab. Jeg synes, vi har givet for mange statsborgerskaber væk igennem tiden. Vi blev enige om, da vi sad i regering sammen, at sætte det her udvalg i gang, i forhold til at man kan lave en screening. Det ved alle er svært. Selvfølgelig er det en svær opgave. Det var derfor, den daværende regering valgte at nedsætte et udvalg, der skulle kigge på det. Hvis jeg husker ret, er det færdigt med sit arbejde her ved overgangen mellem 2026 og 2027 – det tror jeg det er, jeg er ikke helt sikker – men det er i hvert fald færdigt med sit arbejde på et senere tidspunkt. Og så kommer regeringen jo til at tage stilling på baggrund af det arbejde.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:26

Kl. 13:28

Troels Lund Poulsen (V):

Det er selvfølgelig lidt anderledes at stå og tale på den her måde, men vi er jo begge to omstillingsparate personer, så det går nok trods alt, vil jeg tro. Jeg forstår da også godt, at det er svært at vænne sig til en ny virkelighed. Det er det for os alle sammen. Men det giver også så mange nye glæder i livet, kan jeg selv mærke.

Jeg kunne jo også mærke, at statsministeren nærmest var på vej i opposition, for det er jo ikke mig, der svarer på spørgsmål her i dag; det er nu engang statsministeren. Jeg håber jo ikke, det har været traumatisk at være nede på det hotel, som ikke var mørkt, men jeg er selvfølgelig godt klar over, at statsministeren ikke syntes, det var rart at sidde på den anden side af bordet, men det er jo, som det er. Det er alt sammen godt; det er godt at prøve noget nyt.

Jeg er jo sådan set glad for det, som statsministeren siger, nemlig at det skal være sværere at få dansk statsborgerskab. Det undrer mig så, at udlændingeministeren ikke er i stand til at svare på det. Han siger, at det ved han ikke noget om, han har ikke gjort sin holdning op. Man må så konkludere, at det skal være sværere, og så må vi se på, hvad det er for et forslag, regeringen så kommer med. Men vil man så i den forbindelse tage afsæt i den screeningsmodel, som den tidligere regering jo aftalte der skulle arbejdes videre med, og hvor jeg må forstå nu, at udvalget må gøre sit arbejde færdigt ved årsskiftet? Er det det, som kommer til at danne baggrunden for regeringens forslag?

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen det afhænger da af, hvad udvalget kommer med, og om de kommer med en model. Det ved hr. Troels Lund Poulsen jo godt, for vi har diskuteret det i den gamle regering. Jeg er personligt tilhænger af, at vi får en screeningsmodel, men jeg anerkender da også, at det er svært. Selvfølgelig er det det. Der er da kæmpe kæmpe forskel på, om man har en lovgivning, der hviler på nogle objektive forhold, eller om man har en lovgivning, hvor man skal ind og vurdere, hvad vi kan leve med af ytringer som land. Selvfølgelig er det en svær opgave. Nogle, der påstår noget andet, taler jo ikke i mine øjne korrekt.

Det betyder ikke, at vi ikke skal prøve det, for jeg tror, jeg er meget repræsentativ for den danske befolkning, når jeg spørger, hvorfor folk, der er tilhængere af Islamisk Stat, som bifalder radikaliserende, som er imod Danmark og vores demokrati og frihedsrettigheder og det der, skal have statsborgerskab. For de fleste af os er det da en god idé, at folk, der får et dansk statsborgerskab, kan identificere sig med vores land og vores værdier og det fundament, hvorpå vi er bygget. Men selvfølgelig er det her en svær øvelse. Hvis ikke det havde været en svær øvelse, havde vi jo bare præsenteret lovgivning sammen dengang. Men vi syntes jo også, det var svært. Det var derfor, vi satte et udvalg til at arbejde med det her. Når udvalget er færdigt, må vi jo se på, om der dér er en model, som vi mener kan holde, og det håber jeg da på et samarbejde mellem Venstre og regeringen om.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):

Hr. Troels Lund Poulsen med et afsluttende spørgsmål.

Troels Lund Poulsen (V):

Det går Venstre naturligvis konstruktivt ind i. Vi kommer til både at være konstruktive i forhold til regeringen dér, hvor det giver mening – det gør det forhåbentlig på en lang række punkter – men selvfølgelig også være kritiske dér, hvor der måtte være behov for det. Det bliver der nok også på nogle punkter. Nu må vi se, hvordan det udvikler sig. Det glæder jeg mig jo sådan set selv til at følge.

Lad mig så bare lige måske følge op på noget af det, som statsministeren kastede sig over i den første besvarelse, som jo var en kommentar og en bemærkning eller vel nærmest en slags angreb på Venstre i forhold til det arbejde, der fandt sted, da vi lavede et ganske udmærket, ambitiøst papir i forhold til en blå mindretals-regering. Her må jeg forstå, at det, at man ikke vil udtræde af statsborgerretskonventionen, er udtryk for at være slap. Men det er vel et synspunkt, som statsministeren ikke kan stå på mål for, fordi statsministeren, må jeg forstå, heller ikke anbefaler, at man skal udtræde af statsborgerretskonventionen.

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det var ikke det, jeg sagde. Jeg undrede mig bare over, at der kan gå så kort tid, fra man har stået i en valgkamp og været statsministerkandidat og sagt, at det her er noget af det allervigtigste på udlændingeområdet, til man, fordi man sidder inde omkring et bord og gerne vil danne en regering med nogle partier, bare opgiver det. Det forstår jeg ikke. Hvis man i valgkampen syntes, at det her var noget af det allervigtigste, skal man da stå det igennem i en regeringsforhandling. Det kan jeg bare konstatere man ikke har gjort. Men det er jo ikke kun hr. Troels Lund Poulsen, der ikke har gjort det. Det er også fru Inger Støjberg. Det er også hr. Morten Messerschmidt. Det er også hr. Alex Vanopslagh. Det er også fru Mona Juul. De kunne lynhurtigt blive enige om, at det, man havde sagt til danskerne var noget af det vigtigste, så alligevel ikke var vigtigt. Det forstår jeg ikke.

Jeg forstår sagtens, at man skal lave kompromiser, at man skal være pragmatisk, at man skal give sig, og at man skal lave et regeringsgrundlag, som alle partier kan se sig selv i. Det synes jeg sådan set også er lykkedes for den her regering. Jeg forstår bare ikke, at man så hurtigt kunne springe til et helt andet synspunkt end det, man havde præsenteret for danskerne i valgkampen.

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Jeg byder nu velkommen til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:31

Spm. nr. US 4**Morten Messerschmidt (DF):**

Jeg kan mærke, at statsministeren er varm, og derfor har jeg lyst til at fortsætte i samme spor. For jeg tror, jeg talte, at statsministeren 11-12 gange sagde: Jeg forstår ikke. Jeg må sige, at der er en hel del ved statsministerens regering, jeg heller ikke forstår, og den tvivl håber jeg måske vi kan få skubbet lidt til side i løbet af i dag.

For statsministeren har været statsminister i en del år, og blev det jo på baggrund af et program, der hed »Retfærdig og Realistisk«,

som man lancerede med glitter og glamour for danskerne. Og jeg havde lejlighed til her, i forbindelse med at jeg læste regeringsprogrammet, hvor udlændinge jo er nævnt én gang, at se på, hvor meget man egentlig har haft efterlevet, og det er jo ikke meget.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, hvordan statsministeren kan se sig selv i spejlet, når det kommer til den sejlede udlændingepolitik, hun repræsenterer. Man fremlagde et program, hvor man lovede danskerne, at der skulle være flere, der rejste til MENAPT-landene, end der kom fra MENAPT-landene. Og man må bare konstatere, at det er gået den direkte modsatte vej. Under statsministeren er det jo bare steget og steget med folk fra den muslimske verden, som kommer ind til Danmark.

De kommer efter nogle regler, men de kommer, og det er et klart løftebrud. Man lovede, at der ville komme et loft over ikkevestlig indvandring, man lovede, at man ville sikre, at der maks var 30 pct. muslimer i skoleklasserne, man lovede en stribe ting på udlændingeområdet, som jo bare ikke er blevet til virkelighed. Og det forstår jeg ikke.

Derfor synes jeg, at statsministeren her, når vi nu har lejlighed til at mødes her første gang efter valget, skal have lejlighed til at forklare sig, både i forhold til de mange ting, man har lovet danskerne, og som ikke er blevet realiseret, men jo også i forhold til, hvad planen er. Altså, hvordan agter man at gennemføre de her mange ting?

Jeg har hele listen her, hvis statsministeren mangler den. Hvordan agter man at gennemføre den? Nu sidder hun i en regering med Det Radikale Venstre, med hr. Lars Løkke Rasmussen, Moderaterne, og på noget af Alternativet og Enhedslisten, altså nogle, som i alt vil det diametralt modsatte. Så hvordan agter hun at gøre bod for de mange brudte løfter, hun har leveret på udlændingeområdet?

Kl. 13:33

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Lad os endelig tage den her diskussion, for hr. Morten Messerschmidt snakker og snakker, og der sker *ingenting*. Dengang DF var parlamentarisk grundlag for en borgerlig regering, førte man en lempeligere udlændingepolitik, end mens jeg har været statsminister. Dengang de syriske flygtninge gik op ad motorvejen, var det fru Inger Støjberg, der åbnede for grænsen med hjælp fra Dansk Folkeparti. Det var ikke Socialdemokratiet, der gjorde det.

Da vi så strammede efterfølgende, da lagde Socialdemokratiet stemmer til. Og ja, jeg har været statsminister i knap 7 år. Der har aldrig været ført en strammere udlændingepolitik. Er jeg stolt af det? Ja, det er jeg, fordi det er så let at snakke. Det er faktisk endnu lettere at snakke på en video. Det svære er i virkeligheden at føre en politik, der gavner Danmark.

Hvad er situationen nu? Det er, at der er historisk få, der søger asyl i Danmark. Vi har fået styr på familiesammenføringerne. Det er afgørende tal. Når man sammenligner Danmark med mange andre europæiske lande, er vores tal helt anderledes, end man ser de andre steder. Betyder det, alle problemer er løst? Nej, og det er derfor, vi nu går videre med det sværeste og nok også mest ambitiøse projekt, vi på noget tidspunkt har sat os for, nemlig at lave centre uden for Europa.

Det er ikke nok at tale og galpe op. Man må tage sit ansvar alvorligt og føre en rigtig, ægte politik. Og en rigtig, ægte politik bliver nødt til at være stram på udlændingeområdet, men den bliver også nødt til at være ordentlig over for de mennesker, der er kommet til vores land, som opfører sig ordentligt, som går på arbejde, som tager en uddannelse, som ikke er fundamentalister, som er demokrater, som behandler deres piger og kvinder ordentligt, og som respekterer det danske demokrati.

Det er den balance, man skal finde, og så skal man gå fra at være den, der bare råber op, over til at føre rigtig politik for rigtige danskere, som f.eks. med befordringsfradraget. Det er jo ikke nogen sag at stille sig ned på en benzinstation. Det svære er jo at skabe et politisk flertal, der rent faktisk sikrer, at de mennesker, der pendler, får flere penge mellem hænderne. Og det sker i morgen i Folketingsalen.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:35

Morten Messerschmidt (DF):

Det, man skal gøre, er, at man skal holde det, man lover, og Socialdemokratiet lovede danskerne et loft over ikkevestlig indvandring. Det var løgn. Socialdemokratiet lovede et stop for religiøse særhen-syn. Det var løgn. Socialdemokratiet lovede, at der ville komme pålæg mod folk, hvor man ikke behandlede kvinder ordentligt af sociale, religiøse eller politiske årsager. Det har man ikke fulgt. Man ville lave incitament til hjemrejser. Det er ikke realiseret. Man ville lægge en maksgrænse for vores skoler, så der maks kunne være 30 pct. tosprogede, og det er ikke sket. Og hvis Statsministeren er i tvivl om det, jeg siger, kan hun jo bare gå ind og læse det materiale, hun selv fremlagde i valgkampen, hvor der er en klar erkendelse af alle de ting i det løfte, som danskerne fik fra statsministeren, over, hvad man ikke har gjort. Så i stedet for at stå og anklage mig for at tale, kunne det måske være, at statsministeren skal lytte til, hvad det er, jeg siger, skal lytte til, hvad hundredtusindvis af danskere siger. Og det er: Opgaven er ikke bestået. Det spørgsmål, som statsministeren skal besvare i dag, for det er det, spørgetimen handler om, er: Agter hun at levere i den kommende periode, eller bliver hun ved med at svigte?

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

At lytte til danskerne har jeg gjort, ellers havde jeg jo ikke ført den stramme udlændingepolitik, jeg har ført. Det er jo, fordi jeg er i samklang med dem, og det er jeg i øvrigt på lange stræk med Dansk Folkeparti. Men lad os lige holde fast i det der med, hvem det er, der løber fra det, de har lovet. Dansk Folkeparti behøvede ikke engang at gå i regeringen for at løbe fra sine løfter. Man gjorde det, da man gav opbakning til en VLAK-regering. Der sagde man: Okay, okay, der skal komme en borgerlig regering, vi kan godt nok ikke indfri det, vi har sagt til danskerne er noget af det allervigtigste, f.eks. et stop for muslimer til Danmark.

Det var det, spørgeren stod og sagde foran danskerne: Der kommer et muslimstop, og der kommer et brud med konventionerne. Jeg ved ikke engang, om man nåede at drikke kaffe, så sagde man: Det behøver I ikke at levere på. Det er den måde, hr. Morten Messerschmidt arbejder på, når han ikke ellers står og taler.

Kan jeg sige, at alt, hvad Socialdemokratiet har foreslået i 2018, er blevet indfriet? Nej, det kan jeg ikke. Men jeg kan sige, at rigtig meget er blevet indfriet. Og jeg kan også konstatere i al beskedenhed, men alligevel med stolthed i stemmen, at der er betydelig bedre styr på indvandringen til Danmark i dag, end der var, dengang hr. Morten Messerschmidts parti havde indflydelse i dansk politik.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):
Hr. Morten Messerschmidt med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:37

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg agter ikke at dementere alle statsministerens løgne her; den der kan vi tage på et andet tidspunkt. Det, jeg agter, er at kræve svar på, hvordan statsministeren vil levere det, hun har lovet. Enhver, der kan gå ind og læse tallene, og det var hr. Rasmus Stoklund, der som integrationsminister leverede tallene, kan se, at det er forkert, hvad statsministeren siger. Fra 2015 til 2019, da Dansk Folkeparti havde indflydelse, bankede vi nettomuslimtilstrømningen ned, og der er sket præcis det modsatte fra 2019, hvor statsministeren blev statsminister. Så det er bare faktisk forkert, hvad hun siger.

Men jeg interesserer mig for, hvad der kommer til at ske i det her land. Og når jeg kan se, at vi har en udenrigsminister, der så bekvemt nok ikke er her i dag, der nu vil afvikle vores retsforbehold, så det er Bruxelles og ikke Folketinget, der afgør udlændingepolitikken fremover, når jeg kan se, hvordan de partier, som statsministeren sidder i regering med, nede i Bruxelles stemmer imod det, hun siger nede, og når jeg kan se, hvem det er, hun danner sit flertal på – Enhedslisten, Alternativet, Det Radikale Venstre og den unævelige Lars Løkke Rasmussen – så er det da ikke for meget at bede om, at statsministeren forklarer, hvordan alt det, hun har lovet, men indtil videre ikke leveret, bliver virkelighed de kommende 4 år.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Den eneste, der lyver her, er hr. Morten Messerschmidt, og sådan har det i øvrigt været længe, og det kunne jo være, at man, hvis man lod være med at fotografere og filme pædagoger, havde tid til at passe sit arbejde her i Folketingssalen og faktisk få tingene til at ske.

Hvad har vi tænkt os at gøre de næste par år? Vi har tænkt os at ramme præcis den balance, som jeg sagde før. For det er ikke nok at ville føre en stram udlændingepolitik. Vi bliver også nødt til at være i og anerkende, at der er mennesker, der er kommet til Danmark, som passer deres arbejde, som passer vores ældre, som er på vores sygehuse, som kører vores busser, og som er i gang med at tage en uddannelse.

Man kan godt begge dele. Man kan godt både være ordentlig og respektere mennesker, samtidig med at man tager ansvar for at føre en udlændingepolitik, der ikke grundlæggende forandrer det danske samfund og retter op på de problemer, der er.

Når vi så kigger ind i de kommende år, vil jeg tage tre nedslag: Det første er en øget indsats i forhold til genopdragelsesrejser og social kontrol mod især piger; det andet er en udvisningsreform, sådan at kriminelle, der begår kriminalitet i Danmark, udvides i langt højere grad, end hvad tilfældet er i dag; og det tredje er, at vi får realiseret det, som jo ikke kun er vigtigt i forhold til det konkrete antal mennesker, men i virkeligheden mere er principielt, nemlig at problemer med manglende integration og udviklingspolitik skal løses uden for Europas grænser, ikke inden for dem. Derfor arbejdet med centre uden for Europa.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:40

Spm. nr. US 5**Mona Juul (KF):**

Tak for det. Statsministeren fik ikke rigtig svaret før i forhold til det her med, om det skal være nemmere eller sværere at blive dansk statsborger. Statsministeren siger, at det synes hun, og vi har en udlændingeminister, nyudnævnt, der siger, at det har man ikke taget stilling til, altså om det skal være nemmere eller sværere. Hvad mener regeringen? Er det noget, statsministeren synes, altså at det skal være sværere, eller mener regeringen, det skal være nemmere eller sværere at blive dansk statsborger?

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:40

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det spørgsmål. Regeringen mener, præcis hvad jeg sagde før, nemlig at det arbejde, som blev igangsat under den tidligere regering for at se, om der kan laves en screeningsmodel, som er brugbar, og som rammer rigtigt i forhold til de problemstillinger, vi gerne vil løse, nemlig at folk, der tydeligt ikke er i samklang med det samfund, som de søger dansk indfødsret i, ikke skal kunne få statsborgerskab efterfølgende, er igangsat. Det håber jeg i øvrigt vi kan løse i fællesskab. Nu siger jeg det som sådan en overordnet arbejdsform, fordi jeg håber, at fru Mona Juul, som jo ofte er en meget reflekteret politiker, anerkender, at det er lettere sagt end gjort at lave en sådan model. Selvfølgelig er det dét, for ellers var den jo lavet.

Den her opgave er en svær opgave. Når der er blevet arbejdet med det her, kommer regeringen til at tage stilling til det her spørgsmål om, hvordan vi så præcis kan gå videre med forhandlingerne. For nærværende er der ikke en aftale omkring dansk indfødsret. Den er blevet opsagt; der er ikke et flertal bag den. Og så må vi jo se, hvad Folketingets partier sammen med regeringen kan etablere i fremtiden. Men jeg synes, det egentlig er den rigtige rækkefølge. Et arbejde er igangsat, det skal have lov til at blive færdiggjort, og så må vi politisk, gerne i fællesskab, tage stilling til, hvordan vi så udmønter det efterfølgende.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:42

Mona Juul (KF):

Jamen det er altid godt at undersøge noget, blive klogere og sørge for at finde ud af, hvad der vender op og ned. Men udgangspunktet for regeringen må vel være et eller andet sted. Hvad er udgangspunktet for regeringen, i forhold til om det skal være nemmere eller sværere at få dansk statsborgerskab? Når vi nu ser de udfordringer, vi har med kriminelle udlændinge, og at vi desværre fejlagtigt kommer til at tildele statsborgerskab til kriminelle udlændinge – udlændinge, som vi jo ikke kan tage statsborgerskabet fra bare sådan lige – må der da være et udgangspunkt, der gør, at statsministeren kan svare klart og entydigt på, om det skal være nemmere eller det skal være sværere at blive dansk statsborger.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige det på den måde, at når man igangsætter et arbejde med henblik på at lave en screeningsmodel, er det jo med henblik på, at

nogle af dem, der i dag får dansk indfødsret eller har adgang dertil, ikke skal have det i fremtiden. Den konkrete model kender jeg af gode grunde ikke, før arbejdet er færdiggjort. Jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed, at jeg synes, der er blevet tildelt for mange danske statsborgerskaber igennem tiden. Det er jo derfor, vi af mange runder har strammet op. Det har vi i øvrigt gjort sammen, og det er jeg glad for at vi har kunnet på kryds og tværs af regeringer. Og det er jo et samarbejde, jeg håber kan bestå. For det at have dansk indfødsret og få dansk statsborgerskab er noget af det fineste, man kan opnå, og jeg kan grundlæggende ikke forstå, at folk, der ikke er danskere af sind og af værdier, overhovedet ansøger om det. Men det er der nogen af dem, der gør, og vi må så se, om vi i fællesskab kan sikre at holde dem ude, jo ikke kun i forhold til kriminalitet, som er særskilt vigtigt – derfor fremsætter vi jo også nu et lovforslag om en udvisningsreform, som jeg håber på opbakning fra De Konservative til – men det er jo også, i forhold til at det ikke er rimeligt, hvis man slet ikke på nogen som helst måde billiger de danske værdier. Hvorfor skal man så egentlig have dansk indfødsret?

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):

Fru Mona Juul med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:43

Mona Juul (KF):

Jeg er stadig væk en lillebitte smule i tvivl. Jeg er ikke i tvivl om, hvad statsministeren mener, men jeg er stadig væk i tvivl om, om det er regeringens ønske, at det skal være sværere at blive dansk statsborger. Og når jeg bliver ved med at spørge til det, er det jo, fordi jeg har brug for et præcist svar, særlig fordi jeg ved, der er flere partier, der er med i regeringen – SF og Radikale Venstre, og der er også støttepartiet Enhedslisten – og som jo går ind for automatisk tildeling af statsborgerskab. Vi ser, at statsministeren flere gange har sagt, at udlændingepolitikken står fast, men hvad betyder det? Betyder det, at der ikke er fremdrift i den? Betyder det, at vi så ikke skal ændre på noget, og at vi ikke skal gøre det sværere?

Så jeg spørger lige en sidste gang: Skal det være sværere eller nemmere at blive dansk statsborger?

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg kan jo bedst svare med, at den proces, regeringen har besluttet sig for – den kan man så være enig i eller uenig i; det er helt legitimt – er at lade det udvalgsarbejde, der er igangsat, færdiggøres, og at vi på baggrund af det kan tage stilling til, om vi kan ændre reglerne, i forhold til hvad udvalget end måtte anbefale eller ligesom komme frem til.

Når jeg siger, at udlændingepolitikken består, betyder det så, at der ikke kan ske forandringer af den? Nej, det betyder det selvfølgelig ikke. Og jeg håber egentlig også på et bredt samarbejde med Folketinget om det, der vedrører f.eks. genopdragelsesrejser, social kontrol, undertrykkelse af piger og kvinder, vold mod børn og vold mod kvinder. Alt det er jo noget, der desværre også har en meget tæt sammenhæng med dele af det danske indvandremiljø. Så udlændingepolitik er jo både at have styr på, hvem der kommer hertil – det går ret godt i Danmark – og samtidig jo så ikke bare at åbne op for en indvandring ad bagvejen, f.eks. når man i mine øjne alt for ukritisk er tilhænger af udenlandsk arbejdskraft, som jeg synes De Konservative i perioder har været. Så udlændingepolitik er rigtig, rigtig mange forskellige ting.

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:45

Spm. nr. US 6

Inger Støjberg (DD):

Tak. Jeg tror egentlig, jeg vil fortsætte lidt i samme spor. For når vi nu spørger, som vi gør, så er det jo, fordi der i løbet af ganske få uger er skabt maksimal usikkerhed om den linje, som regeringen vil føre på vigtige punkter, når det handler om udlændingepolitik, f.eks. tildelingen af danske statsborgerskaber.

Når man fører udlændingepolitik, så er det noget, man skal bære i hjertet, og jeg må ærligt indrømme, at jeg, når jeg hører statsministeren i dag, så godt kan være lidt i tvivl om, om statsministeren bærer det her i hjertet, eller om det er sådan, at der er – det har jeg altid haft en fornemmelse af at der var – noget luskeri omkring den socialdemokratiske udlændingepolitik. For ja, man ønsker at føre en stram udlændingepolitik, men man ønsker endnu mere at være statsminister. Det er jo så det, som statsministeren nu i virkeligheden bliver et billede på, i og med at statsministeren nu har udnævnt en udlændingeminister, som ikke kan finde ud af at tage stilling til, om det skal være lettere eller sværere at få et dansk statsborgerskab, og det må jeg sige bekymrer mig. Det bekymrer mig, fordi jeg ved, hvor hårdt man skal kæmpe for at sikre, at man kan få strammet op på de her områder.

Jeg strammede op 114 gange, mens jeg var udlændingeminister, og jeg tror i hvert fald ikke, man kan sætte spørgsmålstegn ved, om jeg bar det i hjertet. Jeg gik hele vejen, helt bogstaveligt talt, og derfor synes jeg også, at det er helt rimeligt, at vi i dag spørger: Skal det være nemmere eller sværere at få et dansk statsborgerskab? Nu nytter det ikke noget, at statsministeren skruer sig op, som statsministeren har gjort over for de andre borgerlige spillere og partiformænd her i dag. For det må da være ret simpelt at kunne svare på det, i og med at statsministeren foregiver, at hun bærer udlændingepolitikken i hjertet. Så derfor er det sådan set bare et ja eller et nej: Skal det være sværere eller lettere at få et dansk statsborgerskab? Eller skal det være uændret?

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:48

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man ser det for sig: De blå partiledere har siddet og haft et formøde, og de har koordineret, og de har tænkt, at nu bliver det rigtig, rigtig godt, og nu får de fat. Jeg håber, at man ved den lejlighed også lige har haft en evaluering af det forløb, der var i regeringsforhandlingerne, hvor man på utrolig kort tid opgav nogle af sine udlændingekrav, og det er ikke, fordi jeg gider at tage ved lære af det, for det har jeg ikke tænkt mig at gøre. Jeg konstaterer bare, at det var det, der skete, og jeg konstaterer altså også i al stilfærdighed, at det simpelt hen ikke er nok at stille sig op og sige, at man bærer noget i hjertet. Altså, man skal jo få det til at ske i virkelighedens verden, og det skete i hvert fald ikke, dengang fru Inger Støjberg havde ansvaret.

Man kunne jo gå til den her opgave på en anden måde. De borgerlige partiledere kunne jo gå herved i salen i dag og sige: Kære statsminister – eller det behøver man ikke at sige; man kan også bare sige »statsminister«, hvis man ikke mener, at hun er kær – skal vi

ikke samarbejde om udlændingepolitikken? Valget har været afholdt. Skal vi ikke på tværs af de politiske partier sørge for, at det store flertal af danskerne – og det er stort – der er tilhængere af en stram udlændingepolitik, bliver realiseret? Det har vi slet ikke hørt. For alt er bare blevet teater, alt er blevet drilleri – ha ha – men det her er jo ikke sjovt. Udlændingepolitik er dødsens alvorligt, for det er i mine øjne hele fundamentet for, om der er et sammenhængende Danmark, også i fremtiden.

Hvad angår dansk indfødsret, har jeg svaret på spørgsmålet, og jeg gør det gerne igen, nemlig at vi i den tidligere regering, hvor Venstre også var med, besluttede os for at sætte et arbejde i gang for at se, om man kan lave en screeningsmodel. Fru Inger Støjberg kan jo så godt nu sige, at det kunne hun have gjort med det vons. Det er muligt. Det kunne vi så ikke. Vi ville gerne have afdækket, hvordan man laver en model, som er holdbar. Når det arbejde er færdigt, tager regeringen stilling til, hvad vi gør herfra.

Jeg synes egentlig, det er et rimelig seriøst og ordentligt svar. Men jeg håber på, når den her runde er afsluttet, at de partier, som siger, at de går op i udlændingepolitik, rent faktisk vil være med til at føre den. Der skal jo vedtages en udvisningsreform; ellers bliver der ikke udsendt flere kriminelle udlændinge. På et tidspunkt inden forhåbentlig alt for lang tid får vi realiseret et center uden for Europa. Der skal jo stemmes om det; der er jo et Folketing, der skal bakke op om de der beslutninger. Der er nogle piger, der skal have lov til at leve i frihed og i tryghed, og det kræver opbakning fra Folketingets partier.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:50

Inger Støjberg (DD):

Hvis det var en, der kæmpede for, at piger skulle leve i frihed og tryghed, så var det vist mig selv. Når det er sagt, statsminister, vil vi gerne samarbejde om udlændingepolitikken. Men det skal jo betyde, at det er en strammere udlændingepolitik, og det er jo det, som statsministeren ikke kan give os en garanti for i dag. For statsministeren har lige præcis for ikke mange uger siden udnævnt en udlændingeminister, der åbenbart ikke bærer det i hjertet. Jeg er enig i, at det ikke nytter noget kun at lave videoer; det er jo det, som udlændingeministeren har gjort – han står med løftet pegefinger og siger: Nu kommer strammerduoen, nu skal I godt nok passe på derude.

Nej, man laver ikke videoer, man laver opstramminger. Jeg lavede 114. Men statsministeren kan i dag end ikke sige, om det skal være lettere eller sværere at få et dansk statsborgerskab. Så ender det hele op i en screeningsmodel og et udvalgsarbejde og sådan noget. Nej, det er slet ikke det, vi spørger til. Vi spørger til, om det skal være nemmere eller sværere at få et dansk statsborgerskab. Ja eller nej?

Kl. 13:51

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:51

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Så lad os prøve at være konkrete. Jeg har svaret på det omkring indfødsret. (*Inger Støjberg (DD)*: Nej). Jo, det har jeg. Skal vi stramme op på praktikantordningen til dansk landbrug? Sidst jeg kiggede – og jeg må indrømme, at det er nogle andre, der ligesom har ladet det passere i fortiden – er der kommet hundredvis, faktisk flere, bl.a. fra Uganda, der arbejder i dansk landbrug. Skal vi stramme op på det?

Vil Danmarksdemokraterne være med til at afskaffe den ordning og lave en ny, hvor der ikke er snyd og humbug, hvor man ikke

fører udlændingepolitik ad bagvejen, og hvor man ikke giver dansk landbrug mulighed for at trække folk hertil fra Afrika, hvor jeg egentlig vil tillade mig at betvivle at det altid opnår det faglige indhold som en praktikantordning vel skal understøtte? Jeg kan ikke lide den udvikling, der er i gang. Vil Danmarksdemokraterne være med til at stramme op?

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:52

Inger Støjberg (DD):

Jeg tror lige, vi skal repetere reglerne. Det er mig, der stiller spørgsmål, og det er statsministeren, der svarer, men jeg kan også konkludere, at statsministeren ikke vil svare på, om det skal være nemmere eller sværere at få et statsborgerskab i Danmark.

Men nu var statsministeren faktisk selv lige inde på det der med hjemsendelser og udsendelser, og der må jeg jo bare sige, at det ærgrer mig at se, at man i regeringsgrundlaget siger, at det skal være nemmere at sende folk ud, samtidig med at i denne uge stemmer to af regeringspartierne i Europa-Parlamentet lodret imod det. SF og Radikale Venstre stemmer lodret imod det, der jo egentlig skal være med til at gøre det her muligt.

Tænk sig: Det er det flertal, som statsministeren baserer sig på og baserer det at kunne blive statsminister på. Det var jo præcis derfor, jeg i min indledning sagde: Statsministeren siger, at hun bærer udlændingepolitikken i hjertet; hun bærer vist én ting i hjertet, der er større, og det er at være statsminister, og det bliver så på bekostning af udlændingepolitikken.

Vedrørende praktikantordningen kan jeg sige: Ja, der skal ikke være svindel og humbug i forhold til udenlandsk arbejdskraft.

Kl. 13:53

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:53

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man er langt nede på listen over angrebepunkter, når man begynder at kigge på, hvordan nogle medlemmer af Europa-Parlamentet stemmer, som ikke er fra statsministerens eget parti, og som i øvrigt vil jeg gerne sige her, ingen indflydelse – ingen indflydelse – har på den her regering. Det er den her regering, der fører regeringens politik, og ikke nogen i Europa-Parlamentet.

Okay, så lad os diskutere landbrugspraktikantordningen. (*Inger Støjberg (DD)*: Nej, statsministeren fik et spørgsmål). Ja, og statsministeren svarer. Man vil gerne være med til at sikre, at der ikke er snyd og humbug. Vil man i det hele taget være med til at stramme op, sådan at dansk landbrug ikke fører udlændingepolitik ad bagvejen, nøjagtig ligesom vi har set, at nogle uddannelsesinstitutioner har gjort det før? Det strammede den tidligere regering også op på, og det kommer den her regering selvfølgelig også til at gøre.

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. (*Inger Støjberg (DD)*: Må jeg have lov til at svare på statsministerens spørgsmål og sige, at vi gerne vil være med til at stramme op?). Nej, det bliver der ikke mulighed for, men jeg kan sige her, at det afsluttede spørgsmålet, og at vi derfor siger tak til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet.

Kl. 13:54

Spm. nr. US 7**Franciska Rosenkilde (ALT):**

Tak for det, formand. Først og fremmest vil jeg gerne kvittere for nogle rigtig gode forhandlinger på Marienborg. Det var jo ikke bare et godt forhandlingsforløb; det blev også til et rigtig godt resultat, så tak for det. Det politiske grundlag, som nu foreligger, og som Alternativet har sat nogle helt klare aftryk på, giver håb om, at vi nu har fået en regering, som ægte vil den grønne omstilling. Det gælder ikke mindst ambitionerne på natur, energi, drikkevand og dyrevelfærd, men også visionen om at skabe et landbrug, som er mere bæredygtigt, mere økologisk og mere selvforsynende, og hvor dyrevelfærden får et markant løft. Alt det er både godt og nødvendigt.

I Alternativet ser vi frem til næste fase, hvor vi skal implementere de her tiltag og visioner, som ligger i regeringsgrundlaget, så vi netop sikrer, at de her ambitioner bliver til virkelighed. Det gælder også ambitionerne om at stoppe udvidelserne af svineproduktionen, altså det, der står i regeringsgrundlaget om, at der skal indføres et midlertidigt stop for nye etableringer og udvidelser af konventionel svineproduktion. Til trods for at regeringsgrundlaget er helt tydeligt her, kan man altså læse rundtomkring, at svinelandbruget arbejder intenst på at udvide og opstille nye svinestalde, hvilket blot understreger, at det haster med at få indført stoppet, så det også gælder i praksis.

Så mit spørgsmål til statsministeren er: Hvor hurtigt mener regeringen at der kan indføres det her reelle stop for udvidelser af svinelandbrug, og hvordan vil man undgå, at der kommer en bølge af udvidelser i mellemtiden?

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:56

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tusind tak for det spørgsmål. Jeg vil også gerne have lov til at kvittere for et rigtig, rigtig godt samarbejde. Det tog lang tid i de her regeringsforhandlinger, men det betød også, at vi havde lejlighed til at lære hinanden bedre at kende og til at komme i dybden med nogle af de ting, der er vigtige for Alternativet. Jeg er stolt af det fælles regeringsgrundlag, som regeringen har, men som i høj grad også er formet af, inspireret af og forankret i nogle af de samtaler, vi har haft på bl.a. landbrugsområdet og det grønne område og i forhold til den grønne dagsorden i det hele taget. Så tusind tak for det.

Der er faktisk flere gode aftryk fra Alternativet i det her regeringsgrundlag, men et af de steder, hvor det er tydeligt, er der, hvor det vedrører dyrevelfærd og de danske grise. Det handler om, at vi ikke længere skal se på, at så mange smågrise dør hver eneste dag, at vi ikke længere skal se en ekstrem avl, som er uetisk, og som er gået over gevind, og at vi i høj grad skal holde de danske arbejdspladser og have en svineproduktion, der afspejler det, men også, at vi skal have nogle landdistrikter, hvor folk faktisk kan holde ud at bo – hvor der er arbejdspladser, og hvor der er natur og udviklingsmuligheder, men hvor det også er rart at være. Det betyder også noget for danskernes bosætningsmønster. Jeg synes, det er helt rigtigt af os at sige i regeringsgrundlaget, at når vi nu faktisk har tænkt os at stramme ret meget op på svineproduktionen i Danmark, skal vi ikke bare have en masse udvidelser af den svineproduktion, der skal høre fortiden til.

På det helt konkrete spørgsmål om, hvor hurtigt det kan igangsættes, er jeg simpelt hen svar skyldig. Det er ikke, fordi jeg ikke vil svare, men fordi vi selvfølgelig er i gang med at danne os et overblik over, hvor hurtigt nogle af de ting, vi gerne vil have til at virke allerhurtigst, kan foregå. Så det er den ansvarlige minister, der er bedst til at svare på det, men jeg vil meget gerne undersøge det

herefter. Jeg tør altså ikke sætte en dato på, andet end at jeg måske kan ærgre mig over, at vi ikke var færdige med regeringsforhandlingerne lidt tidligere, så vi havde kunnet nå noget mere på den her side af sommerferien.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Fru Franciska Rosenkilde.

Kl. 13:58

Franciska Rosenkilde (ALT):

Det glæder mig, at statsministeren gerne vil gå videre med det her, for det er jo ærgerligt, hvis vi får en kultur nu, hvor der er et landbrug, der læser i regeringsgrundlaget og så skynder sig at udvide, inden vi egentlig får det her midlertidige stop effektiviseret. Så det er jeg glad for at statsministeren vil gå videre med.

Derudover har vi jo også diskuteret en del på Marienborg, hvor vi får nedbragt landbrugets forurening. Det kan man jo også se i regeringsgrundlaget. Det gælder både i forhold til sprøjteforbuddet, men også i forhold til den skærpede indsats over for nitrat. For mig er der ingen tvivl om, at de her to greb er helt afgørende for, at vi beskytter vores vand bedre og får livet tilbage i vores fjorde og i vores farvande. Jeg er interesseret i at høre statsministerens mening om det her med, hvem der skal betale. I Alternativet er det helt klart, at det må være forurenere, der skal betale. Hvad tænker statsministeren om de her trusler om retssager, der kommer fra landbrugslobbyen? Og hvor står statsministeren i spørgsmålet om kompensation?

Kl. 13:59

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:59

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kiggede lige på den ansvarlige minister bag mig, og jeg tror godt, jeg tør sige, at det her gerne skulle virke lige efter sommerferien. Der bliver arbejdet på højtryk. Jeg lægger lige et »tror« ind, for den ansvarlige minister vil bedre kunne svare, men nu sidder han lige bag ved mig.

Trusler bryder jeg mig generelt ikke om, vil jeg gerne sige, og jeg håber egentlig, at dansk landbrug, som jo måske også er mere varieret og mere mangfoldigt end det, man en gang imellem får indtrykket af, vil tage godt imod det her regeringsgrundlag og også se, at vi jo faktisk anerkender vigtigheden af at have et dansk landbrug. Det er også en del af det sikkerhedsbillede, vi er i nu, at vi kan forsyne os selv. Der er jo en del danske råvarer, vi ikke bruger ret meget længere. Noget af det, vi har diskuteret, er, at nogle af de ting, der tidligere blev solgt i danske butikker, f.eks. dansk frugt, ser man ikke ret meget af mere; nu importerer vi en masse udefra. Det ville da være dejligere, at vi brugte noget af det, vi faktisk kan producere selv.

Så jeg synes, man skal holde igen med truslerne og gå ind i samarbejdet. Men jeg vil sige, at jeg helt generelt synes, at det er rimeligt, at dansk landbrug stopper med at ødelægge vores danske drikkevand, og derfor lægger vi jo heller ikke op til en meget stor kompensation.

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):

Fru Franciska Rosenkilde med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:01

Franciska Rosenkilde (ALT):

Man skulle næsten tro, at statsministeren havde læst mit sidste spørgsmål, for i det kommer jeg netop ind på noget af det, som vi

også talte om under forhandlingerne, nemlig ambitionerne om at få flere danskproducerede fødevarer, både økologi, men frugt og grønt i særdeleshed.

Det er jo, fordi vi har det, som direktøren i Madkulturen, Judith Kyst, kalder for den her lidt stille krise, som vi måske ikke er så opmærksomme på, nemlig at det faktisk kun er godt 20 pct. af de grønsager og under 10 pct. af den frugt, der bliver købt i supermarkederne i dag, der er dansk. Ud over at det er problematisk for vores landbrug, så har det jo faktisk også en betydning for vores fødevareforsyningsikkerhed, også set i lyset af den ekstreme varmebølge, der er lige nu er over hele Europa, især Sydeuropa, hvor der bliver produceret rigtig mange fødevarer; det er jo desværre en konsekvens af klimaforandringerne. Men det betyder jo også, at det reelt kan blive til en sikkerheds- og fødevarekrise, hvis vi ikke får en større produktion af de gode råvarer, som vi tidligere har produceret, tilbage i Danmark.

Derfor vil jeg til sidst spørge statsministeren, hvad man vil gøre for at sikre, at Danmark bliver mere selvforsynende med danske fødevarer, og samtidig også sikre, at vi står bedre i forbindelse med en potentiel fødevarekrise.

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen altså, nogle gange skal man jo også bare være ærlig, og jeg må sige, at jeg faktisk lidt gik rundt og troede, at Alternativet var ligeglad med, hvor mange danske arbejdspladser der er i dansk landbrug. Der er jeg blevet klogere. Det går Alternativet op i. Men som jeg forstår det, er man ikke så optaget af, at der skal produceres nogle svin, der så bliver kørt over den danske grænse, og som ikke skaber ret meget merværdi, hvad angår arbejdspladser i f.eks. landdistrikterne. Man er meget mere optaget af, at vi får tænkt dansk landbrug, natur, det åbne landskab og livet på landet sammen, herunder at kunne producere flere af vores danske fødevarer. Det er en tilgang, som jeg er meget, meget enig i, og jeg tror også, at noget af det, som vi skal i gang med nu, er at tiltrække nogle nye landmand, som har lyst til at producere nogle danske fødevarer, men ikke i de der kæmpe industrielle produktionsenheder, som i hvert fald en del af dansk landbrug har udviklet sig til.

Vi er jo blevet enige om, at der skal komme ny fødevarestrategi. Det arbejde vil jeg glæde mig til, for de tal, som bliver nævnt her, er meget, meget lave. Og lad mig da bare være helt ærlig: Jeg vil da hellere selv sætte tænderne i et dansk æble og dermed understøtte en dansk produktion, end at der skal importeres så meget frugt og grønt udefra. Så jeg glæder mig til samarbejdet på det her område.

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet.

Jeg byder nu velkommen til hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti. Værsgo.

Kl. 14:03

Spm. nr. US 8

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Først og fremmest vil jeg sige tillykke til statsministeren med at have fået et folkeligt mandat til at lede landet. Jeg er også rigtig stolt over, at jeg har fået et folkeligt mandat til at kæmpe for det, som statsministeren også ved betyder allermest for mig: Det er sik-

kerheden og trygheden for vores kære, sikkerheden og trygheden for kvinder, mænd og børn i Danmark.

For 14 dage siden faldt der en dom i Københavns Byret. En 38-årig tyrker, Hakan Cengiz, er blevet kendt skyldig i en voldtægt og to voldtægtsforsøg under særlig skærpende omstændigheder, altså med trusler, og der var en kniv mod halsen. Som et rovdyr gik han rundt og fandt tilfældige kvinder, og det lykkedes for ham. Han forsøgte to gange nytårsaften. Det lykkedes ikke. Men 2 dage senere lykkedes det. Han trådte ind og fik en kvinde ind i en toiletbås, førte kniven op imod halsen og begik fuldbyrdet voldtægt.

Der kommer en udvisningsreform nu. Den her 38-årige tyrker blev dømt skyldig, fik 8 års fængsel og et indrejseforbud i 6 år. Mit spørgsmål til statsministeren er: Vil den udvisningsreform, der kommer, sikre, at voldtægtsforbrydere som den her 38-årige tyrker, som bliver kendt skyldig i voldtægt under skærpende omstændigheder, bliver udvist for bestandig og ikke blot får et indrejseforbud på 6 år og så kan komme tilbage igen til Danmark, så de kvinder kan møde den mand, som blinkede og smilede til ofrene på vej ud af retten?

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:05

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har så svært ved at svare på de der spørgsmål. Lige her er vi helt på den samme side. Jeg hader voldtægtsforbrydere, jeg hader mænd, der ikke behandler kvinder ordentligt, og jeg hader dem endnu mere, når de kommer udefra og misbruger vores gæstfrihed til ikke at behandle piger og kvinder ordentligt. Man må sikkert ikke sige, at man hader, når man er statsminister, men det gør jeg virkelig. Vi har i øvrigt et stigende problem i mine øjne med synet på piger og kvinder, og det har desværre ikke kun at gøre med etnicitet og indvandringspolitik; det begynder også at snige sig ind i andre dele, også hvad angår den offentlige debat i Danmark. Så vi skal virkelig være opmærksomme og årvågne her.

Jeg kan ikke gå ind og vurdere en konkret sag. Jeg har al sympati og al medlidenhed med ofrene, både der, hvor det blev fuldbyrdet, og der, hvor det blev forsøgt. Men det lyder på mig, som om vi her har et eksempel på en, der faktisk bliver udvist af Danmark. Det, der så er spørgsmålet, er, hvordan vi hindrer, at han kommer tilbage til Danmark. Udvisningsreformen handler jo om at udvise flere. Vi lægger i regeringsgrundlaget op til at skærpe straffene for personfarlig kriminalitet endnu mere. Det er også en udlændingestramning, for kombineret med en udvisningsreform skal det gerne betyde, at flere udvises. Men jeg kan ikke på stående fod svare på spørgsmålet om, hvordan man sikrer, at folk så ikke kommer tilbage. Vi har haft lejlighed til at diskutere det tidligere, og jeg tror, det bedste, jeg kan sige nu, er, at det bliver vi nødt til at kigge på igen.

Kl. 14:07

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:07

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er jo netop, når vi nu skal behandle en udvisningsreform, at det giver mening at adressere det her spørgsmål – og jeg har taget det her med herind før. For det er præcis der, udfordringen ligger, altså at man lever op til konventionerne og personen bliver udvist, men at dansk ret vælger at give et indrejseforbud, nogle gange på 2 år og nogle gange på 6 år, og nogle gange giver byretten et på 12 år, og så går landsretten ned på 6 år igen.

Man kan jo i den danske dommerstand vælge at give udrejse for bestandig. Og i forhold til voldtægt under skærpende omstæn-

digheder – ja, ligesom med drab – kan jeg ikke forestille mig en anden sag, hvor man ikke skal udvise for bestandig. Der er ingen formidlende omstændigheder ved en voldtægt. Så når vi nu skal behandle en udvisningsreform, som skal sigte mod at udvise flere, hvilket giver mening, må vi ikke glemme den anden del, som er at sikre, at dem, vi udviser – for det er jo ikke udvisning, men et indrejseforbud, man bliver idømt nu – så ikke kommer ind igen. Og det adresserer den her udvisningsreform ikke endnu.

Kl. 14:08

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:08

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nej, men jeg tror, at det bedste, jeg kan gøre sådan lige på stående fod, er at sige, at vi må prøve at kigge på det der. For er der nogen, der ville være uenig i, at hvis man er kommet til Danmark – og så er jeg sådan set ligeglad med, hvor lang tid man har været her – og begår voldtægt, så skal man udvises? Så i spørgsmålet ligger der jo så også en anerkendelse af, at der trods alt er noget, der fungerer i vores udlændingepolitik, fordi han faktisk bliver udvist, hvad han jo også skal.

Når man lytter til nogle af de andre spørgere, lyder det, som om det ikke sker, men det gør det, og vi udviser også flere, end vi gjorde tidligere, og vi skal udvise endnu flere. Men jeg kan ikke forestille mig, at mange ville være uenige i, at vi så skal sikre, at de ikke kommer tilbage igen. For jeg synes jo, at han for længst har opsagt kontrakten med Danmark og med os. Altså, når man kommer hertil af den ene eller den anden årsag og begår kriminalitet, er udgangspunktet, at man ikke skal være her.

Så er der, må jeg forstå, et meget bredt flertal af Folketingets partier, der synes, at vi skal overholde de internationale konventioner, inklusive Dansk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Venstre, Konservative og LA. Det er vi jo mange der mener, og så må vi forsøge at finde løsninger inden for dem, og det er jo derfor, jeg selv har kastet mig ind i arbejdet med at finde en anden måde at gå til den europæiske menneskerettighedskonvention på, altså for netop at kunne udvise flere. Men jeg vil også gerne kigge på spørgsmålet omkring indrejse.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Hr. Lars Boje Mathiesen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:10

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er jeg glad for. Statsministeren ved, at jeg og Borgernes Parti kommer til at forfølge den her sag, for det er det, der kan gøre en forskel, i forhold til at de her kvindelige ofre ikke skal møde de voldtægtsforbrydere igen – her en udenlandsk mand, som ikke har noget som helst at gøre i Danmark.

Mit korte sidste spørgsmål skal gå på noget helt andet. Det skal gå på store bededag, men mere på det tekniske, som der står i regeringsgrundlaget, om, at beskæftigelsen skal stige som en præmis for at genindføre store bededag i 2030. Vi havde en debat i går, hvor Moderaterne sagde, at det var det strukturelle arbejdsudbud, som skulle stige, og jeg behøver ikke at belære statsministeren om, at der er stor forskel på, om vi snakker om det strukturelle arbejdsudbud, eller om vi snakker om den generelle beskæftigelse, eller om vi snakker om specifikke tiltag på beskæftigelsesområdet, som skal generere det her arbejdsudbud. Det er derfor, jeg vil spørge, om statsministeren lige kunne afklare, om vi taler om specifikke tiltag på beskæftigelsesområdet, som skal få den til at stige, om vi taler om arbejdsudbud, eller om vi bare taler om, at den generelle

beskæftigelse skal stige. Og hvis det er den generelle beskæftigelse, der skal stige, hvornår er så basisåret, man bruger som udgangspunkt for at vurdere, om den har nået det mål, man har sat?

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det afgørende må være, at alle de danskere, som synes, det har været vigtigt, at store bededag blev genindført, nu har fået besked om, at det bliver den. Så har vi sagt, at vi gør det på en sådan måde, at det baserer sig på, at beskæftigelsen stiger i Danmark. Det er det, der er vores tilgang. Jeg er sikker på, at man får lejlighed til at forholde sig til alle detaljer i det her, men det er lagt an på, kan man sige, den præmis, at beskæftigelsen stiger.

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen fra Borgernes Parti.

Hermed er spørgetimen slut.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Jeg skal meddele, at spørgsmål nr. 30, 31 og 32 (S 49, S 70 og S 72) til socialministeren af henholdsvis Birgitte Bergman (KF), Karina Adsbøl (DD) og Susie Jessen (DD) udgår af dagsordenen efter ønske fra ministeren.

Det første spørgsmål er til udenrigsministeren, som vi byder velkommen til, og den første spørger, vi også byder velkommen til, er fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:12

Spm. nr. S 82

1) Til udenrigsministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Mener ministeren, at det er foreneligt med Danmarks erklærede venskab med Israel, hvis regeringen ikke aktivt arbejder for at forhindre sanktioner mod Israel i EU?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:12

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, formand. Mener ministeren, at det er foreneligt med Danmarks erklærede venskab med Israel, hvis regeringen ikke aktivt arbejder for at forhindre sanktioner mod Israel i EU?

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren, værsgo.

Og så skal vi bede om ro nede bagved. Tak for det.

Kl. 14:13

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det korte svar ville jo være ja, men lad mig da lægge ud med at understrege, at den udvikling, som vi p.t. ser i de israelske besatte

områder, er yderst bekymrende, navnlig på Vestbredden, hvor forholdene forværres dagligt, og hvor vi ser aktive skridt fra israelsk side, der reelt underminerer en fremtidig tostatsløsning. Her tænker jeg jo ikke mindst på de fortsatte og markante udvidelser af de ulovlige israelske bosættelser og den stigende bosættervold. Alene i indeværende år er der sket mere end 1.000 bosætterangreb. Det er mere end seks om dagen. Selvstyrets økonomi rykker tættere og tættere på et totalt kollaps, bl.a. på grund af Israels tilbageholdelse af mere end 36 mia. kr. i palæstinensiske skatteindtægter. Heller ikke i Gaza er der sket nævneværdige fremskridt efter indgåelse af våbenhvileaftalen i oktober sidste år. Israel kontrollerer fortsat en stor del af Gazas territorium. Der er omfattende israelske begrænsninger på adgangen for nødhjælp og urimelige krav til de internationale hjælpeorganisationer. Her hører det dog med til billedet, og det vil jeg gerne understrege, at Hamas fortsat ikke har indvilliget i at lade sig afvæbne.

Men når man lægger det hele sammen, er der en forværret situation, ikke mindst på Vestbredden, og det har aktualiseret drøftelserne i EU, som Danmark også indgår i, omkring EU's kurs og behovet for at lægge et pres på Israel for at få Israel til at ændre kurs, og det støtter vi fra regeringens side. Vi arbejder bl.a. aktivt for at indføre yderligere sanktioner mod ekstremistiske bosættere og deres støtter og arbejder for at indføre EU-tiltag rettet mod at begrænse handel med varer fra bosættelserne, og det gør vi, samtidig med at vi er venner med Israel og det israelske folk.

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):
Fru Mette Thiesen.

Mette Thiesen (DF):

Tak for besvarelsen. Jeg synes jo absolut ikke, at det er så enkelt, som ministeren lægger op til. Lad os bare starte med at blive enige om, at Hamas, som er en terrororganisation, stadig væk arbejder aktivt imod al sund fornuft og faktisk har forskellige mødesteder under hospitaler, under skoler, under de her forskellige ting, som jo gør, at nogle af de her angreb jo desværre også rammer civile, men det er Hamas' skyld, og at Israel jo desværre står ret alene i Mellemøsten som et demokrati, som kæmper imod nogle, som jeg regner med at alle i Folketinget kan tilslutte sig er fjender og nogle, som grundlæggende set var dem, der startede det hele, nemlig ved den her fuldstændig vanvittige massakre den 7. oktober.

Så jeg undrer mig en lille smule over, at man så entydigt lægger vægt på, at man skal sanktionere Israel. Man kan sagtens være kritisk over for nogle af de tiltag, der er. Man kan også være kritisk over for Netanyahu, eller hvad man vil, men jeg undrer mig meget over, at det er så ensopret i forhold til den måde, man fra EU's side også er meget, meget kritiske over for Israel på. Jeg havde nok lidt håbet på, at Danmark måske havde taget en lidt anden vej og i hvert fald ikke havde presset på for sanktioner over for Israel, men havde fastholdt, at vi i Danmark er venner af Israel. Vi støtter Israel og Israels kamp imod Hamas og imod de terrorister, som jo desværre igen og igen viser, hvor forfærdelig en terrororganisation Hamas er. Igen og igen synes jeg jo også, det er problematisk at se, hvordan medierne ikke dækker det hele billede – lad os bare sige det på en pæn måde. Så kan udenrigsministeren ikke godt forstå det udgangspunkt? Det glæder jeg mig til at høre udenrigsministerens svar på.

Kl. 14:16

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:16

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil meget gerne have mig frabedt at skulle være ensopret – det er nemmere at komme i tanke om andre, der er det – eller at jeg skulle forenkle debatten. Altså, jeg forenkler ikke debatten.

Men nu taler spørgeren så om Hamas. Jeg brugte den største del af min taletid på at tale om Vestbredden – altså Vestbredden, hvor den israelske regering har sanktioneret yderligere bosættelser, som, hvis den her E1-plan gennemføres, de facto skærer Vestbredden over i to og gør, at enhver tale om at have en tostatsløsning som en del af en langsigtet løsning på situationen, som jo er en situation, hvor der blev skrevet indledningen på et forfærdeligt, frygteligt kapitel den 7. oktober, men det er jo en lang, lang lidelsesbog, de facto ikke kan lade sig gøre. Det kan vi ikke sidde og se på, og det er vi nødt til at reagere på.

Ud af det kan man jo ikke læse noget som helst om, at vi ensidigt tager stilling. Derfor har vi jo sådan set også støttet og gennemført sanktioner, bl.a. også imod Hamas. Men at have et udgangspunkt, der hedder, at hvis man har et venskab med Israel, må man ikke være kritisk eller handle på det, der sker på Vestbredden, er et synspunkt, jeg ikke deler.

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Fru Mette Thiesen.

Kl. 14:18

Mette Thiesen (DF):

Det ved jeg godt at ministeren ikke deler. Jeg synes jo godt, at man kan være kritisk over for enkeltdele, men stadig væk ikke arbejde aktivt for sanktioner.

Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre ministeren konkret, om ministeren mener, at den her tostatsløsning nogen sinde bliver realistisk, så længe Hamas ikke vil nedlægge våbnene, så længe Hamas trods alt styrer så meget, så længe Hamas har så meget magt i det område, man kalder Palæstina, og så længe der er så mange palæstinensere, der stadig væk bakker op om Hamas. For det kan jeg da godt være i tvivl om.

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:19

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror desværre, at en tostatsløsning ligger langt ude i fremtiden, men det, der er udfordringen nu, er, at vi ikke bare har en situation, hvor Israel altså ikke arbejder for en tostatsløsning, men en situation, hvor Israel de facto forhindrer, at det nogen sinde kan blive et perspektiv. Det vil sige, at en tostatsløsning som en mulighed i horisonten slukkes, og det kommer ikke til at fremme fred i Mellemøsten.

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren med et sidste spørgsmål.

Kl. 14:19

Mette Thiesen (DF):

Man kan sagtens kritisere, men jeg står fuldstændig fast på, at Israel stadig væk er det eneste demokrati i Mellemøsten – omgivet af fjender konstant og hele tiden. Jeg er også bare nødt til at sige meget klart og tydeligt, at så længe Hamas er der og får lov til at fylde så meget, og så længe vi stadig væk ser, at mediedækningen er, lad os bare kalde den mangelfuld, og hvor man også tager ting fra Al Jazeera og alt muligt andet, jamen så kan jeg godt være nysgerrig

på, hvad det reelt er, der foregår derovre. Vi står i hvert fald sammen med Israel fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 14:22

Man kan sagtens kritisere, men jeg kunne bare godt tænke mig at høre ministeren, om man så stadig væk mener, at det er okay, at man fra dansk side aktivt arbejder for at sanktionere Israel, når man ved, hvad det er for en svær situation, Israel står i og i øvrigt altid har stået i.

Kl. 14:20

Formanden (Søren Gade):

Tak. Udenrigsministeren, værsgo.

Kl. 14:20

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu har spørgeren jo flere gange sagt, at man sagtens kan kritisere, og der kommer jo ingen kritik ud af munden på spørgeren overhovedet. Så det bliver da spændende på et tidspunkt at høre, hvori det her »man kan sagtens kritisere« bliver omsat til noget kritik. Man skal kritisere, når der er grund til at kritisere, og der er grund til at kritisere, at man sanktionerer ulovlige bosættelser på Vestbredden, der de facto deler Vestbredden i to og umuliggør en tostatsløsning som en potentiel mulighed overhovedet.

Jeg tror i øvrigt heller ikke, at det er i Israels egen langsigtede interesse, for når det bliver sagt, at man er omgivet af fjender, så er det jo en sandhed med modifikationer. Det lykkedes faktisk under Trump I at lave Abraham Accords med UAE. Der er andre lande i Golfen – tag Saudi-Arabien – som sådan set meget gerne vil anerkende og slutte fred med Israel, men det kommer ikke til at lade sig gøre, hvis det palæstinensiske spørgsmål forbliver uløst.

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti og tak til udenrigsministeren.

Jeg byder velkommen til finansministeren og til fru Nadja Natalie Isaksen, uden for grupperne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:21

Spm. nr. S 28

2) Til finansministeren af:

Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Finder ministeren det rimeligt, at en tidligere minister, der er dømt for besiddelse af overgrebsmateriale med børn, kan modtage ministerpension 6 år før den ordinære pensionsalder og med tilbagevirkende kraft, og finder ministeren, at det er i overensstemmelse med den almindelige retsopfattelse i befolkningen, at en dømt tidligere minister på denne måde modtager et gyldent håndtryk fra staten?

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles på baggrund af artiklen »Seks år før tid: Ekstra pension til Henrik Sass« fra Ekstra Bladet den 14. juni 2026.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:21

Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren finder det rimeligt, at en tidligere minister, der er dømt for besiddelse af overgrebsmateriale med børn, kan modtage ministerpension 6 år før den ordinære pensionsalder og med tilbagevirkende kraft, og finder ministeren, at det er i overensstemmelse med den almindelige retsopfattelse i befolkningen, at en dømt tidligere minister på denne måde modtager et gyldent håndtryk fra staten?

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 14:22

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for spørgsmålet, og først og fremmest også tillykke til fru Nadja Natalie Isaksen med sin debut her i spørgetiden. Lad mig starte med at slå fast, at besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn er afskyeligt, og det er også noget af det værste, jeg kan komme i tanke om. Jeg tager på det allerallerkraftigste afstand fra de forbrydelser, som der er begået. Det er i øvrigt forbrydelser, som vi jo altså også med den seneste straffereform i den sidste valgperiode markant har hævet straffen for.

Som jeg er blevet oplyst, er baggrunden for den omtalte persons udbetaling, at Helbredsævnet har vurderet, at han har nedsat erhvervsevne og derfor får udbetalt pension. De samme regler gælder for statens tjenestemænd. Retten til førtidig udbetaling af pension for tjenestemænd og ministre baserer sig på en vurdering af, om man har mistet sin erhvervsevne, og uden sammenhæng med og uanset om man måtte blive dømt for strafbare forhold. Afgørelsen i den konkrete sag er derfor alene baseret på en lægefaglig vurdering foretaget af Helbredsævnet, som er et uafhængigt lægefagligt nævn, og som helt vanlig praksis naturligvis også helt uden politisk indblanding. Derfor er reglerne blevet overholdt, som de er foreskrevet.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:23

Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Tak for det, og tak for lykønskningen. Jeg synes bare ikke helt, at ministeren svarer på spørgsmålet. Det er jo sådan, at det har skabt dyb forargelse og vrede, at man for det første først fra Folketingets side har tildelt den omtalte tidligere minister, hr. Henrik Sass Larsen, en såkaldt førtidsfolketingspension. Jeg tror faktisk, der er rigtig mange derude, som ikke vidste, at det var en ting – det vidste jeg faktisk heller ikke selv. Nu har man så også tildelt ham en førtidsministerpension på ikke mindre end – ifølge Ekstra Bladets oplysninger – 638.000 kr. af danskernes penge. Ifølge ministervederlagsloven er det jo sådan, at det tilkommer finansministeren at bestemme, om tidligere ministre kan få udbetalt pension før tid.

Så jeg vil gerne spørge ministeren, om han vil tage initiativ til at ændre loven, så ministre dømt for så grove overtrædelser, som ministeren jo også tilkendegiver at der er tale om her, og det er jeg meget glad for at ministeren tilkendegiver, ikke kan modtage den her slags ministerpension før tid – ja eller nej.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 14:24

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

I forhold til spørgerens kendskab til reglerne vil jeg sige, at udbetaling af ministerpension på grund af nedsat erhvervsevne sker med virkning fra det tidspunkt, hvor den tidligere minister ansøger om udbetaling, og udbetalingen sker derfor med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt. Det er fuldstændig præcis de samme regler, som i øvrigt også gælder for tidligere tjenestemænd, der søger om førtidig udbetaling på grund af nedsat erhvervsevne. Derudover vil jeg bare gentage, at der hverken har været nogen som helst politisk

beslutning eller politisk indblanding i Helbredsnevns afgørelse i den konkrete sag.

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Nadja Natalie Isaksen, uden for grupperne.

Det næste spørgsmål er ligeledes til finansministeren, og vi byder velkommen til fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:25

Kl. 14:27

Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Men nu spurgte jeg ikke til den gældende lov eller de gældende regler. Jeg spurgte, om ministeren vil ændre loven. Så jeg vil meget gerne gentage spørgsmålet: Vil ministeren tage initiativ til at ændre loven, så dømte tidligere ministre ikke kan modtage ministerpension før tid – ja eller nej?

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:25

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

For at forsøge at svare på det tror jeg bare, at man også må være ærlig og sige, at det er en kompleks problemstilling af flere årsager, bl.a. fordi det er en grundlæggende del af vores pensionssystem for offentligt ansatte i Danmark, at man kan få sin pension udbetalt før tid, hvis man bliver syg og mister sin erhvervsevne. Det samme gælder så også for ministre. Det andet komplekse i det spørgsmål er jo, at på bl.a. den ordning, som spørgeren er blevet aflønnet efter fra efter dette folketingsvalg, er der en meget stor del af ministerpensionen, som bliver udbetalt i form af løn. Skulle man så også forestille sig, at man skal gøre indgreb i den løn eller kræve tilbagebetaling, hvis det er, at spørgeren selv skulle gå hen og miste sin erhvervsevne og blive dømt for et strafferetligt forhold? Så der er jo mange komplekse spørgsmål i det ellers simple spørgsmål, spørgeren stiller.

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren med det afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:26

Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Så lad mig spørge på en anden måde: Er det noget, ministeren godt kunne tænke sig at kigge ind i, altså om man seriøst kan ændre de her regler? For ministeren må jo også anerkende, at det har skabt vrede og forargelse dybt ude i befolkningen, at man har tildelt den forhenværende socialdemokratiske minister Henrik Sass Larsen først en førtidsfolketingspension og siden hen en førtidsministerpension.

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 14:27

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Jamen jeg lytter altid meget gerne til kreative, konkrete forslag til, hvordan man kan indrette reglerne mest hensigtsmæssigt. I det omfang, at nogen måtte have forslag til det, vil jeg naturligvis gerne drøfte dem. Men jeg tror bare, at det er meget vigtigt, man holder sig for øje, at det her er nogle regler, der grundlæggende gælder alle tjenestemænd, der er offentligt ansatte, og at der i øvrigt er trådt nogle helt andre regler for aflønning af både folketingsmedlemmer og også ministre i kraft efter det her folketingsvalg.

Spm. nr. S 55

3) Til finansministeren af:

Susie Jessen (DD):

Hvad er ministerens holdning til, at Henrik Sass Larsen, der sidste år blev idømt 4 måneders ubetinget fængsel for besiddelse af overgrebsmateriale mod børn, med tilbagevirkende kraft nu også har fået tildelt den livslange ministerpension før tid, hvilket ifølge Ekstra Bladets dækning svarer til en pensionsbonus på 638.000 kr.?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:27

Susie Jessen (DD):

Tak for det. Hvad er ministerens holdning til, at Henrik Sass Larsen, der sidste år blev idømt 4 måneders ubetinget fængsel for besiddelse af overgrebsmateriale mod børn, med tilbagevirkende kraft nu også har fået tildelt den livslange ministerpension før tid, hvilket ifølge Ekstra Bladets dækning svarer til en pensionsbonus på 638.000 kr.?

Kl. 14:28

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:28

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet. Det er jo den samme problemstilling, som vi lige har været inde på, og bare for at gentage det, kan jeg ikke sige det for mange gange, at besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale mod børn er en af de allervorligste forbrydelser, man kan begå. Det er foragteligt, og jeg tager på det kraftigste afstand fra det. Det er også en af grundene til, at vi i den sidste folketingsperiode, da jeg selv tjente som justitsminister, skærpede straffene markant, og det er også en af årsagerne til, at jeg selv gik forrest for en fælleseuropæisk løsning, hvor vi kraftigt forsøgte at regulere lige præcis udbredelse og deling af seksuelt misbrugsmateriale med børn i.

Som jeg er blevet opløst i den her sag, er baggrunden for den omtalte persons udbetaling, at Helbredsnevnet har vurderet, at han har nedsat erhvervsevne og derfor får udbetalt pension. Som jeg også tidligere sagde, er der tale om en pension, som udbetales efter gældende lovgivning på grund af nedsat erhvervsevne. Samme ret har statens tjenestemænd, og det er de regler, som ministre er omfattet af. Retten til førtidig udbetaling af pension for tjenestemænd og ministre baserer sig på en lægefaglig vurdering af, om man har mistet sin erhvervsevne, uden sammenhæng med og uanset om man måtte blive dømt for strafbare forhold. Afgørelsen i den her konkrete sag er derfor alene baseret på en lægefaglig vurdering foretaget af Helbredsnevnet, som er et uafhængigt lægefagligt nævnt, og som det er fuldstændig vanlig praksis, er beslutningen truffet uden nogen form for politisk indblanding.

Men det ændrer jo selvfølgelig på ingen måde, at de handlinger, den omtalte person er dømt for, er nogle af de allerværste forbrydelser, som jeg i hvert fald kan komme i tanke om, og det er forbrydel-

ser, som jeg nævnte tidligere, som vi også i den seneste straffereform markant har hævet straffen for.

Kl. 14:30

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:30

Susie Jessen (DD):

Tak for det. Det er jo rigtigt, at der også er blevet lavet en del aftaler på Christiansborg i forhold til kriminelle, der får tildelt førtidspension. Det har man jo også sat en stopper for kan lade sig gøre efter dokumentaren om »Den sorte svane« og Fasar, som begik alvorlig kriminalitet og samtidig fik førtidspension.

Jeg vil gerne spørge ind til det, der står i ministervederlagsloven, for jeg synes, der er nogle gråzoner her, i forhold til hvor meget ministeren skal være involveret i, at den her førtidsministerpension er blevet tildelt Henrik Sass Larsen. Der står i Ekstra Bladets dækning af sagen, at den her beslutning er blevet taget af Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, men i ministervederlagsloven står der samtidig, at det er finansministeren, der skal bestemme, om pensionen kan blive udbetalt. Så som jeg læser det, er det jo en endelig beslutning, der skal tages af en finansminister. Det er så ikke sket her, fordi den her beslutning, så vidt jeg kan læse mig frem til, er blevet taget under regeringsforhandlingerne. Det vil så sige, at det var et forretningsministerium, hvor den her beslutning om Henrik Sass Larsens førtidsministerpension er blevet taget af en administration af en art.

Jeg kunne godt tænke mig at høre finansministeren, om det med den her beslutning, der så er taget under regeringsforhandlingerne, er anderledes, end det ville have været f.eks. i dag, hvor der sidder en finansminister. For jeg synes egentlig, det er ret vigtigt i en sag som den her, at det i sidste ende er finansministeren, der tager den endelige beslutning efter en indstilling fra de mennesker, der sidder og skal vurdere, om der er en lægefaglig baggrund for at få ministerpensionen.

Kl. 14:31

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:31

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Det er jo et hypotetisk spørgsmål, for den vanlige praksis er, at sager af den her type faktisk ikke bliver politisk forelagt. Det er en afgørelse, der udelukkende baserer sig på en lægefaglig vurdering, der foretages af Helbreds-nævnet, som er et uafhængigt lægefagligt nævn, og efter gældende lovgivning. Helbreds-nævnet foretager en lægefaglig vurdering af, om den pågældendes erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller derunder, og Helbreds-nævnet ser derfor ikke på, om vedkommende er dømt for et strafbart forhold.

Kl. 14:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:32

Susie Jessen (DD):

Men i ministervederlagsloven står der netop det her med, at det er finansministeren, der efter indhentede udtalelser fra nævnet for helbredsbedømmelser i tjenestemandssager skal bestemme, at pensionen udbetales. Som jeg læser det, er det jo så ministeren, der til sidst skal gå ind og bestemme, om den her pension skal udbetales. Det er så ikke sket her, og det synes jeg er enormt ærgerligt, især når det er en sag, som er så alvorlig, hvor vi rent faktisk sidder

med et tidligere folketingsmedlem og minister, der er dømt i en meget alvorlig sag om besiddelse af overgrebsmateriale med børn. Kunne man ikke have ventet med den her beslutning, indtil der rent faktisk sad en finansminister i stolen, der kunne tage den her endelige beslutning?

Kl. 14:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ministeren.

Kl. 14:33

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Det kan jeg i hvert fald ikke svare på. Jeg ved, at den vanlige praksis er, at den her type beslutninger træffes uden politisk indblanding, og at de i øvrigt træffes efter Helbreds-nævnets indstilling og afgørelse. Det er rigtigt, at finansministeren har ansvaret for, at reglerne om ministerpensionen, der er vedtaget af Folketinget, overholdes, og den her konkrete afgørelse er jo så truffet af Medarbejder- og Kompetencestyrelsen under Finansministeriet i henhold til gældende lovgivning og på baggrund af en lægefaglig vurdering fra Helbreds-nævnet.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:33

Susie Jessen (DD):

Så vidt jeg kan lytte mig frem til fra ministeren her, får man så i dag den her førtidsministerpension, uanset om man er dømt for strafbare forhold forinden. Nu har vi jo, som jeg nævnte før, tidligere lavet aftaler om, at man som kriminel ikke skal kunne få førtidspension. Jeg tror, der sidder utrolig mange mennesker derude, der synes, det er dybt underligt, at der sidder en tidligere minister, der er dømt for besiddelse af overgrebsmateriale med børn, som bare lige får tilkendt en førtidspension, især når man ved, hvor svært det kan være for mange andre mennesker at få tildelt en førtidspension. Er det ikke noget, vi skal have ryddet op i?

Kl. 14:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren til en afsluttende besvarelse.

Kl. 14:34

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil bare sige igen: Jeg tager på det allerallerkraftigste afstand fra de forbrydelser, som den her omtalte person har begået. Jeg tror, det er vigtigt i diskussionen at skelne mellem offentlig førtidspension, som man kan få tildelt ud fra de kriterier, vi nu engang har indrettet førtidspensionslovgivningen efter, og så en førtidig udbetaling af en pension, man selv har opsparet retten til gennem sit arbejde via tjenestemandslvgivningen. Det er to forskellige regelsæt, to forskellige ting. Når man så måtte diskutere, om det skal ændres i forhold til ministre, skal man i hvert fald have med i den diskussion, at vi jo har ændret reglerne ret markant vedrørende ministerpension, sådan at man får udbetalt det, der svarer til optjening af ministerpension, forlods, så man selv lægger mere til side, end man optjener.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Det afslutter besvarelsen. Tak til finansministeren, og tak til fru Susie Jessen, Danmarksdemokraterne.

Det næste spørgsmål er også til finansministeren og er stillet af hr. Jacob Jensen, Venstre, der nu får ordet for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:35

Spm. nr. S 77

4) Til finansministeren af:

Jacob Jensen (V):

Hvordan ser regeringen på muligheden for, at EU genererer øgede egne indtægter til brug i fremtidige budgetter?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 14:35

Jacob Jensen (V):

Tak. Hvordan ser regeringen på muligheden for, at EU genererer øgede egne indtægter til brug i fremtidige budgetter?

Kl. 14:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:35

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for spørgsmålet. Vi får jo også anledning til at drøfte det her videre på fredag i Europaudvalget. Men lad mig starte med at kommentere på begrebet »egne indtægter«. Som spørgsmålet jo antyder, kan det lede tankerne hen på indtægter, som EU genererer af egen drift, f.eks. ved at beskatte borgere og virksomheder. Der tror jeg, det er vigtigt at understrege, at EU ikke har kompetence til selv at indkræve skatter og afgifter fra borgere og virksomheder. Så nye egne indtægter er grundlæggende set en alternativ formulering for andre måder at indkræve bidrag fra medlemslandene på. Samtidig bliver EU's budget ikke større af, at man indfører nye bidrag. Udgiftsniveauet er nemlig bestemt særskilt. Hvis vi indfører en ny egen indtægt i morgen, vil Kommissionen skulle indkræve tilsvarende mindre via det bidrag, der beregnes ud fra landenes bni. Derfor er det måske også nemmest at se nye egne indtægter som en ny måde at fordele den regning, EU's medlemslande skal betale, på.

Fra regeringens side er vi generelt konstruktive over for nye egne indtægter, men der er altså ikke nogen snuptagsløsninger, og det skal stadig være med en rimelig byrdefordeling mellem landene og baseres på sunde økonomiske principper. Regeringen er skeptisk over for det såkaldte CORE-forslag, hvor Kommissionen har lagt op til, at medlemslandene pålægges at opkræve et bidrag fra vores største virksomheder. Det mener vi ikke er den rigtige løsning i en situation, hvor vi skal styrke europæisk konkurrenceevne. Til gengæld er vi åbne over for at diskutere de øvrige forslag, Kommissionen har stillet, hvor fordelingsnøglen i øvrigt er fordelagtig for Danmark.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:37

Jacob Jensen (V):

Tak for svaret. Jeg ser også frem til, som ministeren siger, den videre diskussion, som vi jo vil få i Europaudvalget og sikkert også ved andre udmærkede lejligheder. Jeg er også glad for den præcisering, at man netop ikke lægger op til – det er vi selvfølgelig også enige i – at EU skal have en egen kompetence til at indkræve skatter fra borgerne. Når det så er sagt, noterer jeg mig dog alligevel, at man i regeringsgrundlaget skriver, at man vil målrette det de såkaldte techvirksomheder og arbejde aktivt for, at man kan få dem til at bidrage på EU-niveau.

Så jeg vil starte med at spørge finansministeren om, hvor ambitiøs man er, hvad det angår, i forhold til det provenu, man så forventer. Jeg ved godt, at det kan være et andet ressource, altså hvordan man rent teknisk vil opkræve det. Men hvad er ambitionen for regeringen,

når man i regeringsgrundlaget siger, at man gerne aktivt vil arbejde for, at techvirksomhederne skal bidrage? Hvad vil det betyde? Vil det betyde, at man vil sætte det tilsvarende samlede budget ned med det beløb og dermed det bidrag, som Danmark skal levere til EU's budget, altså sætte det ned med en tilsvarende andel? Som jeg forstår det, vil det med det, der ligger på bordet nu fra Kommissionen, betyde en ret betydelig ekstraregning for Danmark. Jeg tror, at Finansministeriet selv vurderer det til plus 15 mia. kr. om året. Så er det en del af det, at man fra regeringens side lægger op til, at det skal bringes ned? Hvordan vil man lade techvirksomhederne betale noget af det i stedet for rent teknisk og i øvrigt også rent juridisk?

Kl. 14:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:39

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Det er fuldstændig korrekt, og det fremgår af regeringsgrundlaget, at det er regeringens holdning, at techgiganterne bør bidrage med en øget skattebetaling til de europæiske samfund. I regeringen har vi ikke taget stilling til, om der også bør indføres en egen indtægt, der baserer sig på medlemslandenes skatteindtægter fra techvirksomheder. Beskatningen af techvirksomheder og egne indtægter er to særskilte spørgsmål, men det er klart, at som det er tænkt, handler det jo i virkeligheden om to ting: For det første, hvis det er, at man på et fælleseuropæisk plan kan blive enige om en model, hvor landene beskatter techvirksomhederne, kan det måske bidrage til at bringe udgifterne i EU-budgettet ned for det enkelte medlemsland, og for det andet handler det også om noget grundlæggende retfærdig beskatning.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:39

Jacob Jensen (V):

Der kan man selvfølgelig følge op og spørge: Når man som regering så samtidig siger, at man gerne vil øge konkurrenceevnen for de europæiske virksomheder, hvordan hænger det så sammen med, at man foreslår en øget beskatning af selv samme virksomheder? Det kunne jeg i hvert fald godt tænke mig at høre hvordan finansministeren stiller sig til. Men i samme moment vil jeg spørge, om det så skal forstås sådan, at når man også i regeringsgrundlaget henviser til, at man fra dansk side vil opkræve en hel rund milliard kroner i beskatning fra techvirksomhederne, så er det det samme, vi taler om, når man et andet sted i regeringsgrundlaget siger, at det skal være på europæisk niveau, vi gerne vil arbejde aktivt for, at techvirksomhederne skal bidrage yderligere til vores samfund.

Kl. 14:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:40

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Først og fremmest vil jeg sige, som jeg også nævnte i min indledning, at regeringen er skeptisk over for det her såkaldte CORE-forslag. Det er i øvrigt heller ikke nogen hemmelighed, at regeringen også forholder sig konstruktivt skeptiske til det forslag til en ny MFF, der er lagt frem, og som jo netop efter de seneste vurderinger vil medføre et øget EU-bidrag på i omegnen af 16 mia. kr. Det har vi en klar ambition om skal forhandles ned og prioriteres om, så bidraget fra Danmark bliver mindre.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren for det afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:41

Det skal være sådan i Danmark, at man skal kunne leve frit og trygt uden undertrykkelse. Religionsfrihed, ytringsfrihed og personlig frihed er helt grundlæggende værdier, som vi selvfølgelig skal værne om. Negativ social kontrol spænder vidt og kan komme til udtryk på mange forskellige måder. Jeg vil gerne slå fast, at enhver form for handlinger af den slags er helt uacceptabel, og det gælder selvfølgelig også, når det finder sted på landets universiteter.

Kl. 14:41

Jacob Jensen (V):

Men så var der den del, som finansministeren af gode grunde ikke nåede at svare på, nemlig den om konkurrenceevnen. Det er klart, tror jeg, at vi deler ambitionen om, at vi skal styrke de europæiske virksomheders konkurrenceevne. Men vil en øget beskatning, uanset om man så kan lide den type virksomhed eller ej – i det her konkrete tilfælde techvirksomheder – medføre en forbedret konkurrenceevne, eller vil det forværre konkurrenceevnen for de europæiske virksomheder?

Kl. 14:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:41

Finansministeren (Peter Hummelgaard):

Som sagt har vi slet ikke forholdt os til eller taget stilling til, hvordan man i givet fald bør indrette en sådan beskatning. Jeg vil dog trods alt tillade mig at sige, at jeg tror, at der i et eller andet omfang er en sund diskussion i både regulering, men også beskatning af lige præcis techvirksomheder, som jo i stigende grad udgør duopoler og lignende. Langt de fleste af dem har hjemmebase i USA. Vi har jo tilsvarende – og det er også grunden til, at vi er skeptiske over for CORE-forslaget – meget, meget skarpt blik for netop europæiske virksomheders konkurrenceevne, særlig konkurrenceevnen globalt og i forhold til resten af verden.

Kl. 14:42

I straffeloven er det allerede slået fast, at handlinger som f.eks. psykisk vold, tvang, stalking og chikanøs adfærd i det hele taget er ulovlige, og i det omfang at der er tilfælde af negativ social kontrol på universiteterne, skal det håndteres af de respektive ledelser. Det skal det, ikke kun fordi det er dem, som formelt har ansvaret for den daglige ledelse og drift, men også, fordi det er ledelsen, der har deres gang på campus og ved, hvad der sker der. Det er dem, der kender studiemiljøerne, og som er tæt på de studerende og de ansatte. Derfor er de også de bedste til at håndtere det, hvis der opstår uacceptabel eller uønsket adfærd, som udfordrer et trygt studiemiljø. Det er et stort ansvar, men det er en del af opgaven med at lede en uddannelsesinstitution, og derfor er det også en del af den løbende dialog, som jeg og ministeriet har med lederne på vores universiteter.

Hvis den negative sociale kontrol skal kommes til livs på universiteterne – og det skal den – så er den rigtige vej frem at respektere ledelsesretten, ansvarliggøre lederne og tale deres rolle op. Det tror jeg i virkeligheden er mere virksomt, end at man her fra Christiansborg udstikker centrale retningslinjer og vedtager symbolske greb i form af forbud og lovgivning, som ikke kan adressere de egentlige udfordringer, som jo opstår lokalt.

Kl. 14:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til finansministeren, og tak til hr. Jacob Jensen, Venstre.

Næste spørgsmål er til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren af hr. Morten Dahlin, Venstre, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:42

Spm. nr. S 53 (omtrykt)

5) Til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren af:

Morten Dahlin (V):

Hvad vil ministeren gøre for at bekæmpe negativ social kontrol på vores universiteter?

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 14:42

Morten Dahlin (V):

Hvad vil ministeren gøre for at bekæmpe negativ social kontrol på vores universiteter?

Kl. 14:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:42

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Tak for det spørgsmål, som jo er dejlig åbent i sin natur, og derfor vil jeg også svare relativt bredt, indtil spørgeren måtte spørge til noget mere specifikt.

Morten Dahlin (V):

Tak for en fin besvarelse. Jeg er enig langt hen ad vejen, nok ikke i det hele, men langt hen ad vejen. Udlændingeministeren, altså ministerens kollega, fik nogenlunde samme spørgsmål den 16. juni i Berlinske, og til det, altså i forhold til at love én ting, han vil gøre, siger han, at i forhold til negativ social kontrol er det vigtigste for ham at få fjernet de her bederum på uddannelsesinstitutioner. Det er det, han lover danskerne. Er uddannelses- og forskningsministeren enig med udlændingeministeren i, at vi skal have fjernet bederum på vores uddannelsesinstitutioner?

Kl. 14:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:45

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Nu findes der ikke noget, der formelt set hedder bederum, de kalder dem fordybelsesrum, stillerum, refleksionsrum og alt mulig andet, men jeg tror godt, vi ved, hvad vi taler om her. Og i det omfang der foregår handlinger i de rum eller i andre rum, som vi ikke vil finde os i af hensyn til de grundlæggende værdier, som jeg startede med at besvare spørgsmålet med, så skal de lukkes. Det er jo sådan set også sket med den tilgang, som jeg redegjorde for i min initiale besvarelse, nemlig ved at ansvarliggøre de lokale ledelser, der er på vores uddannelsesinstitutioner. Så ja, det er jeg egentlig.

Kl. 14:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:45

Kl. 14:47

Morten Dahlin (V):

Så det, uddannelses- og forskningsministeren siger her og nu, er, at der ikke findes bederum rundtomkring, hvori der bliver udøvet social kontrol. For det, ministeren lige sagde, er, at det jo allerede er sket med den tilgang, som ministeren har lagt for dagen. Så jeg hører egentlig ministeren stå her og sige i dag, at problemet med social kontrol og bederum på universiteter er løst. Er det korrekt forstået?

Kl. 14:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:45

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Der er jo løbende opstået problemer, både i bederum og uden for bederum og alle mulige andre steder, f.eks. i kantiner og i gården, på uddannelsesinstitutionerne. Når det opstår, og så er jeg i princippet ligeglad med, om rummet, hvori det foregår, hedder det ene eller det andet eller det tredje, vil jeg sige, at det er handlingen og adfærden, det handler om. Derfor er det vigtigt, synes jeg, at insistere på, at det er ledelsen, der har ansvaret og pligten og i øvrigt også er bedst egnet til at slå ned på det, når det sker. Det er i øvrigt også sket. Betyder det, at der ikke sker social kontrol eller der ikke vil komme til det i fremtiden. Nej, det tror jeg ikke, så god tror jeg desværre ikke verden er. Men det betyder, at når det sker, skal ingen, der står i spidsen for et universitet, være i tvivl om, at man har pligt til at slå ned på det.

Kl. 14:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:46

Morten Dahlin (V):

Der er så en nuanceforskel, i forhold til det man sagde før, hvor man sagde, at problemet jo er løst. Udenrigsministeren slog det stort op i Berlingske: Vi skal have fjernet de her bederum – slut. Er ministeren klar til at tage initiativer, der følger op på udlændingeministerens løfte til Berlingskes læsere om, at den her regering kommer til i forhold til negativ social kontrol at fjerne bederum. Det er ikke mine ord, men udlændingeministerens ord.

Kl. 14:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:46

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Jeg har ikke sagt, at problemet er løst, eller også har jeg udtrykt mig kluntet. Jeg har sagt, at i det omfang der har været problemer, f.eks. med negativ social kontrol eller kønsopdelte aktiviteter på vores universiteter, så har tilgangen med at ansvarliggøre ledelsen og sørge for, at det er dem, der håndterer det, faktisk virket. Der er blevet lukket bederum på Syddansk Universitet, der er lukket bederum på Københavns Universitet, fordi der har været en problematisk adfærd. Det tror jeg på er den rigtige vej frem til at håndtere negativ social kontrol i alle dens afskygninger og i et hvilket som helst rum, det så måtte opstå i, også på vores universiteter.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren, og tak til hr. Morten Dahlin, Venstre.

Næste spørgsmål er også til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren, og det er stillet af hr. Allan Feldt, Dansk Folkeparti, der nu får ordet for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:47

Spm. nr. S 84

6) Til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren af:

Allan Feldt (DF):

Vil ministeren oplyse, hvordan ministeren vil sikre, at undervisere på uddannelsesinstitutioner ikke fremover anvender undervisningen til at fremføre politiske budskaber, som det senest er set på Københavns Universitet, hvor en ekstern lektor fremviste en opfordring til »Død over Israels forsvar«?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 14:47

Allan Feldt (DF):

Tak for det. Vil ministeren oplyse, hvordan ministeren vil sikre, at undervisere på uddannelsesinstitutioner ikke fremover anvender undervisningen til at fremføre politiske budskaber, som det senest er set på Københavns Universitet, hvor en ekstern lektor fremviste en opfordring til »Død over Israels forsvar«?

Kl. 14:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:48

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Tak for det spørgsmål. Opfordring til vold er fuldstændig uacceptabelt og i øvrigt ulovligt i henhold til straffeloven. Jeg har selvfølgelig godt set den hændelse, der refereres til i spørgsmålet. Jeg finder det helt utilstedeligt, at en underviser deler den slags budskaber, her i form af et foto, i forbindelse med undervisningen. Det betyder noget, hvad det er for nogle fotografier, man deler, og det har man selvfølgelig et ansvar for.

De danske uddannelsesinstitutioner skal være et trygt sted at være for alle studerende uanset baggrund, kultur eller religion. Det gælder selvfølgelig ikke mindst vores jødiske medborgere, som desværre stadig oplever antisemitisme flere steder i samfundet. Krigen mellem Israel og Hamas fylder i den danske debat. Det vækker stærke følelser hos mange. Debatten fylder også på universiteterne, og det skal universiteterne kunne holde til. Her skal meninger brydes, og man skal kunne møde holdninger, som er forskellige fra ens egne. Men det er afgørende, at det sker i dialog og med tolerance, ikke med voldelige budskaber, som skaber utryghed.

Underviserne har som offentligt ansatte en udstrakt ytringsfrihed, men de har samtidig et stort ansvar for at skabe og opretholde et trygt undervisningsmiljø for alle. Derfor er det også helt uacceptabelt, hvis man som underviser opfordrer til vold, og universiteternes ledelser har ansvaret for at skabe et godt studie- og arbejdsmiljø. Det er derfor en opgave på Københavns Universitet at håndtere den konkrete situation, der spørges ind til.

Jeg har noteret mig, at universitetet har udtalt, at de finder episoden uacceptabel, og at de tager situationen meget alvorligt. Undervisere har såvel som studerende ret til at give deres meninger til kende, men både ansatte og studerende har også ret til et trygt miljø på

universiteterne, og det forventer jeg selvfølgelig bliver håndhævet af alle respektive ledelser.

Kl. 14:52

Kl. 14:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:50

Allan Feldt (DF):

Tak for svaret. Det får mig til at tænke på, at der allerede i efteråret 2024 og i starten af 2025 blev stillet udvalsspørgsmål og afholdt samråd om helt præcis samme problemstilling, og ministeren var også dengang ansvarlig. Dengang var det på RUC og Det Danske Kunstakademi, den var gal, og nu er det så på KU. Ministeren svarede dengang bl.a., at der var igangsat en række initiativer, herunder en antichikanepolitik. Det tyder dog på nu, som jeg kan forstå det, at der faktisk ikke er sket noget, at der ikke er foretaget nogen initiativer, som har løst problemerne. Så igen er det jo en form for social kontrol, hvis jeg skal tage hr. Morten Dahlins spørgsmål fra før op igen og følge op på det, at lektorer nu også deltager i det her, altså signalerer, at hvis ikke man sympatiserer med de holdninger, som lektoren har, som er antisemitiske, er man ikke en del af holdet. Så hvad er det egentlig, der skal ske nu? Hvad er det step, der skal tages for at løse problemet, for det har været oppe før, og nu er det oppe igen?

Kl. 14:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:51

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Det er jo ikke rigtigt, at der ikke er sket noget siden tilbage i efteråret 2024. Der er vedtaget en antichikanepolitik, i øvrigt i samarbejde med universiteterne. Betyder det så, at der aldrig opstår problemer igen? Nej, det gør det desværre ikke, for vi lever i et frit samfund, og alle ytrer sig jo jævnligt, og nogle gange er det med større held end andre gange. Det her er en total uacceptabel episode, og det er min forventning, at der bliver slået ned på det, og det er også det, Københavns Universitet har tilkendegivet de gør. Og sådan må det jo være i et land med udstrakt ytringsfrihed, for så står man til ansvar for de ytringer, man kommer med. Og når man har ramt forkert, som tilfældet er i den konkrete situation, står man selvfølgelig til ansvar for det.

Kl. 14:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:51

Allan Feldt (DF):

Men vi må konstatere, at den her antichikanepolitik, som er lavet, tilsyneladende ikke fungerer, for der foregår bare det, at man lige som får et slag over hånden, og så kan man bare gøre det igen. Jeg ved ikke, men hvad er repressalierne, hvis ikke man følger den her antichikanepolitik? Jeg synes jo, at det, at den her antisemitisme foregår på vores uddannelsesinstitutioner i Danmark, simpelt hen ikke er okay. Så hvad mener ministeren der skal ske for at få løst det her problem en gang for alle?

Kl. 14:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

For det første er jeg enig i det næstsidste, der blev sagt, nemlig at antisemitisme eller andre former for racisme er fuldstændig uacceptabel. Det er det alle steder i samfundet, og det gælder også vores uddannelsesinstitutioner. Jeg er ikke enig i billedet af, at det er en generel tendens, men når det nogle gange viser sit grimme ansigt, er det et spørgsmål om, hvordan dem, der er ansvarlig for at slå ned på det, faktisk slår ned på det. Jeg kan ikke gå ind i den konkrete sag her, det er en personalesag på Københavns Universitet, og jeg synes, det ville være uklædeligt at stå og sagsbehandle det her fra politisk hold. Men det handler jo om, at vi fra regeringens side, fra Folketingets side, fra det brede samfunds side slår ring omkring f.eks. vores jødiske medborgere og andre, som bliver udsat for chikanøs adfærd.

Kl. 14:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:53

Allan Feldt (DF):

Jeg har bare brug for en form for garanti, som vi kan sige videre til det jødiske samfund her i Danmark, der går ud på, at det ikke sker igen og igen og igen. For det gør det jo bare, og det er åbenbart helt straffrit at blive ved med at gøre det.

Kl. 14:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:53

Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund):

Jeg har de seneste år været i meget tæt og meget konstruktiv dialog med det, der hedder Jødisk Ungdom, som er i tæt dialog med de desværre få jødiske studerende, som vi har i Danmark. Vi har sammen iværksat forskellige initiativer på initiativ fra Jødisk Ungdom, så jeg oplever egentlig, at vi i fællesskab gør, hvad vi kan for at imødegå den her problemstilling. Jeg bilder mig ikke ind, at det er noget, man ligesom kan sætte et endeligt punktum for, og så er alle problemerne løst. Det er noget, som kræver en vedvarende indsats, både fra min side og i øvrigt også især fra uddannelsesinstitutionernes ledelses side.

Kl. 14:54

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren, og tak til hr. Allan Feldt, Dansk Folkeparti.

Næste spørgsmål er til by-, land- og transportministeren og er stillet af hr. Michael Nedersøe, Dansk Folkeparti, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:54

Spm. nr. S 62

7) Til by-, land- og transportministeren af:

Michael Nedersøe (DF):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at en ambulanceredder, som under en akut udrykning for at redde menneskeliv handler i tjenesten, efterfølgende risikerer at miste kørekortet, eller mener ministeren, at lovgivningen bør ændres, så redningspersonale får en bedre retssikkerhed i sådanne situationer?

Skriftlig begrundelse

Kl. 14:57

Der henvises til artiklen »Ambulanceredder skulle genoplive person, men risikerer nu kørekortet: Opråb giver genlyd på Christiansborg« fra TV Syd den 1. juni 2026.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 14:54

Michael Nedersøe (DF):

Tak for det, formand. Mener ministeren, det er rimeligt, at ambulanceredderne, som under en akut udrykning for at redde menneskeliv handler i tjenesten, efterfølgende risikerer at miste deres kørekort, eller mener ministeren, at lovgivningen bør ændres, så redningspersonale får en bedre retssikkerhed i sådanne situationer?

Kl. 14:54

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:54

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Tak for spørgsmålet. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vores udrykningspersonale hver dag udfører et uvurderligt stykke arbejde. De står ofte i situationer, hvor der er menneskeliv på spil, og hvor de skal nå hurtigt frem. Jeg har derfor også enormt stor respekt for den opgave, de løser for os alle sammen og for samfundet hver dag. Samtidig er vi også nødt til at have det for øje, at udrykningskørsel kan være farligt og forbundet med en vis risiko, ikke bare for udrykningsførerne selv, men også for andre trafikanter. Derfor er det også vigtigt, at reglerne på det her område afspejler en balance, som både tager hensyn til udrykningsførernes vilkår, og som sikrer sikkerheden for de øvrige trafikanter.

Bare sådan helt overordnet kan jeg sige, at reglerne, som de er i dag, bygger på tre betingelser, nemlig 1) at udrykningskørslen skal være berettiget, 2) at føreren skal udvise fornøden forsigtighed, og 3) at farten ved fremkørsel mod gult eller rødt lys skal sættes så meget ned, at man kan nå at stoppe i tilfælde af, at der alligevel skulle komme tværgående trafik. Vedrørende overholdelsen af de her betingelser straffes udrykningsførere ikke for overtrædelser af færdselsloven, og man får ikke nogen sanktioner i forhold til sit kørekort.

Efter gældende regler er det altid en konkret vurdering, om føreren har efterlevet reglerne for udrykningskørsel, og den vurdering foretages af domstolene, hvis ikke føreren accepterer det bødeforelæg, som politiet i tilfælde af sådan nogle sager her vil præsentere føreren for.

Kl. 14:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:56

Michael Nedersøe (DF):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik svar på mit spørgsmål. Jeg fik oplæst, hvad der var gældende regler for området, men jeg fik ikke rigtig at vide, hvad ministeren mener om det. Synes ministeren, det er rimeligt, at en ambulanceredder risikerer at miste sit kørekort under en udrykning, hvor man skal ud at redde andre mennesker? Vi skal lige huske på, at hvor der er mennesker, sker der også fejl. Mener ministeren, at det er rimeligt, at ambulanceredderne eller andet udrykningspersonale risikerer at miste deres kørekort under en udrykning?

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:57

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Jeg tror ikke, at der kan være nogen tvivl om, at det ikke er ønskværdigt, at der vil være situationer som dem her. Heldigvis er der, i forhold til hvor mange tusind udrykningskørsler der er hver dag, forsvindende få sager som den her. Det, der er væsentligt for mig at sige, er jo, at der her er et balanceforhold i forhold til at passe på de trafikanter, som er passerende, når der er en udrykningskørsel, men også at sørge for, at man som udrykningsfører har de rigtige rammer i nogle situationer, som jo er tilspidsede, som er meget krævende, og som det er enormt vigtigt bliver løftet. Derfor synes jeg også, det var på sin plads ligesom at skitsere, hvad der er balancen i dag i de regler, der er.

Kl. 14:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:57

Michael Nedersøe (DF):

Jeg synes, det er ærgerligt, at ministeren ikke finder det alvorligt, at udrykningspersonale rent faktisk risikerer at miste deres kørekort, men henviser til gældende regler på området. Jeg havde håbet, at ministeren var imødekommende og rent faktisk ville være imødekommende med at få ændret reglerne, sådan så vi rent faktisk kunne beskytte vores personale i de få, bitte sager, der er om året.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:58

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Jamen ordføreren tager forkert på vej, hvis ordføreren ikke tror, at jeg er interesseret i at passe på udrykningsførere. Det er derfor, jeg sætter en stor streg under, at den opgave, de varetager hver dag for os alle sammen, er ekstremt vigtig.

Vi har nogle regler i dag, som har nogle balancer. Bliver man forelagt et bødeforelæg, kan man altid prøve det ved en domstolssag. Men jeg synes måske, det er sådan lidt hurtigt, hvis jeg på grund af den her sag nu og her skulle sige, at jeg er klar til bare at ændre reglerne med ét. Men ordføreren er jo selvfølgelig meget velkommen til at komme med forslag til forbedringer, og så kan snakken jo blive mere konkret.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:58

Michael Nedersøe (DF):

Det kan også være, at der kommer nogle beslutningsforslag, og så må vi jo se på det til den tid.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Jeg synes bare, at det, der er væsentligt at holde fast i her, er den anerkendelse, vi skal have af den vigtige opgave, som udrykningsførere varetager hver dag for os alle sammen. Og så skal vi jo have en lovgivningsramme, som sikrer trafikssikkerheden for de andre trafikanter, men jo selvfølgelig også retssikkerheden for de udrykningsførere, som passer deres arbejde.

Kl. 14:58

jeg også allerede, og det vil jeg gentage i dag, ligesom sagt, at jeg melder mig parat til at se på, hvad der skal gøres på det her område.

Når man står med et problem, som har den alvorlighed, vi har her i forhold til flekstrafikken, synes jeg også, at der påhviler os et ansvar for lige at kigge hele vejen rundt i forhold til de løsninger, der skal til. Men noget af det første, jeg selv har gjort, var at sikre, at Færdselsstyrelsen, som har tilsynet, tog telefonen og ringede og spurgte, hvad de kan gøre i forhold til de sager, der er kommet op i pressen og ellers konkret på Fyn, men også ellers har kontaktet trafiksselskaberne og har spurgt, om der er nogen sager, hvor vi skal sætte et tilsyn i gang.

Kl. 15:01

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Det næste spørgsmål er også til by-, land- og transportministeren, og det er også stillet af hr. Michael Nedersøe, Dansk Folkeparti, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:59

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:01

Spm. nr. S 65

8) Til by-, land- og transportministeren af:

Michael Nedersøe (DF):

Mener ministeren, at det er acceptabelt, at virksomheder med tilknytning til grov kriminalitet kan tjene millioner på at transportere nogle af samfundets mest sårbare borgere gennem offentligt finansieret flextrafik, eller erkender ministeren, at Odensesagen har afdækket et behov for skærpet kontrol med de virksomheder, der udfører flextrafik for det offentlige?

Michael Nedersøe (DF):

Odensesagen er jo egentlig bare den mest grove af slagsen, for problematikken i flekstrafikken er landsdækkende. Der er falske firmaer, der er snyd over hele linjen. Jeg har selv kørt flekstrafik, jeg har siddet i repræsentantskabet ved Midttrafik, og når man påpegede, at der var nogle problemer på området, bl.a. med lave priser, fik man at vide, at man jo ikke kunne vide, hvad dem, der havde budt ind med, havde af økonomi, så man var bare nødt til at tage den pris, der nu blev budt ind med.

Jeg er glad for, at ministeren rent faktisk også er kritisk på det her område, men det har jeg selvfølgelig også noteret mig, hvad angår pressen. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren kunne forestille sig at støtte op om de beslutningsforslag, der er indsendt fra Dansk Folkepartis side af. Jeg ved ikke, om ministeren har haft mulighed for at se dem endnu, men de er indsendt, og de er sammenlignelige med dem, som branchen har indsendt efterfølgende.

Kl. 15:02

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Dansk Industri går ind i flextrafik-skandalen: – Budskabet er, at nu gider vi ikke mere« fra TV 2 Fyn den 12. juni 2026 og artiklen »Flextrafik havner i Folketinget: – Kriminelle skal ikke køre de svageste borgere og lave flere penge end på narko« fra TV 2 Fyn den 16. juni 2026.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 14:59

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:02

Michael Nedersøe (DF):

Tak for det. Mener ministeren, at det er acceptabelt, at virksomheder med tilknytning til grov kriminalitet kan tjene millioner på at transportere nogle af samfundets mest sårbare borgere gennem offentligt finansieret flextrafik, eller erkender ministeren, at sagen fra Odense har afdækket et behov for skærpet kontrol med de virksomheder, der udfører flekstrafik for det offentlige?

Kl. 14:59

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Først og fremmest vil jeg sige tak til ordføreren for at have løftet sådan en vigtig opgave i flekstrafikken og også har sådan et godt indblik, for det er altid nyttigt her fra Christiansborgs side af, at der kommer nogle udefra, som har et blik for de udfordringer, der kan være derude. En ting er jo tilsynet og det at se på det i forhold til Færdselsstyrelsen. Jeg har også noteret mig, at der er mange input til, hvad man kan gøre på lovgivningssiden, og den vej, jeg ser for mig, er, at jeg får inviteret branchen ind og får hørt de overvejelser, der er bag de forslag. Men det er også, at vi lader det budskab gå ud til trafiksselskaberne, at man altså også skal bruge de rammer, der er inden for udbudslovgivning, og der kan jeg jo se, at trafiksselskaberne gør det lidt forskelligt.

Kl. 15:03

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:59

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:03

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Jeg vil starte med at slå fast, at kriminelle ikke hører hjemme i flekstrafikken. At der desværre er nogle ret grelle eksempler fra Fyn, er jo én ting, men jeg kan se, at vi har nogle udfordringer bredt set i forhold til flekstrafikken. Selvfølgelig er der nogle kriminelle, som har fundet deres vej ind i flekstrafikken, men der skal de ikke være. Men der er desværre også nogle borgere, som generelt føler, at det kan være en utryk oplevelse at køre med flekstrafikken. Jeg tror, at vi skal huske på, hvem det typisk er, der har brug for flekstrafikken: Det er ældre, det er børn, der har særlige forhold, og det er mennesker med en eller anden svækkelse, og dem synes jeg vi skal passe ekstra meget på. Så ligesom spørgeren har jeg også måttet se på det her område, og det har gjort mig ganske bekymret. Derfor har

Michael Nedersøe (DF):

Det er jeg sådan set enig i. Trafiksselskaberne kunne også foretage systematiske kontroller og ikke kun vente på, at de får en anmeldelse fra en eller anden borger, som næsten ikke tør anmelde noget, for chaufføren ved jo, hvor borgeren bor henne. Så det kan faktisk være

rigtig utrygt. Jeg kvitterer for, at ministeren ser på det her, men er det noget af det første, ministeren vil tage fat på efter sommerferien?

Kl. 15:03

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:03

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):

Jeg nåede ikke lige at svare spørgeren i forhold til beslutningsforslagene. Jeg har ikke haft lejlighed til at se på beslutningsforslagene, og det, som jeg håber spørgeren vil gå herfra med i dag, er en forvisning om, at spørgeren og undertegnede her ser, at der er et problem. Det kan ikke fortsætte, som det er lige nu. Og så vil jeg indbyde branchen til den første dialog her efter sommeren, hvor vi kan få kigget på, hvad det er for nogle forslag, der er på bordet. Det er vigtigt for mig, at vi får fat i nogle virksomme forslag, og når vi står med sådan en problematik som den i dag, vil jeg ikke pege alle løsningerne ud på stående fod.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:04

Michael Nedersøe (DF):

Jeg har haft møder med branchen, og de ser positivt på mit forslag, så jeg afventer, at ministeren kommer med noget. Tak.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:04

By-, land- og transportministeren (Signe Munk):
[Lydudfald] ... Jeg ser frem til de videre drøftelser.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til by-, land- og transportministeren, og tak til hr. Michael Nedersøe, Dansk Folkeparti.

Næste spørgsmål er til udlændinge- og integrationsministeren og er stillet af hr. Morten Dahlin, Venstre, der nu får ordet for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:04

Spm. nr. S 27

9) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Morten Dahlin (V):

Hvilke krav mener ministeren man skal leve op til for at kunne få tildelt dansk statsborgerskab?

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 15:04

Morten Dahlin (V):

Hvilke krav mener ministeren man skal leve op til for at kunne få tildelt dansk statsborgerskab?

Kl. 15:04

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Tusind tak for spørgsmålet. Min holdning er ganske klar: Statsborgerskab skal kun være til dem, som er loyale over for Danmark, og som ønsker at være en del af vores danske fællesskab. Når man får dansk statsborgerskab, får man jo adgang til kernen i selve det danske demokrati, og at få dansk statsborgerskab er derfor noget helt særligt, noget, man skal gøre sig fortjent til, og derfor skal der også stilles helt særlige krav til det. Man skal vise vilje til og have forudsætningerne for at kunne indgå fuldt ud i det danske samfund, og man skal kunne og ville bidrage til det danske samfund.

Det kommer regeringen ikke til at ændre ved. Vi fortsætter den stramme kurs på udlændingeområdet, som jo altså står oven på et stort antal stramminger de senere år. Det gælder naturligvis også i forhold til tildeling af statsborgerskab. Så udlændingepolitikken ligger fast. Det gælder også indfødsrets- og statsborgerskabsområdet, for det siger sig selv, at personer, der får dansk statsborgerskab, som sagt skal ønske at være en del af vores danske fællesskab og dele grundlæggende danske værdier. Folk, der vil splitte det danske samfund, fortjener selvfølgelig ikke et dansk statsborgerskab.

Jeg ser i øvrigt frem til, at den ekspertgruppe, som vi drøftede, da hr. Morten Dahlins parti, Venstre, var en del af regeringen, nu kan fortsætte sit arbejde, og jeg ser frem til forhandlingerne med Folketingets partier om det og en ny indfødsretsaf tale. Hvis det er muligt, vil jeg gerne være med til at se på at lave en model for screening, som der har været omtalt. Det er en vej, jeg godt kan se vi kan gå, hvis det er muligt. Jeg kan derfor også allerede nu sige, at vi kommer til at have gode og grundige drøftelser i Folketinget om, hvilke krav der i fremtiden skal stilles til ansøgere for at blive statsborger i Danmark.

Kl. 15:06

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:06

Morten Dahlin (V):

Mener regeringen, at det skal være sværere at få dansk statsborgerskab? Jeg behøver ikke en lang tale, bare et ja eller et nej.

Kl. 15:06

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:06

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Som jeg sagde, ligger udlændingelovgivningen fast. Det gælder også indfødsretsområdet, og når man ser på ekspertgruppen omkring screening, er det jo klart, at hvis man finder en model for det, så vil det blive sværere.

Kl. 15:07

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:07

Morten Dahlin (V):

Men nu fik jeg jo den lange tale. Altså, jeg spørger til regeringens holdning. Er regeringens holdning, at det skal være sværere at få dansk statsborgerskab – ja eller nej?

Kl. 15:07

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:07 **Anden næstformand** (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 15:08

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Hvis man ser på det arbejde, der er sat i gang, hvor vi vil se på at screene for eksempelvis antidemokratiske ytringer, så er det jo helt klart, at hvis der er nogle, der ryger i fælden her, så vil det blive sværere for nogle. Og drøftelserne om statsborgerskab står på et udgangspunkt om, at udlændingepolitikken ligger fast. Den har aldrig nogen sinde været strammere, og det gælder også indfødsretsområdet, og de drøftelser skal vi have med Folketingets partier, så det ser jeg frem til.

Kl. 15:07

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Morten Dahlin (V):

Ud over at jeg ikke få svar på mit spørgsmål, er problemet jo, at udlændingeministeren siger, at udlændingepolitikken ligger fast. Vi har ikke brug for, at den ligger fast. Vi har brug for, at den udvikler sig. Vi har brug for at sikre, at der er færre mennesker, der får dansk statsborgerskab. Det gælder f.eks. dem, der forsøger at omstyre vores folkestyre. Derfor prøver jeg bare en gang til, og jeg behøver ikke den lange tale. Et ja eller et nej er fint. Er det regeringens position, er det regeringens holdning, at det skal være sværere at få dansk statsborgerskab – ja eller nej?

Kl. 15:08

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:08

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Når det handler om spørgsmålet om dem, der forsøger at omstyre vores samfund, som hylder salafisme, som ikke mener, at man skal have lov til at være lesbisk eller homoseksuel eller andet, og som ønsker, at man skal kaste den type af personer med det valg ud fra kraner og bygninger i andre dele af verden, så er det ikke folk, vi ønsker at skulle have ind. Det er meget enkelt. Det er dem, som vi jo har snakket om vi måske kunne finde en model for, og som vi ikke får ind med screeningsmodellen. Dem vil det blive sværere for.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Det afslutter spørgsmålet. Tak til hr. Morten Dahlin, Venstre.

Det næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren og er stillet af hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne, der nu får ordet for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:08

Spm. nr. S 42

10) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Dennis Flydtkjær (DD):

Mener ministeren, at udlændinge, der fejlagtigt har fået opholdstilladelse i Danmark, selv om de ikke levede op til reglerne, fortsat skal have ret til en opholdstilladelse i Danmark?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Over 14.000 opholdstilladelser kan være ulovlige: Nu slipper S-minister for at svare« bragt på ekstrabladet.dk den 1. marts 2026.

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak. Mener ministeren, at udlændinge, der fejlagtigt har fået opholdstilladelse i Danmark, selv om de ikke levede op til reglerne, fortsat skal have ret til en opholdstilladelse i Danmark?

Kl. 15:09

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:09

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Tak til hr. Dennis Flydtkjær for spørgsmålet. Udlændinge skal opfylde de betingelser, der gælder for deres ophold i Danmark. Det skal der ikke være nogen som helst tvivl om. De udlændinge, som spørgeren henviser til, opholder sig ikke ulovligt i Danmark. De opfylder det selvforsørgelseskrav, som udlændingemyndighederne har stillet. Det krav var så forkert. Men det betyder altså ikke, at de har snydt sig til et ophold eller har handlet forkert. Det tror jeg er vigtigt at sige. Det er bl.a. sygeplejersker og læger, som er kommet hertil for at arbejde i sundhedsvæsenet. De skal forsørge sig selv under deres ophold. Modtager de offentlige ydelser, ja, så inddrages deres opholdstilladelse, og de skal rejse hjem. Det ændrer myndighedernes beklagelige fejl ikke på.

Det er vigtigt at forstå, at det, vi taler om her, altså selvforsørgelseskravet på autorisationsområdet, består af to dele. Den ene del skal udlændingen opfylde under *hele* sit ophold. Den anden del skal kun opfyldes på ansøgningstidspunktet. Det er sidstnævnte krav, som er blevet administreret forkert, og det er dybt beklageligt, at der har været fejl i myndighedernes administration; at man kun har krævet dokumentation for ca. 40.000 kr. i stedet for de her 80.000 kr.

Men min klare holdning er også i forhold til den debat, der har været, at sagerne ikke skal genoptages. Ansøgerne har jo opfyldt de krav, som myndighederne har stillet. Og hvorfor skulle de i øvrigt dokumentere mere end det, de blev bedt om på daværende tidspunkt? Så derfor tror jeg, man må sige, at det er en ærlig fejl, som myndighederne også har beklaget og rettet op på. Men jeg mener ikke, at udlændingene kan klandres. De har gjort det, de blev bedt om. Det er myndighederne, der har lavet en fejl, og det er blevet beklaget, og det er der heldigvis også blevet rettet op på.

Kl. 15:10

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:10

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for svaret, som jeg dog ærligt undrer mig en smule over. For det er jo sådan set rigtigt nok, at det ikke er dem, der har søgt om opholdstilladelse, som har begået fejlen; det er myndighederne, der ikke har overholdt den lovgivning, der er. Det, der undrer mig, er, at hvis borgerne laver nogle fejl, jamen så er myndighederne ret hurtige til at komme efter dem. Hvis det f.eks. er noget med skat, bliver man jo jagtet for selv ret små beløb. Men her har myndighederne jo så igennem 6 år administreret forkert efter loven. Så det er myndighederne, der har brudt loven. Altså, har ministeren ikke en holdning til det? Bør det ikke have nogle konsekvenser, f.eks. ved at man kunne genoptage sagerne for at se, om man faktisk overholdt de regler, der var der dengang? Altså, havde de, der ansøgte, opfyldt det selvforsørgelseskrav om, at de kunne stille 80.000 kr. i en bankgaranti? Men spørgsmålet går faktisk mest på myndighederne, som ikke har overholdt reglerne i 6 år.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:11

om, at det er dansk lovgivning, man skal følge, når man søger om opholdstilladelse. Det er jo ikke myndighedernes behandling, man skal følge; det er lovgivningen. Så der er ingen tvivl om, at det er myndighederne, der har lavet hovedfejlen, men derfor skal dem, der ansøger om det, jo stadig væk opfylde de krav, som er i dansk lovgivning. Myndighederne kan jo ikke bare sidde dansk lovgivning overhørig. Så det kan godt være, at man har lavet en fejl og har rettet op på den nu, men det siger vel næsten sig selv, at så bør man også gennemgå de 14.000 sager for at se, om der var nogle, der ikke skulle have haft opholdstilladelse.

Kl. 15:14

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:14

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det er klart: Det er selvfølgelig ikke godt nok. Det kan der ikke herske to synspunkter om. Jeg er sådan set glad for, at spørgeren så fokuserer på, at det er myndighederne, der har lavet en fejl. For det, der er sagens kerne her, er jo, at hvis man er kommet på autorisationsordningen og er blevet bedt om dokumentation for de her ca. 40.000 kr. og man så har leveret det, så har man fået ophold på det grundlag. Derfor er det det, der er sagens kerne, som sagt, og der, hvor fejlen er, er i myndighedernes administration. Det er beklageligt – det er stærkt beklageligt – og det er en ærgerlig fejl, og det har myndighederne også beklaget, og der er også rettet op på den fejl.

Kl. 15:12

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:12

Dennis Flydtkjær (DD):

Det er jo sådan set fint nok, at man beklager det, men hvad gør man ved det? Hvad får det af konsekvenser for myndighederne, når man kan have en fejladministration, hvor man ikke overholder gældende lovgivning fastsat af Folketinget i hele 6 år? Altså, det er ikke en enkeltstående fejl; det er 14.000 personer, der fejlagtigt har fået opholdstilladelse i Danmark. Så hvad får det af konsekvenser for myndighederne? Og agter regeringen at genoptage de her sager for at se, om der er nogle, der ikke skulle være her? For jeg er helt sikker på, at der er nogle af de 14.000, som ville have opfyldt de rigtige krav, men der er givetvis også nogle, som ikke ville have gjort det. Så vil regeringen genoptage de her sager for at se, om der er nogle, der fejlagtigt har ophold i Danmark?

Kl. 15:13

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:13

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Nej. Det sagde jeg også før: Min holdning er, at sagerne ikke skal genoptages. Og hvorfor ikke? Det er jo netop, som spørgeren selv siger, fordi ansøgerne har opfyldt de krav, som myndighederne har stillet, og det er det grundlag, man har ansøgt på. Derfor er det det, der er det centrale. At det så var forkert, altså at det var 40.000 kr. i stedet for 80.000 kr., er så en ærgerlig og beklagelig fejl, som myndighederne også har beklaget, og der er rettet op på det. Jeg tror, det er vigtigt at huske på, at selvforsørgelseskravet som sagt er todelt: Som punkt 1 skal man opfylde et selvforsørgelseskrav under *hele* sit ophold, og så skal man kunne opfylde et selvforsørgelseskrav på selve ansøgningstidspunktet. Og det er det sidste, der har været nævnt. Hvis de har modtaget offentlige ydelser under opholdet ...

Kl. 15:13

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak! Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:13

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg er faktisk lidt ærgerlig over svaret, for danskerne bliver forfulgt for selv små beløb, hvis der bare er den mindste fejl, men her har man lavet fejl i 14.000 sager igennem 6 år. Der er vel ingen tvivl

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Nej, det er der ikke noget grundlag for, og det er der ikke, fordi det her opholdskrav, de er blevet bedt om at opfylde på ansøgningstidspunktet, var de 40.000 kr., og det er det, de har fået adgang på, og dem, der har fået adgang til Danmark, er jo så bl.a. sygeplejersker og læger, som har været med til at afhjælpe situationen i vores sundhedsvæsen. Har man ikke kunnet opfylde de selvforsørgelseskrav, som jo er to krav, nemlig både på ansøgningstidspunktet og under hele forløbet, og har man eksempelvis modtaget offentlige ydelser, vil opholdstilladelsen jo så også være inddraget, og så skal man rejse hjem. Det ændrer den her fejl, som myndighederne har begået, ikke på. Men det er klart, at det ikke er godt, og det skal selvfølgelig ikke gentage sig. Det er myndighederne helt opmærksomme på. Fejlen er beklaget, og det er der rettet op på.

Kl. 15:15

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren, og det er også stillet af hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:15

Spm. nr. S 58

11) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Dennis Flydtkjær (DD):

Hvad er regeringens holdning til EU's tilbagesendelsespakke i lyset af, at Radikale Venstres og SF's medlemmer af Europa-Parlamentet den 17. juni stemte imod pakken?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Splittelse blandt regeringspartier i Bruxelles – SF og De Radikale stemmer nej til udlændingepakke« bragt på berlingske.dk den 17. juni 2026.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 15:15

Dennis Flydtkjær (DD):

Hvad er regeringens holdning til EU's tilbagesendelsespakke, i lyset af at Radikale Venstres og SF's medlemmer af Europa-Parlamentet den 17. juni stemte imod pakken?

Kl. 15:15

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:15

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Også tak til hr. Dennis Flydtkjær for det spørgsmål. En fast og stram udlændingepolitik er helt afgørende for Danmark, og ligesom spørgeren – det går jeg ud fra – har jeg med glæde kunnet konstatere, at der er opnået politisk enighed i EU nu om den nye tilbagesendelsesforordning, der sikrer, at udlændinge, som intet har at gøre i Danmark, kan udsendes hurtigere og langt mere effektivt end tidligere. Det er en kæmpe sejr for os, der har kæmpet for det. Det er en stor sejr, og ikke mindst skyldes det jo en kæmpe indsats under vores danske EU-formandskab og mange års dansk arbejde om at samle opbakning til strammere regler på udsendelsesområdet for at kunne løse de problemer, der er i EU på migrationsområdet.

Der var engang, hvor Danmark stod meget alene med de her synspunkter. Det gør vi ikke længere. I stedet ser vi en stigende gruppe af lande, der anerkender behovet for at få kontrol over tilstrømningen til EU og ikke mindst et behov for at sikre, at udlændinge, der ikke har lovligt ophold, så kan sendes hjem igen. Tilbagesendelsesforordningen sikrer, at vi i hele EU for alvor kan stramme grebet om udlændinge, som intet har at gøre her. Det betyder bl.a., at vi får mulighed for at etablere et udrejsecenter uden for EU's grænser. EU's nye tilbagesendelsesforordning er derfor et vigtigt, vigtigt skridt i kampen mod de migrationsproblemer, vi har i EU, og jeg glæder mig til, at den træder i kraft.

Så vil jeg gerne slå fast, at regeringens udlændingepolitik er, som man nok kan høre, klippefast. Vi har den strammeste udlændingepolitik nogen sinde, og det bliver vi ved med at have, og det fremgår også tydeligt af regeringsgrundlaget. Det bliver, tror jeg, hverken første eller sidste gang, at danske medlemmer af Europa-Parlamentet kommer til at stemme anderledes end regeringens linje. Men regeringens politik ligger fast, og den fastsættes selvsagt af regeringen, ikke i Europa-Parlamentet. Tak for ordet.

Kl. 15:17

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:17

Dennis Flydtkjær (DD):

I Danmarksdemokraterne deler vi ambitionen om at få flyttet udrejsecenteret uden for EU. Men det, der sådan er lidt spøjst i svaret, er jo, at man siger, at man står fast på en stram udlændingepolitik. Men halvdelen af regeringspartierne stemte i Europa-Parlamentet imod – *imod* – at man skulle have muligheden for at kunne oprette et udrejsecenter i udlandet. Nu ved jeg ikke, om ministeren måske kan forestille sig, at det for en dansker, der sidder derude og har fulgt med i medierne de sidste par dage og i debatten i dag, nok ikke er lige så klart, at man står fast på en stram udlændingepolitik, når halvdelen af regeringspartierne stemmer imod muligheden for det, som regeringen selv siger at den kæmper for. Det er jo noget af en slingrekurs, når man på den ene side siger, man vil have en stram udlændingepolitik, men man stemmer imod de regler, som faktisk kunne åbne for, at man havde mulighed for at sende folk ud af Danmark. Kan ministeren ikke selv godt høre, at det måske klinger lidt hult og er lidt tom snak?

Kl. 15:18

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:18

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det er det på ingen måde, og derfor er jeg glad for, at det er mig, der får lov til at udlægge regeringens udlændingepolitik, og ikke

hr. Dennis Flydtkjær som spørger, for regeringens udlændingepolitik ligger fast. Den står i øvrigt på over 100 stramninger på udlændingeområdet siden 2019, og den afgøres af regeringen, ikke af medlemmer af Europa-Parlamentet.

Kl. 15:18

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:18

Dennis Flydtkjær (DD):

Regeringen har en ambition om at smide folk, der er i Europa på ulovligt grundlag eller i hvert fald ikke har ret til at være her, ud igen. Det er vi sådan set enige i. Men SF og Radikale Venstre sidder i den samme regering, som ministeren gør, og stemmer imod muligheden for det i Europa-Parlamentet. Så hvad er partiernes politik? Hvad er regeringens politik? Er det det, ministeren siger i dag, eller er det det, man faktisk stemmer, når man skal gøre noget ved det? Partierne har tilsammen 8 medlemmer af Europa-Parlamentet. De 4 af dem stemte imod, de 4 af dem stemte for. Det er jo noget af en slingrekurs. Og hvad er det reelt, danskerne får? Jeg synes jo, det ligner en slap udlændingepolitik, man får, når man stemmer imod muligheden for at sende folk ud.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:19

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det er der på ingen måde nogen grund til at være bekymret for. Den ligger fast; den er stram – den er historisk stram. Dem, der har stået bag det, der sker nu – at vi får mulighed for at etablere udrejsecentre, altså centre, hvor vi eksempelvis kan sende afviste asylansøgere hen – er i høj grad det parti, jeg selv tilhører, og jeg er glad for, at regeringen bakker op om det.

Der er en meget afgørende forskel på det her område, nemlig udlændingepolitikken, hvor spørgerens tidligere parti, Dansk Folkeparti, og nuværende parti, Danmarksdemokraterne, jo snakker og snakker, men vi leverer. Vi leverer en transformation af EU's udlændingepolitik, som aldrig er set før, og som gør, at vi får en udlændingepolitik, som betyder, at dem, som kommer her, kan sendes ud, hvis de ikke har noget opholdsgrundlag.

Kl. 15:20

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:20

Dennis Flydtkjær (DD):

»Leverer«, siger ministeren. Jeg tror, det var statsministeren fra Socialdemokratiet, der tilbage i 2019 sagde, at man ville lukke Kærshovedgård. Nu står man så 7 år efter og siger, at man nu vil kæmpe for, at den skal være uden for EU, og det er vi sådan set enige i. Men når det så kommer til afstemning i Europa-Parlamentet, stemmer halvdelen af regeringen imod. Det er ikke at levere; det er at være slappere på udlændingeområdet. Man har masser af ting i munden, som man siger at man gerne vil, men når det kommer til at levere, stemmer man imod det her, når det kommer ned i Europa-Parlamentet, og det synes jeg da ærlig talt er for slapt.

Kl. 15:20

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:20

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Overhovedet ikke. Vi står på den strammeste udlændingelovgivning nogen sinde. Vi har kæmpet en hård kamp. Der var rigtig mange, der rystede på hovedet og sagde, at det slet ikke kunne lade sig gøre at lave et udrejsecenter uden for EU. Det kunne slet heller ikke lade sig gøre at ændre fortolkningen af eksempelvis den europæiske menneskerettighedskonvention. Det arbejde er også sat i gang nu. Så punkt for punkt leverer partierne, der står bag det her regeringsgrundlag, grundlæggende forandringer af vores udlændingepolitik. Det gør vi i Europa, og det gør vi herhjemme, og det gør vi, fordi vi skal passe på Danmark. Vi skal passe på Danmark, fordi der er kommet for mange herind, som ikke hører til, og dem får vi mulighed for nu ikke bare fortsat at sende ud, men at sende til udrejsecentre. Det kunne man have gjort meget mere ved, dengang man havde ansvaret, da spørgeren var medlem af Dansk Folkeparti. Man kunne også have gjort mere ved det, da man havde ansvaret som medlem af Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:21

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Det afslutter spørgsmålet. Tak til hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Det næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren og er stillet af hr. Nick Zimmermann, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet. Så vil der også være den gevinst, at der bliver lidt mere stille i salen i det hjørne.

Kl. 15:21

Spm. nr. S 52

12) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Nick Zimmermann (DF):

Vil ministeren forbyde offentlige islamiske bønnekald?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 15:22

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. Vil ministeren forbyde offentlige islamiske bønnekald?

Kl. 15:22

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:22

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Tusind tak, også for det spørgsmål. Det er meget enkelt. I Danmark har vi religionsfrihed. Vi har ikke religionslighed. Danmark er et kristent land. For de fleste danskere er religion i hverdagen, tror jeg, en privatsag. Det betyder i min optik også, at man ikke uhemmet skal forstyrre andre med sin tro. Derfor hører bønnekald ikke hjemme i Danmark. Jeg kan godt forstå, hvis der er mange, der oplever det som meget anmassende. Går man rundt i en tilfældig dansk provinsby, skal man ikke tro, at man befinder sig i en forstad til Islamabad. Derfor hører bønnekald ikke hjemme i Danmark. Tværtimod er der masser af steder i udlandet, hvor man kan lytte til bønner rigtig mange gange om dagen. Hvis man skulle have et ønske om det, står det folk frit for at rejse dertil.

Vi får forhåbentlig aldrig en situation i Danmark, som minder om det, der sker i Mellemøsten. Derfor er det også fornuftigt, at mine forgængere i Udlændinge- og Integrationsministeriet har udvist rettidig omhu. Det gjorde de, da de igangsatte arbejdet med at undersøge mulighederne for at begrænse eller forbyde bønnekald i det offentlige rum. Det arbejde blev ikke færdiggjort før valgudskrivning

sen, og derfor har jeg bedt mit embedsværk om at genoptage den her undersøgelse og arbejdet, så vi i fremtiden kender mulighederne for at forbyde bønnekald.

Jeg synes, det er et vigtigt emne, og heldigvis har vi jo så også mulighed for at udfolde debatten om det i morgen, når vi førstebehandler beslutningsforslag B 11, fremsat af bl.a. spørgeren her, som også omhandler forbud mod bønnekald. Tak for ordet.

Kl. 15:23

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:23

Nick Zimmermann (DF):

Nu er det så den tredje socialdemokratiske minister i den tredje socialdemokratiske ledede regering, der vil igangsætte en undersøgelse om, om vi kan forbyde islamiske bønnekald eller ej. Altså, der må jeg jo så bare en gang for alle kræve et svar fra regeringen: Vil man forbyde islamiske bønnekald – ja eller nej?

Jeg kan ikke lade være med at få den tanke: Hvad er det i virkeligheden, regeringen og ministeren er så bange for? Er det eksempelvis at miste nogle af de her mange muslimske vælgere, som jo har gjort, at eksempelvis ministeren er blevet valgt til Folketinget? Er det her sådan lidt en leflen for de muslimske vælgere? Er det en frygt for, at nogle af de muslimske vælgere måske vil vende ryggen til Socialdemokratiet, hvis man vælger rent faktisk at forbyde islamiske bønnekald?

Det seneste eksempel, vi har set, er jo med et barn, der står og bræger et islamisk bønnekald ud over en park til stor gene for naboerne og de omkringliggende ejendomme, og jeg kan simpelt hen ikke begribe, at man som regering vil tillade det her at fortsætte. Altså, det her er danskernes land. Det er Danmark. Det er ikke et eller andet sted i Mellemøsten, hvor man bræger sådan nogle ting ud. At være med til fra regeringens side at blåstemple, at et barn skal stå og bræge et islamisk bønnekald ud, må jeg ærlig talt sige jeg finder decideret usmageligt, og jeg kan ikke forstå, at man ikke en gang for alle får det her forbudt.

Kl. 15:25

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:25

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Altså, det lyder jo meget overbevisende. Nu må jeg ikke stille spørgsmål, men det, man jo kan reflektere over, er, hvorfor spørgeren og spørgerens parti ikke har gjort noget, da man var parlamentarisk grundlag for tidligere regeringer. Hvorfor har man ikke gjort noget selv, hvis man brænder så meget for det?

Jeg deler rigtig mange af de synspunkter, og jeg synes som sagt ikke, at bønnekald hører hjemme i Danmark. Det er ikke en del af vores kultur. Vi skal aldrig nogen sinde komme i en situation, hvor man, hvis man går en tur i en dansk provinsby, tror, at man er i en forstad til Islamabad. Og hvis man har synspunkter, som gør, at man gerne vil udbrede det over parcelhustagene, synes jeg, man skal rejse til et af de lande, hvor man gør det. Det hører ikke hjemme i Danmark.

Men det spørgsmål, man jo står med hele tiden, er: Hvis man nu brænder så meget for det, som jeg kan høre spørgeren gør, hvorfor har man så ikke gjort noget, dengang man var parlamentarisk grundlag for tidligere regeringer? Nu sætter vi en undersøgelse i gang og finder ud af, om det kan lade sig gøre.

Kl. 15:26

Kl. 15:28

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak! Spørgeren.

Kl. 15:26

Nick Zimmermann (DF):

Så vi kan altså konstatere her i dag i Folketingssalen, at det er leflen for de muslimske vælgere, der gør, at regeringen nægter at forbyde islamiske bønnekald. Det er frykten for at miste nogle af de muslimske vælgere, som så vil gå lidt længere ud til venstre for midten. Det må jeg bare sige at jeg virkelig tager dyb, afgrundsdyb, afstand fra. Det gør jeg virkelig. Jeg synes overhovedet ikke, det under nogen omstændigheder hører hjemme her i vores land. Det må jeg virkelig sige.

Så vil jeg prøve at spørge ministeren ind til, om ministeren kan forstå, at rigtig mange danskere oplever de her islamiske bønnekald som et symbol på, at islam fylder stadig væk mere og mere i det danske samfund, mens de kristne, danske symboler desværre fylder mindre og mindre.

Kl. 15:27

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:27

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Altså, der er ingen, der lefler. Dansk Folkeparti har haft alle mulige chancer igennem flere år for at gøre noget ved det her, og man har ikke gjort noget som helst – intet; nul har man gjort. Og hvorfor har man ikke gjort det? Det er jo, fordi det er hul retorik, når man står her.

Der er ingen, der lefler for nogen, overhovedet ikke. Det hører ikke hjemme i Danmark. Vi har igangsat en undersøgelse for at finde ud af, om det kan lade sig gøre. Når resultaterne af den undersøgelse kommer, kigger vi på det. Der er ingen, der lefler. Men jeg synes, det er lige vel nok smart i en fart at stå her, efter man har været parlamentarisk grundlag for borgerlige regeringer igennem rigtig mange år, og klandre en regering, som sætter gang i et arbejde, og som gør noget, når man nu har haft rigtig mange muligheder for selv at gøre noget ved det, men ikke har gjort noget.

Kl. 15:27

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak, og så får spørgeren ordet til et afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:27

Nick Zimmermann (DF):

Men ministeren er nu den tredje socialdemokratiske minister i den tredje socialdemokratisk ledede regering, der vil igangsætte en undersøgelse om, om det her kan forbydes eller ej. Det er da bare at fremsætte et forslag her i Folketingssalen om at forbyde det, og så kan vi forbyde det. Det er jo altså ligesom herinde, regler og love bliver lavet.

Så hvis det virkelig var socialdemokratisk politik at stoppe islamiske bønnekald, fremsatte man da bare et forslag her i Folketinget. Men frykten for at miste de muslimske vælgere til dem til venstre for midten fylder åbenbart mere, og vi synes, det er så forfærdeligt, at regeringen virkelig synes, at det er en god idé, at der skal stå børn og lave islamiske bønnekald i en park. Jeg kan overhovedet ikke forstå det.

Kl. 15:28

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det hører da ikke hjemme. Altså, bønnekald hører ikke hjemme i Danmark. Det er meget, meget enkelt. Men det, jeg bare forsøger at finde ud af, og nu må jeg jo ikke stille spørgsmål her, handler om, at det jo er meget, meget underligt, at når man nu har været parlamentarisk grundlag for borgerlige regeringer igennem mange år, har man ikke gjort noget. Nu kritiserer man så en regering, som faktisk gør noget og undersøger mulighederne for det.

Det hører ikke hjemme. Vi skal ikke have bønnekald ud over parcelhustagene i Danmark. Man skal ikke tro, at når man går rundt i en tilfældig midtjysk eller vestjysk provinsby, er man lige pludselig en del af et eller andet forstadsmiljø i Islamabad, overhovedet ikke. Men vi skal sikre ...

Kl. 15:29

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak! Det afslutter spørgsmålet. Tak til hr. Nick Zimmermann, Dansk Folkeparti.

Næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren, og det er stillet af fru Marlene Ambo-Rasmussen, Venstre, som nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:29

Spm. nr. S 78

13) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Er det regeringens opfattelse, at det skal være sværere at opnå dansk statsborgerskab gennem naturalisation, og hvis ja, hvilke konkrete initiativer agter regeringen så at gennemføre for at opnå dette?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 15:29

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for ordet, formand. Er det regeringens opfattelse, at det skal være sværere at opnå dansk statsborgerskab gennem naturalisation, og hvis ja, hvilke konkrete initiativer agter regeringen så at gennemføre for at opnå dette?

Kl. 15:29

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:29

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Tusind tak for spørgsmålet. Er der lyd på? Det er der ikke.

Nå, sådan. (*Anden næstformand (Karsten Hønge):* Så har ministeren ordet). Det kunne være, at formanden ikke gad høre mere på mig, men det tænker jeg ikke er tilfældet. Jeg prøver igen.

Tusind tak for spørgsmålet til fru Marlene Ambo-Rasmussen. Som jeg sagde, mens vi stod her, ligner spørgsmålet jo spørgsmålet fra hr. Morten Dahlin tidligere, og de er også fra samme parti. Lad mig slå det helt fast en gang til: Statsborgerskab skal kun være til dem, der er loyale over for Danmark, og som ønsker at være en del af vores gode, solide danske fællesskab. Vores danske demokrati er værdifuldt. Det gælder også de grundlæggende værdier, som vores samfund bygger på. Frihedsrettigheder til det enkelte menneske, ligestilling mellem kønnene og ikke mindst lighed for loven skal vi værne om. Derfor skal der ikke være diskussion om, at personer, der får dansk statsborgerskab, skal *ønske* at være en del af det danske fællesskab, og at de skal *ville* det danske demokrati. De værdier skal vi værne om, det skal vi alle sammen, og det skal vi ikke mindst, når det handler om, hvem vi giver det røddefarvede pas, om man

vil. Regeringen fortsætter den stramme kurs på udlændingeområdet, også i forhold til indfødsrets- og statsborgerskabsområdet. Det betyder også, at vi fortsat stiller store krav til netop det at få et dansk statsborgerskab. Har man ikke viljen eller de rette forudsætninger, skal man ikke være dansk statsborger.

Som jeg nævnte under min besvarelse af spørgsmålet fra spørgerens partikollega hr. Morten Dahlin, ser jeg frem til rapporten fra ekspertgruppen i forhold til det arbejde, de er blevet bedt om at se på, altså en screeningsordning forud for tildeling af statsborgerskab. Den rapport får vi forventeligt omkring årsskiftet. Findes der en vej, og kan der findes en vej, så ønsker jeg at gå den vej. Jeg kan derfor allerede nu sige, som jeg også sagde til spørgerens kollega, at jeg ser frem til, at vi i Folketinget får gode og konstruktive drøftelser. Det er vigtigt, at det her er bredt forankret i Folketinget, og at vi får gode og konstruktive drøftelser om, hvilke krav der fremover skal stilles til ansøgere om dansk statsborgerskab.

Kl. 15:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:32

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for besvarelsen af mit spørgsmål. Jeg hæfter mig først og fremmest ved, at ministeren bruger ordet mig og siger: Det er vigtigt for mig, at det sker. Nu er ministeren jo en del af en regering på fire partier, som vil noget meget, meget forskelligt på det her område. Ministeren var ikke inde på den her problematik med snyd i de her prøver. En ting er, at vi snakker meget om en screeningsmodel. Jeg er egentlig også interesseret i i dag at spørge ministeren om de her problematikker med snyd med indfødsretsprøverne.

Så sent som i sidste uge var der en dom i Odense byret, hvor fire personer blev dømt. Den hårdeste dom er på 1 år og 3 måneders ubetinget fængsel. Den mildeste dom gik til en kvinde, der åbenbart kun – i gåseøjne – havde hjulpet dem. Hun får 4 måneders ubetinget fængsel. Det er mennesker, som laver organiseret snyd med indfødsretsprøverne. Det er mennesker, der laver forsøg på menneskesmugling. Det er mennesker, der laver snyd med danskprøverne generelt. Det er et kæmpe, kæmpe stort problem. Jeg er en lille smule bekymret, når jeg læser regeringsgrundlaget, som intet nævner om det her – intet! Når vi netop taler organiseret snyd, mener ministeren så i virkeligheden, at det er rimeligt, at den hårdeste straf er på lidt over 1 års ubetinget fængsel, en sidder inde i 60 dage og en anden får 4 måneder?

Kl. 15:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:33

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har godt lagt mærke til sagerne; det tillader mig ikke at gå ind i en nærmere kommentar til de enkelte sager – det håber jeg også at der er forståelse for. Men jeg tror, at jeg kan sige så meget, at regeringen og ikke bare jeg står fast på en stram udlændingepolitik, og det gælder også på indfødsretsområdet. Er der noget, vi skal se på i de drøftelser, vi skal have med Folketinget, eksempelvis når det handler om det, der har været fremme her om snyd og svindel og bedrag, så er jeg sådan set klar til at se på det. Men det bør ligesom komme i de drøftelser, vi skal have i Folketinget.

Kl. 15:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Det er jeg ikke enig med ministeren i. Det her er noget af det ypperste, man kan opnå i Danmark, altså dansk statsborgerskab. Der må ministeren i dag ikke have ild i mund. Det er et super relevant og super simpelt spørgsmål, jeg stiller, og jeg synes egentlig, det er hjælpespørgsmål til ministeren. Det er ikke et spørgsmål, hvor ministeren skal svare: Det må vi se på. Det er organiseret snyd, hvor folk uærligt opnår det ypperste, altså dansk statsborgerskab – det kan være givet til personer, som vil begå terror, det kan være givet til personer, som er dybt, dybt antidemokratiske. Kan ministeren bare svare ja eller nej til, om typer som dem her skal straffes hårdere fremadrettet?

Kl. 15:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:35

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

De bliver jo straffet i dag. Det er den her sag jo udtryk for. Får de indfødsret ved svig og svindel, er det jo også et grundlag for at fratage dem statsborgerskabet. Derfor er der allerede i dag regler på området. Det må ikke hænge sådan i luften, at der ikke sker noget. Det gør der. De skal være skarpe, og de skal være hårde. Det er jeg ikke et sekund i tvivl om. Det, jeg sagde, var, at hvis der er noget, vi skal se på som følge af nogle af de sager, der har været, som jeg ikke kender i detaljen, vil jeg meget gerne være med til at se på det i de drøftelser, vi skal have i Folketinget.

Kl. 15:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren for det afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:35

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Mener ministeren, at hvis man laver organiseret snyd med indfødsretsprøver, laver forsøg på menneskesmugling og snyder med det ypperste, vi har i Danmark, nemlig vores danske statsborgerskab, skal det straffes hårdere, end det er tilfældet i dag? Er de eksempler, jeg lige har læst op nu, i orden? Er det i orden, at man får 4 måneder for at hjælpe til? Er det i orden, at man får 1 år og 3 måneder for at gøre det her organiseret? Det er sådan set ret væsentlige spørgsmål. Ja eller nej – skal det straffes hårdere?

Kl. 15:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:36

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Jeg vil gerne være med til at dykke ned i det her område, og jeg vil også gerne være med til at se på, om der er noget, vi kan stramme på området. For det er klart, at hvis der er noget her, der florerer – og der er øjensynligt noget, der tyder på, at det er noget, der bliver udnyttet – så vil jeg meget gerne være med til at se på, hvad vi kan gøre for at få det stoppet. For det hører ingen steder hjemme, overhovedet. Det helligste af det hellige, man kan få i Danmark og i det danske demokrati, er vores røddefarvede pas. Det skal man ikke svindle sig til. Det skal der ikke være to synspunkter om.

Kl. 15:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren, og det er også stillet af fru Marlene Ambo-Rasmussen fra Venstre, som nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:36

Spm. nr. S 79

14) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Hvilke konkrete initiativer vil regeringen foretage for at gøre det lettere at udvise kriminelle udlændinge ud over udvisningsreformen?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 15:36

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak, formand. Hvilke konkrete initiativer vil regeringen foretage for at gøre det lettere at udvise kriminelle udlændinge ud over udvisningsreformen?

Kl. 15:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:36

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Tusind tak for spørgsmålet. Udlændinge, der begår grov kriminalitet, skal udvises. De hører ikke hjemme i Danmark; de skal med andre ord ud. Udvisningsreglerne er allerede historisk stramme, men udvisningsreformen strammer dem så yderligere. Så tusind tak for det her spørgsmål og muligheden for at uddybe det.

Først og fremmest glæder jeg mig selvfølgelig over, at Europarådet i maj måned vedtog den såkaldte Chisinauerklæring, som understreger, at når det gælder udvisning af kriminelle udlændinge, skal der selvfølgelig for det første findes den rigtige balance i forhold til individets rettigheder, men for det andet også, og det er det vigtigste, en bedre balance i forhold til samfundets tungtvejende interesse i at beskytte frihed og sikkerhed. Så glæder jeg mig over, at vi i forlængelse af Europarådets arbejde allerede i morgen kan fremsætte vores udvisningsreform. Det er en historisk reform, hvor udlændinge, der idømmes mindst 1 års ubetinget fængsel for alvorlig kriminalitet, som det helt klare udgangspunkt udvises.

Reformen handler også om andet og mere end udvisning. Vi indfører bl.a. også en fodlænkeordning for at sikre et strammere greb om udlændinge uden lovligt ophold i Danmark. De skal underlægges de strammest mulige vilkår, indtil de rejser hjem. Men det ved fru Marlene Ambo-Rasmussen selvfølgelig godt, eftersom Venstre jo har været med til at fremlægge udvisningsreformen inden valget. Spørgeren ved derfor også godt, at det vil være de strammeste regler på udvisningsområdet nogen sinde.

Jeg er altid klar til at overveje, om der kan gøres mere, for kriminelle udlændinge, der misbruger vores gæstfrihed, har ikke noget at gøre her; de skal ud. Og sådan skal det selvfølgelig være. Vi står for den strammeste udlændingelovgivning nogen sinde, og herfra kommer vi til at fortsætte arbejdet med at beskytte Danmark, bl.a. mod kriminelle udlændinge.

Kl. 15:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:38

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for også den besvarelse. Det er jo egentlig sød musik i mine ører. Alt er jo egentlig, som det skal være, hvis ikke det lige var, fordi det parlamentariske grundlag og regeringsgrundlaget overhove-

det ikke italesætter de her problematikker. Nu kommer der så mere med den udvisningsreform, som Venstre har været en stor fortaler for og været en del af, da vi sad med i regeringen. Men ministeren har ad flere omgange haft uld i mund; der er kommet klar tale, men så vender man tilbage til et andet udgangspunkt. Statsministeren sagde jo under valgkampen: Vi kommer ikke til at lempe på mulighederne for at blive dansk statsborger. Men ministeren sagde på den dag, hvor det nok er vigtigst ikke at have uld i mund, netop den dag, hvor ministeren blev indsat som udlændinge- og integrationsminister: Det har vi ikke taget stilling til; det er noget, vi skal have kigget på senere hen. Det er da ikke et spørgsmål, hvor man skal have uld i mund i besvarelsen. Og den dag, hvor ministeren bliver indsat, ved ministeren da udmærket godt, at sådan nogle spørgsmål kommer.

Det undrer mig såre, at ministeren på den måde laver maskefald og går direkte kontra på de meldinger, som statsministeren kom med under valgkampen, hvilket jo netop for mig beviser, at de spørgsmål og de problematikker, som ministeren var klar i mælet omkring, da man sad med i regering sammen med Venstre, ikke længere gør sig gældende, fordi man sidder i en ny regeringskonstellation.

Kl. 15:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:40

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det er på ingen måde tilfældet. Når vi taler om det, som spørgeren spørger til her, og også generelt, kan jeg sige, at vores udlændingelovgivning ligger fast, og det gælder også på statsborgerskabsområdet og dermed indfødsretsområdet. Den bygger på historisk stramme regler på udlændingeområdet – der har været mere end 100 stramninger, siden Socialdemokratiet fik roret og statsministerposten i 2019.

For så vidt angår udvisningsreformen, er det en historisk udvisningsreform, som betyder, at udlændinge, der begår grov kriminalitet, skal udvises. De hører ikke hjemme i Danmark; de skal ud. Reglerne er som sagt allerede historisk stramme, og med udvisningsreformen strammes de yderligere.

Det er et synspunkt, som Socialdemokratiet i hvert fald tidligere har stået meget alene med, men jeg er glad for, at der er bred opbakning til det, både i Europa, også i Europa-Parlamentet for den sags skyld, og også her i Folketinget.

Kl. 15:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:41

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Det er jo pudsigt, når ministeren netop nævner EU, for det er jo så 50 pct. af ministerens parlamentariske grundlag, der går direkte kontra, altså går direkte imod, hvad statsministeren, hvad patronerne i den regering, der sad, altså SVM-regeringen, kæmpede for. Der sidder personer – to regeringspartier – efterfølgende nede i EU og direkte modarbejder, hvad Venstre og Socialdemokratiet fik tilkæmpet, da de sad i regering sammen. Jeg bliver nødt til at spørge om noget i den forbindelse, for jeg ved jo, at to af partierne, det er jo så 50 pct. af partierne, direkte har sagt – jeg har selv stået på talerstolen for 4 års tid siden, hvor det blev nævnt, og efterfølgende har de bakket op omkring det budskab igen – at de gerne vil give personer, når de fylder 18 år, dansk statsborgerskab i fødselsdagsgave. Er det en holdning, ministeren deler?

Kl. 15:41

Kl. 15:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:42

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det er ikke regeringens politik. Det kan godt være, man mener det, når man sidder og er medlem af Europa-Parlamentet, men regeringens politik defineres af regeringen. Og så tror jeg måske, man skal passe på med at svinge sig lige vel højt nok op. Venstre sagde jo, da man sad i regering med Socialdemokratiet, at man ville ud af statsborgerretskonventionen. Der gik 14 dage, efter at man var i gang med forhandlingerne om et såkaldt borgerligt regeringsgrundlag, som så faldt fuldstændig sammen, og der var man klar til at opgive det. Det er jo rimelig centralt, ikke mindst når spørgeren står og spørger til, hvad regeringen vil på indfødsretsområdet. Og derfor tror jeg bare, man må sige, at det, danskerne kan være helt trygge ved ved den regering, de har her, er, at udlændingelovgivningen ligger klippefast. Den bygger på mere end 100 ændringer af udlændingelovgivningen siden 2019, og det er det afsæt, vi arbejder videre fra.

Kl. 15:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Så er det spørgeren til et afsluttende spørgsmål. Værsgo.

Kl. 15:42

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Det er jo pudsøjerligt at høre ministeren nævne statsborgerretskonventionen, for da Venstre bragte det på banen, at vi skulle udfordre den i 2026 og efterfølgende være klar til at udtræde helt af konventionen, sagde Socialdemokratiet nej. Socialdemokratiet kan da vælge i dag at gå med Venstres tilgang. Hvorfor ikke? Man kunne jo så starte med at spørge ministeren om, om det er noget, ministeren er villig til at kigge på, altså at vi udtræder af statsborgerretskonventionen, eller at vi i hvert fald som minimum i 2026 går ind og udfordrer den. Det kunne jo være en tilgang, som Socialdemokratiet tillagde sig. Det bliver nok svært. Men jeg skal bare høre: Nu sagde ministeren, at det ikke kommer til at ske i regeringen. Så det vil sige, at det er en garanti fra ministeren i dag om, at SF og Radikale ikke kommer til at diktere udlændingepolitikken, og at de ikke kommer til at sørge for, at man kan få statsborgerskab, når man fylder 18 år.

Kl. 15:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Så er det ministeren.

Kl. 15:43

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Regeringens udlændingepolitik ligger fast, og det gælder selve udlændingelovgivningen, og den ligger også fast, når det gælder indfødsrets- og statsborgerskabsområdet.

Så bliver jeg lidt forvirret, når man skal tale om statsborgerretskonventionen. En dag vil man ud af den; nu forstår jeg, at man i 2026 øjensynligt bare vil udfordre den. Det, regeringen gør, er, at vi igennem en årrække med Socialdemokratiet ved roret har sørget for, at man nu står over for den største transformation af EU's udlændingepolitik, således at der kan stilles anderledes fortolkninger af eksempelvis den europæiske menneskerettighedskonvention, så vi kan beskytte Danmark bedre mod kriminelle udlændinge – så de kan udvises mere effektivt end tidligere. Det er handling, og det er politik, der virker.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til fru Marlene Ambo-Rasmussen, Venstre.

Det næste spørgsmål er også til udlændinge- og integrationsministeren og er stillet af fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:44

Spm. nr. S 83

15) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Er ministeren enig i, at den nuværende håndtering af migration i EU har svækket medlemslandenes kontrol med egne grænser, og hvad vil ministeren gøre for at ændre dette?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 15:44

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Er ministeren enig i, at den nuværende håndtering af migration i EU har svækket medlemslandenes kontrol med egne grænser, og hvad vil ministeren gøre for at ændre dette?

Kl. 15:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:44

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Tusind tak til fru Mette Thiesen for spørgsmålet. Ja, det er regeringens klare opfattelse, at Europa i alt for mange år ikke har haft tilstrækkelig kontrol med det, man kalder irregulær migration. Det har skabt store udfordringer for mange europæiske lande. Det truer vores sammenhængskraft og understreger behovet for at gå nye veje for at finde nye løsninger.

For regeringen er det afgørende, at vi får styr på, hvem der kommer til Europa, og hvem der får lov til at blive her. Derfor har Danmark i en årrække været i en førerposition og er gået forrest i arbejdet for en mere fast og ansvarlig migrationspolitik i Europa. Der er også sket fremskridt gennem styrkelsen af Frontex og vedtagelsen af migrations- og asylpagten. Men vi er ikke i mål – vi er ikke i mål.

Det samme gælder samlet set for EU-landene. I alt for mange tilfælde kommer der altså for mange med og uden lovligt ophold til Europa. Det skal vi ændre på, og det er derfor, Danmark igen flere år som sagt er gået forrest i at styrke tilbagesendelserne og presse på for nye løsninger, herunder det, der også er blevet diskuteret tidligere i dag, nemlig nye udrejse- og modtagecentre i tredjelande, altså lande uden for EU.

Da Danmark begyndte at tale om de her udfordringer, tror jeg roligt man kan sige, at vi stod meget alene. Sådan er det ikke længere. Stadig flere europæiske lande deler i dag vores danske analyse, og den er, at status quo er uholdbar. Der er behov for nye løsninger, og det arbejde vil regeringen nu sætte sig i spidsen for med fuld styrke, for Europa skal have kontrol med migrationen, vi skal beskytte de ydre grænser, og vi skal sikre, at personer uden lovligt opholdsgrundlag bliver sendt hjem, og at de bliver sendt hjem mere effektivt i fremtiden. Det er afgørende for tilliden til vores migrationssystemer, og det er ikke mindst afgørende for sammenhængskraften i vores samfund. Tak for ordet.

Kl. 15:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:46

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, og tak til ministeren til at starte med for at anerkende, at det har stået grelt til i EU, men at det jo stadig væk også ser rædsomt ud i rigtig, rigtig mange lande som Tyskland, Frankrig og Spanien, der lige har, hvad skal man sige, åbnet op for, jeg ved ikke hvor mange illegale migranter, som de bare lovliggør uden videre. Og det er derfor, det er så ekstremt vigtigt, at man ikke bare har en fuldstændig aflukket ydre grænse, hvilket EU stadig væk ikke har. En ting er Frontex, men man skal jo have pushback, altså simpelt hen skubbe de migranter, der kommer, ud igen.

Men jeg er egentlig også glad for, at ministeren nævner den her migrations- og asylpagt, for vi har jo kunnet læse i dag, at udenrigsministeren mener, at retsforbeholdet, vores retsforbehold, skal til afstemning igen – der er i hvert fald sat spørgsmålstejn ved det, og om det skal til afstemning igen. Det er jo sådan, man kender både udenrigsministeren, men også de EU-begejstrede partier, for det er altid sådan noget med, at hvis danskerne siger nej til EU, kan man glæde sig til, at man skal stemme om det igen på et eller andet tidspunkt, så man tager den – i gåseøjne – rigtige beslutning, hvis man skal forstå det på den måde.

Det, som vores retsforbehold jo netop gør, er at sikre imod de dele af eksempelvis den her migrations- og asylpagt, hvor man netop taler om fordeling og straf, hvis ikke man tager de her migranter. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ministeren svare på, hvorfor man pludselig fra regeringens side mener, at det er en rigtig god idé, at man ikke skal have et retsforbehold, når det faktisk er retsforbeholdet, der står i vejen for – og lad os sige det fuldstændig, som det er – at indføre Enhedslistens drøm om en udlændingepolitik.

Kl. 15:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:48

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Det kan godt være, jeg har hørt forkert, men det har jeg da ikke hørt nogen i regeringen mene. Men hvis man gerne vil diskutere udenrigsministerens interview i dag i Politiken, synes jeg, at man skal tage den med udenrigsministeren. Jeg diskuterer gerne Schengen, EU's grænser, kampen om at beskytte og bevare dem og gøre dem stærke og alt det der, men hvis man gerne vil diskutere, hvad andre kolleger har udtalt i dag i medierne, synes jeg, at det er helt fair, at man tager det med dem.

Jeg kan for Danmarks vedkommende sige, at man bare må sige, at når man ser på de afgørende tal, afviger vi markant fra gennemsnittet i Europa, når det handler om asylansøgere, og når det handler om hjemsendelser. Og hvorfor det? Fordi vi har en fast og stram udlændingepolitik, og den skal vi fortsætte. Det er det, der er regeringens politik.

Kl. 15:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:49

Mette Thiesen (DF):

Tak. Der kom jo mange spændende ting frem her. Jeg kan forstå, at udenrigsministeren går enegang i forhold til det her retsforbehold, men jeg troede egentlig, at det var noget, man havde klappet af i regeringen. Det synes jeg da er lidt interessant. Han siger i hvert fald det her med retsforbeholdet, men det er så åbenbart ikke noget, han har klappet af med resten af regeringen, så det bliver da spændende at følge det. Det vil jo være fuldstændig altødelæggende for Europa

generelt, både i forhold til at forfølge den her vej i forhold til migration, men i særdeleshed, hvis Danmark opgav sit retsforbehold. Det vil være fuldstændig ødelæggende for Danmark.

Så jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre ministeren, om det vil sige, at ministeren siger, at det her er udenrigsministeren, der er gået enegang, og at det ikke er regeringens indstilling.

Kl. 15:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:50

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har jo svaret på det. Interviews, der gives af regeringskolleger, må man tale med regeringskolleger om. Jeg svarer på det her spørgsmål, som spørgeren har stillet, nemlig om vi mener, at der er problemer med den nuværende håndtering af migration i EU. Ja, det mener vi. Har der været det for længe? Ja, det har der. Hvorfor har der været det? Det er, fordi alt for mange lande ikke har gjort som Danmark, der har en stram, fast og hård udlændingepolitik og også har arbejdet endnu hårdere i EU-regi for at beskytte EU's ydre grænser bedre og nu har fået det kæmpe gennembrud, at et flertal af EU-landene støtter den danske position om at oprette udrejsecentre uden for EU.

Kl. 15:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:50

Mette Thiesen (DF):

Vi kan jo konstatere, at muslimsk indvandring under statsministeren er steget fuldstændig eksplosivt, så det kan godt være, at man har styr på asyltal osv., men der er så andre veje, hvor de har fundet ind til Danmark. Så lad os lade det ligge. Lad os også lade den med udenrigsministeren ligge.

Men er ministeren ikke også enig med mig i, at det bliver endnu mere nødvendigt og vigtigt, når andre lande har så ekstremt lempelig en udlændingepolitik, at Danmark fuldstændig lukker grænsen af og har en grænsekontrol og ikke som den nuværende, der slet ikke er nok, og hvor man jo ikke tjekker hver enkelt, der kommer ind?

Kl. 15:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:51

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Altså, skal vi have fast grænsekontrol igen? Det skal vi ikke. Vi har midlertidig grænsekontrol, og det er det, vi har i god dialog med øvrige kolleger i vores EU-samarbejde. At vi skal have en stram udlændingepolitik, er jeg helt enig i, og det er derfor, vi kontinuerligt arbejder for det stramning på stramning. Mere end 100 stramminger siden 2019 står vi på. Det er den strammeste udlændingelovgivning nogen sinde, vi har i Danmark.

Andre europæiske kolleger ser nu på Danmark og spørger: Hvad er det, I har gjort? Vi fortæller dem, hvad vi har gjort, og så er jeg glad for, at vi hånd i hånd med dem nu transformerer EU's udlændingepolitik og skaber udrejsecentre uden for EU, så vi eksempelvis kan udsende afviste asylansøgere i større stil nu end tidligere.

Kl. 15:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti. Så siger vi også tak til udlændinge- og integrationsministeren.

Næste spørgsmål er til undervisningsministeren, og det er stillet af hr. Ulrik Knudsen, Danmarksdemokraterne, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:54

Kl. 15:52

Spm. nr. S 11 (omtrykt)

16) Til undervisningsministeren af:

Ulrik Knudsen (DD):

Mener ministeren, at det er en kommunal opgave at tilbyde modersmålsundervisning i arabisk, og frygter ministeren, at modersmålsundervisning i arabisk bidrager til at øge fremvæksten af arabisktalende parallelsamfund i Danmark?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 15:52

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Mener ministeren, at det er en kommunal opgave at tilbyde modersmålsundervisning i arabisk, og frygter ministeren, at modersmålsundervisning i arabisk bidrager til at øge fremvæksten af arabisktalende parallelsamfund i Danmark?

Kl. 15:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:52

Undervisningsministeren (Magnus Heunicke):

Vores kommuner har jo pligt til mange ting i vores folkeskoler og også til at tilbyde forskellige former for undervisning. Det har de ikke, når det handler om at tilbyde modersmålsundervisning i arabisk. Så nej, det er ikke defineret som en kommunal pligt opgave, og dermed er det ikke kommunernes opgave. Det er ikke noget, vi har pålagt dem at løfte.

Så var der et andet spørgsmål i spørgsmålet – det var et todelt spørgsmål – og det er: Er jeg bekymret over, hvorvidt sådan en modersmålsundervisning i arabisk vil bidrage til at øge fremvæksten af arabisktalende parallelsamfund? Der må jeg sige: Ja, det er jeg bekymret over. Det danske sprog og kendskabet til det er fuldstændig fundamentalt afgørende vigtigt, og at man er helt hjemme i det og bruger det i både undervisning og i frikvarterer og over det hele i Danmark og har gode sprogkompetencer der, er fuldstændig afgørende for vores fællesskab her i Danmark. Det er altså også afspejlet i vores lovgivning, at det primære undervisningssprog, som det hedder, i vores danske folkeskoler er og bliver dansk. Det er der en grund til, og det synes jeg vi skal holde fast i. Så tak for at bringe det her spørgsmål op.

Kl. 15:54

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:54

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Jeg kan forstå, at ministeren ikke synes, det er en kommunal opgave at tilbyde modersmålsundervisning i arabisk. Er det noget, ministeren vil gribe ind over for? Er det noget, ministeren vil sørge for ikke foregår i kommunerne, som det jo gør i dag? Bl.a. i Sønderborg Kommune, som er socialdemokratisk ledet, har der netop været en afstemning i byrådssalen, hvor den socialdemokratiske borgmester har stemt for, at modersmålsundervisning i arabisk fortsat er et tilbud i folkeskolen i Sønderborg Kommune. Er det noget, ministeren vil tage action på?

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:54

Undervisningsministeren (Magnus Heunicke):

Jeg kender ikke de konkrete sager, men jeg ved jo, at det finder sted nogle steder, hvor man har valgt at gøre det. Det er ikke et lovgivningskrav. Lovgivningen er mange år gammel. Mange partier i Folketinget har haft ansvaret undervejs og har stemt for, at det skal videreføres. Lovgivningen er, at man har pligt til at give modersmålsundervisning til børn fra EU- og EØS-lande og grønlandske og færøske børn. Det synes jeg er helt fint. Det har jeg ingen problemer med. Der er jo ikke nogen lande, der taler arabisk, som er medlem af EU, så det kan ikke bruges der. Så det er et valg, man så træffer ude i de enkelte kommuner ud fra den begrundelse, man har for det. Det vil sige, at det ikke er lovgivningen, som pålægger kommunerne at gøre det.

Kl. 15:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:55

Ulrik Knudsen (DD):

Nu forstår jeg det, som om du mener, at det er noget, kommuner skal styre, men er det ikke lidt i modstrid med det her med, at vi skal have en stram udlændingepolitik? Socialdemokraterne elsker jo at stå på tv-skærmen og fortælle, at de værner om den stramme udlændingepolitik, men når det foregår ude i kommunerne, at der er blevet brugt skatteyderpenge på arabiskundervisning, er det så ikke der, regeringen skal vise, at de også kan foretage nogle handlinger, der gør, at det ikke foregår? Hvad vil ministeren konkret gøre? Vil han overhovedet gøre noget?

Kl. 15:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Jeg kan rigtig godt lide den sidste tiltaleform, hvor hr. Ulrik Knudsen tiltaler ministeren som minister. Vi bruger hverken du eller De, men anvender titelformen.

Ministeren.

Kl. 15:56

Undervisningsministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Der er jo nogle kommuner, som tilbyder modersmålsundervisning i arabisk trods det, at det ikke er noget, lovgivningen kræver. Hvis man vælger at gøre det, mener jeg, at man burde genoverveje, om det virkelig er noget, man synes er en kommunal opgave, man vil bruge ressourcer på, og om man ikke risikerer at skabe det, som vi taler om her, nemlig nogle parallelsamfund af arabisk karakter. Det er det, jeg kan frygte man gør, og det vil jeg meget gerne tale med vores kommuner om og også med dem, som har valgt at gøre det, for at være sikker på, at de genovervejer den beslutning.

Kl. 15:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 15:56

Ulrik Knudsen (DD):

Jeg synes, det er meget positivt, at ministeren vil tale med dem, men er det nok at tale med dem? Vil ministeren være med til at forbyde det, altså at kommunerne ikke skal have den mulighed at tilbyde arabisk modersmålsundervisning? For jeg synes jo, at vi ser

ind i, at det er de arabisktalende parallelsamfund, som der er store integrationsproblemer i. Det her er jo en reel ting, der kan ændres på, men vil ministeren ud over at tale være med til at lave et reelt forbud?

Kl. 15:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:57

Undervisningsministeren (Magnus Heunicke):

Som jeg nævnte, er den her lovgivning ret gammel, og den blev ændret, så man pålagde kommunerne at indføre modersmålsundervisning i EU- og EØS-landenes sprog plus grønlandsk og færøsk. Det bakkede vi alle sammen op om, men der var en grund til, at man dengang ikke gik videre, og det var nogle juridiske problemstillinger, så vi er nødt til at finde ud af, hvad grundloven siger, og hvad der er af muligheder her. Så jeg vil opfordre spørgeren til at følge op her med nogle skriftlige spørgsmål, og jeg vil så bede vores jurister om at klargøre, hvad der er af muligheder. Er der muligheder for at gå videre også lovgivningsmæssigt?

Så først og fremmest vil jeg tage møderne med kommunerne, og næste skridt må være at sige: Lad os få afklaret lovgivningsmæssigt, om der er nogen muligheder for også at gå den vej.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til hr. Ulrik Knudsen, Danmarksdemokraterne, og tak til undervisningsministeren.

Jeg skal meddele, at spørgsmål nr. 17 (S 66) til beskæftigelsesministeren af Nick Zimmermann (DF) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Jeg skal samtidig meddele, at spørgsmål nr. 18 (S 81) til forsvarsministeren af Alex Ahrendtsen (DF) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Det næste spørgsmål er til sundhedsministeren, og det er stillet af hr. Jan Herskov, Dansk Folkeparti, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:58

Spm. nr. S 66

17) Til beskæftigelsesministeren af:

Nick Zimmermann (DF):

Mener ministeren, at der er tale om socialt bedrageri, når udlændingkvinder er på kontanthjælp eller anden offentlig forsørgelse, fordi de ikke må arbejde for deres mand?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:58

Spm. nr. S 81

18) Til forsvarsministeren af:

Alex Ahrendtsen (DF):

Hvilke konsekvenser bør droneevalueringen have ifølge ministeren?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:58

Spm. nr. S 61

19) Til sundhedsministeren af:

Jan Herskov (DF):

Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke indkaldes transkønnede uden livmoder til screening for livmoderhalskræft?

Skriftlig begrundelse

Der er gennem de senere år blevet indkaldt transkønnede, der er født som mænd og dermed ikke har en livmoder, til screening for livmoderhalskræft, hvilket giver et unødvendigt ressourcspild.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 15:58

Jan Herskov (DF):

Jeg takker. Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke indkaldes transkønnede uden livmoder til screening for livmoderhalskræft?

Kl. 15:59

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:59

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Jeg anerkender, at der med muligheden for at skifte personnummer kan opstå nogle udfordringer i sundhedsvæsenet, og det bliver personerne også vejledt om i forbindelse med skiftet. Konkret er der udarbejdet en vejledning, hvor det tydeligt fremgår, at man bevarer retten til kønsspecifikke screeninger; man skal blot bede sin egen læge om en henvisning. På samme måde kan man også altid framelde sig screeninger, som ikke er relevante. Hvis man er i tvivl om behandlinger og screeninger, kan man altid tage kontakt til egen læge, og det har jeg stor tillid til at den enkelte gør.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at der netop arbejdes på en teknisk løsning for indkaldelse til kønsspecifikke screeninger for transpersoner. Tak for ordet.

Kl. 15:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 15:59

Jan Herskov (DF):

Der er gennem de seneste år blevet indkaldt transkønnede, der er født som mænd og dermed ikke har nogen livmoder, til screening for livmoderhalskræft, og det giver selvfølgelig et unødvendigt ressourcspild. Det her er ikke et kæmpestort problem, men det er dog et stort problem og et voksende problem, som hospitalerne er opmærksomme på.

Vil ministeren ændre screeningssystemet, så det tager udgangspunkt i de biologiske organer og den sundhedsfaglige risiko frem for juridisk køn, når borgerne skal indkaldes til en kræftscreening?

Kl. 16:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:00

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Altså, hverken ministeriet eller Sundhedsstyrelsen er bekendt med, at dette er et problem i sundhedsvæsenet, men det er klart, at hvis det bliver bragt op over for os, at det skulle være et større problem, som ordføreren siger, så må vi se på det. Men i første omgang må man sige, at vi nok godt kan forvente, at den enkelte selv kan sige, at man ikke vil indkaldes, eller at man skal indkaldes, indtil den her løsning er på plads, i stedet for at vi sætter et meget stort bureaukratisk system i gang.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:00

Jan Herskov (DF):

Hvordan vil ministeren sikre, at transkønnede, som er født med en livmoder, får foretaget de rette undersøgelser for livmoderhalskræft efter en screening?

Kl. 16:00

Jan Herskov (DF):

Jeg kan oplyse ministeren om, at det har været debatteret i bl.a. Region Hovedstaden. Man havde det oppe at vende for 2 år siden, fordi man anså det for at være et problem. Mener ministeren, at man eventuelt kan lave en digital løsning, sådan at man kan indkalde de mennesker, som faktisk skal screenes, til kræftscreening?

Kl. 16:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Skriftlig begrundelse

Det er oplyst fra hospitalsvæsenet, at transkønnede, som er født som kvinder og dermed har en livmoder, bør indkaldes til screening for livmoderhalskræft. Det er ligeledes oplyst, at en del transkønnede ikke bliver indkaldt til screening, ligesom en del undersøgelser ikke bliver lavet efter en screening, idet de transkønnede har mandligt personnummer.

Kl. 16:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:02

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Som jeg forstår det, er det dét, man prøver at lave en teknisk løsning for, altså at transpersoner kan få den rigtige indkaldelse og undgå de andre indkaldelser. Det er også bare vigtigt, at vi anerkender, at det er personer, som faktisk opfatter sig selv som værende nogle, der har skiftet køn, så der skal også være en respekt for det. Så det er jo både en menneskelig og en teknisk løsning, der skal findes.

Kl. 16:01

Jan Herskov (DF):

Jeg takker mange gange. Hvordan vil ministeren sikre, at transkønnede, som er født med en livmoder, får foretaget de rette undersøgelser for livmoderhalskræft efter en screening?

Kl. 16:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det spørgeren for det sidste spørgsmål.

Kl. 16:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:02

Jan Herskov (DF):

Jeg vil egentlig med formandens tilladelse hoppe videre til spørgsmål nr. 20, hvis det er okay.

Kl. 16:01

Sundhedsministeren (Ida Auken):

I min optik handler de to spørgsmål grundlæggende om det samme: henvisning eller manglende henvisning til kønsspecifikke screeninger til personer, som har skiftet deres personnummer. Jeg vil gerne gentage, at personer, som har skiftet personnummer, bliver vejledt og gjort opmærksom på deres ansvar for at opsøge kønsspecifikke screeninger, og det har jeg tillid til at de gør. Så vil jeg sige, at det formentlig også vil blive løst, hvis vi finder en teknisk løsning på det spørgsmål.

Kl. 16:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Det er ikke okay. Vi skal først have stillet det afsluttende spørgsmål her, og så skal ministeren svare, og så går vi videre til spørgsmål nr. 20. Så hvis der ikke er noget spørgsmål eller nogen besvarelse, så gør vi det sådan, men ministeren skal have lov til at svare, hvis ikke der er yderligere spørgsmål. Det er der ikke, og ministeren har ikke noget svar.

Kl. 16:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 16:02

Jan Herskov (DF):

Jamen jeg har sådan set ikke flere spørgsmål til det her.

Kl. 16:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Godt. Ministeren har mulighed for at få ½ minut til en kommentar – det er vi nødt til at overholde.

Kl. 16:01

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Jeg imødekommer spørgerens ønske, så vi går videre

Kl. 16:02

Jan Herskov (DF):

Ja, men det er jo så oplyst fra hospitalsvæsenet, at transkønnede, som er født som kvinder og dermed har en livmoder, bør indkaldes til screening for livmoderhalskræft. Det er ligeledes oplyst, at en del transkønnede ikke bliver indkaldt til screening, ligesom en del af undersøgelserne ikke bliver lavet efter screeninger. Det vil altså sige, at der er nogle, som ikke bliver indkaldt, og som dermed ikke bliver screenet og får lavet de her undersøgelser, og det er sådan set, fordi de har fået et mandligt personnummer. Kan ministeren oplyse, hvordan opgaven med indkaldelse til screening for livmoderhalskræft, så transkønnede, som er født med en livmoder, bliver indkaldt og ikke selv skal stå for henvendelser til en almenpraktiserende læge?

Kl. 16:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Godt. Så går vi videre. Det skal foregå rigtigt, så alle kan få den taletid, de har krav på.

Vi går videre til spørgsmål nr. 20 til sundhedsministeren, og det er også af Jan Herskov.

Kl. 16:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:03

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Lige nu er det sådan, at når man skifter, er der også et personligt ansvar, og det er, at man selv skal opsøge de her screeninger, og jeg synes egentlig, det er fair nok, at man bliver imødekommet af

Spm. nr. S 63

20) Til sundhedsministeren af:

samfundet på den måde. Men lykkes det at lave en teknisk løsning, kan vi jo gøre det automatisk også.

Kl. 16:05

Kl. 16:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:03

Jan Herskov (DF):

Men det er sådan set kun, hvis man er en transkønnet, som har skiftet til at få et mandligt personnummer, at man selv skal henvende sig til en almenpraktiserende læge for at få en henvisning. Mener ministeren ikke, at man bør lave en digital løsning, sådan at de transkønnede bliver indkaldt, hvis de har en livmoder og skal screenes for livmoderhalskræft, og ikke den modsatte vej, at man bliver indkaldt, når man ikke har en livmoder?

Kl. 16:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:04

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Jeg sætter meget stor pris på spørgerens omsorg på det her område, og jeg synes, det er det fornuftige, at man kan blive indkaldt til det, man skal indkaldes til, og ikke indkaldt til det, man ikke skal indkaldes til. Det er jo det, vi også forsøger at lave en teknisk løsning på, men indtil vi har den, er der også en tydelig vejledning i, at man både kan fraskrive sig de her indkaldelser, så man slet ikke får dem, hvis man f.eks. ikke har en livmoder, og at man kan opsoge dem selv, hvis man har og har brug for livmoderhalskræftscreening.

Kl. 16:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Sidste spørgsmål til spørgeren.

Kl. 16:04

Jan Herskov (DF):

Jeg takker sådan set for de svar, jeg har fået, og jeg har ikke yderligere spørgsmål.

Kl. 16:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:04

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Jamen så siger jeg tak for en god dialog.

Kl. 16:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til hr. Jan Herskov for spørgsmålene.

Vi går videre til næste spørgsmål, som også er til sundhedsministeren. Det er stillet af hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre.

Kl. 16:05

Spm. nr. S 80

21) Til sundhedsministeren af:

Christoffer Aagaard Melson (V):

Er ministeren enig i, at borgere ikke må miste adgang til nødvendige hjælpemidler og behandlingsredskaber som følge af uklar ansvarsfordeling mellem kommuner og regioner?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Velkommen til, og værsgo at læse spørgsmålet op.

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Er ministeren enig i, at borgere ikke må miste adgang til nødvendige hjælpemidler og behandlingsredskaber som følge af uklar ansvarsfordeling mellem kommuner og regioner?

Kl. 16:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:05

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Jeg kunne bare svare ja, men det vil jeg ikke. Jeg vil sige, at jeg er enig med spørgeren i, at man som borger skal have adgang til nødvendige hjælpemidler og behandlingsredskaber, og en uklar ansvarsfordeling mellem kommuner og regioner må ikke være en barriere for det. For mange falder mellem to stole i systemet, når de skal have et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab. Nogle borgere kan vente for længe på produkter, de har brug for; nogle borgere får slet ikke et hjælpemiddel eller behandlingsredskab, og det er ofte borgere i en meget sårbar situation, og det er selvfølgelig ikke godt nok. Borgere skal ikke være katebald i systemet eller stå alene uden hjælp.

Som en del af sundhedsreformen har vi sammen aftalt, at der skal udvikles en konkret model for udlevering af hjælpemidler og behandlingsredskaber. Modellen skal sikre tydelighed om, hvorvidt det er kommunen eller regionen, der er ansvarlig for at udlevere og finansiere produkterne, og dermed skabe mere klarhed for borgerne. Arbejdet med at finde de gode løsninger og en ny model er allerede i gang i aftalekredsen. Som ordføreren også ved, er det ikke nemt. Jeg vil som ny sundheds- og kirkeminister fortsætte arbejdet sammen med spørgeren og resten af aftalekredsen, så borgerne får den hjælp, de har brug for.

Kl. 16:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 16:06

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak til ministeren. Og tak for svaret og intentionen om at gøre noget ved udfordringen. Det, der er problemet, er, at lige nu er der rigtig, rigtig mange, der mister adgangen til kompressionsprodukter, som er helt afgørende for f.eks. borgere med lymfødeme for at kunne opretholde en normal hverdag. Begrundelsen er lidt teknisk, men den er, at der kom en afgørelse fra Ankestyrelsen i december, der sagde, at hvis det ikke kunne udelukkes, at hjælpemidlerne kunne gives efter anden lovgivning, så måtte kommunerne ikke længere udlevere dem. Det gjorde, at den tidligere regering lavede et lovforslag, der skulle sikre, at kommunerne, frem til at vi får lavet aftalen, fik hjemmel til rent faktisk stadig væk at udlevere produkterne i det her tvivlstilfælde.

Fordi den lovgivning bortfaldt ved folketingsvalget, har vi set eksempler på borgere, der er kommet i klemme – det har været beskrevet i pressen – f.eks. var der en kvinde, der efter 24 år, hvor hun har været dybt afhængig af de her hjælpemidler, pludselig får dem frataget. Så selv om kommunen i afgørelsen skriver, at de godt ved, at det betyder, at hun fremover vil skulle ligge ned mange timer om dagen, at hun fremover vil skulle bruge ble, og at hun fremover vil miste sit arbejde, fratager de hende alligevel hjælpemidlerne, fordi de ikke mener, at de har hjemmel til at udlevere produkterne længere, fordi vi ikke kom i mål med den lovgivning. Jeg ved godt, at vi forhåbentlig finder en god løsning på det her som aftalt i aftalekredsen, men indtil vi har den løsning, er ministeren så ikke

enig i, at vi skal prøve at se, om vi ikke kan enten genfremsætte det lovforslag, der bortfaldt, hurtigst muligt eller finde en anden løsning, der midlertidigt sikrer, at de her borgere ikke kommer i klemme?

Kl. 16:08

Kl. 16:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:08

Kl. 16:10

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Regionerne kan i dag udlevere kompressionsprodukter i henhold til den aftale, som den tidligere regering indgik med KL og Danske Regioner i december sidste år. For kommunerne skal der først skabes et juridisk grundlag for, at aftalen kan efterleves. Det daværende Social- og Boligministerium fremsatte et lovforslag i februar 2026, men det faldt bort med valgudskrivelsen, som ordføreren også nævner. Det er ikke mit ressort, det er socialministerens. Men socialministeren har oplyst, at hun vil arbejde på at fremsætte lovforslaget igen, så snart Folketinget åbner i oktober.

Kl. 16:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:08

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Det er jeg glad for at høre, og jeg kan kun opfordre til, at det lovforslag bliver fremsat så hurtigt som muligt, og at man måske i mellemtiden så om ikke andet til regionerne får sendt et signal om, at de her borgere står i en akut kritisk situation. Jeg ved, at der også er en del kommuner, der faktisk siger, at man ikke kan stoppe noget så alvorligt, inden man har en anden løsning for borgerne, så de fortsætter faktisk med at udlevere det. Så det er meget forskelligt, hvad der sker, fra kommune til kommune. Men om ikke andet kunne vi måske i fællesskab sende et signal til både kommuner og regioner: Vi er på vej med et lovforslag, der skal løse det her, og indtil da, please, vis noget fleksibilitet på begge sider i forhold til at gribe de her borgere.

Kl. 16:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:09

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Det er jo sådan et spørgsmål, som det er rigtig godt at tage i aftalekredsen, hvilket der også er kutyme for, og som man gjorde under den tidligere Venstreminister. Så jeg håber også, at det er den form for samarbejde, vi kan fortsætte, når ministeren er fra et andet parti.

Kl. 16:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:09

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det vil jeg også gerne. Problemet er, at der sidder Socialministeriet, bl.a. socialministeren, ikke. Det her går på tværs af regeringen. På trods af at vi har fremført det på de indre linjer, er det ikke blevet hastefremsat på den her side af sommerferien. Derfor har vi følt et behov for bl.a. at tage det op i salen her for at hjælpe med, at der kommer lys på sagen, også på tværs af ministerierne. Det kunne også være den anden minister, der var til stede i dag. Nu blev det dit lod. Jeg synes, vi har et fælles ansvar for at få det her løst hurtigst muligt – ingen nævnt, ingen glemt i forhold til ansvar. Jeg synes bare, vi skal tænke på de borgere, der kommer i klemme lige nu.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Jeg er helt enig i, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at løse det. Jeg tror også godt, at ordføreren ved, at det ikke er let, for det lykkedes jo heller ikke den tidligere minister at løse det her problem. Jeg har siddet som minister i 3 uger. Vi snakker om noget, der skete i december. Så jeg vil sige, at det jo er, fordi det her er svært at løse. Men jeg er meget velvilligt indstillet i forhold til at få det her løst fra min side så hurtigt som overhovedet muligt, og hvis der er løsninger, må vi jo kigge på dem i aftalekredsen.

Kl. 16:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Vi siger tak til sundhedsministeren.

Spørgeren bliver stående, for spørgeren har et spørgsmål til ministeren for natur og dyrevelfærd, som vi så hermed siger velkommen til.

Kl. 16:10

Spm. nr. S 64

22) Til ministeren for natur og dyrevelfærd af:

Christoffer Aagaard Melson (V):

Mener ministeren, det er i orden, at dyreholderne på Egtvedegnen ikke kan få hverken tilladelse til at regulere ulvene eller tilskud til ulvesikkert hegn, på trods af gentagne angreb på kalve, heste og får samt episoder hvor ulvene er meget nærgående over for borgerne i området, og hvad vil ministeren i givet fald gøre for at hjælpe de berørte dyreholdere?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre må gerne have lov til at læse spørgsmålet op. Værsgo.

Kl. 16:10

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Mener ministeren, det er i orden, at dyreholderne på Egtvedegnen ikke kan få hverken tilladelse til at regulere ulvene eller tilskud til ulvesikkert hegn på trods af gentagne angreb på kalve, heste og får samt episoder, hvor ulvene er meget nærgående over for borgerne i området, og hvad vil ministeren i givet fald gøre for at hjælpe de berørte dyreholdere?

Kl. 16:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:11

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):
Tusind tak for spørgsmålet. Det er mit første mundtlige § 20-spørgsmål, så det er jo en stor dag.

Danskernes tryghed kommer før ulven. Mit fokus er at skabe så meget tryghed som muligt for alle borgere i området. Vi må ikke udrydde ulven, men vi kan sætte grænser for, hvornår ulve med en problematisk adfærd ikke længere skal være der, og det gør vi, f.eks. hvis ulve har mistet deres naturlige skyhed og kommer for tæt på mennesker. Det er tilfældet i Oksbøl, hvor både myndighederne og private jægere har fået tilladelse til at skyde problemulve. Ulve skal heller ikke angribe husdyr bag ulvesikrede hegn. I disse tilfælde giver myndighederne også tilladelse til at regulere ulve.

I dag kan alle husdyrholdere med mindre husdyr søge tilskud til ulvesikring af hegn. Vi har oplevet, og vi oplever en rigtig stor inte-

resse for tilskudsordningen, og det er positivt, for hegn er den mest effektive beskyttelse mod ulveangreb. Det sidste år er ulvesikring af hegn blevet støttet med over 40 mio. kr.

Desværre er der også episoder, hvor større husdyr angribes af ulve. Det sker sjældnere, men det er aldrig rart at opleve det. Det rammer typisk heste eller kvæg, f.eks. ponyen i Egtved. Hvis man har haft et angreb på et stort husdyr, kan man få erstatning og tilskud til hegn, hvor angrebet har fundet sted.

Myndighederne følger ulvesituationen tæt, og jeg vil drøfte tilskudsordningen og beskyttelsen af både store og små husdyr, når jeg mødes med parterne fra minitreperten. Tak for ordet.

Kl. 16:12

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det spørgeren.

Kl. 16:12

Christoffer Aagaard Melson (V):

Så ordføreren mener, det er rimeligt, at f.eks. hesteholderne i Egtved Ådal og Vejle Ådal skal vente på, at deres heste bliver dræbt, før de kan få tilskud til et ulvesikret hegn. Det betyder jo lige netop nu, at rigtig mange dyr ikke kommer på græs, fordi man er bange for, de bliver angrebet, fordi man først kan få tilskud, når angrebet er sket.

Er det rimeligt i et område, hvor der er så mange husdyr? Det er store dele af Egtved Ådal og Vejle Ådal, som de er forpligtet til at få afgræsset. Giver det mening, at man ikke kan få lov at regulere ulve i sådan et område, og at man skal vente på, at ens heste bliver spist, før man kan få tilskud til et ulvesikret hegn?

Kl. 16:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren er blevet minister. Så værsgo til ministeren. (*Christoffer Aagaard Melson* (V): Ja, ministeren).

Kl. 16:13

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Tak. Vi har jo hidtil haft den balance, at vi har sagt i forhold til at kunne finansiere opsætningen af ulvesikret hegn, at der har skullet være udfordringer, før vi giver tilskud, og det er også det, der gør sig gældende her.

Heldigvis har vi set færre angreb på store husdyr end på mindre husdyr. Men hvis vi oplever, at ulven er for nærgående, eller hvis udfordringen er på en sådan måde i det område, som du beskriver her, omkring Egtved, at vi har behov for at rykke på vores vurdering, vil jeg sådan set gerne tage en drøftelse af det. Det var også derfor, jeg nævnte til sidst, at jeg synes, det er oplagt at tage en drøftelse i minitreperten om, hvordan vi prioriterer de midler, der er til opsætning af ulvesikret hegn. Det kan sagtens være, at balancen skal være en anden. Det vil jeg sådan set gerne åbne op for.

Kl. 16:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ministeren må selvfølgelig ikke bruge direkte tiltale.

Så er det spørgeren.

Kl. 16:14

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak til ministeren. Mener ministeren virkelig, at ulven skal være i et område som det her, der er så tæt befolket, og hvor der er så mange husdyr? Kunne man ikke forestille sig, at det var bedre, at man regulerede ulven i et sådant område, hvor det giver så massive problemer, og hvor det vil betyde, at så store og så mange arealer skal ulvesikres, før dyrene kan være i fred, og at man så i højere grad fik lavet en forvaltningsplan, der sikrede, at ulvene så måske kunne være nogle andre steder, og at man kunne målrette midlerne

til ulvesikret hegn til nogle lidt mindre, tyndtbefolkede områder med lidt færre husdyr?

Kl. 16:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:15

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Jo, det kunne være stærkt fristende at bevæge sig ned ad den vej, og jeg vil også godt drøfte, i hvilket omfang man kan bevæge sig ned ad den vej. Men både spørgeren og ministeren skal holde sig inden for de internationale regler, der er i forhold til ulve, og jeg tør i hvert fald ikke lægge hovedet på blokken og sige nu, at det, spørgeren foreslår her, vil man kunne gennemføre i morgen inden for de regler, der er, i forhold til at ulven jo fortsat er fredet.

Så jeg vil meget gerne diskutere med spørgeren, om vi kan gøre mere i forhold til reguleringen af ulve, og jeg har netop sendt et forslag i høring, hvor vi åbner op for en mere smidig regulering af ulve. Så jeg vil altid gerne diskutere det, men det er klart – det gælder for både ministeren og spørgeren, formoder jeg – at det er en opgave for os at holde os inden for de internationale regler, der er på det her område.

Kl. 16:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 16:15

Christoffer Aagaard Melson (V):

Ja, og det mener jeg så også godt der er mulighed for. Jeg synes også, jægerne har nogle gode forslag til, hvor man i højere grad kan lave en aktiv forvaltning, så man sikrer, at ulvene for deres skyld og vores skyld ikke befinder sig i områder, som er meget tæt befolkede, og hvor der er rigtig, rigtig mange husdyr.

En problemstilling i Vejle Ådal – det ved jeg ikke om ministeren har en holdning til – vil jo være, i forhold til at vi bruger rigtig mange penge på f.eks. vildtpassager. Hvis du skal beskytte alle de dyr, der er i Vejle Ådal, vil du jo skulle have kilometer på kilometer af ulvesikrede hegn lige op ad hinanden, som jo også vil have store konsekvenser for resten af naturen. Kan ministeren ikke godt se, der er en udfordring, der måske gør, at det ville være klogere at bortregulere nogle af de her ulve?

Kl. 16:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:16

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Jo, bestemt. Det er jo derfor, der har været den begrænsning i forhold til større husdyr. Hvis vi skal hegne større husdyr ind med ulvesikret hegn som den eneste løsning, skal vi finde væsentlig flere penge til ulvesikret hegn. Og den anden udfordring er, at selv hvis man så fandt de penge, ville meget store områder med ulvesikret hegn udgøre andre udfordringer for vores biodiversitet og vildtpassagerne. Det er jeg fuldstændig enig i.

Jeg er meget, meget glad for, at spørgeren slår fast, at de løsninger, der bliver foreslået, også fra spørgeren og spørgerens parti, skal holde sig inden for de samme regler, som jeg skal agere inden for. Derfor vil jeg også meget gerne drøfte, om der er andre løsninger. Som sagt har jeg sendt en bekendtgørelse i høring, som smidiggør reguleringen. Kan man gøre andet i samme slagretning i det her område, vil jeg meget gerne drøfte det.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til hr. Christoffer Aagaard Melson.

Vi går videre til spørgsmål nr. 23. Det er også til ministeren for natur og dyrevelfærd, og det er af hr. Christian Kirk fra Dansk Folkeparti.

Spm. nr. S 67

23) Til ministeren for natur og dyrevelfærd af:

Christian Kirk (DF):

Hvad er regeringens plan for ulve i Danmark?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Værsgo for at læse spørgsmålet op. Velkommen til.

Christian Kirk (DF):

Tak. Hvad er regeringens plan for ulve i Danmark?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Tak for spørgsmålet. Der ligger mig meget på sinde, hvordan vi bedst håndterer ulvens tilstedeværelse i Danmark. Ulven er igen blevet en del af dansk natur, men det må aldrig ske på bekostning af trygheden i vores lokalsamfund. Jeg ved, at der allerede er lagt en betydelig indsats i at håndtere de udfordringer, som ulven har medført. Der er skabt bedre muligheder for at regulere ulve med en problematisk adfærd, og flere husdyrholdere har fået adgang til et tilskud til hegn, der beskytter dyr, men der er fortsat et arbejde foran os i forhold til ulven.

Mulighederne for regulering kan efter min opfattelse gøres mere smidige, samtidig med at vi holder os inden for EU-reglerne. Vi tager allerede nu første skridt ved at forenkle reglerne, så jægere og husdyrholdere får bedre mulighed for at beskytte deres dyr mod ulven, og der er også fortsat mange husdyrholdere, som ønsker at beskytte deres dyr med et ulvesikret hegn. Derfor åbnes der også for endnu en ansøgningsrunde med flere penge til ulvesikrede hegn i efteråret.

Så forbereder myndighederne sig på en fremtid, hvor bestanden af ulve har nået et niveau, hvor det bliver muligt at indføre jagt på ulve. Men det skal selvfølgelig foregå på et sagligt og fagligt grundlag. Jeg er fortsat i gang med at danne mig et grundigt overblik og sætte mig ind i området og kommer også til at mødes med relevante parter, og jeg vil med stor interesse lytte til gode forslag, i forhold til hvordan vi skaber tryghed og sameksistens med ulven. Tak.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Christian Kirk (DF):

Alene i 2025 blev der angrebet over 1.000 husdyr af ulve i Jylland. Der er afsat 38 mio. kr. til ulvesikrede hegn. I 2026 udløb puljen for ulvesikrede hegn allerede i februar. Der er skudt et enkelt problemulv i Danmark. I et nyligt facebookopslag skrev ministeren, at han ville sørge for flere penge til ulvesikrede hegn, og at flere problemulve blev skudt. Mener ministeren virkelig, at dette kan løse de massive problemer, ulven forvolder i flere landdistrikter i Jylland?

Kl. 16:17

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har frarådet, at børn under 10 år færdes alene i områder med ulve. Ved ikke at regulere ulvebestanden vil vi aktivt sætte ulven over mennesket med den nuværende situation, vi har i Jylland. I Sverige er der en politisk målsætning om 170 ulve. Ministeren nævner selv, at ulven er blevet en genetableret del af den danske natur, og tager man den politiske målsætning, der er i Sverige med de 170 ulve, i betragtning, og det, at Sverige er 15 gange større end Jylland, så skulle det overført til Jylland betyde, at der her var 11 ulve. Ifølge Naturhistorisk Museum og DCE er der mindst 49 voksne ulve i Jylland.

Vil ministeren tage initiativ til at indføre en jagttid på ulven, hvor bestanden etisk forsvarligt kan reduceres til 11?

Kl. 16:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:20

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Nej, det kan vi ikke inden for de gældende regler. Og det er nok forskellen på, hvordan jeg agerer, og hvordan man kan vælge at agere som opposition, altså at man kan foreslå ting og dermed jo også lidt bilde befolkningen ind, at man kan gøre nogle ting, som jeg vil tro spørgeren godt ved ikke er mulige.

Jeg er meget, meget villig til at drøfte, dels hvordan vi afsætter flere penge til ulvesikrede hegn, dels hvordan vi gør reguleringen mere smidig. Jeg vil også gerne være med til at gøre reglerne fuldstændig klar, sådan at når den dag kommer, hvor vi kan lave en regulering af og jagt på ulve, så er vi klar med reglerne. Men det er ikke korrekt, at man inden for de regler, der er på området, kan overføre de svenske tal og så sige, at når der er mere end 11 ulve i Jylland, kan man indføre jagt på dem.

Kl. 16:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 16:21

Christian Kirk (DF):

Det er jeg rimelig uforstående over for. For nu er det jo EU-regler, der gør, at vi ikke kan regulere de her ulve til en bestand på 11, og Sverige er jo også en del af EU. Sætter regeringen ikke ulvens ret til at være her over børns muligheder for at bevæge sig frit i ulvezoner? Og vil ministeren sætte børns mulighed for at bevæge sig trygt i de ulveplagede områder over ulven?

Kl. 16:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:21

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Nej, menneskers tryghed kommer altid først. Det tror jeg også jeg indledte min besvarelse med at sige. Derfor vil jeg gøre alt, hvad jeg kan, for at vi regulerer problemulve, at vi gør det mere smidigt i dag, at vi giver flere muligheder, og at vi giver bedre muligheder i forhold til ulvesikrede hegn. Men jeg opererer inden for de regler, der er i Europa, og jeg vil meget gerne være med til at få en afklaring af reglerne, sådan at vi kan få svar på, om det, spørgeren foreslår, er i overensstemmelse med de regler, der er. Der er ikke noget, som jeg ikke vil være med til at diskutere, hvis det er inden for reglerne. Men vi bliver nødt til at få etableret en fælles spilleplade, hvor vi er enige om, at vi agerer inden for det, der er muligt. Ellers ender vi med at bilde befolkningen noget ind på det her område.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Christian Kirk (DF):

Dansk Folkeparti ønsker en regulering af ulven, fordi Dansk Folkeparti ikke oplever, at problemulve, der bliver skudt, og ulvesikrede hegn er nok til at give den tryghed, mennesker ligesom har ret til i Jylland.

Så vil ministeren tage initiativ til, at vi får reduceret ulvebestanden, så det ikke længere vil blive frarådet børn under 10 år at bevæge sig alene i ulvezoner og de rent faktisk kan få deres frihed til at bevæge sig frit tilbage igen?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Der findes ingen minister, uagtet om det er mig eller det er en minister fra et andet parti, der kan gennemføre det, som spørgeren foreslår. Så derfor kan man godt sige det, og man kan sikkert også godt lave et facebookopslag, hvor man fremstår handlekraftigt, men man bliver så bare nødt til at skrive på det facebookopslag, at det, man foreslår her, ikke kan lade sig gøre inden for de gældende regler.

Så vi bliver nødt til at prøve at blive enige med hinanden om, om det, vi foreslår, foregår inden for reglerne, eller vi foreslår noget, som går imod de regler, der er på området. Jeg vil være med til at diskutere alle forslag, der kan bibringe de mennesker der, hvor jeg er opvokset, mere tryghed, for det er der, ulven er. Men det giver ikke mening, at jeg står og imødekommer et forslag, som jeg helt åbenlyst ved er uden for de gældende internationale regler. For så kommer jeg til at bilde befolkningen noget ind, og det kommer jeg ikke til at gøre.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Det var afslutningen på det spørgsmål.

Vi går videre til spørgsmål nr. 24, som er til den samme minister af den samme spørger.

Spm. nr. S 68

24) Til ministeren for natur og dyrevelfærd af:

Christian Kirk (DF):

Hvad er regeringens holdning til og plan for rewilding?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Christian Kirk (DF):

Hvad er regeringens holdning til og plan for rewilding?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Tak for spørgsmålet. Naturen er under pres i hele verden, og det gælder også i Danmark. Naturarealer reduceres, og arter forsvinder.

Kl. 16:22 Naturen skal prioriteres som den afgørende ressource og samfunds-
værdi, den er, og naturen skal have mere plads. Med den grønne
trepart sker der en historisk omlægning af Danmarks arealer. Flere
store sammenhængende naturområder betyder, at vi også skal have
kl. 16:22 flere dyr til naturpleje. Vi har set et Danmark, og vi vil se et Dan-
mark med mere, bedre og vildere natur i. Her er de græssende dyr
som eksempel kvæg og heste vigtige for naturforvaltningen, fordi de
med deres græsning skaber levesteder for mange insekter, fugle og
planter og dermed styrker biodiversiteten. Græsserne skaber også en
mere varieret natur og holder områder med f.eks. overdrev og enge
lysåbne. Uden de græssende dyr vil naturen gro til i krat og skov.

Udviklingen med flere dyr til naturpleje skal ske med respekt for
dyrenes velfærd. Derfor er det vigtigt, at dyrene har det godt. Det
er helt afgørende og vigtigt, at når vi mennesker har ansvaret for
dyrene, holder vi øje med, at dyrene har det godt. Det følger af dyre-
velfærdsloven, som har det grundlæggende princip, at dyrene skal
kl. 16:23 behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt. Det er også vigtigt,
at vi passer på de landbrugere og lodsejere, som bruger græssere i
deres forvaltning af arealerne. De oplever på tværs af landet at blive
chikaneret for at udføre en opgave, som er meget vigtig for naturen.
Det er på ingen måde acceptabelt.

Med den grønne trepart sker der en historisk omlægning af
Danmarks arealer. Vi får flere store sammenhængende naturområder
og mere kvæg og flere heste, som hjælper med naturplejen. Den
udvikling skal selvfølgelig ske, samtidig med at vi passer godt på
dyrene. Det skal der ikke herske nogen tvivl om. Tak for ordet.

Kl. 16:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:25

Christian Kirk (DF):

Indhegnede dyr i forbindelse med rewilding er undtaget dyrevelfærdsløven § 3, som lyder: »Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.«

Det betyder i praksis, at indhegnede dyr bevidst udsultes, for at de skal søge føde inden for indhegningen, som de ellers ikke ville søge, hvis de havde nok mad. Molslaboratoriet har praktiseret rewilding i mange år indtil det nylige ejerskifte. Det første, de nye ejere gjorde, var at give de i indhegnede dyr mad. Jeg citerer Thor Hjarsen, seniorbiolog fra Hempel Fonden: »De har simpelthen behov for noget mere mad, og det vil vi give dem. Vores dyrlæge er bekymret for dyrenes aktuelle tilstand ...«.

Det samme foregår i flere af statens rewildingprojekter, hvor man i praksis udsulter indhegnede dyr. Mener ministeren, at staten skal have mindre ansvar for dyrene end private, som praksis er i dag, og vil ministeren tage initiativ til at stoppe vanrøgt af statens indhegnede dyr?

Kl. 16:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:27

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Der sker ikke vanrøgt af dyr på statens arealer, og hvis der kommer sager fremadrettet, hvor det sker, skal det selvfølgelig bremses. Jeg har intet positivt at sige om nogle af de billeder, vi har set eksempelvis fra Mols, og derfor skal det selvfølgelig heller ikke gentage sig. Jeg er glad for, at der blev rettet op på den sag.

Det er egentlig også derfor, jeg ikke bruger rewilding, for det kan lyde, som om man sætter græssere ud og så ikke ser til dem. Det er naturligvis ikke det, vi gør, og det er heller ikke det, vi kommer til at gøre. Vi kommer ikke til at udsulte dyr, vi skal ikke udsulte dyr, vi skal tage et ansvar. Men det er klart, at vores lovgivning på det her område skal tilpasses, sådan at vi kan bruge de store græssere i naturforvaltningen, men det skal ske på en måde, hvor vi passer godt på dyrene.

Kl. 16:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:27

Christian Kirk (DF):

Så må jeg bare spørge ministeren: Hvorfor er rewildingprojekterne også undtaget fra dyrevelfærds § 9, der lyder: »Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen«?

Mener ministeren, at statens indhegnede dyr skal tilses sjældnere end privates?

Kl. 16:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:28

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Det handler jo om, at når vi bruger græssere på store naturarealer, er det meget store indhegninger. Derfor skal dyrevelfærdsloven tilpasses, at vi bruger græssere til naturpleje, men det skal ikke ske på bekostning af dyrenes velfærd, så de ikke har det godt. Så man skal være opmærksom på, at i de tilfælde, hvor der gives dispensation, er der meget, meget smalle og stramme rammer for den dispensation, der gives, og vi fører i øvrigt tilsyn og evaluerer, i forhold til om dyrene, som vi bruger til at afgræsse af hensyn til naturen, har det godt. Så det billede, der bliver tegnet af, at de dyr, der bruges til afgræsning, ikke har det godt, er ganske simpelt forkert. Der har været et eksempel tidligere, hvor det ikke var godt nok, og det er heldigvis blevet stoppet. Men i det omfang, vi bruger dyr til at passe naturen fremadrettet, skal det ske under hensyntagen til, at dyrene selvfølgelig skal have det godt.

Kl. 16:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren med det sidste spørgsmål.

Kl. 16:29

Christian Kirk (DF):

Jeg må bare sige, at Dansk Folkeparti er uforstående over for, at statens indhegnede dyr i de her rewildingprojekter skulle have det lige så godt, som de har det på private områder. Hvorfor skal staten være undtaget dyrevelfærdslovens §§ 3 og 9, hvilket i praksis gør, at dyrene udsultes og ikke tilses. Så det vil i praksis sige, at der vil være længere tid imellem, at dyr, der fejler noget, bliver tilset af en dyrlæge, end hvis de var hos en privat ejer. Vil ministeren tage initiativ til at afslutte denne uforvarselige praksis, der er i dag?

Kl. 16:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:29

Ministeren for natur og dyrevelfærd (Christian Rabjerg Madsen):

Jeg tror med al respekt, at spørgeren skulle sætte sig bedre ind i, hvordan vi rent faktisk har dyr på de her arealer, for det er ikke rigtigt, at de dyr ikke har det godt. Det er ikke rigtigt, at de her dyr

bliver udsultet. Så når man under nogle meget snævre rammer giver dispensation fra dyrevelfærdsloven, skal brugen af store græssere på naturarealer ske med udpræget opmærksomhed på, at dyrene selvfølgelig har det godt. Det har de i øjeblikket, og vi kommer til at evaluere ordningen, sådan at vi kan bruge græssere på store naturarealer, samtidig med at vi tager vare på dyrenes velfærd. Jeg vil meget gerne have ordføreren med ud at se på projekterne, sådan at man kan forvisse sig om, også i Dansk Folkeparti, at dyrevelfærden er helt essentiel, også når vi bruger store græssere i naturplejen.

Kl. 16:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til spørgeren, hr. Christian Kirk, og tak til ministeren for natur og dyrevelfærd.

Vi skulle gå videre til spørgsmål nr. 25, men det springer vi over og vender tilbage til, og så tager vi spørgsmål nr. 26, 27, 28 og 29 først. Det vil sige, at vi går til spørgsmål nr. 26, som er til børne-, ældre- og boligministeren. Velkommen til ministeren, og velkommen til spørgeren, hr. Rune Bønnelykke fra Dansk Folkeparti, som vil læse spørgsmålet op.

Kl. 16:30

Spm. nr. S 46

26) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Rune Bønnelykke (DF):

Hvor længe mener ministeren at en visiteret ældre borger maksimalt bør vente på en plejebolig?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Værsgo.

Kl. 16:30

Rune Bønnelykke (DF):

Tak for ordet. Jeg ønsker også ministeren held og lykke med den nye opgave. Der er jo mange ældre danskere, der har forventninger til noget, der skal ske inden for kort tid, og derfor har vi også planlagt lidt spørgsmål til ministeren i dag.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvor længe skal en visiteret ældre borger maksimalt vente på en plejebolig?

Kl. 16:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Inden ministeren svarer, skal jeg lige sige, at man *kun* må læse spørgsmålet op. Man skal ikke begrunde det. Det må man gøre i sine efterfølgende spørgsmål. Så man læser det kun op for ministeren. Men der er mange regler herinde, og det er også derfor, min opgave er at holde øje med, at vi følger reglerne.

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:31

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Tak, og tillykke med det vigtige ordførerskab. Det er efter min opfattelse et afgørende element i en værdig alderdom, at man hurtigt og enkelt kan blive visiteret til en plejebolig, hvis man ikke længere kan klare hverdagen i sit eget hjem. Jeg er derfor faktisk også meget glad for, at bolig- og ældreområdet nu er blevet lagt sammen under ét ministerområde, fordi det giver god mulighed for at tænke boligområdet og ældreområdet langt tættere sammen, også politisk.

Til det konkrete spørgsmål vil jeg starte med at nævne, at vi allerede i dag faktisk har regler, som beskriver, hvor længe man må vente på en plejebolig, når man først er blevet visiteret til en plads. Der er en garanti for personer, der er visiteret til en plejebolig, som betyder, at de, senest 2 måneder efter at det er blevet vurderet, at de skal have en plejebolig, skal tilbydes en. Borgere med størst behov for en bolig får anvist en bolig først, og det synes jeg grundlæggende

er et rigtig fint princip. Det er kommunerne, som har ansvaret for visitationen til plejeboliger, ligesom de har ansvaret for at overholde plejeboliggarantien. Det har jeg naturligvis en klar forventning om at de gør. Jeg er blevet oplyst, at 57 kommuner havde en gennemsnitlig ventetid på under 30 dage i 2024, mens 88 kommuner havde en gennemsnitlig ventetid på under 60 dage. Det er jo for de flestes vedkommende positivt, men jeg mener også, at det kan blive bedre, og at der er plads til forbedring.

I de kommende år kommer der heldigvis flere ældre. Derfor må vi også forvente, at der bliver behov for flere og et bredere udvalg af boliger. Derfor er det for mig afgørende, at der i de kommende år både bliver bygget flere plejeboliger, og at den eksisterende boligmasse renoveres. Regeringen har derfor i regeringsgrundlaget sat nogle ambitiøse mål for ældreboligområdet, både at plejeboligudbuddet følger med efterspørgslen, at de ældre har reelle valgmuligheder mellem forskellige typer af plejehjem, at kommunerne tilbyder tilstrækkelige plejeboliger fordelt på forskellige plejeboligtyper, og at vi derudover forbedrer mulighederne for seniorbofællesskaber. Jeg glæder mig til samarbejdet.

Kl. 16:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:33

Rune Bønnelykke (DF):

Vil ministeren være med til at offentliggøre ventetiderne på plejeboliger i kommunerne, så borgerne kan se den forskel, der er? For der er jo en meget stor forskel på ventetiderne i vores 98 kommuner.

Kl. 16:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:33

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Ja, i udgangspunktet, hvis det kan lade sig gøre – jeg vil i hvert fald gerne undersøge, hvad der er muligt i forhold til at vise forskellene. Der er jo en plejeboliggaranti, og den skal man leve op til som en enkelt kommune, og det tænker jeg også at kommunerne selv skal kunne stå på mål for.

Kl. 16:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:34

Rune Bønnelykke (DF):

Nu var vi lidt inde på det, og jeg vil egentlig høre, om ministeren vil være med til at arbejde for en national maksimal ventetid på plejeboliger, altså få ventetiden sat ned på plejeboligerne. Vi ser jo, som ministeren selv siger, at vi får flere ældre. De får et større plejebestandsbehov, og vi har en markant stigning i antallet af ældre med demens. Vi ser desværre også, at der er rigtig mange pårørende, der påtager sig opgaven, fordi det er svært at blive visiteret i ordentlig tid til de her plejehjem. Så spørgsmålet er faktisk, om ministeren vil være med til, at vi går ind og kigger på en maksimal ventetid for borgere, der har fået en diagnose, f.eks. demens, så de kan få en plejehjemsplads.

Kl. 16:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:34

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Som det er nu, er der jo en plejeboliggaranti, som jeg forventer at kommunerne lever op til, men som jeg også synes at vi skal bidrage til at kommunerne får lettere ved at leve op til. Der kommer jo flere ældre. Der kommer også flere ældre, der måske har brug for noget særligt, og det er jo ikke en let opgave for kommunerne. Der kommer regeringen også til at bidrage til, at det bliver lettere for kommunerne at øge udbuddet af gode boliger for vores ældre medborgere.

Kl. 16:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren for det sidste spørgsmål.

Kl. 16:35

Rune Bønnelykke (DF):

Jeg kan jo oplyse om, at der flere steder rundt i Danmark desværre er og florerer historier om borgere, som ikke bliver visiteret til plejehjem. Det kan være af forskellige årsager. Jeg vil heller ikke tage enkeltssager frem, når vi står her, men mange gange er begrundelsen, at det er de pårørende, der varetager opgaven. Det betyder, at de pårørende ofte bliver stressede eller syge selv, og jeg synes ikke, det er en situation, vi skal stå i. Derfor vil jeg faktisk bare opfordre ministeren til, at vi får kigget på den måde, man visiterer på, og får sikret den her minimumsventetid for borgere, der har behov for pleje.

Kl. 16:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:36

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Det synes jeg er en god opfordring, og det er også vigtigt for mig og for regeringen, at mennesker – det er ældre mennesker såvel som yngre mennesker – får den hjælp, de har behov for, og får den bolig, der kan skabe et trygt hjem. Så det glæder jeg mig til at arbejde videre med.

Kl. 16:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Det var slutningen på det spørgsmål.

Vi går videre til spørgsmål nr. 27, der er til samme minister og af samme spørger.

Kl. 16:36

Spm. nr. S 47

27) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Rune Bønnelykke (DF):

I lyset af, at regeringen taler om værdighed og nærhed i ældreplejen, mener ministeren så, at kommunernes økonomi i dag giver mulighed for at levere den ældrepleje, som regeringen selv beskriver som målet?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Værsgo for at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:36

Rune Bønnelykke (DF):

Tak. Nu har regeringen jo talt rigtig meget om værdighed og nærhed i ældreplejen. Mener ministeren, at kommunernes økonomi i dag giver mulighed for at levere den ældrepleje, som regeringen selv har beskrevet, og som regeringen gerne vil stå på mål for?

Kl. 16:36

Kl. 16:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:36

Kl. 16:39

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Tak for spørgsmålet om kommunernes mulighed for at levere en ældrepleje med både værdighed og nærhed. For regeringen er det meget vigtigt, at ældre, der får brug for pleje, mødes med nærvær og omsorg, uanset hvilken kommune de bor i. Der skal være tid med personalet, der skal være ordentlig mad, og der skal være samvær med andre. Det er også vigtigt, at vi hele tiden bliver ved med politisk at fremme kvalitet og tryk i ældreplejen, så det er trygt og fredeligt i den del af tilværelsen.

I dag er ca. 1,1 million danskere over 67 år; det svarer til cirka en femtedel af den danske befolkning. Billedet ser forskelligt ud på tværs af landet. I København forventes andelen af personer over 67 år f.eks. kun at være 13 pct. i 2040, mens Odsherred Kommune, som er tæt på, hvor jeg bor, kan forvente, at mere end 37 pct. af kommunens indbyggere vil være over 67 år i 2040. Det siger jeg, fordi det er positivt, at mange bliver ældre, og at mange flere har det godt sent i livet, men det betyder også, at der er flere, der får brug for hjælp. Derfor er det vigtigt, at et stort flertal i Folketinget har lavet en ny ældrelov, som sikrer vores ældre medborgere reel medindflydelse og selvbestemmelse og flere muligheder for god ældrepleje. Med ældreloven er der også fulgt et økonomisk kvalitetsløft med på 1 mia. kr., som er fuldt indfaset fra næste år. Det er midler, som ligger ud over demografien, og som kommunerne frit kan anvende på ældreområdet. Regeringen har også netop indgået en økonomiaftale med kommunerne, hvor vi løfter kommunernes serviceniveau med 3,3 mia. kr., og hvor den demografiske udvikling derfor er fuldt dækket.

Så for at svare helt kort på dit spørgsmål i stedet for at komme med de mange tal, så mener jeg, at kommunerne i de senere år har fået bedre forudsætninger for at levere en ældrepleje med nærhed og værdighed, men at vi helt sikkert kommer til at arbejde videre med at sørge for, at vi har en god og værdig ældrepleje, set i lyset af at der kommer flere ældre, der vil have brug for en bolig og ordentlig pleje.

Kl. 16:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:38

Rune Bønnelykke (DF):

Tak. Nu er der jo tale om, at vi får en ny udligningsreform – så langt er vi ikke kommet endnu. Men mener ministeren, det er rimeligt, at kvaliteten af ældreplejen afhænger af, hvilken kommune man bor i, altså af postnummeret? For det er ret åbenlyst, at det faktisk er det, vi ser i dag.

Kl. 16:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:39

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Nej. Det ligger meget dybt i mig, at uanset hvor man vokser op, og uanset hvor man bliver gammel i det her dejlige land, skal man være tryk ved og kunne forvente – det er i hvert fald min politiske ambition – at man kan få en god ældrepleje med kvalitet i. Det er vigtigt.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Rune Bønnelykke (DF):

Så vil jeg dreje spørgsmålet lidt: Vil ministeren være med til at lave nogle økonomiske initiativer, som vil styrke ældreplejen i kommunerne?

Kl. 16:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:39

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jamen dels har man jo lige med et bredt flertal vedtaget ældreloven, hvor der faktisk fulgte penge med ud over demografien, dels har vi lige lavet en økonomiaftale – den er nærmest lige kommet ud af printeren – der også bidrager til ældreområdet. Derudover står der i regeringsgrundlaget, at vi skal lave en national rekrutteringsplan for vores ældrepleje bl.a., og også, at man skal lave en demenshandlingsplan. Så der er jo ambitioner, og det er noget, jeg glæder mig rigtig meget til at arbejde videre med sammen med Folketinget, for det betyder noget for vores ældre.

Kl. 16:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det det sidste spørgsmål til spørgeren.

Kl. 16:40

Rune Bønnelykke (DF):

Vil ministeren være med til, at vi går ind og kigger på nogle minimumsstandards for ældreplejen ude i kommunerne, så man ligesom har en rød tråd mellem de her 98 kommuner? For der sidder jo forskellige embedsværk derude, der er forskellige økonomier, der er forskellige service- og anlægsrammer, og der sidder selvfølgelig også mange forskellige politikere derude. Så mit direkte spørgsmål er: Vil ministeren være med til at gå i dialog om, at vi fik lavet nogle minimumsstandards på ældreområdet?

Kl. 16:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:40

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

For nuværende har man jo faktisk med ældreloven besluttet, at man vil prøve noget andet, nemlig at give mere frihed og at tro mere på personalet og på ledelsen og også give de ældre lov til at bestemme mere selv. Men jeg har også altid ment, at frihed jo ikke kan stå alene, det kræver også økonomi, og derfor har det også været vigtigt, at der med den frihed også er blevet givet økonomi. Det er der dels blev givet med ældreloven, dels med økonomiaftalen. Jeg er helt sikker på, at vi kommer til at vende det spørgsmål videre.

Kl. 16:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til spørgeren, hr. Rune Bønnelykke.

Så går vi videre til spørgsmål nr. 28. Det er også til børne-, ældre- og boligministeren, og det er stillet af fru Marlene Harpsø fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:41

Spm. nr. S 48

28) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Kl. 16:43

Marlene Harpsøe (DD):

Er ministeren enig i, at de ældres selvbestemmelse skal styrkes, og hvad mener ministeren i så fald om at give landets ældre en ret til en hjemmehjælper, der taler dansk, og ret til at kunne vælge kød til måltiderne, hvis de ønsker det?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Værsgo til at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:41

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Mit spørgsmål lyder: Er ministeren enig i, at de ældres selvbestemmelse skal styrkes, og hvad mener ministeren i så fald om at give landets ældre en ret til en hjemmehjælper, der taler dansk, og ret til at kunne vælge kød til måltiderne, hvis de ønsker det?

Kl. 16:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:41

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Tak for spørgsmålet om vores ældre medborgeres ret til medindflydelse og selvbestemmelse. Jeg mener, at det er afgørende, at vores ældre oplever selvbestemmelse og medindflydelse. Ældre skal ikke mødes af standardløsninger. De skal mødes af en hverdag, der passer til deres vaner, liv og behov, ligesom vi andre skal. I den nye ældrelov, som ordføreren også selv har haft aktiv del i, er selvbestemmelse og medindflydelse skrevet tydeligt ind, og det er jeg rigtig glad for. For mig at se er det noget af det vigtigste for et menneske, at man selv har indflydelse på den hverdag, man oplever. Det handler om trykthed i den hjælp, man får, og om at blive mødt af medarbejdere med den rigtige faglighed.

Netop fagligheden er afgørende, også når det gælder sprog. Det er mit klare udgangspunkt, at medarbejdere i ældreplejen selvfølgelig skal kunne tale dansk, for god kommunikation er helt nødvendig for at kunne give en ordentlig og værdig ældrepleje. Der er allerede i dag sprogkrav på SOSU-uddannelserne. Man skal således have et vist niveau i dansk for at komme ind og for at gennemføre. Det mener jeg både er fornuftigt og rigtigt.

Samtidig vil jeg ikke udelukke, at vi kan gøre endnu mere i forhold til at sikre de rigtig sproglige kompetencer for mennesker, der har fået ansættelse i ældreplejen. Det vil jeg gerne kigge nærmere på. Det vigtige for mig her er blot at sige, at jeg mener, man skal kunne tale dansk, når man har med ældre at gøre, både for sin egen skyld som ansat, men også for den ældres skyld.

Når det gælder mad til ældre, så handler det i virkeligheden om noget større end bare mad, siger jeg, som er en madelsker. Det handler om livskvalitet, og det handler om respekt. For mennesker, som har levet et langt liv, skal selvfølgelig stadig kunne forvente mad af god kvalitet og samtidig selv have indflydelse på, hvad der kommer på tallerkenen, hvad enten man foretrækker at spise god gammeldags traditionel dansk mad, hvor der også er kød på tallerkenen, om det er vegansk eller vegetarisk eller noget helt fjerde i dag. Netop mad og ernæring er et område, der optager mig meget, og jeg vil derfor drøfte med kommunerne, hvordan vi kan gøre endnu mere for, at vores ældre får mad af høj kvalitet, og at de har noget at skulle have sagt om det, de spiser. Tak.

Kl. 16:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak til ældreministeren for svaret, og tillykke med ministerposten. Jeg vil gerne gå mere ned i det her med selvbestemmelse i forhold til måltiderne, for Københavns Kommune har jo vedtaget en måltidsstrategi, hvor de ældre frit kan vælge mellem tre slags bønner og linser, men sådan noget som rødt kød eller kød i det hele taget er kommet nederst på listen, i forhold til hvad det er, de ældre må prioritere. Man har sågar kunnet høre, at sådan noget som en god hakkebøf er noget, man kan få til sin fødselsdag – jo, kun til ens fødselsdag – men det er jo ikke udtryk for selvbestemmelse eller værdighed eller respekt for de ældre, som jo også er skrevet, og ministeren siger det jo selv, i den her ældrelov, som vi sammen her i Folketinget har vedtaget.

Så mener ministeren, at det stemmer overens med de intentioner, den stærke værdi om selvbestemmelse, der står i ældreloven, at man i Københavns Kommune alligevel vælger at negligere det og så siger: Det her med måltider skal vi bestemme på Københavns Rådhus; det kan man ikke få lov til at bestemme ude lokalt? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om ministeren er klar til at sende et brev til Københavns Kommune og gøre det klart, at det her altså ikke er de intentioner, der er skrevet ind i ældreloven. For nogen må jo gribe fat i nakken på Københavns Kommune og sige: Her trækker vi en grænse; det her er ikke værdighed for de ældre. Og der håber jeg jo selvfølgelig, at ældreministeren vil være den første til at gå ind i den sag og sikre, at de ældre selvfølgelig får den selvbestemmelse, også om måltiderne, som de har brug for, så de selv kan vælge kød til hverdag, hvis det er det, de gerne vil have.

Kl. 16:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:45

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jeg synes, det er meget vigtigt, at man som ældre selv har indflydelse på, hvad man spiser. Jeg ville selv blive meget frustreret og vred, hvis jeg ikke kunne have lov til at være med til at bestemme i det mindste, hvad det var jeg spiste til hverdag. Det gælder også i ældreplejen, og det ligger, som ordføreren også siger, i ældreloven, at det er sådan, det skal være.

Om det konkrete eksempel omkring Københavns Kommune vil jeg sige, at jeg er i tvivl om, præcis hvor langt København er, og jeg er heller ikke københavnertaliteter på den måde. Jeg har fået opfattelsen af, at det er en strategi, der er i høring, og at man også er opmærksom på de ældres medindflydelse og selvbestemmelse, så jeg tror, jeg har brug for lige at se den del an, før jeg gør andet.

Kl. 16:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 16:46

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg kan i hvert fald sige, at Danmarksdemokraterne kommer til at følge op på det. En anden ting, som vi i Danmarksdemokraterne gerne vil sætte fokus på, er det her med danskkundskaberne, som ministeren jo også allerede har svaret på, for det er så essentielt for de ældre, at de kan forstå det, der bliver sagt, når der kommer en medarbejder i ældreplejen. Det er jo dejligt, at der er nogen, der gerne vil gøre en indsats for andre mennesker, men det knirker altså lidt, når det er, at man ikke kan tale et ordentligt dansk. Så hvad vil

regeringen og hvad vil ministeren helt konkret gøre for at løfte det område?

Kl. 16:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:46

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jeg tror først og fremmest bare, jeg vil give det tilsagn, at det her faktisk er noget, der er vigtigt for mig, og også sige klart – nogle gange bliver det meget politisk; det synes jeg egentlig ikke det er – at selvfølgelig skal man kunne tale dansk, når man arbejder med ældre, og det kan man jo fremme på to måder. Det kan man gøre igennem krav, og dem har vi nogle af, men man kan også gøre det igennem muligheder, altså at give folk bedre uddannelsesmuligheder. Der tror jeg som relativt nyudnævnt minister, at før jeg ligesom lover, hvad vi skal gøre her, har jeg brug for at dykke ned i, hvad man kan gøre. Men jeg vil give et tilsagn om, at det her er en vigtig sag og noget, der skaber trykthed både for personalet, men også for den ældre, altså at der kan tales dansk, så det skal vi arbejde videre med.

Kl. 16:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Sidste spørgsmål til spørgeren.

Kl. 16:47

Marlene Harpsøe (DD):

Det glæder mig selvfølgelig, men jeg ved også godt, at ministeren under sin besvarelse kom ind på det her med SOSU-uddannelserne, hvor der er krav. Men der er altså også en oplevelse derude lige nu og her, også i forhold til de krav, af, at folk alligevel bliver slæbt igennem, og at man ser igennem fingre langt hen ad vejen med de her sproglige krav. Det betyder, at man uddanner mennesker, som så alligevel ikke kan tale med den ældre borger ude i det enkelte hjem. Og det gør en væsentlig forskel, at man rent faktisk kan mødes om sproget og relationen, og det gør det utrygt for de ældre, hvis der ikke kommer styr på det. Så derfor vil jeg gerne høre: Hvornår har ministeren en deadline for, hvornår der skal være styr på det her?

Kl. 16:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:48

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jeg har været ordfører så mange år herinde, at jeg allerede har tænkt, at jeg skal lade være med at pådutte mig selv alle mulige deadlines på alle mulige områder. Til gengæld er det vigtigt for mig at lave politik. Jeg synes faktisk, det er vigtig politik at sige, at man skal kunne tale dansk, når man arbejder med ældre, og det skal man både for den ældres skyld, og det skal man også for sin egen skyld, så der ikke opstår misforståelser, der jo også er ubehagelige for den enkelte, og det skal man også for personalets skyld, så man kan lave en god overlevering. Så jeg vil dykke mere ned i det her med henblik på at sikre, at man selvfølgelig taler dansk i ældreplejen i Danmark og giver gode muligheder for det.

Kl. 16:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Vi siger tak til fru Marlene Harpsøe.

Det næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 29, er også til børne-, ældre- og boligministeren, og det er stillet af fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:49

Spm. nr. S 69

29) Til børne-, ældre- og boligministeren af:

Karina Adsbøl (DD) (medspørger: **Kim Edberg Andersen** (DD)): Mener ministeren, at det er rimeligt, at et ægtepar skal betale 1,1 mio. kr. efter fundet af fire små stykker eternit med asbest på deres tidligere grund, som det fremgår af artiklen »1,5 år efter hussalg fik de uventet brev - nu skylder de 1,1 million kroner for noget de ikke har gjort« bragt af tvsyd.dk den 12. juni 2026, selv om retten fastslår, at de hverken havde kendskab til eller ansvar for forureningen?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Værsgo til at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:49

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. Mener ministeren, at det er rimeligt, at et ægtepar skal betale 1,1 mio. kr. efter fundet af fire små stykker eternit med asbest på deres tidligere grund, som det fremgår af artiklen »1,5 år efter hussalg fik de uventet brev – nu skylder de 1,1 million kroner for noget de ikke har gjort«, bragt af www.tvsyd.dk den 12. juni 2026, selv om retten fastslår, at de hverken havde kendskab til eller ansvar for forureningen?

Kl. 16:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 16:49

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Tak for et vigtigt spørgsmål. Spørgerne henviser til en sag, hvor et ægtepar skylder 1,1 mio. kr., da der blev fundet nedgravede eternitplader med asbest på en grund, efter at grunden blev solgt til en ny ejer, og spørgsmålet går på, om jeg finder det rimeligt. Både personligt og politisk mener jeg, at det er en meget ulykkelig situation for en sælger af fast ejendom at stå i at blive mødt med et større økonomisk krav fra en køber vedrørende en forurening, som man hverken har været skyld i eller havde kendskab til. Og jeg blev også berørt af at læse om og se det ægtepar, og hvor meget sagen har fyldt for dem og fortsat fylder for dem.

Sagen hører imidlertid ikke til under mit ressortområde, og jeg skal derfor også meget beklage, at besvarelsen her for mit vedkommende ikke bliver så fyldestgørende. Jeg har fuld forståelse for, hvis spørgeren ønsker at stille et opfølgende spørgsmål til de ansvarlige ministre, og jeg kommer også ind på, hvem der har hvilke politiske områder. Som børne-, ældre- og boligminister er jeg ansvarlig for bl.a. byggeloven, som stiller krav til sikkerheden og sundheden i vores bygninger. Derudover har jeg ansvar for bl.a. private lejeboliger, ejer- og andelsforeninger og den almene boligsektor. Forhold, der gælder ved salg af boliger eller forurening af grunde, er ikke en del af mit ministerområde. Sagen her ligger således uden for mit ressort.

Sagen, der henvises til, berører områder, der går på tværs af flere ministerier. Ejerskifteforsikringen er en del af huseftersynsordningen, som bl.a. hører under justitsministerens ressortområde, og er en frivillig ordning, der har til formål at begrænse problemer med mangler ved fast ejendom på en måde, der er til gensidig fordel for både køber og sælger. Samtidig er der også et forureningsaspekt i sagen. Det hører under miljøministerens ressortområde. Det gælder f.eks. den statslige værditabsordning, der yder økonomisk støtte til boligejere, der konstaterer forureninger på deres ejendom, og hvor der ikke kan gøres et ansvar gældende mod tidligere ejere.

Jeg synes, det er rigtig godt, at spørgerne har stillet spørgsmålet, og jeg synes også, at det er en sag, der er vigtig at få belyst nærmere. Tak for spørgsmålet.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:51 at der nu skal svares skriftligt på det også, og så håber jeg da, at der bliver en videre proces på det.

Kl. 16:54

Karina Adsbøl (DD):

Ministeren siger, at det er meget ulykkeligt, men det her ægtepar kan jo ikke bruge det til noget, at det ligger under flere ministre. Så må regeringen jo tale sammen. De ryger ned i sådan en silo, fordi der er sådan en eller anden ansvarsforflygtigelse herinde fra Christiansborg af, og fordi man ikke kan tale sammen på tværs af ministerier. Og det synes jeg er dybt bekymrende. Så derfor vil jeg opfordre ministeren til at tale sammen med sine ministerkollegaer. Det her spørgsmål er trods alt stillet for flere dage siden. Så kunne man ligesom have koordineret, i forhold til hvem der skulle svare på spørgsmålet hernede i Folketingssalen. Så mit spørgsmål vil være: Vil ministeren tage initiativ til at ændre reglerne, netop så boligsælgerne ikke kan blive mødt af et millionkrav for skjult forurening, som de hverken har kendt til eller forårsaget?

Kl. 16:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så har vi en medspørger. Det er hr. Kim Edberg Andersen fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:54

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, formand. Uden at det her kommer til at lyde som voksenskældud til en minister, så kommer det nok til at lyde som voksenskældud til en regering i hvert fald. For vi stiller et spørgsmål om en sag, som er ret væsentlig. Den er så væsentlig jo dybest set, at ved alle hushandler i Danmark lige nu, hvor man kan finde et foto af, at der har været en asbestflade på et eller andet tidspunkt, kan alle, der har solgt et hus, forvente, at selv om retten siger, at det ikke er dem, så kan man få i hvert fald 1 mio. kr. i afslag. Alt burde blive kastet til side i den her regering. Min medspørger har jo ret, når hun siger det med den siloting. Jeg synes, det er direkte pinligt. Vi får en minister herved, som selvfølgelig svarede, som han skal: Det er ikke mit ressort. Men jeg synes, det er direkte pinligt for os, at vi så ikke har fået en minister herved, der kunne svare på det. For ja, den er beklagelig, men den er mere end det. Er ministeren holdningsmæssigt ikke enig i, at det er ret bekymrende for alle, der sælger en bolig lige nu, at de kan få medhold i retten om, at det ikke er dem, der har gjort noget, og at de så samtidig skal levere over 1 mio. kr. til den nye køber?

Kl. 16:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:52

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jeg synes, det er en ulykkelig sag, og jeg havde også godt hørt om den, inden der blev stillet det spørgsmål, for det er jo noget, der intuitivt berører en at se, at man kan komme i den klemme. Jeg synes også, det er beklageligt, og har også ligesom sagt til spørgeren, at jeg synes, det er beklageligt, at der ikke kan være en minister, som kan give et svar på sit eget område. Dels skal der svares på et skriftligt spørgsmål, dels så synes jeg, at man skal stille det til den ansvarlige minister. I forhold til det konkrete initiativ så kan jeg ikke tage initiativ til noget, der ikke er på mit eget område, så jeg må bede spørgeren om at stille spørgsmålet til den pågældende minister.

Kl. 16:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 16:53

Karina Adsbøl (DD):

Så ministeren vil ikke tage initiativ til at drøfte den her udfordring med sine ministerkollegaer, på trods af at det ligger på tværs af ministerier. Men det kan det her ægtepar jo ikke bruge til noget, og det kan kommende hussælgere heller ikke bruge til noget. At ministerierne ikke kan finde ud af, hvem der skal stå hernede i spørgetiden og svare på de spørgsmål, vi stiller som folketingsmedlemmer, skal jo ikke gå ud over dem, det handler om. Og derfor må regeringen jo finde ud af, hvordan de vil løse det her i fællesskab på tværs af ministerierne.

Kl. 16:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:53

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Det synes jeg sådan set er rigtigt, og jeg tror mere, man skal se det som et udtryk for, at det her er en kompleks sag, som jeg tror de fleste vil finde ulykkelig. Og der er så både noget, der ligger på Miljøministeriets område, og noget, der ligger på Justitsministeriets område, og hvad der er den rigtige vej frem, kan jeg så ikke beslutte på andre ministres vegne. Det er jo intuitivt en ulykke, så det er godt,

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:55

Kl. 16:55

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jo, rent holdningsmæssigt så forstår jeg virkelig godt både den bekymring og den ulykke, der ligger i sådan en sag, og den usikkerhed, det må skabe. Og derfor synes jeg også, det er vigtigt, at der bliver svaret ordentligt, og derfor bliver der også svaret skriftligt af det rigtige ministerium. Jeg vil også sige, at nu er der så tre ministerier – der er jo forskellige veje at gå i den her sag – som på hver deres måde allerede er inde i sagen. Jeg er med på, at der skal noget hastighed i, men det bliver jo også håndteret – det vil jeg så også sige – af nogle ministerier, der synes, at det her er vigtige spørgsmål.

Kl. 16:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 16:56

Kim Edberg Andersen (DD):

Det lyder da alt sammen meget godt, altså at det bliver håndteret. Man må jo håbe, at det ikke er, fordi vi stillede spørgsmålet onsdag, hvor der så var tre ministerier, der lige fandt ud af, at de havde sovet i timen. Det her er ekstremt alvorligt for alle, der sælger et hus. Jeg ville ikke turde sælge mit hus lige nu med det hul, der er i lovgivningen her. Det ville jeg ikke turde, for det er mennesker, der bliver straffet for, at man har fundet en asbestplade. Der er ikke nogen, der aner, hvordan det stykke asbest er kommet. Vi ved bare med garanti, at det ikke er dem, der skal betale regningen, der er kommet med det.

Undskyld for voksenskældud til en minister, som måske bare passer sit arbejde. Til regeringen vil jeg sige: Jeg håber, at man får lukket det her hul hurtigst muligt, for indtil da ville jeg være utryg ved at sælge bolig, hvis jeg var boligejer i Danmark.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:56 ikke har givet anledning til problemer gennem årtiers fiskeri i området?

Kl. 16:56 **Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):
Værsgo.

Kl. 16:58

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jeg har fået meget værre skældud, så det skal spørgeren ikke beklage. Og jeg tror bare, at jeg vil sige til spørgeren, at det er beklageligt. Det er beklageligt, at man ikke kan få et ordentligt svar, og derfor synes jeg også, det skal genoptages, det vigtige spørgsmål. Og det er også bare vigtigt trods alt på vegne af regeringen at sige, at holdningen er, at det her er en ulykkelig situation, så der skal selvfølgelig komme et ordentligt og godt svar og et videre forløb på det her.

Kl. 16:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til medspørgeren. Så er det det sidste spørgsmål fra spørgeren. Værsgo.

Kl. 16:57

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, formand. Vil ministeren på baggrund af DR's artikel »80 år gamle nazibomber får afgørende rolle i bitter rejsestrid: Myndigheder klar til at politianmelde fiskere« af 29. maj 2026 redegøre for, om ministeren finder det rimeligt, at et helt erhverv risikerer at blive afviklet som følge af håndhævelsen af en bekendtgørelse fra 1984 begrundet i risikoen for miner og ammunition fra anden verdenskrig, som efter det oplyste ikke har givet anledning til problemer gennem årtiers fiskeri i området?

Kl. 16:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:59

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. Altså, ministeren siger, at det bliver håndteret, men kommer ikke med nogen som helst svar på, hvordan det bliver håndteret, fordi det ligger på tværs af ressortområder, og det synes jeg er dybt bekymrende, for som min kollega hr. Kim Edberg Andersen netop sagde, er det jo en bombe under alle hussælgere i forhold til det her. Så jeg venter stadig væk på svar på, minister, hvad regeringen præcis vil gøre. Man må ligesom tale sammen for at hjælpe hussælgerne, også fremadrettet. Hvornår kommer der en løsning på det her?

Kl. 16:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 16:57

Børne-, ældre- og boligministeren (Jacob Mark):

Jeg synes, det er rigtig godt, at den her sag er blevet rejst. Da jeg læste artiklen – det har jeg også sagt – tænkte jeg selv: Uh, det her er en ulykkelig situation. Der er nu flere ministerier, som ligesom er blevet opmærksomme på sagen, og spørgerne skal have ordentlige svar. Præcis hvad løsningen er, tror jeg ikke rigtig nogen lige på nuværende tidspunkt har et svar på. Men nu er spørgsmålet rejst, og der skal gives ordentlige svar, og det beklager jeg, at der ikke er blevet givet i dag, men jeg ser frem til det videre forløb.

Kl. 16:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til børne-, ældre- og boligministeren og tak til spørgeren.

Dermed går vi tilbage til spørgsmål nr. 25. Velkommen til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab og spørgeren, hr. Kim Edberg Andersen, som er klar til at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:58

Spm. nr. S 76 (omtrykt)

25) Til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab af:

Kim Edberg Andersen (DD) (medspørger: **Karina Adsbøl** (DD)): Vil ministeren på baggrund af DR's artikel »80 år gamle nazibomber får afgørende rolle i bitter rejsestrid: Myndigheder klar til at politianmelde fiskere« af 29. maj 2026 redegøre for, om ministeren finder det rimeligt, at et helt erhverv risikerer at blive afviklet som følge af håndhævelsen af en bekendtgørelse fra 1984 begrundet i risikoen for miner og ammunition fra anden verdenskrig, som efter det oplyste

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab (Lisbeth Bech-Nielsen):

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at jeg godt forstår, at der er en bekymring på Rømø for fremtiden for fiskeriet. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab og Beredskabsstyrelsen har alene ressortansvar for sejladsikkerhed. Jeg kan derfor kun udtale mig om de sejladsikkerhedsmæssige aspekter, mens miljø- og fiskerispørgsmål f.eks. hører under miljøministeren. Det konkrete forbud mod ankring og fiskeri med bundslæbende redskaber samt arbejder på havbunden i de tre områder af Vadehavet er indført af hensyn til søfarendes og fiskernes sejladsikkerhed. Bekendtgørelsen om forbuddet er senest opdateret i 2005. Forbuddet har altså eksisteret i mange år, og der er ikke tale om et nyt forbud.

Beredskabsstyrelsen er blevet gjort opmærksom på, at der angiveligt foregår ulovligt fiskeri med bundslæbende redskaber i de pågældende forbudszoner i Vadehavet. Beredskabsstyrelsen har derfor kontaktet de relevante fiskere og fiskerierorganisationer og indskærpet forbuddet mod fiskeri med bundslæbende redskaber, og styrelsen vil følge op på overholdelsen af forbuddet, og det er, som det skal være. Jeg kan også oplyse, at Beredskabsstyrelsen har igangsat en proces med henblik på at afklare, om der er grundlag for at foretage tilpasninger på området, som følge af eventuelle ændringer i de sikkerhedsmæssige forhold, som ligger til grund for forbuddet mod ankring og fiskeri med bundslæbende redskaber samt arbejder på havbunden i de pågældende områder.

Det arbejde vil jeg selvfølgelig følge tæt med henblik på at få afklaret, om der er fagligt grundlag for tilpasninger på området, så det er myndighedernes faglige anbefalinger alene, der lægges til grund.

Kl. 17:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:00

Kim Edberg Andersen (DD):

Det er dejligt med en proces. Der er ikke noget, der kan kvæle et erhverv, som hvis man bare putter det i proces længe nok. Fiskerne har fisket hele vejen fra 1984, da man lavede det her, og tværs igennem 2005, hvor bekendtgørelsen også har været der, og indtil nu. Vil ministeren ikke oplyse mig om, hvor mange miner eller hvor meget ammunition der er blevet taget i området i den periode? Det må Beredskabsstyrelsen jo vide, hvis man har brug for en proces for

at finde ud af, om det er nødvendigt at have bekendtgørelsen. Så må man jo gå ud fra, at der er en fare. Nu er det med at sejle ministerens område, men hvis dem, der trawler dernede, ikke har fanget noget, hvad er så grunden til, at man ikke bare fjerner en bekendtgørelse?

Så vil ministeren ikke bare lige informere mig, for jeg er jo ikke så klog på det med proces, men jeg er ret klog på det med ordentlighed over for et fiskerierhverv? Efter Danmarks Naturfredningsforening, som jeg mener det var, har fremhævet det her over for SF-ministeren, altså at vi skulle gøre det her, vil jeg rigtig gerne vide, hvad begrundelsen er for, at man har en tåbelig bekendtgørelse, der tydeligvis er lavet i bedste intention, men som åbenbart ikke har noget at processe. Ministeren kunne jo som beredskabsminister sætte det i værk, og man kunne jo sejle forbi med en bette sonar, finde ud af, om der var noget. Det kunne ordnes ret hurtigt, for proces på den anden side af rejefiskeriets fangstperiode, som er nu og lidt til efteråret, kommer til at betyde, at den tager livet af dem.

Og så bliver jeg bare nødt til at sige, at jeg også har været med til fiskeriforhandlingerne, og jeg var også med i tidligere perioder, og jeg kan godt have en følelse i maven af, at man har det ret godt med, at man ikke bruger de her trawl i det pågældende område. Så får man ligesom også skåret den skive af. Så vil ministeren ikke bare bekræfte mig i, at den her proces er lidt ligegyldig? Man kan løse det her, hvis man vil. Har jeg virkelig en minister, der ikke har lyst til at løse det?

Kl. 17:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:02

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab (Lisbeth Bech-Nielsen):

Jeg vil gerne følge det her tæt, for jeg ved, at fiskeriet er vigtigt i Vadehavet og på Rømø og andre steder i det område. Men jeg er minister for et ministerium, hvor det handler om sikkerhed, og vi har en myndighed, som er Beredskabsstyrelsen, og som alene handler ud fra faglige, saglige og sikkerhedsmæssige hensyn. Beredskabsstyrelsen blev underrettet om, at der angiveligt foregik ulovligt fiskeri i perioden før regeringsdannelsen, og de træffer alene den beslutning at følge op på sagen. De er en styrelse, og det blander jeg mig ikke i som minister. Det her har været et forbud mod den type fiskeri med bundslæbende redskaber i mange, mange år, og det er altså ikke et nyt forbud.

Kl. 17:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:03

Kim Edberg Andersen (DD):

Den faglige begrundelse for ikke at måtte sejle i et område, fordi man er bange for, at folk kan ramme en mine, må jo være, at man ved, at der er en mine. Der er blevet trawlet dernede siden 1961, og der er ikke nogen, der har fanget en mine dernede. Jeg er 53 år, og jeg kan huske, at man engang imellem kunne se, at der var nogen, der havde fanget en mine et eller andet sted. Det er mange år siden, det er sket, og jeg har med sikkerhed ikke hørt, at det er sket på Rømø.

Så hvad er det for en faglighed, man holder sig til? Det, man holder sig til, er, at der er en bekendtgørelse. Og er det ikke korrekt, at ministeren i morgen bare kunne udstede en ny bekendtgørelse? Hvis ministeren ville, kunne ministeren i morgen undgå proces og alt andet og dybest set skrive: Jeg er minister, og jeg laver en bekendtgørelse om, at det er lovligt at fiske ved Rømø igen.

Kl. 17:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:04

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab (Lisbeth Bech-Nielsen):

Der findes stadig væk meget ammunition og mange sprængstoffer som f.eks. søminer i havet omkring Danmark. Derfor har Beredskabsstyrelsen til opgave at følge den bekendtgørelse, som siger, at det ud fra et sikkerhedshensyn er ulovligt at fiske med bundskraben-de redskaber i det her område.

Jeg vil gerne appellere til – og jeg forstår godt, at der er mange, der er optaget af den her sag; det er jeg også – at vi ikke spænder vores myndigheder for en bestemt vogn. Det her handler alene om saglige hensyn. Det er noget, som Beredskabsstyrelsen er blevet gjort opmærksom på, inden regeringen blev dannet, og det er ikke et nyt forbud.

Kl. 17:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi velkommen til medspørger fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 17:05

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. Jeg ved ikke rigtig, om det er et sagligt hensyn, for det er jo på grund af Danmarks Naturfredningsforening, som vel har sendt en henvendelse. Men altså, det her handler om fem generationers fiskeri på Rømø, som trues af økonomisk ruin. Det handler om fiskere, der har investeret i nye fiskekuttere, og det handler om en stor del af erhvervet på Rømø.

Jeg troede egentlig også, at ministeren, som kommer fra SF, værnede om vores landdistrikter og vores øer. Det har haft kæmpestor betydning for deres levebrød. Et er fiskeriet, men der er også allefølgerhvervene. Så kan man sige, at alle jo har vidst, at der fandt fiskeri sted. Hvis det er så farligt, hvorfor har man så ikke forbudt det noget før?

Så jeg vil godt følge op på det, min kollega spurgte om: Kan ministeren ikke ændre bekendtgørelsen og sige, at man kan fiske, som det hidtil har været praksis? Som fiskerne siger, så har de fisket der i 61 år uden at opleve nogen som helst fare.

Kl. 17:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:06

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab (Lisbeth Bech-Nielsen):

Jamen jeg forstår udmærket de bekymringer, der er, og som ordførelsen også ved, er jeg også fra en del af landet, hvor den type erhverv har rigtig stor lokal betydning. Jeg er minister for samfundssikkerhed og beredskab, og derfor kan og skal jeg kun forholde mig til, om der er en sikkerhedsrisiko. Det her forbud har været der i årtier. Beredskabsstyrelsen blev for noget tid siden gjort opmærksom på af Danmarks Naturfredningsforening, at der angiveligt foregik ulovligt fiskeri i det her område. De tager så kontakt til de pågældende fiskere og fiskeriorganisationer og siger, at der er et forbud.

Det, jeg har sagt, er, at jeg gerne vil have sat en proces i gang for at se, om der eventuelt skal foretages tilpasninger af det her sikkerhedsforbud. Og det er naturligvis en proces, for det her handler om, at der ligger af ammunition og sprængstoffer i havet omkring

Danmark, og derfor er spørgsmålet, om vi skal ændre det forbud, jo ikke en lille ting.

Kl. 17:09

Kl. 17:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:07

Karina Adsbøl (DD):

Det her er en kæmpe stor ting for dem, det handler om. Der er f.eks. Frederik på 26 år. Han er blandt fire nystartede lokale fiskeskippere under 30 år, og de har investeret adskillige millioner kroner netop i det her, så de kan ikke vente på den lange proces. Lige nu er det højsæson for rejefiskeri. Det er lige nu, de skal tjene nogle penge. Man ved, at praksis har været sådan, indtil der kom en henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening, så jeg vil godt appellere til, at ministeren siger, at man kan fiske efter hidtidig praksis, og så ændrer den bekendtgørelse.

Kl. 17:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:08

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab (Lisbeth Bech-Nielsen):

Men der har ikke været en praksis om, at det var lovligt at fiske med bundskrabende redskaber. Beredskabsstyrelsen blev gjort opmærksomme på – de vidste det ikke – at der angiveligt foregik ulovligt fiskeri. Det skal de jo som myndighed reagere på. Det håber jeg vi er enige om. Så længe loven er, som den er, og der er et forbud – og det kan man jo ønske at ændre politisk, hvis man vil – er det vel også en myndighedsopgave at reagere på sådan en henvendelse, uanset hvem den måtte komme fra. Så forbuddet er ikke nyt. Det er ulovligt at fiske med den type redskaber, og det har det været i årtier.

Nu siger jeg, at vi får sat en proces i gang, og vi kan selvfølgelig ikke ændre det, hvis vi vil, over natten. Men nu får vi sat den her proces i gang.

Kl. 17:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til medspørgeren og går tilbage til spørgeren. Værsgo.

Kl. 17:09

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, formand. Så lad os sætte nogle præmisser for processen. Lad os nu sige, det viser sig, at man har fisket i 61 år og ikke fundet en eneste mine eller et eneste stykke ammunition, så er fagligheden ikke til stede. Det, ministeren siger om faglighed og saglighed, har været nogle skøn og nogle gæt og en bekymring. Der er ikke fundet nogen miner. Der er ikke en eneste af dem, der har trawlet en mine op. Hvis ministeren er så sikker, så må hun da endelig gerne fremsende – hun har min e-mailadresse – hvor mange miner de har fisket op f.eks. siden 2005, hvor den sidste bekendtgørelse kom.

Så er det et spørgsmål, om jeg har et politisk ønske om det. Det er fuldstændig rigtigt, minister. Ministeren kan – vil jeg sige til dem, der måtte være i tvivl, for ministeren svarede ikke på det – lave en ny bekendtgørelse i morgen, hvis ministeren vil, og det vil ministeren ikke. Det er svaret i dag.

Kl. 17:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab (Lisbeth Bech-Nielsen):

Jeg anerkender – og jeg håber også, at ordføreren, som jeg kender som en mand fra et lov og orden-parti, gør – at når man har en lovgivning, når man har et forbud, så må man, indtil man eventuelt politisk bestemmer sig for at ændre på det, respektere det og respektere, at myndighederne gør deres arbejde. Når de bliver gjort opmærksom på, at der angiveligt bliver fisket ulovligt i et område, er det også deres ansvar at reagere på det.

Vi har en forsigtighedstilgang til det her, fordi der ligger ammunition og sprængstoffer rundtom i havet i Danmark. Jeg håber også, at ordføreren kan se, at der er en grund til at have et forsigtighedsprincip i forhold til de ting, der er efterladt efter anden verdenskrig.

Kl. 17:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab og tak til spørgeren Kim Edberg Andersen. Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 17:10

Spm. nr. S 49

30) Til socialministeren af:

Birgitte Bergman (KF):

Mener ministeren, at den nuværende situation, hvor international adoption i praksis er sat i bero på ubestemt tid, er holdbar, og hvornår forventer ministeren at kunne præsentere en ny model for international adoption?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 17:10

Spm. nr. S 70

31) Til socialministeren af:

Karina Adsbøl (DD):

Hvordan forholder ministeren sig til Rigsrevisionens bemærkning om sagsbehandling ved anbringelser af børn, som påtaler, at kommunernes behandling af anbringelsessager i 69 pct. af sagerne ikke overholder et eller flere af lovkravene til sagsbehandlingen, og hvad agter ministeren at gøre for at rette op på den alvorlige påtale?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 17:10

Spm. nr. S 72

32) Til socialministeren af:

Susie Jessen (DD):

Mener ministeren, at der er behov for at efterse myndighedernes håndtering af sager om negativ social kontrol for at sikre, at myndighederne er godt nok rustet til at håndtere sager, hvor børn kontrolleres af familien, og hvilke fremtidsplaner har ministeren for området?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Kommune placerede otteårig i samme by som hendes livsfarlige familie« fra TV2 Nyhederne den 13. april 2026.

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for at sikre retssikkerheden ved anbringelse og tvangsbortadoption af børn og for at etablere en forvaltningsdomstol.

Af Karina Adsbøl (DD) m.fl.

(Fremsættelse 26.05.2026).

Kl. 17:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg vil indlede med at oplyse, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren i denne sag vikarierer for socialministeren. Og jeg kan fornemme, at ordføreren for forslagsstillerne, fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne, vil give en begrundelse for forslaget. Værsgo og velkommen til.

Kl. 17:11

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. I Danmarksdemokraterne har vi fremsat dette beslutningsforslag, da vi desværre har været vidne til systemsvigt på anbringelsesområdet i årevis. Dette beslutningsforslag rammer lige ned i kernen af, hvad vores retssamfund bør være, nemlig en beskytter af den enkelte borger mod systemets fejl og overgreb. Desværre må vi konstatere, at når staten bruger sit mest indgribende magtmiddel, nemlig at fjerne et barn eller endda tvangsbortadoptere det, så svigter retssikkerheden ofte fundamentalt.

Vi har haft adskillige samråd i Socialudvalget om systemsvigt, brug af akuttilbud, manglende opfølgning på indsatserne osv., og intet har hjulpet. Ingen sikrer, at børnene får et bedre børneliv, og familierne bliver efterladt på perronen uden støtte og hjælp. Forældrekompetenceundersøgelser bliver lavet, når familierne er i krise.

Rigsrevisionens beretning fra marts 2026 taler sit eget tydelige, men dybt skræmmende sprog: I hele 69 pct. af alle anbringelsessager overholder kommunerne ikke lovkravene. Det vil sige, at i langt over halvdelen af disse dybt alvorlige sager foregår sagsbehandlingen i strid med loven. Rigsrevisionen kalder ministeriets indsats for meget utilfredsstillende og kommunernes sagsbehandling for kritisabel. Kort efter, i april 2026, dokumenterede DR i »Når staten bortadopter«, hvordan systemets fejl har uoverskuelige menneskelige konsekvenser. Det må aldrig være et postnummer eller kommunale tilfældigheder, der afgør, om en familie splittes ad. Når et indgreb er uigenkaldeligt, sådan som en tvangsbortadoption er, skal retssikkerheden være hundrede procent sikker, og det er den ikke i dag.

Derfor står vi her i dag med en langsigtet handlingsplan, der gør op med den nuværende struktur på fire afgørende punkter. Vi vil have nogle akutte strakstiltag, vi skal have adskillelse af økonomi og indsats, vi skal have en reform af plejefamilieområdet, og så vil vi gerne have undersøgt mulighederne for etablering af en uafhængig forvaltningsdomstol.

Jeg ser frem til debatten i dag og håber på, at der vil være stor opbakning. Tak for ordet.

Kl. 17:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Jeg skal lige gøre opmærksom på, at det ser ud til, at vi har nogle problemer med tidtagningen, men jeg skal nok rejse mig op sådan i god tid, så længe det ikke virker meget, meget fleksibelt, sådan som det ellers altid gør.

Forhandlingen er hermed åbnet, og den første, der får ordet, er forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren, der som nævnt i denne sag vil vikariere for socialministeren. Velkommen.

Forhandling

(Socialministeren)

Christina Egelund (fg.):

Tak for det, formand. Jeg vil også lige starte med at sige tak til forslagsstillerne af beslutningsforslaget for med kort varsel at acceptere, at jeg i den her sag vikarierer eller agerer på vegne af socialministeren, som ikke har mulighed for at være her. Det betyder selvfølgelig også – og det skal jeg beklage – at I har at gøre med en minister, som ikke sådan ud i den yderste detalje er meget velorienteret på det her område, og jeg skal gøre mit bedste.

Med beslutningsforslag B 10, som vi skal drøfte i aften, foreslår Danmarksdemokraterne, at regeringen skal udarbejde en handlingsplan, som Folketinget kan tage stilling til, der dels skal sikre retssikkerheden for børn, familier og plejefamilier i sager om anbringelser og tvangsbortadoption, dels skal redegøre for en model for etablering af en forvaltningsdomstol. Den samlede handlingsplan skal for det første medføre en sikring af, at kommunerne overholder sagsbehandlingskrav, for det andet en styrkelse af den eksterne kontrol ved en forvaltningsdomstol, for det tredje nedsættelse af en ekspertgruppe, som skal komme med løsninger på et bedre system for anbringelser og plejefamilier, og for det fjerde en adskillelse af økonomi og indsatser.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen deler forslagsstillerens bekymring for retssikkerheden på det sociale område og tager kritikken fra Rigsrevisionen og Statsrevisorerne meget alvorligt. Når der er sagsbehandlingsfejl i 69 pct. af anbringelsessagerne, er det ikke bare et højt tal, det er også et alt for højt tal. Så der er ikke nogen tvivl om, at der er problemer på anbringelsesområdet. Samtidig synes jeg også, det er værd at nævne, at Ankestyrelsen og domstolene i langt hovedparten af sagerne er enige i, at det er det rigtige at anbringe barnet, på trods af at der kan være sket fejl undervejs i sagsbehandlingen. Derfor er det også vurderingen, at de store retssikkerhedsmæssige problemer ligger tidligt i processen, nemlig i forbindelse med kommunernes sagsbehandling. Derfor er det også der, hvor det har den største betydning for borgerne, man i første omgang skal sætte ind, nemlig i sagsbehandlingen i kommunerne. Her skal der være styr på borgernes retssikkerhed, hvor det jo altså er helt fundamentalt, at kommunerne træffer den rigtige afgørelse inden for en rimelig tid, og at de lever op til de gældende krav og bevilger den rette hjælp og indsats i første instans.

I sager om anbringelse af et barn uden for hjemmet skal kommunen leve op til en række krav i sagsbehandlingen. Kommunen skal bl.a. inddrage barnet og familien, og det skal fremgå tydeligt af sagsakterne, hvad der er sket, inden der træffes en afgørelse. Det er vigtigt, at familierne kan føle sig trygge ved, at kommunens sagsbehandling lever op til de krav, og at alt er foregået på en ordentlig måde. Det gælder generelt, men det gælder særlig på anbringelsesområdet, fordi der jo her er tale om meget indgribende afgørelser. Det var også Dansk Socialrådgiverforenings budskab, da Folketinget i starten af året drøftede spørgsmålet omkring en forvaltningsdomstol med det daværende beslutningsforslag B 43. Jeg tror også, det er vigtigt at få sagt, at der ikke er noget quickfix, og at man derfor løbende skal se på, om lovgivningen på det sociale område er skruet sammen på en måde, så den er til at forstå og administrere efter for kommunerne og den samtidig indeholder relevante krav.

Som opfølgning på Rigsrevisionens kritik vil regeringen helt konkret for det første indskærpe kommunernes pligt til at overholde barnets lov, for det andet indlede en dialog med KL om tiltag om en ensartet registreringspraksis og for det tredje afsøge muligheden for at genfremsætte lovforslaget om forpligtende kommunale samarbejder. Når den igangsatte evaluering af »Børnene Først« og barnets

Kl. 17:14

lov foreligger, vil vi vurdere behovet for nye tiltag. Så vil jeg i øvrigt også fremhæve, at der er blevet lavet forskellige tiltag, i forhold til hvordan man kan styrke kommunernes indsats i de her sager. F.eks. blev der i februar 2026 indgået en bred stemmeaftale om et mere ensartet og håndfast tilsyn med kommuner og regioner. Med aftalen styrkes tilsynet på en række områder, bl.a. ved at Ankestyrelsens tilsyn får mulighed for at udstede påbud til kommuner og regioner om at rette op på ulovlige forhold.

Når det så kommer til spørgsmålet om at oprette forvaltningsdomstole i Danmark, er vi inde at røre ved noget grundlæggende og principielt i hele opbygningen af det administrative klagesystem og domstolssystemet. Det nuværende system bygger på mangeårige erfaringer med forskellige klagestrukturer, og det har afsat i et fokus på borgernes retssikkerhed og effektivitet i opgavevaretagelsen.

Kl. 17:19

Vi har i dag et toinstansprincip, hvor en administrativ myndighed, f.eks. en kommunes, afgørelse kan påklages til en anden administrativ myndighed, f.eks. Ankestyrelsen, på det sociale område, og hvor en klage kan ske uden eller med meget begrænsede udgifter for borgeren og med krav til klagemyndigheden om bl.a. sagsoplysning og vejledningspligt. Det er uvist, om og i hvilken grad en forvaltningsdomstol vil forbedre retssikkerheden for borgerne, og derfor kan jeg også være bekymret for, om det reelt vil hjælpe borgerne.

Det første bekymringspunkt er, at borgerne på socialområdet ofte er sårbare eller udsatte mennesker, som har svært ved mødet med myndigheder. Hvordan vil de borgere opleve en forvaltningsdomstol, som i udgangspunktet vil afgøre sagerne skriftligt, og som i modsætning til en forvaltningsmyndighed ikke har en vejledningspligt? Hvis man skal indføre mødesagsbehandling i en forvaltningsdomstol i alle sager for at gøre sagsbehandlingen mere borgervenlig, vil det i øvrigt også koste rigtig mange penge. Et andet bekymringspunkt er, at der vil skulle etableres en særlig orden omkring en forvaltningsdomstol, så borgeren ikke står helt alene i domstolssystemet.

Det bringer mig videre til spørgsmålet om retssikkerhed for borgere. Når vi bredt set i samfundet taler med hinanden om retssikkerhed, så er vi nødt til at være helt klare på, at begrebet retssikkerhed også kan forstås og opfattes forskelligt. Når vi taler om retssikkerhed her, er det først og fremmest retssikkerhed for, at borgeren får den rette hjælp og støtte inden for en rimelig tid, som lever op til gældende krav, og hvor borgeren føler sig mødt af myndighederne. Retssikkerhed i klagesystemet i Ankestyrelsen eller i en eventuel forvaltningsdomstol er retssikkerhed i juridisk forstand. Det handler om, hvorvidt de gældende krav og regler er overholdt, om borgeren er blevet partshørt, om afgørelsen er begrundet osv. Til trods for de indvendinger og bekymringer er jeg dog med på, at vi ikke bare skal afvise muligheden for at se på en forvaltningsdomstol, at det kan være en god idé, og at der skal være nye måder at forbedre systemet på.

B 10, som vi behandler her, om etablering af en forvaltningsdomstol går ud på ikke kun at undersøge, om der er fordele eller ulemper ved det, men det skal føre til, at der rent faktisk etableres en forvaltningsdomstol i Danmark. Jeg mener, at det vil være forkert at træffe en beslutning, som ændrer så grundlæggende ved klage- og domstolssystemet, som oprettelsen af en forvaltningsdomstol vil gøre det, uden først at have en betydelig større indsigt i fordelene eller ulemperne herved. Så den indsigt skal vi tilvejebringe. I april sidste år blev der som led i flerårsaftalen for domstolene 2024-2027 nedsat et strukturudvalg med henblik på at skabe et grundlag for forhandlinger om en ny flerårsaftale fra 2028. Udvalget ventes at afrapportere i løbet af næste år. Medlemmerne af det her udvalg er bl.a. civilsamfundsrepræsentanter og repræsentanter fra advokatbranchen og domstolene og er altså medlemmer, som er uafhængige af ministerierne. Udvalget har til formål at se nærmere på mulige strukturelle greb vedrørende domstolenes organisation, struktur og

opgavetilrettelæggelse, der kan fremtidssikre domstolene og herunder nedbringe sagsbehandlingstiderne. Det er, synes vi, oplagt at anmode det udvalg om at udtale sig om fordele og ulemper ved at oprette forvaltningsdomstole i Danmark, og det vil regeringen gøre, så vi sammen kan få den nødvendige indsigt, der skal til, for at kunne træffe en så relativt afgørende beslutning.

I forhold til forslaget om et ekspertudvalg er regeringen generelt optaget af, hvordan anbringelsesområdet og forholdet for udsatte børn og unge kan styrkes. Her spiller plejefamilier en helt afgørende rolle, og derfor er jeg også glad for, at det fremgår af regeringsgrundlaget, at der skal laves en reform af plejefamilieområdet. Socialministeren ser frem til at gå i gang med det arbejde i dialog med aftalekredsen bag »Børnene Først«.

Så rejser beslutningsforslaget et opmærksomhedspunkt i forhold til, om hensynet til økonomi spiller ind i kommunernes vurdering af, om et barn skal bortadopter eller ej. Her er det selvfølgelig vigtigt at sige, at vi taler om de allermest alvorlige sager, når vi taler adoption uden samtykke, og at det aldrig skal være økonomien, som er det afgørende for, om et barn bliver bortadopteret eller ej.

Kl. 17:24

Der er heller ikke nogen grund til at tro, at kommunerne behandler de her sager ud fra snævre økonomiske hensyn. Adoption er ikke den nemme udvej, og der ligger rigtig meget arbejde hos kommunerne forud for en afgørelse om adoption. Derudover er det jo også vigtigt at understrege, at det ikke er kommunerne, som træffer afgørelsen om, at et barn skal bortadopter, men det gør Ankestyrelsen og som oftest domstolene. Så der er altså ingen sammenblanding af kasser, som gør det muligt for kommunerne at styre udgifterne på den måde.

Til sidst vil jeg gerne understrege, at vi, som vi ser det, skal holde fokus på, hvad der er sagens kerne, netop hvordan vi bedst muligt sikrer retssikkerheden for borgerne, og skal man ind og ændre grundlæggende i klagestrukturen og retssikkerhedsinstrumenterne for borgerne, skal det ske på et meget oplyst grundlag, og den indsigt vil regeringen gerne tilvejebringe. Men det betyder også, at vi på det foreliggende grundlag ikke kan støtte beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 17:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Formanden er ikke blevet træt, men det er systemet. Og det vil sige, at jeg faktisk ikke rigtig kan se, hvem der har meldt sig med korte bemærkninger, men jeg skal nok komme med et bud på det. Vi ved heller ikke, om lyden fra pladserne dernede virker derude, og hvis ikke den gør det, bliver jeg nødt til at udsætte mødet i 5 minutter, så vi kan genstarte systemet, men vi prøver lige først.

Det eneste, jeg kan se herfra, er, at fru Camilla Fabricius og fru Karina Adsbøl har bedt om ordet. Hvis der er andre, der har bedt om ordet, må de gerne række hånden op, for så kan vi notere det.

Det er der ikke andre der har, og Camilla Fabricius har heller ikke. Det er jo fantastisk. Det går jo godt. Så er der kun en, der har en kort bemærkning, og det er fru Karina Adsbøl, så nu må vi se, om det virker. Værsgo.

Kl. 17:26

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. Socialministeriet har kendt til manglerne på det her område i mindst 20 år, og alligevel har ministeriet ikke løst det. I forhold til det, Rigsrevisionen er kommet med, har 57 pct. af børnene ikke fået en børnefaglig undersøgelse til tiden. 47 pct. af børnene har ikke fået en plan for trivsel og udvikling til tiden. Og ministeriet har ikke fundet en løsning på den manglende lovmedholdelighed i kommunerne, selv om de har kendt til problemet i 20 år. Det er jo bare nogle af eksemplerne.

Derfor har vi fra Danmarksdemokraterne fremsat det her forslag, vi behandler i dag. Det er for netop at få eksperter ind – dem, som

sidder med området: advokater, socialrådgivere m.fl., plejefamilier og familierne – så vi en gang for alle får det her område sikret og sikret retssikkerheden. For nu siger ministeren, at afgørelsen er korrekt, selv om lovgivningen ikke bliver overholdt. Det kan ministeren jo godt sige, men når man kører hen over folk i partshøringer og retssikkerheden ikke er der og lovgivningen ikke bliver overholdt, har man jo et kæmpe statsligt problem.

Kl. 17:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:27

(Socialministeren)

Christina Egelund (fg.):

Jeg beklager, hvis det kom til at lyde, som om jeg sådan ville forsøge at male et skønmaleri af, hvordan borgerne er stillet retssikkerhedsmæssigt. Det var absolut ikke hensigten. Den kritik, der er rejst, skal tages alvorligt og skal jo også give anledning til handling i forhold til ikke bare at kunne få en bedre statistik, men i virkeligheden, at dem, der ligger bag ved tallene i statistikken, nemlig de borgere, som mødes af systemerne, får en ordentlig sagsbehandling. Det handler jo ikke alene – det er jeg sådan set enig i – om at nå frem til den korrekte afgørelse; det handler også om at blive ordentligt behandlet undervejs.

Kl. 17:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:28

Karina Adsbøl (DD):

Jamen når vi kigger på punkt 2 her, så står der netop i vores forslag:

»Styrkelse af den eksterne kontrol med en forvaltningsdomstol:

Undersøge og komme med forslag til en model for at etablere en uvildig kontrolinstans i form af en forvaltningsdomstol, hvor borgere kan få efterprøvet kommunernes afgørelser.«

Det synes jeg er dybt forkert at ministeren lægger hen til et strukturudvalg. I dag kunne jeg læse på DK Nyt: »Morsø Kommune anerkender ansvar og betaler erstatning i sager om omsorgssvigt«. Det er en kommune, der ikke gjorde nok, da en pige for ca. 20 år siden blev udsat for omsorgssvigt. De sager er der rigtig mange af derude. Så hvad er det, regeringen præcis vil gøre for at rette op på det her – også i forhold til Rigsrevisionens beretning?

Kl. 17:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:28

(Socialministeren)

Christina Egelund (fg.):

Som jeg også sagde indledningsvis, er der taget nogle tiltag i forhold til at styrke tilsynet med kommunerne, for det skal selvfølgelig gøres bedre, end det er tilfældet i dag. Det er der ikke nogen tvivl om.

Som jeg sagde før, står jeg ikke her på vegne af socialministeren og tegner noget skønmaleri, som ikke holder i virkeligheden.

Når det så er sagt, er det jo ikke nødvendigvis – nødvendigvis – det rigtige greb at etablere en forvaltningsdomstol. Det er ikke noget, man bare gør. Der er også nogle retssikkerhedsmæssige aspekter af det, som man er nødt til at have ordentligt belyst, før man bare gør det. Jeg håber, at fru Karina Adsbøl også ser det som en åbning herfra, når jeg siger, at vi faktisk gerne vil bede nogen om at kigge på det og belyse, hvad der egentlig er af fordele og ulemper. Jeg har ikke noget religiøst forhold til institutionen som sådan, men et

religiøst forhold, og det tror jeg også er forslagsstillerens intention, til det at styrke den enkelte borgers retssikkerhed. Det skal ske på et ordentligt grundlag, før man træffer en trods alt så vidtgående beslutning.

Kl. 17:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så tror jeg, at hr. Torsten Gejl har bedt om ordet. Er det korrekt?

Kl. 17:29

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Tak for talen. Jeg skal ikke forsøge at grille ministeren, da det jo er et andet ressortområde, som ministeren vikarierer fra. Jeg synes, at jeg hørte et sted i talen, at man ikke vil udelukke at se på, om en udgave af en dansk forvaltningsdomstol kunne være interessant her i Danmark, og tak for det. Det synes jeg vi skylder Danmark i den her situation, hvor der er så meget retsløshed. At det så skulle være Strukturudvalget for domstolene, som eventuelt skulle se på det, er for os fuldstændig irrelevant. Vi ved jo godt, hvad det vil sige. Derudover er de ligesom sat på jorden for at lave noget mindre ændringer i den danske retspraksis end en forvaltningsdomstol, som jo vil være en afgørende systemændring. Men det, jeg egentlig bare ville sige, var tak for åbenheden i forbindelse med at kigge på, om Danmark stadig væk skal være det eneste land i Europa, som ikke har en forvaltningsdomstol.

Kl. 17:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:30

(Socialministeren)

Christina Egelund (fg.):

Tak for det. Jeg betragter det mere som en kommentar end et spørgsmål, og tak for det. Og ja, det er rigtigt hørt, at det jo er en åbenhed at bede nogen – og så kan man diskutere, om de nogen også er de rigtige nogen – med forstand, og som er uafhængige af ministerierne, om, set med borgernes situation og med deres retssikkerhed for øje, at belyse fordele og ulemper ved en anden type klageinstans eller domstolsinstans end dem, vi kender.

Kl. 17:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:31

Torsten Gejl (ALT):

Der vil jeg bare lige gentage, at det er en blandt mange, mange stemmer. Det er jo et udvalg, som er sat i verden for at lave meget mindre, og som tygger på meget, meget mindre ændringer i det danske retsvæsen, og som vi i øvrigt godt ved hvad vil sige. Og der har der jo været tradition for i den her sag omkring en forvaltningsdomstol, at regeringen ikke spørger nogen, som de ikke udmærket godt ved hvad vil sige.

Kl. 17:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:31

(Socialministeren)

Christina Egelund (fg.):

Nu kender jeg jo spørgeren som et meget begavet menneske, og som så ovenikøbet på forhånd kan foruddiskutere, hvad nogle andre mennesker vil nå frem til af konklusion. Så begavet er jeg ikke, men jeg er jo også bare en simpel vikar.

Kl. 17:32

Kl. 17:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg skal lige høre, om der er flere, der har bedt om ordet. Det har fru Birgitte Bergman. Værsgo.

Kl. 17:32

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, og tak til ministeren for talen og for at stå her som standbyvikar. Derfor kan det også godt være, at det måske er lidt svært at svare på mit spørgsmål. Men jeg noterer mig, at ministeren siger, at det grundlæggende problem ligger tidligere i processen, altså i sagsbehandlingen i kommunerne. Det er jeg ikke tilbøjelig til ikke at give ministeren ret i, altså at der også ligger en meget stor opgave dér.

Derfor er jeg jo lidt nysgerrig på, hvad regeringen egentlig påtænker at komme med på det her område. For vi har en masse socialrådgivere, der sidder og knokler dag ud og dag ind derude for at gøre et godt stykke arbejde. Vi har lavet måske en kompleks lovgivning herinde, som det kan være svært at tolke på, og nogle systemer, som måske ikke hænger alt for godt sammen i praksis. Det skal ikke være en undskyldning for, at der er så mange sager, der går galt, men jeg er lidt nysgerrig på, hvad regeringen egentlig har tænkt sig at gøre ved det.

Kl. 17:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 17:33

(Socialministeren)

Christina Egelund (fg.):

Tak for, som jeg hører det, i hvert fald at dele analysen af, at når man skal vurdere det her område, er det ikke nødvendigvis kun på succesraten, i forhold til om der bliver truffet de rette afgørelser, men også, om processen undervejs for borgerne er sket på en retssikkerhedsmæssig ordentlig måde, hvor der har været forudsigelighed, transparens og andre værdier, som gør sig gældende i en ordentlig forvaltningspraksis.

Det handler bl.a. om – og det er jo også noget af det, som spørgeren siger – om de regler, vi laver, er til at forstå for dem, der skal forvalte dem ude i kommunerne. Hvis ikke de er det, kan jeg godt forstå, at man som sagsbehandler – det kan være som socialrådgiver – kan fare vild i reglerne, og det er vores ansvar. Så det ville jeg da synes var et oplagt sted at starte.

Kl. 17:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Har spørgeren yderligere en kort bemærkning? Nej. Så siger vi tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål.

Så er det sådan, at jeg afbryder mødet i 5 minutter. Det vil sige, at vi starter igen kl. 17.40, og så genstarter vi systemet og prøver at se, om det kan komme til at køre rigtigt. Så kl. 17.40 går vi i gang igen.

Mødet er udsat. (Kl. 17:34).

Kl. 17:39

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så prøver vi igen.

Der var ikke flere korte bemærkninger til ministeren, og det vil sige, at vi så går til ordførerrækken, og nu håber vi og krydser fingre for, at det går godt. Den første er fru Camilla Fabricius fra Socialdemokratiet. Velkommen.

(Ordfører)

Camilla Fabricius (S):

Tak for ordet, formand – jeg trykker lige pulten ned, fordi ministeren er lidt højere end ordføreren her. Jeg vil gerne starte med at anerkende forslagsstillerne for at sætte fokus på retssikkerheden for børn og familier i anbringelsessager. I det hele taget er børn, familier og retssikkerhed noget, som ordføreren for forslagsstillerne, al den tid jeg har kendt hende, har haft som en helt klar hjertesag, som altid ligger hende på sinde. Dermed kommer det ikke bag på mig, at det er den første sag, vi ser på socialområdet, efter at vi har fået en ny regering.

I Socialdemokratiet tager vi også området alvorligt, og Rigsrevisionens kritik af den sagsbehandling er også hård læsning. For ingen familier skal være i tvivl om, at deres sag skal behandles ordentligt, til tiden og efter reglerne. Netop fordi vi tager problemet alvorligt, er det også vigtigt, at vi skal være ærlige om, hvor løsningen så er. Vi ved fra Ankestyrelsen og fra forskningen, at problemerne langt overvejende opstår tidligt i processen i selve sagsbehandlingen ude i kommunerne. Det er der, hvor fejlene begås, og det er også der vi mener at der skal sættes ind.

Grundtvig mindede os om, at institutioner og systemer skal tjene mennesker, ikke omvendt, og sådan bør det også i udgangspunktet være her. Vores opgave er ikke at lægge nye lag på systemet, men at sikre, at borgerne møder en sagsbehandling, der både er korrekt, rettidig og værdig første gang.

En forvaltningsdomstol ændrer ikke ved, om en sagsbehandler har for mange sager, eller om en kommune mangler tid eller faglighed til at lave en ordentlig børnefaglig undersøgelse, før afgørelsen træffes. Vi risikerer dermed, at en forvaltningsdomstol mest af alt vil komme de borgere til gavn, der allerede har ressourcerne og overskuddet til at føre en sag, mens de svageste ikke engang har overskud til at kigge op.

Derfor mener vi, at pengene skal bruges der, hvor de kan gøre en reel forskel, nemlig til at forbedre normeringer og arbejdsvilkår for socialrådgivere og sikre, at sagslofterne ikke bliver for høje, og at vi bliver ved med at holde øje med og opmærksomhed på, at der er nok uddannelse til de sagsbehandlere, der er derude. Vi har f.eks. allerede med barnets lov givet mulighed for kommunerne til, at sagsbehandlere kan komme op i speed, og hvis det er sådan, at vi kan se, at der er brug for mere, så må vi kigge på det.

Vi anerkender bekymringen i forslaget, men vi mener, at løsningsen skal findes i en stærkere og mere borgernær sagsbehandling i stedet for dyre klageinstanser. Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget, og jeg takker for ordet.

Kl. 17:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 17:43

Karina Adsbøl (DD):

Først og fremmest vil jeg sige tak til ordføreren for anerkendelsen af arbejdet på det her område. Men jeg bliver bare nødt til at sige til den socialdemokratiske ordfører, at nu har Socialdemokratiet i mange år gentagne gange haft socialministerposten, og som Rigsrevisionen siger, er der ikke sket forbedringer på det her område i løbet af de 20 år. Vi ser gentagne gange, at dem, der bliver taberne, dem, der svigtes, er børnene og familierne. Vi ser, at de bliver efterladt på perronen, og vi ser fejl og mangler i sagerne. Og det her beslutningsforslag indholder jo flere initiativer, der skal indgå i en større samlet plan for at genoprette det her område.

Så siger ordføreren, at hvis der er brug for noget mere, må vi jo kigge på det. Men så kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre den socialdemokratiske ordfører: Hvad er det helt præcis, regeringen vil gøre for at forbedre det her og rette op i forhold til Rigsrevisionens kritik?

Kl. 17:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 17:44

Kl. 17:44

Camilla Fabricius (S):

Jamen altså, der skal ikke herske nogen tvivl om, at når Rigsrevisionen peger på de her alvorlige fejl, skal de rettes op, og det skal vi selvfølgelig gøre i fællesskab i Folketinget, altså finde ud af, hvad det er, vi kan pege på. Det skal vi gøre sammen med de borgere, det drejer sig om, og det skal vi gøre sammen med de mennesker, der faktisk udfører opgaven derude.

Noget af det, som socialrådgiverne peger på, er, om man har tid nok til at løse opgaven, om man har andre kolleger, man kan sparre med, og om man har den uddannelse, der skal til, når man sidder med svære sager. Noget af det, vi pegede på i forbindelse med barnets lov, var jo, at man også skulle have muligheden for at have to sagsbehandlere i særlig svære sager, og noget af det, jeg i hvert fald er blevet opmærksom på, er, at der er flere kommuner, som ikke har to sagsbehandlere, men som har en pædagog og en socialrådgiver. Og når det handler om afgørelser, er vi også nødt til at anerkende, at socialrådgivere bare har en større kompetence.

Kl. 17:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:45

Karina Adsbøl (DD):

Så kunne man jo rette henvendelse til sin socialdemokratiske borgmester derude, i forhold til at socialrådgiverne fik nogle bedre arbejdsvilkår. Det er den ene ting.

Den anden ting, jeg vil spørge ordføreren om, er, om ordføreren er imod, at vi laver strakstiltag, med hensyn til at kommunerne skal overholde de sagsbehandlingskrav, der er, altså at vi laver nogle strakstiltag, der garanterer, at kommunerne lever op til lovens krav.

Så vil jeg også høre, om ordføreren er imod en styrkelse af den kontrol, der ville være ved en forvaltningsdomstol. Det er efterhånden mange borgeres ønske, at der bliver oprettet en forvaltningsdomstol, og det er jo lige så meget i afmagt over, at det system, vi har i dag, ikke fungerer.

Kl. 17:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 17:46

Camilla Fabricius (S):

Jeg synes jo sådan set, at ordføreren er ret skarp på at adressere problemet. Jeg er ikke enig i løsningen af problemet. Men det, som ordføreren har været tydelig på længe, nemlig de mange fejl og den frustration, der er for borgerne, skal vi tage alvorligt. Det synes jeg er vigtigt.

Vi er også bare nødt til at kigge ind i, hvad det er for nogle fejl, der bliver lavet, og så er vi nødt til at give dem, der sidder med opgaven, mulighed for at rette det op. Vi mener ikke i Socialdemokratiet, at det er den rigtige vej at gå med en forvaltningsdomstol. Vi er simpelt hen politisk uenige med Danmarksdemokraterne.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 17:46

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Og tak for talen. Vi har jo drøftet det her før, og sidste gang vi fremsatte det her forslag, sagde ordføreren, at en forvaltningsdomstol ville skabe massivt bureaukrati frem for at løse det enkelte problem. Jeg har snakket med hr. Frederik Waage, som er professor i forvaltningsret, her i eftermiddag, og han sidder nede i Dresden og snakker med en højesteretsdommer fra den tyske forvaltningsdomstol, som på ingen måde kan genkende, at en forvaltningsdomstol vil skabe mere bureaukrati end det, vi har i Danmark – på ingen måde – og de har drøftet det rigtig, rigtig grundigt. Jeg vil gerne høre, hvordan ordføreren mener at en forvaltningsdomstol, f.eks. i børnesager, vil skabe mere bureaukrati end det, som vi har i forvejen.

Kl. 17:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 17:47

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Jeg har også snakket med professorer og andre, bl.a. Danmarks eneste professor i børneret, nemlig Caroline Adolphsen, som ikke er helt enig med Frederik Waage. Men det, vi kunne gøre, var jo, at vi kunne bruge noget af udvalgets arbejdstid på at belyse nogle af de uenigheder, vi har, og så se på, hvor vi så kan mødes. Det, jeg gerne vil give ordføreren ret i, er sådan set det samme som forslagsstillerne, nemlig hvor det er, problemet er, og så kan vi jo godt være uenige om de politiske løsninger. Men jeg tror faktisk, vi skylder borgerne at prøve at kigge på, hvor problemet er, og så sætte ind. Jeg håber også, at ordføreren er klar over, at socialrådgiverne derude har en oplevelse af ikke at kunne nå det eller ikke at være klædt ordentligt på, og vi kan se, at der er kommuner, der faktisk ikke helt gør det, som vi har aftalt i barnets lov, nemlig at sikre, at der er to sagsbehandlere på de særlig svære børnesager og ikke bare en pædagog og en socialrådgiver.

Kl. 17:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:48

Torsten Gejl (ALT):

Nu spurgte jeg til, hvordan ordføreren vil forklare, at der er massivt bureaukrati. Det svarede ordføreren ikke på. Jeg har også et andet spørgsmål. Ordføreren sagde også sidste gang, at en forvaltningsdomstol medfører behov for en advokat. I Tyskland og i Sverige, hvor de også har forvaltningsdomstole, kan man gå til en domstol uden advokatbistand, så hvordan kan det være, at den enkelte borger skulle have behov for en advokat for at gå til en forvaltningsdomstol i Danmark?

Kl. 17:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 17:49

Camilla Fabricius (S):

Vi mener, at det ville være en massiv forandring og dermed også en øgning af bureaukratiet at lave en decideret forvaltningsdomstol. Ordføreren kan godt ryste på hovedet og være uenig, men det er jo okay, at vi er politisk uenige. Vi mener simpelt hen ikke, at det

er den her måde, vi løser problemerne på, og det er fair nok, at ordføreren for Alternativet er uenig med Socialdemokratiet, men jeg synes ikke, det er fair, at han ryster på hovedet, når vi har en seriøs debat herinde i Folketinget.

Kl. 17:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger, så vi går videre til den næste. Det er fru Christina Lykke fra SF, som er meget spændt, fordi det er første gang. Velkommen.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Christina Lykke (SF):

Tak, og tak for ordet, og tak til Danmarksdemokraterne for at sætte fokus på noget så vigtigt og grundlæggende, som retssikkerheden er i de her anbringelsessager og ved tvangs bortadoption. Det er nemlig meget alvorligt, og det er også et alvorligt emne at kaste sig ud i sådan i den første tale her fra talerstolen fra mig, men det er faktisk et område, som optager mig og SF rigtig meget. Jeg har nemlig i mange år selv arbejdet med anbragte børn og børn, der var på kanten til at blive anbragt, altså anbringelsestruede. Så derfor er det her noget, jeg synes er rigtig vigtigt fungerer. Så jeg kender systemet rigtig godt, og jeg tror også, at rigtig mange danskere har fået øjnene op for, hvad det her er for noget, og måske har mange også fået en knude i maven over at se DR-dokumentaren »Når staten bortadopter«. Derfor er det også rimeligt, at vi taler om det.

At indføre en forvaltningsdomstol er egentlig en del af SF's politik, og mange kan måske huske, at vi også har fremsat forslag om det tidligere. Men den flittige læser vil også se, at det ikke er en del af regeringsgrundlaget. I SF mener vi stadig væk, at det at styrke borgernes retssikkerhed, uanset om det er på den ene eller anden måde, er noget af det vigtigste. Så vi bakker derfor op om forslaget, som blev fremsat før valget, om at undersøge, hvordan en dansk forvaltningsdomstol kunne se ud, og det mener vi selvfølgelig stadig væk er vigtigt.

Når det nu ikke er regeringens politik, og den står vi trods alt bag, så er vi glade for, at det strukturuvalg, der blev nedsat sidste år, får mulighed for at kigge på nogle af de strukturelle greb angående domstolens organisering, og det kan bl.a. overveje at se på særdomstole og undersøge fordele og ulemper ved at oprette en forvaltningsdomstol i Danmark. Det er jo egentlig meget tæt på det forslag, som Alternativet fremsatte sidste år, og vi glæder os meget over, at den åbning stadig væk er der, for debatten stopper jo ikke her.

Noget af det mest indgribende, man kan gøre som samfund, er at fjerne folks børn, og det er rigtig alvorligt, når vi har en sagsbehandlingsfejlprocent på 69 i sagerne, og når sagsbehandlingstiderne gang på gang bliver for lange og overskrider grænsen, er det jo tegn på, at der er noget, der ikke fungerer og ikke er, som det burde. Det er reelt et problem, og det problem er vi nødt til at kigge på og løse. Vi har et ansvar for at sætte ind, hvor det har størst betydning for borgerne, og det er nemlig i sagsbehandlingstiden ude i kommunerne.

Jeg er helt overbevist om, at fejlene og de lange ventetider ikke sker med ond vilje nogen steder, for min erfaring siger mig, at de fleste kommuner, medarbejderne og ikke mindst socialrådgiverne, som sidder på det område her, gør alt, hvad de kan, for at gøre det godt for de borgere, de har mellem deres hænder og har ansvaret for at hjælpe. Men alligevel oplever vi jo, at det ikke fungerer.

Derfor tror vi heller ikke på, at en forvaltningsdomstol er løsningen alene. Så derfor er jeg også glad for, at vi i regeringen nu igangsætter initiativer, der kan komme ud og gøre en reel forskel for borgerne. Jeg tror, det er noget af det vigtigste, vi skal kigge på. Vi bliver nødt til at kigge på menneskerne og ikke på systemerne, hvad man nogle gange kommer til at gøre i kommunerne. Og så er vi nødt

til at kigge lovgivningen efter i sømmene. Er der noget, der er blevet for komplekst? Er det for svært og komplekst for socialrådgiverne at sidde med? Vi er parate til at tage flere tiltag i brug, hvis det er det, der bliver nødvendigt.

Jeg vil også gerne lige knytte et par ord til beslutningsforslagets sidste punkt, nemlig det her med en ekspertgruppe, der skal komme med løsninger på et bedre system for anbringelser og plejefamilier. Jeg kunne ikke være mere enig i, at der er gevaldig brug for at styrke anbringelsesområdet. Vi har brug for, at de børn, der bliver anbragt, også lykkes på den lange bane. Jeg er også overbevist om, at får vi kigget på selve plejefamilieområdet, som vi har snakket om i mange år, så kan det være med til at gøre en forskel.

Jeg er også glad for, at vi i regeringsgrundlaget har skrevet ind, at vi vil styrke vilkårene for anbragte børn og helt konkret foreslå en reform for plejefamilieområdet. Det har været vigtigt for SF. Det er nemlig en reform, vi i SF har ventet længe på, og rigtig mange af organisationerne og i særdeleshed plejefamilierne og selvfølgelig de anbragte børn har ventet rigtig længe på det. Så jeg glæder mig rigtig meget til, at vi også kan tage fat på det arbejde. Tak.

Kl. 17:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 17:54

Karina Adsbøl (DD):

Først og fremmest tillykke til ordføreren med ordførerens første tale. Jeg synes, det gik rigtig godt. Det var jo, lige før jeg tænkte, at hvis man ikke var en del af regeringsgrundlaget, kunne man måske have stemt for det her forslag, for det virker til, at ordføreren har nogle gode erfaringer med sig.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre om noget. Jeg ville netop have spurgt ind til punktet i forhold til nedsættelse af den her ekspertgruppe, som skal komme med løsninger på et bedre system for anbringelser og plejefamilier netop i forhold til dem, det handler om, altså socialrådgivere, plejefamilier, advokater – alle dem, som har viden på området og kendskab til området, og som arbejder med det til hverdag. Det kunne også indeholde bl.a. familierne, så vi kom hele vejen rundt.

Er det noget, SF godt kunne støtte? For jeg er helt enig i, at den plejefamiliereform har den tidligere regering jo svigtet. Den er jo simpelt hen blevet svigtet og ikke blevet til noget, og nu tager man det så op igen i regeringsgrundlaget.

Kl. 17:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 17:55

Christina Lykke (SF):

Jeg mener, og det mener vi, at plejefamiliereformen er noget af det første, vi må tage hånd om. Hvordan sådan en ekspertgruppe skal se ud, har jeg ikke så meget erfaring med. Men jeg synes, at det er rigtig vigtigt, at man kigger helhedsorienteret på det og får de eksperter ind og selvfølgelig nogle, der på egen krop har mærket, hvordan det er, det fungerer, og hvad det er, der ikke fungerer. Så det giver rigtig god mening.

Jeg synes særlig, at socialrådgiverne, som arbejder med det her til hverdag, er rigtig relevante også. Der kom nogle analyser i forbindelse med magtudredningen for noget tid siden, som også pegede på socialrådgivernes arbejdsvilkår ude i kommunerne. Måske kan det også være nogle af årsagerne til, at der bliver begået fejl, og at man ikke kan overholde det og nedbringe de her lange ventelister, der bliver. Det skal vi selvfølgelig ind at kigge på, og vi skal være

nysgerrige på, hvor det er, det går galt henne, sammen med den her ekspertgruppe.

Kl. 17:58

Kl. 17:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 17:59

Karina Adsbøl (DD):

Men jeg er alligevel sådan nysgerrig. For hvis nu SF ikke havde været en del af regeringen, kunne man så have støttet det her forslag? Er det, på grund af at man er en del af regeringen nu og det ligesom ikke er regeringen, der ønsker det her?

Altså, vi har brug for handling nu. Det har sejlet i rigtig, rigtig mange år. Det viser Rigsrevisionens beretning jo også. Familierne og børnene kan ikke vente længere, og det kan plejefamilierne heller ikke, og det kan socialrådgivere og andre på feltet i øvrigt heller ikke. Så hvornår ser vi handling fra regeringens side?

Kl. 17:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Christina Lykke (SF):

Jeg tænker ikke, at det er nogen hemmelighed, at SF har været for det her i mange år. Det kan man jo gå tilbage og se i forslag, referater, klip osv. Så det er jo noget, SF har kæmpet for og synes er en god idé.

Så er det jo sådan, at når man deltager i et regeringssamarbejde, er der også forhandlinger og kompromiser, og det er det her jo også. Det betyder ikke, at vi ikke går ind i det her arbejde fuldstændig helhjertet, i forhold til at det her skal vi gøre bedre. Vi kommer til at kigge på det, og der kommer også en evaluering af barnets lov. Er der noget deri, der ikke fungerer, som det skal? Så vi er i arbejdstøjet.

Kl. 17:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 17:57

Torsten Gejl (ALT):

Tak, og velkommen på talerstolen. Jeg synes også, det var en rigtig god tale. Det eneste, jeg bare lige vil høre, handler om, at jeg hørte ordføreren sige, at SF støttede det forslag, som Alternativet kom med om en undersøgelse af en model for en forvaltningsdomstol, som Folketinget senere kunne tage stilling til. Det var noget, som vi kom med her før valget. Jeg kunne bare ikke høre, om det ord var i nutid eller datid, altså om SF støtter det eller SF støttede det?

Kl. 17:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:58

Christina Lykke (SF):

På daværende tidspunkt støttede vi jo det, kan man sige, så det var i datid. Men nu er det jo også sådan, at ministeren og ordføreren har fremført, at man vil prøve at kigge på det her og undersøge, hvad der er for og imod og løser det her problem – eller der er flere problemer i det her. En forvaltningsdomstol vil jo givet løse noget af det, men der er også noget, som vi skal have taget livtag med her, og som ikke fungerer. Så det er det, vi går ind i nu.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Torsten Gejl (ALT):

Forvaltningsdomstolen er ikke løsningen på alle verdens problemer; det er jeg fuldstændig enig i. Vi har selvfølgelig tænkt os at fremsætte det igen i nogenlunde samme form, og så må vi jo tage debatten i salen den dag.

Kl. 17:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 17:59

Christina Lykke (SF):

Der var ikke så meget spørgsmål i det. Var der det?

Kl. 17:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Derfor har ordføreren alligevel ½ minut, hvis ordføreren vil bruge den tid til et eller andet. Men det mærker jeg at ordføreren ikke vil, så vi giver bare ordet til den næste. Det er fru Birgitte Bergman. Værsgo.

Kl. 17:59

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, og velkommen til ordføreren. Tak for en fin tale, sikkert også en svær tale, går jeg ud fra.

Mit spørgsmål går sådan mere på selve undersøgelsesformen. For vi i Det Konservative Folkeparti har jo også stemt for at få belyst det her område meget mere og få mere viden om, om vi kan gøre det anderledes for at sikre retssikkerheden for borgere, børn og ikke mindst også for dem, der sidder og udfører opgaven, altså socialrådgivere osv. Men i forhold til Strukturudvalget kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens holdning til, om det er nok i sig selv, eller om ordføreren vil presse sin minister til, at vi skal nedsætte en ekspertgruppe og ikke blot se til Strukturudvalget. Tak.

Kl. 18:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 18:00

Christina Lykke (SF):

Vi ser rigtig gerne, at der kommer et ekspertudvalg på det her område, og at det er en ekspertgruppe, der arbejder med det her. For der er rigtig mange huller i den her ost, som vi skal have kigget på, og dem, der betaler prisen, er altså børnene. Der er ikke så gode erfaringer, i forhold til at de her børn lykkes på den lange bane, og det er vi simpelt hen nødt til at kigge ind i.

Det har vi skullet kigge ind i i mange år. De børn, der bliver anbragt, og deres familier fortjener simpelt hen den bedste behandling, og det er vi selvfølgelig dem, der skal tage ansvaret for at få gjort noget ved. Så derfor skal det være en god, vil jeg sige, ekspertgruppe. Selvfølgelig ville jeg synes, at det nemlig er eksperter, der skal kigge på det og på, hvordan vi bedst kommer ud over rampen med det.

Kl. 18:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Birgitte Bergman (KF):

Jeg vil bare notere mig det og sige, at det glæder jeg mig til at samarbejde om, altså at vi kan få noget krudt og noget fut i den her meget, meget vigtige sag. For jeg giver forslagsstillerne fuldstændig ret i, at det er et meget, meget vigtigt område og et område, som ikke har fået den rette behandling i rigtig mange år. Så jeg glæder mig til samarbejdet.

Kl. 18:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 18:01

Christina Lykke (SF):

Tak. Det gør jeg i hvert fald også.

Kl. 18:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til ordføreren og siger tillykke med en rigtig flot tale. Tusind tak. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Så går vi videre til en, der har prøvet det før, og det er hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre. Velkommen.

Kl. 18:01

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Fordi man har prøvet det før, betyder det altså ikke, at man kan gøre det så godt som den foregående taler, for det var da ualmindelig flot.

Det forslag, vi skal beskæftige os med i dag, vedrører en handlingsplan i relation til primært familier, plejefamilier, anbringelse, tvangsadoption osv. osv., og man anviser også ligesom modellen for det, nemlig at man skal have en forvaltningsdomstol. Lad mig lige starte med begyndelsen, nemlig borgerens situation, når borgeren møder det offentlige i retten. Der står i grundlovens § 63, at enhver borger kan anfægte forvaltningens afgørelser og på den måde få sagen prøvet i retten. Jeg er ked af at sige det, men det er sådan set bare noget, vi leger, for der er ingen borgere, der har succes med den bestemmelse. Der er modvind, allerede når borgeren møder retten, der er helt vanvittig modvind, når borgeren træder ind i retslokalet, for da kigger han jo på statens advokat. Vi kan tage det seneste eksempel, der har været omtalt i Politiken: Borgerens advokat fik tilkendt 16.000 kr., han havde fri proces, statens advokat sendte en regning på 300.000 kr. Jeg må ikke påberåbe mig højere magter, men hvordan pokker skal det være equality of arms? Hvordan skal man forstå det? Det er den europæiske menneskerettighedskonvention, der virkelig slår igennem her. Nej, det er så skævt for borgeren at gå i retten, som det overhovedet kan være.

Så forstår jeg så på dem, der har mere forstand på det her, end jeg har, at den skævhed jo altså også findes i den type sager, vi beskæftiger os med i dag. Og det skal der rettes op på. Borgeren er åbenbart den lille også i det her system. Spørgsmålet er så, hvordan man retter op på det. Er det ved at etablere en forvaltningsdomstol? Det vil jeg da ikke udelukke, det vil jeg ikke udelukke. Jeg kan heller ikke undgå at konstatere, at man har forvaltningsdomstole i de fleste andre europæiske lande, og det er da ikke ulande, vi taler om, så måske kunne det være en løsning. Men jeg vil samtidig understrege, at vi altså ikke skal til at opfinde et eller andet bureaukratisk og økonomisk monster, der kan tage en masse af de midler, som domstolene ellers har så hårdt brug for. Så der er ikke andet for, end at vi må prøve at se på sagen, og det er også Venstres indstilling. Vi går til opgaven rimelig fordomsfrit, men vi er altså ikke blinde for, at borgeren er i en forfærdelig situation, når borgeren møder staten,

uanset hvilken type sager det er, også den her type. For at sige det rent ud er der ikke mange chancer. Det er noget, som vi fra Venstres side har påpeget i årevis. Ja, vi fik Kammeradvokatens monopol på sager i 1936, og siden da har den her skævhed faktisk eksisteret.

Det er ikke lige noget, der har interesseret Institut for Menneskerettigheder, selv om det er i direkte strid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Det er heller ikke noget, der har interesseret Den Danske Dommerforening eller andre. Vi er nødt til her i Folketinget at face den situation, at borgeren i den grad er den svage part i et retsligt spil, der burde være præget af equality of arms, og det gælder også i den her situation. Som jeg sagde før, skal jeg ikke stå her og sige, om en forvaltningsdomstol er sagen.

Jeg kan allerede nu foregribe begivenhedernes gang, for hr. Torsten Gejls spørgsmål vil sandsynligvis gå i retning af, om det så er det her Strukturudvalg, der skal afgøre, om en forvaltningsdomstol skal etableres. Der kan jeg kun give hr. Torsten Gejl hundrede procent medhold: Nej, det er det ikke. Når det engang kommer med sin afgørelse, er det i hvert fald præget af konservatisme. Der er så mange dommere og tidligere dommere, der er udpeget til det her udvalg, at jeg ikke behøver at være spåmand for at kunne fortælle, hvad resultatet bliver, også i relation til en forvaltningsdomstol. Men lad os få det undersøgt. Jeg bemærker jo så, at der allerede er indleveret et forslag, som hedder B 18, til Folketinget. Det er ikke noget, vi når i den her omgang, men det er indleveret af hr. Torsten Gejl, Alternativet, og Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance, og det handler om at undersøge en model for forvaltningsdomstole i Danmark, og det forslag kommer vi til at støtte. Om vi så også støtter resultatet, når undersøgelsen foreligger, får vi se. Tak.

Kl. 18:06

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fra fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:06

Karina Adsbøl (DD):

Tak til ordføreren for talen. Jeg er helt enig i, at det ikke skal ligge i Strukturudvalget – så langt, så godt. Men det her er jo en samlet handlingsplan, som der er mange elementer i, og formålet er jo simpelt hen at styrke retssikkerheden for den enkelte borger og ligesom lave en styrket samlet indsats. Her er vi jo kommet med flere punkter i forslaget, og en undersøgelse af en forvaltningsdomstol er jo bare et af dem, som indgår i en samlet retssikkerhedspakke, kan man sige, for at styrke det. Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om ordføreren er enig i, at vi skal sikre, at kommunerne overholder lovgivningen, og at det vil være en god idé at nedsætte et ekspertudvalg, som ligesom kan samle op på det her område. Rigsrevisionens beretning taler jo sit tydelige sprog: Igennem 20 år er der ikke sket forbedringer på det her område. Det er jo Rigsrevisionens kritik. Men kan ordføreren støtte nogle af de andre elementer i forslaget?

Kl. 18:07

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Preben Bang Henriksen (V):

Selvfølgelig skal kommunerne overholde loven, og selvfølgelig skal Rigsrevisionens rapport, også på det her område ligesom på mange andre områder, da naturligvis tages til efterretning her i Folketinget, og så er vi nødt til at agere på en eller anden måde. I Venstre er vi rimelig fordomsfri i det her, og vi går ind til det videre udvalgsarbejde, også med de bemærkninger, som ordføreren for forslagsstillerne er kommet med her. Men vi er nødt til at få belyst de juridiske, de økonomiske og de organisatoriske omstændigheder ved forslaget.

Om det er en forvaltningsdomstol, eller hvad det er, der skal redde os ud af det, skal jeg lade være usagt. Vi går i hvert fald, som jeg sagde før, ganske fordomsfrit ind i debatten om det.

Kl. 18:10

Formanden (Søren Gade):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 18:08

Karina Adsbøl (DD):

Det glæder mig, at Venstre går fordomsfrit ind i debatten omkring det. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordførerens forslag. Vi er jo enige om, at det ikke skal ligge i Strukturudvalget, og jeg tænker, at ordføreren har tænkt nogle tanker, i forhold til hvordan og hvorledes og hvem der kan undersøge netop mulighederne for en forvaltningsdomstol i Danmark. Måske kan ordføreren give sit bud på det.

Kl. 18:08

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:08

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg skal ikke stå her og sammensætte et nyt udvalg. Men jeg kan jo sige, at vi i hvert fald har massevis af advokater og massevis af folk, der beskæftiger sig med det her, hvis mening det kunne være meget interessant at få i det udvalg, altså folk, der virkelig har oplevet, hvordan systemet fungerer. Og det er jo ikke noget chok, at det ikke fungerer ret godt – det kan vi lige så godt sige. Så jeg må nok sige, at jeg heller ikke har noget imod, at domstolene er repræsenteret, men de bør ikke være så overrepræsenteret, som tilfældet er i det eksisterende Strukturudvalg.

Kl. 18:08

Formanden (Søren Gade):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 18:09

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak for talen, og tak for svaret i forhold til Strukturudvalget, så jeg slet ikke engang behøver at stille spørgsmålet. Og tak for åbenheden. Det er jo en utrolig, utrolig vigtig melding, Venstre kommer med, altså at man er åben for at se på en model og på, om vi kan se rundtomkring på de andre lande i EU – alle de andre lande i EU har jo en forvaltningsdomstol – og her søge inspiration til at imødegå den rastløshed, som ordføreren jo også beskriver så tydeligt. Nu er der jo en rigtig, rigtig stor chance for, at vi i det mindste får lov til at undersøge en model, så tusind tak for det.

Kl. 18:09

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:09

Preben Bang Henriksen (V):
Der er vist kun at sige selv tak.

Kl. 18:10

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi siger tak til hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til fru Julie Jacobsen fra Dansk Folkeparti for fru Julie Jacobsens første tale. Velkommen, og værsgo.

(Ordfører)

Julie Jacobsen (DF):

Tak for det. Vi har gennem de senere år, ja sågar inden for de senere måneder, set alt for mange sager på børne-, familie-, handicap- og socialområdet, hvor borgerne har oplevet fejl og mangler, mangel på dokumentation, utilstrækkelige undersøgelser eller lange og uigen-nemsigtige sagsforløb. Vi har set Ankestyrelsen omgøre afgørelser. Vi har set kommuner begå fejl. Vi har set borgere og pårørende føle, at de kæmper mod systemet. Vi har set familierne miste tilliden til det system, som burde beskytte dem.

Det skal og må vi tage alvorligt. For retssikkerhed handler ikke om at beskytte de dårlige afgørelser. Retssikkerhed handler om at sikre, at de rigtige afgørelser bliver truffet på det rigtige grundlag. Vi skal sikre bedre kvalitet i sagsbehandlingen, vi skal sikre gennem-sigtighed for borgerne, og vi skal sikre, at familier får reel mulighed for at blive hørt, og så skal vi være sikre på, at de fejl, der bliver opdaget, bliver rettet.

Som den forrige ordfører sagde, skal vi se på de strukturelle udfordringer, der er, for mange borgere oplever, at det er næsten umuligt at få en myndighedsafgørelse prøvet hos domstolene. Det gælder ikke mindst på socialområdet, hvor konsekvenserne af en afgørelse kan være enorme. Derfor mener vi, at tiden er kommet til at få en seriøs undersøgelse af, om vi skal have en dansk model for en forvaltningsdomstol. Det er netop sendt til behandling i So-cialudvalget, og derfor mener vi, at dette forslag, vi behandler nu, er overflødigt.

Dansk Folkeparti bakker op om den sag, der allerede er sendt til udvalget, hvor en forvaltningsdomstol netop undersøges i en dansk kontekst med det formål at sikre borgernes retssikkerhed. Vi mener, at det er mere hensigtsmæssigt at afvente det arbejde frem for at vedtage yderligere initiativer på nuværende tidspunkt. Vi ønsker un-dersøgelsen gennemført, fordi ikke alle myndigheder begår fejl, men heller ingen myndigheder er fejlfri, og fordi et stærkt retssamfund kræver, at borgerne har adgang til en effektiv og uafhængig prøvelse af offentlige afgørelser. En forvaltningsdomstol skal ikke stå i vejen for nødvendige beslutninger. Den skal sikre, at beslutningerne tåler dagens lys, og den skal styrke tilliden til systemet. Den skal være en garanti for, at borgerne ikke står magtesløse over for det offentlige system.

For Dansk Folkeparti er det et grundlæggende princip, at når staten får stor magt over borgerens liv, skal borgerens retssikkerhed følge med. Med disse bemærkninger kan Dansk Folkeparti ikke støtte dette beslutningsforslag, men vi støtter arbejdet i udvalget med et ønske om at styrke borgernes retssikkerhed.

Kl. 18:12

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 18:13

Karina Adsbøl (DD):

Først og fremmest tillykke til ordføreren med ordførertalen.

Jeg er godt nok meget skuffet over Dansk Folkeparti, som mener, at det her er overflødigt. Det er simpelt hen overflødigt at lave en samlet handlingsplan på området. Det er simpelt hen overflødigt, at man sikrer, at kommunerne overholder sagsbehandlingskrav, som er et af elementerne. Det er simpelt hen overflødigt, at vi vil have styrkelse af den eksterne kontrol, f.eks. med at undersøge og komme med et forslag til en model for at etablere en uvildig kontrolinstans. Det er simpelt hen overflødigt at nedsætte en ekspertgruppe, som skal komme med løsninger på et bedre system for anbringelser og plejefamilier, og som skal bestå af fagfolk. Det er simpelt hen

overflødigt, at man vil adskille økonomi og indsatser, hvad det jo ikke er i dag – altså at vi ønsker et system, hvor det bl.a. ved tvangsbortadoption ikke afhænger af økonomien.

Det er simpelt hen det, jeg hører ordføreren sige, når man siger, at forslaget er overflødigt. Nej, for det her forslag indeholder mange flere elementer.

Kl. 18:14

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:14

Julie Jacobsen (DF):

Jeg tror, at ordføreren har misforstået, hvad der er overflødigt, når jeg siger, at dette forslag er overflødigt, for ordføreren ved godt, at vi absolut støtter op om at rette op på det her område. Vi har også læst Rigsrevisionens rapport, hvor der tydeligt står, hvor der er fejl og mangler. Men når vi *har* gang i en undersøgelse, og når vi *er* i gang i udvalget, så synes vi ikke, at vi skal sætte flere initiativer i gang, før vi har en retning på det her. Det synes vi er den rigtige fremgangsmetode.

Kl. 18:14

Formanden (Søren Gade):
Fru Karina Adsbøl.

Karina Adsbøl (DD):

Det vil sige, at når retssikkerheden halter og når Rigsrevisionen kommer med en beretning, så har vi et forslag, som går på en undersøgelse af en model for en forvaltningsdomstol. Det er vi selv en del af. Vi har også stillet forslag om, at vi får styrket det her med en samlet handlingsplan netop for også at få lavet et ekspertudvalg, hvor vi får alle fagfolk ind, og at vi laver strakstiltag i forhold til, at kommunerne selvfølgelig skal overholde lovgivningen. Så det er jo andre tiltag. Så det er jo andre handlemuligheder. Det er da bekymrende, hvis man synes, at det er godt nok, at man kun går en vej ved at undersøge en model for en forvaltningsdomstol og ikke skal rette op på alt det andet også.

Kl. 18:15

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:15

Julie Jacobsen (DF):

Nej, tværtimod mener vi, at facitter bliver lagt i det her forslag, i stedet for at vi faktisk går ind og arbejder med problemet og vi netop får lyttet til eksperterne. Så vi behøver ikke sætte facittet først, hvad ordføreren her mener vi skal. Så lad os arbejde med det i udvalget og få de rigtige løsninger en gang for alle, så vi får lavet dem fra start af. Vi ved godt, at barnets lov har skabt rigtig mange problemer. Derfor er Dansk Folkeparti heller ikke med i den, men lad os rette op på det, og det gør vi en gang for alle og ikke med forhastede løsninger.

Kl. 18:15

Formanden (Søren Gade):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 18:15

Torsten Gejl (ALT):

Så vidt jeg forstod, er ordføreren også ny på talerstolen. Velkommen i Tinget. (Julie Jacobsen (DF): Tak). Og tak for en god tale og for lige at nuancere over for fru Karina Adsbøl, at det ikke var at hælde hele forslaget ned ad brættet, for der er også mange gode ting i det

her forslag, ikke mindst støtten til at undersøge en model for en forvaltningsdomstol, som DF jo har støttet hele vejen igennem. Det viser sig jo, at retssikkerhedsspørgsmål ikke er blå eller røde; det er jo mere etiske spørgsmål, som samler et bredt flertal, og det er en fornøjelse at samarbejde om noget så vigtigt på tværs af Folketinget.

Kl. 18:16

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:16

Julie Jacobsen (DF):

Jeg er meget enig. Om man så er grøn, eller om man er blå, kan man fortolke, som man vil. Det handler jo i virkeligheden om borgernes retssikkerhed, så der er jeg meget enig med ordføreren.

Kl. 18:16

Formanden (Søren Gade):

Ønsker spørgeren en anden kort bemærkning? Det gør spørgeren ikke. Så siger vi tak til fru Julie Jacobsen fra Dansk Folkeparti og tak for talen. Vi går videre i ordførerrækken, og nu er det hr. Mads Strange fra Liberal Alliance.

Kl. 18:16

(Ordfører)

Mads Strange (LA):

Tak, hr. formand. Jeg har i dag fornøjelsen af at assistere Liberal Alliances ordfører på området, som desværre ikke kunne være her i dag.

Liberal Alliance deler Danmarksdemokraternes bekymring for retssikkerheden på anbringelsesområdet. Når staten træffer beslutninger om anbringelse eller tvangsbortadoption af børn, er der tale om nogle af de mest indgribende afgørelser, det offentlige overhovedet kan træffe over for en familie. Derfor er det i sagens natur afgørende, at der er styr på retssikkerheden. Desværre ved vi, at der fortsat er alvorlige udfordringer på det her område. Ankestyrelsens egne undersøgelser, Rigsrevisionens kritik og en lang række konkrete sager viser, at lovgivningen ikke altid bliver overholdt, at kvaliteten af sagsbehandlingen varierer betydeligt, og at familier kan have svært ved at få prøvet deres sag på en måde, der opleves som uafhængig og retfærdig.

Derfor er Liberal Alliance positivt indstillet over for ønsket om en handlingsplan, der skal styrke retssikkerheden. Men vi har brug for flere svar, før vi kan tage endelig stilling til forslaget. Skal der eksempelvis fortsat føres tilsyn med kommunerne, og hvem skal i så fald gøre det? Skal kommuner, der begår alvorlige eller systematiske lovbrud, mødes af konkrete konsekvenser? Hvordan sikrer vi, at borgere, som udsættes for uretmæssige myndighedsindgreb, lettere kan få erstatning?

For Liberal Alliance er et særlig vigtigt spørgsmål også, om en forvaltningsdomstol reelt vil kunne efterprøve det socialfaglige skøn. I dag er det ofte netop det socialfaglige skøn, der bliver afgørende for borgernes liv, men som samtidig er meget vanskeligt at få prøvet. Hvis retssikkerheden for alvor skal styrkes, mener vi, at de her spørgsmål skal afklares.

Liberal Alliance har også længe været positive over for tanken om en forvaltningsdomstol. Danmark er et af de få lande i Europa, som ikke har en sådan konstruktion. Men forvaltningsdomstole ser meget forskellige ud fra land til land. Derfor var Liberal Alliance før valget medforslagsstillere på et forslag om at nedsætte en uafhængig ekspertgruppe, som skulle undersøge, hvordan en dansk model konkret kunne indrettes. Her er ordet uafhængig meget væsentligt. Det mener vi fortsat er den rigtige vej at gå. Derfor kan jeg forstå på min kollega fra Liberal Alliance, at Liberal Alliance sammen med Alternativet, Dansk Folkeparti og Enhedslisten gerne vil gen-

fremsætte forslaget, for en forvaltningsdomstol handler ikke kun om socialområdet. Den vedrører f.eks. også et af mine egne ordførerskaber, nemlig skat. En forvaltningsdomstol vil potentielt få betydning for store dele af den offentlige forvaltning og bør derfor ses som et bredt retssikkerhedsprojekt. Vi ser frem til udvalgsbehandlingen og til at få belyst de spørgsmål, som forslaget endnu ikke giver svar på. Tak for ordet.

Kl. 18:19

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 18:19

Torsten Gejl (ALT):

Tak for en god tale, og tak for det langvarige opsøgende arbejde i forhold til at finde ud af, om vi måske skal have en model for en forvaltningsdomstol i Danmark. Der er to ting: 1) Ordføreren betoner ordet uafhængig. Det er uhyggelig vigtigt. Det er virkelig, virkelig vigtigt, at vi får lejlighed til at se objektivt på den her mulighed, kigge rundt i Europa og se, om vi kan bruge den viden, der er om at sikre retssikkerheden i de forskellige forvaltningsdomstole rundtomkring i EU. Så det er også noget, som ligger os utrolig meget på sinde, altså at få en reelt uafhængig kommission. 2) Så skal jeg lige til sidst sige, at dem, der støtter op om det nye forslag til en model for en forvaltningsdomstol, som er blevet fremsat foruden det her, er LA, DD og Alternativet.

Kl. 18:20

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 18:20

Mads Strange (LA):

Jeg har ikke yderligere at tilføje end tak for bemærkningerne.

Kl. 18:20

Formanden (Søren Gade):

Ønsker spørgeren den anden korte bemærkning? Det gør spørgeren ikke. Så siger vi tak til hr. Mads Strange fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til fru Pernille Christensen fra Moderaterne.

Kl. 18:20

(Ordfører)

Pernille Christensen (M):

Tak for ordet, hr. formand. Når et barn og en forælder skilles, er det alvorligt, uanset om barnet anbringes, eller om der er tale om bortadoption. Forældre og børn skal i videst muligt omfang have kontakt, medmindre andet taler derfor. Jeg har også set DR's dokumentar »Når staten bortadopter«. Det skar også i mit hjerte. At få bortadopteret sit barn er meget indgribende, ikke kun for forældrene, men også for barnet, da denne kan miste kontakten til sine biologiske forældre og sit ophav. Derfor er det jo den allersidste løsning, der skal ske.

Det er jo også derfor, man stiller nogle strenge krav til sagsbehandlingen, og det er sagsbehandlingen, man skal tænke på, for det handler om tilstrækkelig oplysning i form af børnefaglige undersøgelser, ligesom der også er tidsfrister. Jeg har også erfaring fra det kommunale område, og nogle gange kolliderer de her to hensyn, nemlig at man skal være så nidkær i sin dokumentation – det er kommaer, det er punktummer, og det er ord – at det faktisk nogle gange gør det svært at nå en tidsfrist. Det er ikke en undskyldning for, at kommunerne ikke formår at overholde tidsfristerne, det er jeg helt med på.

Samtidig noterer jeg mig også, at der kun er 2 pct. af afgørelserne, som der er sat spørgsmålstejn ved, og som der er fejl i, hvad angår selve afgørelsens indhold. For det, der juridisk kan prøves, er jo proces – om det er ordentligt oplyst, og om partshøringen og tidsfristerne er der – men ikke selve afgørelsens indhold. For det er et socialfagligt individuelt skøn, og det her er så alvorligt, og det skal det også være. Vi kan ikke gøre det her til juristeri og gøre det her til endnu mere system. Vi er nødt til at se ind i det.

Når jeg taler med borgere om det her, er det ofte ikke frustration over selve afgørelsen. De havde forventet noget andet end det, de fik. De var ikke blevet mødt rigtigt på det tidspunkt, og det er noget helt andet end juristeri. Det er noget med, at vi simpelt hen har opbygget et system, hvor det handler mere om papir og beskrivelser og dokumentation end om at møde borgeren. Jeg kan godt forstå, at de er afmægtige, for det her er et symbol på at være afmægtig, når man møder systemet.

Så det at sanktionere kommunerne for ikke at kunne overholde en tidsfrist, eller ud fra hvor meget de har skrevet i en sag, tror jeg ikke løser problemerne i de her meget svære sager. Vi skal starte tidligere. For de her sanktioner er jo noget, der kommer på bagkant; det er, når borgerne har klaget, hvis de overhovedet formår at klage over afgørelsen.

Så nej, jeg tror ikke, at en forvaltningsdomstol er svaret, for det ville jo være juristeri. Det ville være endnu mere system, så vi simpelt hen mister mennesket, og det støtter heller ikke det socialfaglige. For det var netop det, magtudredningen lige præcis pegede på: Der er juristeri, og der er økonomi, men der mangler socialfaglighed. Det er ikke i fokus i det her. Så det er noget andet, der skal til. Det er noget med at være der tidligere, møde borgerne fysisk, fortælle dem om deres rettigheder, fortælle om deres muligheder og om, hvordan de kan blive støttet – ikke lange skrivelser, som en forvaltningsdomstol kan give.

Jeg har siddet og arbejdet med afbureaukratisering. Når jeg har spurgt, hvorfor det tager så lang tid at lave det her, og hvorfor de overskrider tidsfrister, så er det, fordi de skal skrive og skrive. De er så bange derude for at lave en fejl, at de bruger mere tid bag skrivebordet end på at gå ud og snakke med borgeren. Men jeg ser da frem til at få nogle drøftelser og finde ud af, præcis hvor afmagten ligger, og hvor selve problemet ligger. Det glæder mig også, at ministeren har sagt, at hun vil ud at snakke med kommunerne og også vil indskærpe over for kommunerne, at de skal putte de her ting på. Jeg ser virkelig frem til en seriøs drøftelse af den her afmagt derude, for det skal vi have løst. Vi har simpelt hen en tillidskrise.

Kl. 18:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:26

Karina Adsbøl (DD):

Tak for talen. Det er egentlig utroligt, at hver gang man snakker om borgernes retssikkerhed, bliver det altid sat lig med, at det er mere bureaukrati. Det er simpelt hen mere bureaukrati, hvis man skal opretholde borgernes retssikkerhed. Men det er jeg simpelt hen ikke enig i.

Vi har lige fået en rigsrevisionsberetning, hvor Social- og Boligministeriets indsats, når børn anbringes, vurderes som meget utilfredsstillende og kommunernes indsats som kritisabel. Det er sådan set det, der er faktisk rigtigt i den rapport, vi har fået. Så kommer vi fra Danmarksdemokraterne med løsninger til en samlet handlingsplan, hvor vi kommer med nogle forslag til, hvad der skal kigges på, og hvad vi mener man kunne gøre, herunder at samle en ekspertgruppe og sikre sig, at lovgivningen først og fremmest bliver overholdt og fulgt her fra starten af – alle de, synes jeg selv,

gode initiativer for netop at finde løsninger. Men jeg hører ikke rigtig Radikales løsningsforslag i det her, ud over at man skal møde borgeren hurtigere. Altså, det er fejlslagen politik igennem mange, mange år her.

Kl. 18:29

Kl. 18:27

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:27

Pernille Christensen (M):

Jeg vil lige sige, at jeg er ordfører for Moderaterne. Men dermed også sagt, at jeg har forstået spørgsmålet. Det, jeg siger, og det, vi mener fra Moderaternes side, er, at vi skal se på det på en helt anden måde. Men lad os dog drøfte den her forvaltningsdomstol, i forhold til om det løser selve problemet i det her. Er det virkelig tidsfrister og meget præcise afgørelser? Og ja, det er korrekt, at man godt kan lave en præcis afgørelse, der er kort og koncis, men det er bare ikke det, der sker, fordi man bare fylder på. For hver eneste gang nogen så påklager en afgørelse, hvor de er uenige i selve det materielle indhold, så bliver der skrevet mere. Men vi skal kigge lidt nærmere ind i tingene og drøfte, hvad der skal til.

Kl. 18:28

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:28

Karina Adsbøl (DD):

Jeg vil rigtig gerne kigge mere ind i tingene, men jeg har simpelt hen også brug for handling. Nu har jeg været i det her Folketing i efterhånden mange år, og jeg synes lidt, at det er det samme, man kæmper for igennem årene, altså hele tiden det samme, og der sker ikke nogen forandring. Familierne mærker ikke en forandring. Når du anbringer et barn eller tvangsbortadopter et barn, er der ikke nogen, der følger op på, om det barn får et bedre børneliv end det, det kommer fra. Der er ingen kvalitetssikring, og når man så kommer med forslag hernede i Folketingssalen for at skabe forandringer, skal der altid findes hår i suppen frem for at findes løsninger.

Kl. 18:29

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:29

Pernille Christensen (M):

Du siger selv, eller det bliver sagt, at det her er der blevet talt om i 20 år. Måske er det jo, fordi man har talt om de forkerte ting i forhold til det her. Man har talt mere om tidsfrister og om, om en sag er oplyst bedst, i stedet for at kigge ind i, hvad der er af fejl i systemet.

Der har været lidt kritik af partifarven på, hvilke ministre der har været, men nu har vi fået en anden farve, og det er lidt i Moderaternes ånd, at vi ligesom skal vende rundt i systemet og kigge grundigt ned i det.

Kl. 18:29

Formanden (Søren Gade):

Inden hr. Torsten Gejl får ordet, vil jeg bare komme med en lille henstilling om, at vi ikke bruger direkte tiltale.

Så får hr. Torsten Gejl, Alternativet, ordet. Værsgo.

Torsten Gejl (ALT):

Tak for talen, og tak for engagementet. Tror ordføreren, at en forvaltningsdomstol handler om at sanktionere kommuner for ikke at overholde en tidsfrist?

Kl. 18:30

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:30

Pernille Christensen (M):

Det er et af de juridiske krav, der er, og som man kan stille meget præcist. For en domstol kan ikke gå ind og prøve et individuelt fagligt skøn.

Kl. 18:30

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 18:30

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes ikke, det gav noget svar på spørgsmålet. Jeg tror, ordføreren brugte ordet juristeri syv gange omkring en forvaltningsdomstol – at det bare er noget juristeri. Når det er sådan, at alle de andre lande i EU har en forvaltningsdomstol, kan man så virkelig sige, at det bare er juristeri for dem alle sammens vedkommende? Er det virkelig os, der er klogere end dem alle sammen? Eller kunne der være en mulighed for, at det ikke er Danmark, der er klogere end hele EU, men at det faktisk ville være klogt at se på, om deres retssikkerhed, qua det, at de har forvaltningsdomstole, er større end vores?

Kl. 18:31

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:31

Pernille Christensen (M):

Selvfølgelig må man da gerne gå ud og kigge på, hvordan det ser ud i de andre lande. Men de har jo også et andet system og en anden opsætning på det her område. Så ja, vi skal undersøge grundigt, om en forvaltningsdomstol er løsningen, men lad os da ikke bare kopiere noget fra et helt andet system, som har en helt anden opbygning.

Kl. 18:31

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi siger tak til fru Pernille Christensen fra Moderaterne. Jeg byder nu velkommen til fru Birgitte Bergman fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:31

(Ordfører)

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, formand. For os Konservative er retssikkerhed et af de bærende principper i vores samfund. Når vi som borgere møder det offentlige, møder vi også statens og kommunernes magt. Derfor må man på ingen måde være prisgivet og udsat for tilfældigheder, fejl eller vilkårlige afgørelser fra myndighedens side, og slet ikke når det handler om børn. Jeg vil gerne begynde med at rose Danmarksdemokraterne, ikke mindst ordføreren, for at være så ihærdige på det her område, for det er et vigtigt beslutningsforslag, og det har mange gode elementer. Når samfundet griber ind i familielivet gennem anbringelser og tvangsbortadoptioner, er det afgørende, at det sker på et solidt, fagligt og retligt grundlag. Borgerne skal kunne

have tillid til, at afgørelsen træffes korrekt, rettidigt og med den nødvendige respekt for barnets tarv og den enkeltes retssikkerhed. Derfor anerkender vi også de alvorlige forhold, som Rigsrevisionen har peget på. De høje fejlprocenter og de udfordringer, der fortsat findes i sagsbehandling, kalder på handling. Der skal ganske enkelt være bedre styr på sagsbehandling, og retssikkerheden skal styrkes.

Fra Konservatives side er vi åbne over for at få undersøgt, hvordan vi bedst kan sikre netop det her. Vi har tidligere stemt for en nedsættelse af en uafhængig ekspertgruppe, og det er vigtigt for os, at den er uafhængig, for vi ønsker mere viden om mulighederne for at styrke retssikkerheden på området. Vi sagde ja til mere viden, mere analyse og et bedre beslutningsgrundlag. For os er det afgørende, at vi ikke kun diskuterer nye institutioner. Den største udfordring ligger også ofte tidligere i processen, nemlig i kvaliteten af den oprindelige sagsbehandling, og derfor bør vi også se på, hvordan vi kan styrke kommunernes sagsbehandling, forenkle reglerne og sikre hurtigere og mere konkrete afgørelser, se på ankestyrelserne, de rette ressourcer, kompetencer osv.

Retssikkerhed skabes først og fremmest, ved at den rigtige afgørelse træffes første gang. Samtidig ved vi også, at hverdagen i den offentlige forvaltning er kompleks, og at mange afgørelser træffes langt fra de principper, som bør kendetegne en stærk retsstat. Vi ser to hensyn, der begge er legitime. Det første er borgerens retssikkerhed. En specialiseret domstol kan potentielt give en mere ensartet, domstolsnær kontrol med forvaltningsafgørelser og skabe en tydeligere praksis. Det ser vi bl.a. i Sverige, hvor den højeste forvaltningsdomstol spiller en central rolle i fastlæggelsen af retningslinjer for myndighedernes praksis. Det andet hensyn er respekten for vores eksisterende institutionsdesign. Danmark har ikke i dag en forvaltningsdomstol. Vi har i stedet et system med nævn, klageinstanser, Ombudsmanden og almindelige domstole, som tilsammen varetager retssikkerheden og kontrollen med myndighedernes afgørelser. Disse institutioner træffer ikke blot afgørelser, men bidrager også til vejledning, faglighed og kontrol. Grundloven lægger samtidig en vigtig binding. Hvis man opretter forvaltningsdomstole, skal deres afgørelser kunne prøves ved Højesteret. Derfor kan vi ikke uden videre kopiere modeller fra det ene land til det andet. Vi støtter derfor, at vi pålægger regeringen at undersøge og beskrive en model for en forvaltningsdomstol, der netop sikrer afgrænsning til nævn og almindelige domstole, respekterer grundlovens krav og styrker borgernes retssikkerhed. Men vores ja er et ja til mere viden; det er ikke nødvendigvis et ja til senere at indføre en forvaltningsdomstol. Hvis det viser sig, at en ny domstol skaber mere kompleksitet end retssikkerhed, må vi også have modet til at sige: Styrk hellere de eksisterende mekanismer.

Mange borgere har haft dårlige oplevelser med offentlige myndigheder og ser en forvaltningsdomstol som svaret på deres udfordringer, men retssikkerheden er ikke et spørgsmål om, hvor mange institutioner vi kan oprette. Det er et spørgsmål om, hvor godt staten og kommunerne behandler borgerne, og om afgørelserne er korrekte, gennemskelige og retfærdige. Så læser jeg mig også til, at der i regeringsgrundlaget bliver lagt op til en kommende plejefamilieform. Det opfordrer jeg virkelig ministeren og ministerens kollega til at få sat rigtig godt og hurtigt i gang, for det er der virkelig behov for, altså at vi får skabt et solidt grundlag for de beslutninger. Vi har for stemt ja til en forvaltningsdomstol, altså at det bliver undersøgt, og vi læser os nu frem til, at der kommer yderligere et beslutningsforslag, nemlig B 18, om at undersøge en model for en forvaltningsdomstol i Danmark, som nu er henvist til direkte udvalgsbehandling. Det hilser vi velkommen, for vi har den samme tilgang i dag, som vi havde for et par måneder siden, og før vi træffer vidtgående beslutninger om vores retssystem, skal vi have et solidt og fagligt grundlag og en grundig belysning af konsekvenserne.

Der er elementer i det her forslag, som efter vores opfattelse kræver yderligere afklaring, og der er spørgsmål, som vi og jeg har behov for at få belyst nærmere, før vi kan lægge os fast på en endelig løsning. Derfor ser jeg frem til i udvalgsarbejdet både at arbejde med B 10 og B 18, som nu også bliver fremsat, hvor vi forhåbentlig kan få belyst området grundigere og få afdækket styrker og svagheder ved de forskellige modeller. På den baggrund ser jeg frem til en ordentlig udvalgsbehandling. Tak for ordet.

KI. 18:36

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning fra hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

KI. 18:37

Torsten Gejl (ALT):

Tak for talen. Jeg hører ikke på nogen som helst måde Det Konservative Folkeparti sige, at man går ind for en forvaltningsdomstol. Men jeg hører en nysgerrighed i forhold til at se, om det måske kunne være relevant i Danmark, når nu det er relevant for så mange andre lande, og om man måske kunne skræddersy noget, der passer til vores forhold, og løfte retssikkerheden. Tak for den nysgerrighed.

KI. 18:37

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

KI. 18:37

Birgitte Bergman (KF):

Selv tak. Vi ser frem til samarbejdet omkring det.

KI. 18:37

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Birgitte Bergman fra Det Konservative Folkeparti. Den næste, jeg nu byder velkommen til, er fru Anastasia Milthers fra Radikale Venstre, som skal holde sin første ordførertale. Velkommen.

KI. 18:37

(Ordfører)

Anastasia Milthers (RV):

Tak, og tak for ordet. Det er jo ikke så tit, at vi i Radikale gør det, men jeg vil egentlig gerne starte med at sige tak til Danmarksdemokraterne for at fremsætte det her forslag og for at sætte fokus på et emne, der er så vigtigt. Anbringelsesområdet og tvangsadoptioner er aldrig nogen sinde noget, vi må tage let på. Det er ulykkeligt, når børn og forældre nogle gange må adskilles for børnenes skyld, og det er ulykkeligt, når vi er nødt til nogle gange at beskytte børn mod deres egne forældre. Derfor har vi selvfølgelig også et skærpet ansvar for at sikre, at det faglige grundlag er rigtigt og af høj kvalitet, når vi en gang imellem er nødt til at tage det værktøj i brug.

Så når det kommer frem via Rigsrevisionen, at der er sket sagsbehandlingsfejl i 69 pct. af anbringelsessagerne, ved vi jo alle sammen godt, at det ikke er godt nok. Selv om det også er vigtigt at huske på, at Ankestyrelsen i 98 pct. af sagerne vurderede, at det i sidste ende var det rigtige at anbringe barnet, så kan vi jo se, at processen ikke har været god nok. Forvaltningsafgørelser har indgribende virkning i rigtige menneskers liv, og derfor skal der selvfølgelig gælde høj kvalitet og retssikkerhed i de her sager, og det er det, der er det vigtigste fokus for os.

Det gælder bredt på socialområdet, at vi skal arbejde for, at sagsbehandlingstiderne bliver overholdt, og at mennesker får den rigtige hjælp første gang. Vi skal arbejde for mere tillid i systemet, og vi skal i højere grad sørge for, at mennesker, der har brug for hjælp, i vores samfund bliver mødt med en udstrakt hånd i stedet for en mur

af bureaukrati. Det både kan og skal vi blive meget bedre til. Men problemerne er ikke nødvendigvis løst med en forvaltningsdomstol, bl.a. fordi det er belagt med usikkerhed, hvorvidt en forvaltningsdomstol faktisk vil øge retssikkerheden. Til gengæld risikerer vi, at forslaget vil lægge et yderligere bureaukratisk lag ind i et område, der i forvejen er enormt kompliceret. Det tror jeg ikke på vil skabe større tillid imellem borgere og myndigheder.

Derudover ser jeg ikke, at forslaget tager fat om problemets rod, nemlig det, at der sker fejl i alt for mange af sagerne. I Radikale Venstre vil vi hellere bruge ressourcer på at sætte ind, før fejlene sker, for at sikre, at antallet af fejl og klager mindskes, sådan at borgere ikke når dertil, at de får brug for en domstol. Derfor glæder vi os også over, at et strukturudvalg kan være med til at afklare både fordele og ulemper ved en forvaltningsdomstol, og at der er igangsat initiativer for at sikre en bedre sagsbehandling.

Derudover synes vi jo også, det er helt afgørende, at den nye regering er enig om at levere initiativer til en ny specialeplan, som skal sikre en høj specialisering og kvalitet bredt på socialområdet. Det er den vej, som vi tror på er den rigtige, hvis vi skal komme problemerne til livs. Derfor støtter vi ikke op om forslaget. Tak.

Kl. 18:41

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to med ønske om korte bemærkninger. Først er det fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:41

Karina Adsbøl (DD):

Først og fremmest tillykke til ordføreren med ordførertalen. Det er altid sådan med lidt nervøsitet i maven, man går på talerstolen første gang. Ordføreren klarede det nu ganske fint.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre den radikale ordfører, hvorfor ordføreren mener, det her omkring en forvaltningsdomstol skal ligge i Strukturudvalget. Og så vil jeg egentlig godt høre ordføreren om det med, at man fokuserer så meget på det med forvaltningsdomstolen. Der er rigtig mange andre initiativer i det her beslutningsforslag.

Jeg er rigtig glad for, at ordføreren siger, at man faktisk ikke ønskede, at der skulle være en forvaltningsdomstol, altså ønskede, at der ikke var behov for en. Det tror jeg da alle ønsker at vi ikke har behov for, men fakta viser noget andet. Rigsrevisionens beretning siger jo alt i forhold til de fejl og mangler, der sker.

Kl. 18:42

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 18:42

Anastasia Milthers (RV):

Når vi siger, at vi synes, det er hensigtsmæssigt at lægge det i Strukturudvalget, er det, fordi det er et udvalg, der allerede er oprettet, som allerede er i gang med det her arbejde, og som er i stand til at afdække mulige fordele og ulemper ved det, hvorimod man kan sige, at hvis man skulle oprette et helt nyt udvalg, ville det være meget mere ressourcekrævende. Derfor synes vi egentlig, det ville være hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i det, der allerede er igangsat, når Strukturudvalget har mulighed for at afdække de her ting.

Undskyld, jeg kan simpelt hen ikke huske dit andet spørgsmål.

Kl. 18:43

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 18:43

Karina Adsbøl (DD):

Det er helt okay. Jeg sagde bare, der var flere elementer i det her forslag og flere initiativer for at rette op på retssikkerheden.

Men så lad os holde os til det andet. Hvorfor mener ordføreren, at Strukturudvalget er det rigtige? Altså, hvad er det for nogle mennesker, der sidder i Strukturudvalget, og som ordføreren mener er de rigtige mennesker til at vurdere det her? Er der ikke brug for et helt uafhængigt udvalg, et ekspertudvalg, der kan kigge på det her?

Kl. 18:43

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 18:43

Anastasia Milthers (RV):

Det er, fordi vi vurderer, at Strukturudvalget sådan set har kompetencerne til at afdække, hvilke fordele og ulemper der er ved at oprette en forvaltningsdomstol. Skulle det så ske, at Strukturudvalget kommer med en konklusion og siger, at der er rigtig mange fordele ved at oprette en forvaltningsdomstol, så er jeg heller ikke afvisende over for, at man skal arbejde videre med det. Men lige nu synes vi, at det er mest hensigtsmæssigt at lægge det i det udvalg, der allerede findes.

Kl. 18:44

Formanden (Søren Gade):

Hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 18:44

Torsten Gejl (ALT):

Strukturudvalget er ikke i gang med at undersøge, om der skal være en forvaltningsdomstol. De er i gang med at undersøge mindre retsmæssige detaljer i nogle helt andre spørgsmål, og som hr. Preben Bang Henriksen sagde, er svaret fuldstændig klart, hvis man spørger dem, nemlig at det skal vi ikke have. Så det synes jeg også er et mærkeligt sted at lægge det spørgsmål, når der er så mange andre, der kan udtale sig, og vi også kan se mod alle de andre EU-lande, som har en.

Mit spørgsmål vil være om, at der jo nu næsten tegner sig et flertal for, at vi kan undersøge en model for en forvaltningsdomstol, ikke at vi skal have en, men vi får lejlighed til at undersøge en. Det stemte Radikale Venstre for sidste gang. Vil ordføreren udelukke, at Radikale Venstre vil støtte, at vi kan undersøge, om Danmark skal have en model for en forvaltningsdomstol, set i lyset af den retsløshed, der er blevet beskrevet her i salen i løbet af i dag?

Kl. 18:45

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 18:45

Anastasia Milthers (RV):

Det er helt rigtigt, at Strukturudvalget ikke er i gang med det, men det er muligt at bede dem om også at undersøge det. Jeg beklager, hvis det har været uklart i det, jeg sagde før. Undskyld, nu kan jeg simpelt hen ikke huske spørgsmålet – jeg er ny i jobbet.

Kl. 18:45

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Torsten Gejl (ALT):

Velkommen som ny i jobbet. Det har vi alle sammen været. Jeg håber bare, at Radikale Venstre ligesom sidst ikke vil udelukke at se på, om vi eventuelt skal nedsætte en uafhængig kommission, for Strukturudvalget ved vi godt hvad vil sige, men altså en uafhængig kommission af retspraktikere og videnskabsfolk og mennesker, der ved noget om det her, og se på de andre EU-lande og så prøve at se, om der kan være en god skræddersyet dansk model for en forvaltningsdomstol, som Folketinget så hen ad vejen kan tage stilling til. Jeg håber ikke, at Radikale Venstre lukker døren for det, for det stemte Radikale Venstre nemlig for sidste gang.

Kl. 18:45

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.**Anastasia Milthers (RV):**

Tak for at gentage det. Det vil jeg ikke udelukke, nej.

Kl. 18:46

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak for talen og tak til fru Anastasia Milthers fra Radikale Venstre. Den næste ordfører, der får ordet, hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

Kl. 18:46

Kl. 18:46

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak formand. Det er jo mange gode forslag i en lille bunke her, f.eks. et bedre system for plejefamilieområdet. Det har vi jo drøftet, lige siden vi kom i Folketinget, og det er mange år efterhånden. Det skal vi have løst, og det kan jeg kun billige. Det gælder også med hensyn til punkt 4, adskillelse af økonomi og indsatser i forhold til anbringelsesområdet. Vi drøftede det også på handicapområdet, og vi har noget med i regeringsgrundlaget om, om vi skal overveje, om det område skal over i regionerne. Det er en fortsættelse af den snak, der handler om det, som DD også adresserer her. Og tak for det og i det hele taget tak for at åbne sæsonen med nogle utrolig relevante forslag om bedre retssikkerhed og bedre kvalitet på det her område. Jeg håber, det er okay, at jeg lige taler lidt om forvaltningsdomstolen.

Det, der skete, var jo, at Statsrevisorerne for nylig kom med en meget, meget kraftig kritik af Ankestyrelsens tilsyn med de ulovlige kommunale afgørelser. Den var baseret på 555 ulovlige kommunale afgørelser. Så vidt jeg husker, var de udvalgt af 1.300 kommunale afgørelser på socialområdet. Og der er det jo sådan, at hvis en kommune laver en ulovlig afgørelse, som ofte har meget, meget hårde konsekvenser for en borger – det kan være for borgerens helbred, det kan være for borgerens familie eller muligheder for at arbejde, altså en ulovlig afgørelse, der påvirker borgeren rigtig meget – så er det eneste, man kan risikere, en vejledende samtale. Der bliver heller ikke fulgt op på, om der er nogen praksisændring.

Hvis det er sådan, at det bliver sendt til Ankestyrelsen, så er det kommunen, der bestemmer, hvilke dokumenter der skal med. Og det er jo ofte dem, der støtter kommunens sag, plus at det hele tager en evighed. Og det er bare på socialområdet, handicap- og børneområdet. Det samme sker på mange af de andre store velfærdsområder, beskæftigelsesområdet f.eks. Det sker også på skatteområdet, miljøområdet og klimaområdet, og der er formentlig tale om titusinder af ulovlige afgørelser i det her land, hvor det offentlige faktisk kan lave ulovlige afgørelser i borgernes sager sådan fuldstændig konsekvensløst. Og det, vi oplever, er nogle gange, at kommunerne, når

de har fået at vide af Ankestyrelsen, at de skal ændre praksis, laver fuldstændig den samme type ulovlige afgørelse i en ny borgers sag dagen efter. Sådan er retsstillingen i Danmark, når det handler om det offentlige.

Det er som sagt meget, meget svært for en borger at skulle rejse en civil retssag. Det har hr. Preben Bang Henriksen beskrevet meget tydeligt. Det slipper man sjældent godt fra. Advokat Mads Pramming, som kører den slags sager, kalder sig den mest tabende advokat i landet, fordi det stort set er umuligt. Derfor håber vi, at vi i den tilstand af retsløshed kan samle Folketinget omkring at vurdere, om Danmark skal have en forvaltningsdomstol.

Det har de i resten af EU, og nogle gange har de noget i resten af EU, som vi ikke har, fordi vi er klogere end dem. Andre gange er det omvendt. Og jeg synes, der er grund til at undersøge, om de instanser, de har, kan skræddersys til danske forhold. Det er mange forskellige typer samfund, så det er jo ikke bare én ting. Det er rigtigt. Det synes jeg at vi i den her tid med den her type retsløshed har en pligt til at undersøge, når der nu er så stærke retsinstanser, som kan dømme det offentlige, hvis det offentlige træffer forkerte beslutninger, og på den måde skabe præcedens, sådan at de ulovlige afgørelser ikke gentager sig. Og der vejrer jeg morgenluft.

Jeg håber, at de partier, der har støttet en eller anden form for undersøgelse i dag, går sammen om at beslutte, at den skal være uafhængig for at gøre os alle sammen klogere og for ikke at starte i Dommernes Strukturudvalg, som jo ikke er uafhængigt, som hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre forklarede det.

Det er alt sammen noget, vi har rig lejlighed til at drøfte, fordi Alternativet sammen med LA og DD fremsætter et meget præcist forslag om at undersøge og lave en model til en dansk forvaltningsdomstol, som Folketinget kan tage stilling til senere. Det kommer i udvalget på den anden side af sommerferien, så vi har alle sammen lejlighed til at tale sammen og finde ud af, om det er en god idé at undersøge sagen nærmere, formand.

Kl. 18:51

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fra hr. Lars Boje Mathiesen fra Borgernes Parti. Værsgo.

Kl. 18:51

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Jeg vil gerne takke både hr. Torsten Gejl, men også Alternativet for at have rejst den her sag i mange år. Jeg har også selv været med til at rejse den. Det her skal absolut ikke opfattes som et drillespørgsmål, men jeg havde faktisk en forventning om og en forhåbning om, at når Alternativet lagde stemmer til en kommende regering og sad som et parlamentarisk grundlag, ville det her blive forhandlet ind i regeringsgrundlaget, altså at man kunne kigge på sådan en handlingsplan for de her ting. Det var jo et kraftigt ønske fra Alternativet og også fra Enhedslisten og fra SF og andre, som også snakkede om at gå ned ad den her sti. Kan ordføreren sige noget om, hvorfor det ikke kom med?

Kl. 18:52

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 18:52

Torsten Gejl (ALT):

Vi delte det ønske i meget, meget høj grad og forhandlede meget, meget kraftfuldt og brugte en hel masse kapital på at få det med. Men det er jo svært at gengive præcise ord fra forhandlingslokalet, og det skal man jo ikke, men det var simpelt hen ikke muligt. Det, som jeg så til gengæld håbede på, var, at vi ville ende i en situation,

som ligner den her, og at det ser ud, som om vi igen måske kan skabe et flertal uden om regeringen.

Kl. 18:53

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 18:53

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det håber vi og tror vi på. Det er fuldstændig fair, hvis det var bag en lukket dør og der ikke var vilje. Jeg tror faktisk på det, når Alternativet siger, at de lagde mange chips i den. Jeg kan alligevel ikke lade være med at tænke og sige: Hvor lå det på prioriteringslisten for Alternativet kontra, fair nok, ændringer for svineavl og nogle andre ting? Hvor lå det her henne? Det er jo klart, at når man går ind til de forhandlinger, har man en prioriteret liste. Kunne ordføreren sige noget om, hvad der var vigtigst for Alternativet? For nu kom det her ikke med, og så står der nok nogle danskere derude og undrer sig og spørger: Hov, hvor vigtigt var det så?

Kl. 18:53

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:53

Torsten Gejl (ALT):

Det var en af de første ting, vi overhovedet fremførte, og en af de ting, vi lod forstå at vi havde tænkt os at foreslå, uanset om vi blev støtteparti eller ej. Så det gjorde vi klart fra starten. Regeringen kommer også til at fremsætte nogle ting, vi ikke kommer til at stemme for, så vi har al mulig ret til at fremsætte noget, som den ikke stemmer for. Så det var vi meget tydelige omkring.

Kl. 18:54

Formanden (Søren Gade):
Fru Pernille Christensen, Moderaterne. Værsgo.

Kl. 18:54

Pernille Christensen (M):

Hr. Torsten Gejl, du er en meget stor fortaler for en forvaltningsdomstol, men jeg savner lidt mere konkret, om du har nogle eksempler på, hvad en forvaltningsdomstol kan hjælpe med. Har du nogle eksempler på, hvad den kunne have gjort?

Kl. 18:54

Formanden (Søren Gade):

Inden hr. Torsten Gejl svarer, så bare en lille venlig henstilling om ikke at bruge direkte tiltale.
Værsgo til hr. Torsten Gejl.

Kl. 18:54

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er en stor fortaler for at undersøge det. Jeg har også brug for viden. Jeg har også brug for at kigge rundt i Europa og finde ud af, om det her er noget, som duer i Danmark. Så det passer mig fint, at vi skal i gang med en bred undersøgelse i forhold til så stor en strukturforandring.

Noget, jeg oplever i Tyskland – vi havde en tysk forvaltningsdommer oppe på besøg, der hedder Ingo Socha, som forklarede den tyske proces i forvaltningsdomstolen i børnesager – er, at det går meget hurtigere. Der er for det første ikke et ungeudvalg. Så det er direkte fra afgørelsen til domstolene – en straksafgørelse, som så skal efterprøves senere, men familien ved med det samme, at det er det her, de skal rette sig efter. Der er meget mindre bureaukrati og et meget behageligt møde mellem domstolen og borgeren, hvor borgeren ikke behøver at komme med en advokat, men bliver hjulpet

igennem retsprocessen, hvilket også er vigtigt, især fordi det er mange udsatte borgere, som kommer i klemme i de her ulovlige afgørelser.

Kl. 18:55

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 18:55

Pernille Christensen (M):

Kunne Torsten Gejl tænke, at der kunne være en anden form for model end en forvaltningsdomstol? Det er jo ikke på den måde, vi normalvis tænker domstole, med den beskrivelse, som hr. Torsten Gejl kommer med.

Kl. 18:55

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 18:55

Torsten Gejl (ALT):

Det er en anden type domstol. Det lægger professor i forvaltningsret Frederik Waage også rigtig meget vægt på. Det er ikke domstole, som vi kender dem i Danmark. Det er nemlig sådan, at du f.eks. kan komme uden en advokat.

Ja, der kan sagtens findes andre. Vi har et system i øjeblikket, som jeg har stået og beskrevet, og som jeg synes er rimelig dysfunktionelt. Der findes sikkert også andre, så jeg har det ikke sådan, at en forvaltningsdomstol helt hundrede procent sikkert lige præcis er den løsning, vi har brug for. Jeg synes, vi har en pligt til at undersøge det, når der formentlig er titusindvis af ulovlige afgørelser fra det offentlige, som borgerne ikke kan stille noget op med.

Kl. 18:56

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Jeg byder nu velkommen til denne behandlings sidste ordinære ordfører og taler, og det er hr. Lars Boje Mathiesen fra Borgernes Parti. Værsgo.

Kl. 18:56

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak, formand. Da jeg startede Borgernes Parti, var det med et helt klart formål. Det var at sikre borgerne bedre rettigheder ind mod systemet. Det var at skubbe til pendulet, for efter min opfattelse har pendulet i alt for mange år svinget over mod systemet, over mod magten, som centralt kunne sidde og kontrollere, styre, pådutte og efter min opfattelse også begå overgreb mod borgere, uden at der var en retssikkerhed for borgerne. Så det er helt grundlæggende for Borgernes Parti, for vores eksistens, at vi kæmper for, at borgerne skal have bedre rettigheder ind i systemet.

Da vi blev grundlagt, sagde vi også klart, at vi vil have en forfatningsdomstol, og at vi vil have en forvaltningsdomstol. I dag har vi så at gøre med en forvaltningsdomstol. At undersøge det hilser vi meget velkommen, og det kommer vi til at støtte. Der bliver så talt her om handlingsplaner og modeller, og jeg vil godt, selv om jeg hilser velkommen, at man undersøger det, sige, at for mig at se vil den svenske model være den mest oplagte at gå hen mod. Jeg synes, at med den tyske, selv om den har fordele, er magten alligevel lidt tæt knyttet op på centraladministrationen. Så er der ellers den franske model, som er kendt, og den synes jeg er bygget op om et andet system. Den svenske kan jeg godt se har et slægtskab, både et kulturelt og juridisk slægtskab, som vil passe bedre ind og passe bedre til den danske grundlov.

Jeg synes, det svenske system med de to instanser, som er sat ind, giver mening. Jeg kan især godt lide, at det helt centrale er undersøgelsesprincippet, som der skal være i en forvaltningsdomstol, altså at domstolen overtager ansvaret fra borgerne for at belyse de her sager, og at det er domstolens pligt og ret at sørge for, at de her sager er belyst ordentligt. For vi har at gøre med borgere, som i forvejen er pressede, og i det danske civilretlige system ligger det ansvar alt for meget hos borgerne i det nuværende system. Tilmed gør det, at borgerne har svært ved at løfte det, fordi de ofte skal involvere dyre advokater, og det gør, at overvejelsen går på at sige: Jamen skal vi risikere vores hus, eller skal vi tage en kamp her? Det er ikke værdigt for et moderne samfund.

Så jeg synes, at den svenske model har nogle klare fordele i sig. Jeg kan også godt lide det element med, at dommerne i den svenske model bliver langt mere specialiserede. I dag er det generalister, som sidder i den danske dommerstand, og selv om de gør et godt stykke arbejde, ved vi, at det her ville gøre en fordel, tror jeg, hvis det var højt specialiserede dommere, som kom til at arbejde med de her ting.

Så grundlæggende synes vi, at det ville blive et bedre system, og det ville blive lettere, billigere og hurtigere, som også i høj grad er en af de her ting, hvis vi lægger os op af den svenske model. Men vi er åbne, selvfølgelig, for at kigge på andre modeller. Det kan også være en kombination af den svenske og noget af den tyske. Jeg vil måske ikke konkludere for meget på det, men jeg vil også godt lægge hånden lidt på kogepladen, i forhold til at i Borgernes Parti kigger vi mod den svenske model, som vi synes vi kan finde stor, stor inspiration i. Det skal være ordene herfra. Tak.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Dermed går vi videre til ordføreren for forslagsstillerne, fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne.

Kl. 19:00

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. Først og fremmest tak for debatten til ordførerne og ikke mindst til ministervikaren. Jeg har lyttet grundigt til indlæggene her i salen. Nogle ordførere har forsøgt at berolige os med, at der allerede er initiativer i gang, men jeg synes bare, at de argumenter desværre klinger lidt hult, for vi ser virkelig den barske virkelighed. Vi står ikke med noget midlertidigt problem. Vi står med et kronisk, strukturelt svigt af de mest sårbare familier og børn i Danmark.

For at forstå, hvorfor en national handlingsplan og en uafhængig forvaltningsdomstol er vigtig og også en del af beslutningsforslaget, er vi nødt til at se på sagerne, der har været, og advarselslamperne, der har blinket rødt i et årti. Jeg husker tilbage til 2017, hvor der rullede en kæmpe skandale i Københavns Kommune. Dengang lavede kommunens borgerrådgiver en stikprøveundersøgelse af 77 anbringelsessager, og resultatet var rystende. Der var sagsbehandlingsfejl i samtlige 77 sager. Det er altså en fejlrate på 100 pct. Borgerrådgiveren kaldte sagsbehandlingen for helt uantagelig og dokumenterede, hvordan forvaltningen omgik reglerne.

Nogle år efter kom Justitia med en stor rapport om udsatte børn og familiers retssikkerhed. Den dokumenterede også sort på hvidt det samme mønster, altså at børn og forældre reelt står forsvarsløse over for kommunerne. Vi ser mangelfulde sagsoplysninger, vi ser familier, der ikke bliver hørt, vi ser børn, der ikke bliver hørt, og ofte ser vi et system, der lukker sig om sig selv. Det, de også pointerede dengang, var, at man risikerede at anbringe børn, der ikke skulle være anbragt – og omvendt: Man risikerede ikke at anbringe børn, som skulle have været anbragt.

Nu står vi her igen. Rigsrevisionens beretning, som jo også er en kæmpestor mavepuster til systemet, slår fast, at kommunerne bryder lovkravene i 69 pct. af alle anbringelsessager. Som jeg sagde tidligere, kalder de netop sagsbehandlingen for kritisabel og ministeriets indsats for meget utilfredsstillende. Kort efter i 2026 viste DR-dokumentaren »Når staten bortadopter« os de menneskelige konsekvenser af de tal, for det er en virkelighed præget af vilkårlighed baseret på postnumre. Når Danmarks største kommune dumpede med en fejlrate på 100 pct. i 2017 og Rigsrevisionen her i 2026 dokumenterer, at to ud af tre anbringelser på landsplan stadig sker i strid med lovgivningen, må vi bare erkende, at det system, vi har i dag, ikke kan reparere sig selv. For hvorfor fortsætter ulovlighederne? Det er bl.a. også, på grund af at der ikke er nogen konsekvenser for myndighederne, når de bryder loven. Det vil sige, at myndighederne kan begå fejl straffrit, mens børnene og familierne uigenkaldeligt betaler den højeste pris. Hvis vi kigger på vores nordiske naboer i Sverige og Finland, har de jo bl.a. oprettet forvaltningsdomstole.

Jeg vil egentlig gerne komme tilbage til forslaget. Nu har vi debatteret forvaltningsdomstole meget, men jeg vil bare lige sige, at det her er et bredere beslutningsforslag, som netop indeholder flere elementer. Bl.a. er det overordnede formål at styrke retssikkerheden for den enkelte borger, og derfor ønsker vi netop en samlet handlingsplan på området. Derfor har vi netop foreslået, at man laver en handlingsplan for at styrke retssikkerheden ved bl.a. anbringelser og tvangsbortadoption. Bl.a. skal det første element være, at man sikrer, at kommunerne overholder sagsbehandlingskravene. Der bliver vi nødt til at iværksætte strakstiltag, der garanterer, at kommunerne lever op til lovens krav i sagsbehandlingen, herunder krav til grundig belysning af barnet og de biologiske forældres forhold, før indgribende beslutninger træffes. Derudover skal der følges op på iværksatte indsatser, så det sikres, at børn får et bedre børneliv end det, de kommer fra, og at børnene skal have ret til at kende deres biologiske ophav og deres livshistorie.

Kl. 19:05

I forhold til styrkelse af den eksisterende kontrol med en forvaltningsdomstol ønsker vi netop at undersøge og komme med forslag til en model for at etablere en uvildig kontrolinstans i form af en forvaltningsdomstol, hvor borgerne kan få efterprøvet kommunens afgørelser. Derudover ønsker vi nedsættelse af en ekspertgruppe, som skal komme med løsninger til et bedre system for anbringelser og plejefamilier. Ekspertgruppen skal bestå af fagfolk, herunder advokater, socialrådgivere, plejefamilier og andre, der har en stor viden og arbejder med det her område. De skal netop komme med kvalificerede løsningsforslag til et forbedret anbringelses- og adopti-onssystem, så kvaliteten og retssikkerheden forbedres, og herunder skal vi have fulgt op på den længe ventede plejefamiliereform, som Socialministeriet har stillet os i udsigt i mange år.

Jeg synes også, det er vigtigt, at man tænker på økonomi og indsatser, som det er i dag. For der er jo udgifter for kommunerne, når man anbringer et barn, men der er jo ikke nogen økonomiske konsekvenser for kommunen, hvis et barn tvangsbortadopter. Derfor ønsker vi også på den måde, at vi får et system, der kigger ind i og adskiller økonomi og indsatser, så der i hvert fald ikke sker bortadoptioner af økonomiske grunde.

Så der er en række tiltag for at forbedre det her område, og det er jo et forslag, som ikke er skåret i granit. Det handler simpelt hen om at styrke det her område. Vi ser gang på gang, at tidligere anbragte børn bliver nødt til at lægge sag an mod den kommune, som har svigtet dem. Nogle vinder, og nogle taber. Nu læste jeg lige på DK Nyt i dag, at Morsø Kommune erkender deres ansvar og betaler erstatning i sag om omsorgssvigt. Men altså, det er 20 år siden. Der står her: »Morsø Kommune gjorde ikke nok, da en pige for cirka 20 år siden blev udsat for omsorgssvigt. Det anerkender kommunen i et forlig, hvor den er gået med til at betale den nu voksne kvinde

Cæcilie Jensen 300.000 kroner.« Prøv at tænke, at det er 20 år, og hvilken kamp man skal have. Så der er nok at gøre for at rette op på det her område. Det håber jeg at vi i fællesskab kan gøre.

Nu er vi kommet med nogle forslag, som vi kan drøfte videre. Men jeg skal også være ærlig og indrømme, at jeg synes, at det er så meget op ad bakke på det her område. Jeg ved ikke, hvor mange gange vi har indkaldt ministeren til samråd om svigt på det her område, svigt over for familierne. Altså, tænk sig, at man tvangs-bortadopterer et barn og lader forældrene stå alene på perronen uden hjælp og støtte. Man følger ikke op på, om børnene får et bedre børneliv. Der er ingen kvalitetssikring. Vi har set kommuner anbringe i akuttillbud, der ikke er godkendt, hvor der sker omsorgssvigt, og hvor de er udsat for overgreb. Så jeg må bare sige, at der er rigeligt at gøre på det her område.

Men jeg vil tage det positive ned. Vi er også sammen med Alternativet, som jo også har kæmpet i lang tid for netop at få undersøgt det med forvaltningsdomstole. Jeg synes bare, at når man laver noget med retssikkerheden, er det et fint element at tage ind i det her forslag, fordi et flertal netop støttede beslutningsforslaget. Det er også det, der står i det her beslutningsforslag. Det bedste ville jo være, hvis vi ikke havde brug for det – hvis man fik hjælp og den rette støtte og der ikke skete fejl. Men virkeligheden er en anden. Der taler Rigsrevisionens beretning sit tydelige sprog. Derfor bliver vi nødt til at handle, og ministeren har et ansvar. Jeg vil ikke stå her igen om 4 år for at debattere det her, fordi vi kan se, at der bare ikke er sket forandringer for familierne og børnene, men at det er status quo. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt. Så tak for debatten, og tak for ordet. Jeg ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

I første omgang er der en enkelt, der har korte bemærkninger. Det er hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 19:10

Torsten Gejl (ALT):

Jamen det er jo egentlig ikke så meget. Vi har jo siddet og forhandlet i Socialministeriet i 10 år sammen, satspulje efter satspuljen, med masser af forslag, barnets lov – som vi trak os ud af, fordi den manglede retssikkerhed; det var flere retssikkerhedsinstitutter enige om. Hvis det lykkes at tage nogle skridt i den her regeringsperiode på det område, er det ikke mindst ordførerens skyld. Og tak for støtten til at prøve at se, om vi skal have en model for en forvaltningsdomstol. Så det var egentlig mere en lille taksigelse, end det var en kommentar.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det skal fru Karina Adsbøl selvfølgelig have lov til at svare på.

Kl. 19:10

Karina Adsbøl (DD):

Jamen tak for de pæne ord fra ordføreren. Jeg vil også gerne kvittere for ordførerens ihærdige indsats på det her område. Jeg synes, vi altid har haft et godt samarbejde trods vores meget forskellige partier. Vi har i hvert fald kunnet mødes omkring nogle af de sager, vi kunne blive enige om, og det her er jo i hvert fald en af dem. Så det arbejder vi videre med i fællesskab.

Kl. 19:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker hr. Torsten Gejl opfølgning? Nej. Så siger vi tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis der ikke er nogen, der gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed.

Af Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Karsten Hønge (SF), Morten Messerschmidt (DF) og Lars-Christian Brask (LA).
(Fremsættelse 16.06.2026).

Kl. 19:11

Forhandling

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er som bekendt ingen minister på dette område, da det er Folketingets eget ansvarsområde. Jeg vil derfor lytte opmærksomt til debatten om forslaget.

Nu går vi til forhandlingen, og den første er hr. Leif Lahn Jensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:12

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det, formand. Som mange ved, ændrede vi sidste år vederlag og pension for folketingsmedlemmer og ministre. Der var en god, lang række partier, der satte sig sammen og ansvarsfuldt ændrede det. Det var jeg superglad for. Det gjorde vi netop for at modernisere og ikke mindst gøre forholdene mere gennemsigtige og forståelige for os herinde, så det blev så tæt på de forhold, der er ude på arbejdsmarkedet. Det var netop for, at folk meget bedre kan forstå vores vederlag, forstå vores pensionsordninger. I aftalen om vederlag fra sidste år forholder vi os faktisk kun til folketingsmedlemmer og ministre, men man gjorde også opmærksom på, som man også kan se i vores aftale, at man ville foreslå at kigge på andre områder. Bl.a. skrev man, at man også skulle kigge på statsrevisorernes område. Derfor er dette beslutningsforslag blevet fremsat med henblik på at gøre vederlag, orlov og pension for statsrevisorer mere tidssvarende.

For at sikre, at statsrevisorerne hverken går op eller ned i vederlag har man så besluttet, at vederlaget skal svare til 36 pct. af et nyt folketingsmedlems, altså det, som svarer til lønramme 38, chef i staten. Det betyder samtidig, at lønudviklingen også følger medlemmerne af Folketingets, så ligesom med vederlagsdiskussionen behøver man faktisk ikke at regulere folketingsmedlemmet mere, for det følger helt automatisk, og man kan 100 pct. sikkert se, hvor meget de får. Det vil for statsrevisorer, som påbegynder deres hverv efter oktober 2026 ikke være muligt at modtage pension fremadrettet. Dette vil udfases, så det kun gælder for dem før denne dato, og derfor vil der også være en mindre besparelse i dette beslutningsforslag.

Orlovsreglerne for folketingspolitikere er ved at blive moderniseret. Vi skal stadig væk have en god snak om det i forligskredsen, og det kommer også i salen på et tidspunkt, men det mangler stadig det endelige. Når det sker, vil orlovsreglerne for statsrevisorerne selvfølgelig så vidt muligt og så tæt som muligt følge disse regler. Det er noget af det, vi også kommer til at kigge på på et tidspunkt. Forslaget træder i kraft den 1. oktober 2026, og Socialdemokratiet er enig i, at man også skal modernisere og gøre forholdene for statsrevisorerne så gennemsigtige som overhovedet muligt, især også

fordi vi sådan set aftalte i aftalekredsen, at vi vil kigge på det. Derfor støtter vi forslaget, og jeg skulle også hilse fra Moderaterne og sige, at de også støtter forslaget.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er lige præcis ikke nogen, der har spørgsmål, så vi siger tak til ordføreren.

Næste ordfører i rækken er hr. Karsten Hønge. Han kommer ilend nu. Rolid nu, alt løb foregår i gang, hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 19:15

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Tak. Jeg synes, det er en reel debat, som jo ofte kører, altså hvordan politikernes vilkår skal være, og hvordan de vilkår kan blive mere sammenlignelige med de vilkår, som de fleste i landet arbejder under. Jeg synes, det er nogle gode debatter, der har været, hvor vi som politikere har godt af at blive holdt i ørerne af engagerede vælgere, der gerne vil kunne genkende sig selv i de løn- og arbejdsforhold, som vi som medlemmer af Folketinget får. Så på den måde synes jeg, at det er rigtig godt, at der ligesom bliver slået lidt hul på den boble, som man måske nogle gange godt kan synes kan sænke sig hen over Christiansborg med helt særlige og desværre nogle gange helt uigennemskuelige vilkår. Vi har nu fået ryddet op i en del af det. Det synes jeg er godt, for det skal altså også være sådan, at vælgere og folk, der har et almindeligt arbejde – selv om man vel ikke kan kalde det at være politiker for et almindeligt arbejde – kan genkende de vilkår, man arbejder under, i hvert fald lønmæssigt osv.

Så i den her modernisering eller oprydningsproces, som vi kan kalde det, som vi har været inde i, og som har ændret vilkårene for alle de nyvalgte medlemmer af Folketinget, skal vi altså også have ændret på den måde, vi aflønner vores statsrevisorer på. Jeg synes, det er godt, at vi i den her proces lægger op til, at vi foretager en mindre besparelse, men dog alligevel heldigvis en besparelse, som måske kan være med til at gøre det lidt lettere genkendeligt. Så på baggrund af det store arbejde, der har været udført igennem en længere periode sidste år, og med den beslutning om, at de nyvalgte mf'er starter på andre og, synes jeg, noget mere gennemskuelige vilkår end det, som man havde førhen, støtter SF også, at vi nu får strømlinet de vilkår, vi har for statsrevisorer, så derfor støtter vi det her forslag.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det har ikke udløst nogen spørgsmål til hr. Karsten Hønge, så vi siger tak og går videre til den næste i ordførerrækken, som er hr. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 19:17

(Ordfører)

Morten Dahlin (V):

Tilbage i maj 2025 indgik vi her i Folketinget en bred aftale om en reform af fremtidige folketingsmedlemmers og ministres pension. Det gjorde vi for at modernisere og forenkle vederlaget for folketingsmedlemmer og ministre, og i øvrigt også for at det blev mere genkendeligt i forhold til det almindelige arbejdsmarked. Det, der ligger her i dag, er så noget, der falder i naturlig forlængelse deraf, nemlig om ikke vi skal lave samme øvelse for statsrevisorernes vederlag. Et enigt statsrevisorkollegium har så lagt op til, at vi skal lave de her ændringer, hvor man bl.a. sikrer, at statsrevisorer og efterlevende ægtefæller efter statsrevisorernes fremover ikke kan opnå pension for hvervet, og vi foreslår også, at der fremover ikke ydes efterindtægt til pårørende efter en statsrevisor eller en pensioneret statsrevisor, der afgår ved døden. Så foreslås det så, at man mo-

derniserer lidt på samme måde som med folketingsmedlemmernes vederlag og også sikrer den løbende udvikling der. Alt i alt mener vi i Venstre, at det er et fornuftigt og afbalanceret forslag, som vi kan støtte.

Kl. 19:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det gav heller ikke anledning til spørgsmål eller bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren og går videre til ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Anders Vistisen.

Kl. 19:19

(Ordfører)

Anders Vistisen (DF):

Det er jo meget vel beskrevet af mine ordførerkolleger, at det her er en udløber af den reform af folketingspolitikeres og ministrenes pensions- og aflønningsforhold, som man foretog i den sidste samling, og vi var ikke som parti med i den aftale af den grund, at vi gerne havde set en mere omfattende tilgang også i forhold til noget af det bagudrettede af de rettigheder, der er erhvervet der. Ikke desto mindre er der jo rigtig god fornuft i, at de her forskellige funktioner under Folketinget og folkestyret har ensrettede regler, og derfor kan vi i Dansk Folkeparti også støtte op om, at man her laver en lille besparelse, men dog en besparelse, på statsrevisorernes løn- og pensionsforhold og strømliner med det, man kender fra den ordning, der er blevet vedtaget for folketingsmedlemmer, og derfor skal jeg bare meddele, at Dansk Folkeparti kan bakke op om forslaget.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren.

Næste ordfører er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 19:20

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Hr. Leif Lahn Jensen og hr. Morten Dahlin har fint redegjort for indholdet af det her beslutningsforslag og også argumenteret for, hvorfor man bør stemme for det, og jeg er helt enig i det, der er blevet sagt. Liberal Alliance stemmer også for.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Som nævnt af den socialdemokratiske ordfører er der ikke en repræsentant til stede for Moderaterne, og det er så den næste i ordførerrækken, som er De Konservatives ordfører, fru Birgitte Bergman.

Kl. 19:20

(Ordfører)

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, formand. Lad mig indledningsvis slå fast, at Statsrevisorerne spiller en helt central rolle i vores demokrati. De fører på Folketingets vegne tilsyn med, hvordan statens midler forvaltes, udfører forvaltningsrevision og er dermed en vigtig del af den parlamentariske kontrol med regeringen og den offentlige administration.

I de senere år har Folketinget moderniseret folketingsmedlemmernes vilkår. Det er derfor naturligt, at vi nu også rydder op i vilkårene for statsrevisorerne. Når samfundets generelle regler ændrer sig, må de ordninger, der knytter sig til centrale parlamentariske funktioner, følge med. Forslaget indebærer bl.a. en modernisering af reglerne om vederlag, pension og orlov, og formålet er at skabe mere enkle, gennemskuelige og tidssvarende vilkår, som i højere grad svarer til de principper, der i dag gælder på sammenlignelige områder og det øvrige arbejdsmarked.

Lad mig blot dele et enkelt eksempel. I dag findes der eksempelvis en særskilt pensionsordning for statsrevisorer, hvor der kan optjenes livsvarige pensionsrettigheder efter 8 år, og hvor der også kan ydes pension til de efterladte ægtefæller og børn. Det er ordninger, som i vidt omfang er forsvundet fra det øvrige arbejdsmarked og fra mange offentlige hverv. Det ændrer vi også for statsrevisorerne med denne beslutning.

Forslaget er ganske vist fremsat af Folketingets Præsidium, men det bygger på et grundigt forarbejde og initiativ fra et enigt statsrevisorkollegium og -sekretariat med min partifælle Mette Abildgaard i spidsen – det har jeg lovet at nævne. Det er kollegiet selv, der gennem sit arbejde har peget på behovet for at få opdateret reglerne og få ryddet op i bestemmelserne, som i dag fremstår utidssvarende. For os er det et vigtigt hensyn, at reglerne omkring et så centralt kontrolorgan er klare, moderne og forståelige. Det styrker både institutionen og den tillid, som borgerne med rette skal have til Folketingets kontrol med statens forvaltning. Derfor støtter vi naturligvis beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 19:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det gav ikke anledning til korte bemærkninger.

Jeg ser ikke nogen repræsentanter for Enhedslisten, så den næste ordfører i ordførerrækken er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 19:23

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det, formand. Ja, det er lige med at lære den nye rækkefølge at kende. Jeg står her som vikar i dag, og vi behandler et beslutningsforslag, som skal ændre statsrevisorerens vilkår for vederlag og orlov. Forslaget skal ses i lyset af den vederlagsreform, der er blevet gennemført for folketingsmedlemmer og ministre. I Danmarksdemokraterne mener vi, at det er ganske fornuftigt, at man afskaffer pensionsordningen for det meget attraktive hverv som statsrevisor. Det er bestemt et skridt i den rigtige retning. Men ligesom det gjorde sig gældende med vederlagsreformen for folketingsmedlemmer og ministre, bliver de fornuftige skridt fulgt op med en lønstigning fra ca. 388.000 kr. til 410.000 kr., altså en stigning på ca. 22.000 kr. Hvorfor kan man ikke fjerne nogle meget lukrative vilkår med den ene hånd uden at skulle give en lønstigning med den anden hånd?

For os i Danmarksdemokraterne handler politik om at have føling med den virkelighed, som danskerne lever i, og den virkelighed er, at mange danskere i de her år oplever, at pengene ikke rækker så langt som før. Hverdagens udgifter stiger, og mange må vende og dreje hver en krone i supermarkedet. I den kontekst virker det jo skævt, at et flertal i Folketinget vælger at bruge penge på at hæve lønnen til statsrevisorerne. Vi mener, at man sagtens kunne have afskaffet de særlige pensionsvilkår uden at kompensere med højere løn. Derfor stemmer vi imod dette beslutningsforslag, ligesom vi gjorde med vederlagsreformen. Tak for ordet.

Kl. 19:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det gav heller ikke anledning til korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Som mine ærede kollegaer ved, er det altså noget særligt at indtage Folketingets talerstol og få ordet, men for den næste, hr. Steffen Holme Helledie, er dette en særlig begivenhed, idet det, så vidt det er mig oplyst, er hans jomfrutale. Så velkommen til hr. Steffen Holme Helledie.

Kl. 19:25

(Ordfører)

Steffen Holme Helledie (RV):

Tak. Det er rigtigt, at det er min første tale her på talerstolen. Jeg ved ikke, om jeg, da jeg skrev under på at overholde grundloven, havde drømt om, at min første tale skulle handle om forslag til folketingsbeslutning om ændring af folketingsbeslutning om statsrevisorerens vederlag, men hvorom alting er, er det en ansvarlig og fornuftig praksis at få harmoniseret og moderniseret vederlagene sådan helt generelt herinde og i særdeleshed i det her tilfælde for statsrevisorerne. Det giver genkendelighed og gennemsækelighed, og derfor er vi selvfølgelig fra Radikale Venstres side indstillet på at bakke op om forslaget. Tak.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det var klart og tydeligt – så klart og tydeligt, at der ikke var nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så er der, så vidt jeg kan se, ikke nogen repræsentant for Alternativet til stede, og så skal jeg høre, om der er andre, der ønsker ordet.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår derfor, at forslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis der ikke er nogen, der gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:26

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Jeg skal oplyse om, at Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 25. juni 2026, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:26).